

Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W WARSZAWIE
STATISTICAL OFFICE
IN WARSZAWA

Statistical
Yearbook
Mazowieckie
Voivodship

2015

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD
URZĘDU STATYSTYCZNEGO OF STATISTICAL OFFICE

PRZEWODNICZĄCY PRESIDENT
Zofia Kozłowska

REDAKTOR GŁÓWNY EDITOR-IN-CHIEF
Barbara Czerwińska-Jędrusiak

CZŁONKOWIE MEMBERS
Agnieszka Ajdyn
Anna Cacko
Patrycja Gałązka-Seliga
Mariusz Godlewski
Krzysztof Kowalski
Elżbieta Lipińska
Gabriela Nowakowska
Grażyna Silny
Leszek Szot
Tomasz Zegar

SEKRETARZ SECRETARY
Małgorzata Bieńkowska

Redakcja, tłumaczenie i skład komputerowy — *Editing, translation and setting —*
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych *Mazovian Centre for Regional Surveys*
Urzędu Statystycznego *of Statistical Office*

Projekt okładki *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego *When publishing Statistical Office data*
prosimy o podanie źródła *please indicate source*

ISSN 1509-9652

Publikacja dostępna na CD *Publication available on CD*
oraz w Internecie — warszawa.stat.gov.pl *and on the Internet — warszawa.stat.gov.pl*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu szesnaste wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego”. Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 23 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Opracowanie rozpoczynają trzy tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2005 i 2009–2014 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju, jak również o podregionach województwa w 2014 r. Dane o podregionach (NTS 3) prezentowane są według nowego podziału obowiązującego od 1 I 2015 r., a także – w aneksie – w podziale obowiązującym do 31 XII 2014 r.

Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacono ilustracją graficzną w formie wykresów i kartogramów.

W obecnej edycji Rocznika znalazły odzwierciedlenie zmiany wynikające z aktualizacji stosowanych klasyfikacji i standardów:

- z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów metodycznych ESA 2010 dane z zakresu rachunków regionalnych za lata 2010–2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji,
- grupy kierunków kształcenia uczniów podano zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED-F 2013).

Ponadto dotychczasowy zakres tematyczny działu „Ludność” poszerzono o podstawowe informacje o rezydentach.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Czytelnikom zainteresowanym danymi o podstawowych jednostkach podziału terytorialnego województwa polecamy, wydaną równocześnie, publikację pt. „Województwo Mazowieckie 2015 – Podregiony, Powiaty, Gminy”. Opracowanie to stanowi uzupełnienie niniejszego Rocznika.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniają się do wzbogacania jego treści.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, grudzień 2015 r.

PREFACE

The Statistical Office in Warszawa is pleased to present the sixteenth edition of the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship”. The Yearbook includes information characterising living conditions of society and the state of the economy of the voivodship.

Detailed statistical data on voivodship have been grouped in 23 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. Three review tables containing major data on voivodship in years 2000, 2005 and 2009–2014 and selected data on voivodship compared with the rest of the country as well as its subregions in 2014 are presented at the beginning of the publication. Data on subregions (NTS 3) are presented according to the new division obligatory since 1 January 2015, as well as – in the annex – according to the division obligatory until 31 December 2014.

Presented statistical information has been enriched with maps and charts.

The present edition of the Yearbook reflects changes resulting from an update of applied classifications and standards:

- *due to continuation of works on implementation of methodical standards ESA 2010 data on regional accounts for the years 2010–2012 have been changed compared with those published in the previous edition,*
- *groups of fields of education have been presented based on the International Standard Classification of Education (ISCED-F 2013).*

Moreover, the previous thematic scope of the “Population” chapter has been enriched with information on residents.

Survey results of public statistics as well as non-statistical sources of information have been used while compiling the publication.

For readers who are interested in data on the basic units of territorial division we recommend simultaneously published “Mazowieckie Voivodship 2015 – Subregions, Powiats, Gminas”, which can be treated as a complementary source of information.

Presenting the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship” I would sincerely like to thank all persons and institutions for their assistance in providing data which have contributed to enriching the contents of this publication.

Director

of the Statistical Office in Warszawa

Zofia Kozłowska

Warszawa, December 2015

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis wykresów
Objaśnienia znaków umownych
Skróty
Uwagi ogólne.....

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2014 r.
II. Ważniejsze dane o województwie
III. Wybrane dane o podregionach województwa (NTS 3 — 8 jednostek) w 2014 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej

ANEKS

Wybrane dane o podregionach (NTS 3) w podziale obowiązującym do 31 XII 2014 r.

CONTENTS

	Str.
	Page
<i>Preface</i>	3, 4
<i>List of tables</i>	6—17
<i>List of graphs</i>	17
<i>Symbols</i>	18
<i>Abbreviations</i>	18, 19
<i>General notes</i>	20—25

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2014</i>	26—31
<i>Major data on the voivodship</i>	32—49
<i>Selected data by voivodship subregions (NTS 3 — 8 units) in 2014</i>	50—58

CHAPTERS

<i>Geography</i>	59— 61
<i>Environmental protection</i>	62— 81
<i>Administrative division and local government</i>	82— 87
<i>Public safety. Justice</i>	88— 96
<i>Population</i>	97—125
<i>Labour market</i>	126—159
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	160—170
<i>Household budgets</i>	171—179
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	180—192
<i>Education</i>	193—225
<i>Health care and social welfare</i>	226—240
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	241—255
<i>Science and technology. Information society</i>	256—269
<i>Prices</i>	270—273
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	274—301
<i>Industry and construction</i>	302—317
<i>Transport and communications</i>	318—325
<i>Trade and catering</i>	326—331
<i>Finances of enterprises</i>	332—344
<i>Public finance</i>	345—353
<i>Investments. Fixed assets</i>	354—361
<i>Regional accounts</i>	362—366
<i>Entities of the national economy</i>	367—374

ANNEX

<i>Selected data on subregions (NTS 3) in division obligatory until 31 XII 2014</i>	375—384
---	---------

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne	<i>Geographic location</i>	1	59
Powierzchnia i granice w 2014 r.	<i>Area and borders in 2014</i>	2	59
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3	60
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	4	60
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes</i>	5	61
Temperatury powietrza	<i>Air temperatures</i>	6	61
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation cloudiness</i>	7	61
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	62
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni województwa	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use</i>	1 (8)	69
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes</i>	2 (9)	70
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land</i>	3 (10)	70
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ..	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population</i>	4 (11)	71
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	5 (12)	71
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds</i>	6 (13)	72
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground</i>	7 (14)	72
Zakłady odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków ...	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed</i>	8 (15)	73
Oczyszczalnie ścieków	<i>Wastewater treatment plants</i>	9 (16)	73
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza	<i>Emission and reduction of air pollutants</i>	10 (17)	74
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	<i>Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality</i>	11 (18)	74
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Area of special nature value under legal protection</i>	12 (19)	75
Kampinoski Park Narodowy	<i>Kampinoski National Park</i>	13 (20)	76
Rezerваты przyrody	<i>Nature reserves</i>	14 (21)	76
Parki krajobrazowe	<i>Landscape parks</i>	15 (22)	77
Pomniki przyrody	<i>Monuments of nature</i>	16 (23)	77
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as their storage yards areas</i>	17 (24)	78
Odpady według rodzajów w 2014 r.	<i>Waste by type in 2014</i>	18 (25)	78

		Tabl. Table	Str. Page
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)</i>	19 (26)	79
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	20 (27)	80
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	<i>Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund</i>	21 (28)	81
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Receipts from fees and fines for environmental protection and water management fund</i>	22 (29)	81
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	82
Jednostki administracyjne województwa	<i>Administrative units of voivodship</i>	1 (30)	84
Gminy w 2014 r.	<i>Gminas in 2014</i>	2 (31)	84
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2014 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2014</i>	3 (32)	85
Wybory radnych do organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	<i>Elections of councillors to organs of local government units in 2014</i>	4 (33)	85
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	<i>Councillors of organs of local government units in 2014</i>	5 (34)	86
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration</i>	6 (35)	87
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	88
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings</i>	1 (36)	91
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police</i>	2 (37)	93
Wpływ spraw do sądów powszechnych	<i>Incoming cases in the common courts</i>	3 (38)	93
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation</i>	4 (39)	94
Załatwione sprawy rodzinne	<i>Resolved family cases</i>	5 (40)	95
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym	<i>Entities in the National Judicial Register</i>	6 (41)	95
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	<i>Registered activity of the State Fire Service</i>	7 (42)	96
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	97
Ludność	<i>Population</i>	1 (43)	101
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	<i>Working and non-working age population</i>	2 (44)	101
Ludność według płci i wieku	<i>Population by sex and age</i>	3 (45)	102
Miasta i ludność w miastach	<i>Towns and urban population</i>	4 (46)	103
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską	<i>Gminas and rural population</i>	5 (47)	103
Mediana wieku (wiek środkowy) ludności według płci	<i>Median age of population by sex</i>	6 (48)	103
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	7 (49)	104
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	<i>Marriages contracted and dissolved</i>	8 (50)	105
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2014</i>	9 (51)	105

		Tabl. Table	Str. Page
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides in 2014.....</i>	10 (52)	107
Małżeństwa wyznaniowe	<i>Church or religious marriages.....</i>	11 (53)	108
Rozwody w 2014 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2014.....</i>	12 (54)	109
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie ..	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage</i>	13 (55)	110
Urodzenia.....	<i>Births</i>	14 (56)	110
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki	<i>Live births by birth order and age of mother</i>	15 (57)	111
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności.....	<i>Female fertility and reproduction rates of population</i>	16 (58)	111
Zgony według płci i wieku zmarłych.....	<i>Deaths by sex and age of deceased</i>	17 (59)	112
Zgony według przyczyn.....	<i>Deaths by causes.....</i>	18 (60)	113
Zgony niemowląt według płci i wieku	<i>Infant deaths by sex and age</i>	19 (61)	115
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn.....	<i>Infant deaths by selected causes</i>	20 (62)	116
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję.....	<i>Suicides registered by Police.....</i>	21 (63)	117
Przeciętne dalsze trwanie życia	<i>Life expectancy</i>	22 (64)	117
Prognoza ludności	<i>Population projection</i>	23 (65)	118
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	<i>Internal and international migration of population for permanent residence.....</i>	24 (66)	120
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction</i>	25 (67)	121
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów.....	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i>	26 (68)	122
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów.....	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i>	27 (69)	122
Rezydenci	<i>Usual residence population</i>	28 (70)	123
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	<i>Working and non-working age usual residence population</i>	29 (71)	123
Kościół i związki wyznaniowe	<i>Churches and religious associations</i>	30 (72)	124
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	126
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej — na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more — on the LFS basis.....</i>	1 (73)	134
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2014 r. — na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2014 — on the LFS basis.....</i>	2 (74)	135
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący	<i>Employed persons</i>	3 (75)	136
Pracujący według statusu zatrudnienia.....	<i>Employed persons by employment status</i>	4 (76)	137
Przeciętne zatrudnienie	<i>Average paid employment</i>	5 (77)	138
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni	<i>Full- and part-time paid employment</i>	6 (78)	139
Przyjęcia do pracy	<i>Hires</i>	7 (79)	140

		Tabl. Table	Str. Page
Zwolnienia z pracy	<i>Terminations.....</i>	8 (80)	141
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy	<i>The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time</i>	9 (81)	143
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2014 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2014.....</i>	10 (82)	144
Bezrobocie	<i>Unemployment</i>		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers</i>	11 (83)	146
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls.....</i>	12 (84)	146
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority.....</i>	13 (85)	147
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers</i>	14 (86)	149
Wydatki Funduszu Pracy	<i>Expenditures of Labour Fund.....</i>	15 (87)	149
Warunki pracy	<i>Work conditions</i>		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture).....</i>	16 (88)	150
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture).....</i>	17 (89)	152
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.....	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture</i>	18 (90)	154
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia.....	<i>Persons working in hazardous conditions</i>	19 (91)	154
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2014 r.	<i>Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2014.....</i>	20 (92)	156
Choroby zawodowe	<i>Occupational diseases</i>	21 (93)	157
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions.....</i>	22 (94)	158
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.....	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits.....</i>	23 (95)	159
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	<i>CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS</i>		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	160
Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto.....	<i>Average monthly gross wages and salaries.....</i>	1 (96)	162
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2014.....</i>	2 (97)	163
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2014.....</i>	3 (98)	165
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Average gross wages and salaries for October 2014.....</i>	4 (99)	167
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment) by great occupational groups for October 2014.....</i>	5 (100)	169

		Tabl. Table	Str. Page
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści.....	Retirees and pensioners.....	6 (101)	170
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto.....	Gross retirement and other pension benefits.....	7 (102)	170
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	171
Gospodarstwa domowe.....	Households.....	1 (103)	176
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych.....	Average monthly per capita available income in households.....	2 (104)	177
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych.....	Average monthly per capita expenditures in households.....	3 (105)	177
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych.....	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households.....	4 (106)	178
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania.....	Households equipped with selected durable goods.....	5 (107)	179
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych.....	At-risk of poverty rates in households.....	6 (108)	179
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	180
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja.....	Water supply and sewage systems.....	1 (109)	184
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.....	Consumers and consumption of electricity in households.....	2 (110)	184
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych.....	Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households.....	3 (111)	185
Ogrzewnictwo.....	House-heating.....	4 (112)	185
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej.....	Population using water supply, sewage and gas supply systems.....	5 (113)	186
Odpady komunalne.....	Municipal waste.....	6 (114)	186
Nieczystości ciekłe.....	Liquid waste.....	7 (115)	187
Składowiska odpadów komunalnych.....	Landfill sites with municipal waste.....	8 (116)	187
Komunikacja miejska.....	Urban transport.....	9 (117)	188
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej.....	Generally accessible and estate area green belts.....	10 (118)	188
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe.....	Dwelling stocks.....	11 (119)	189
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje.....	Dwellings in dwelling stocks fitted with installations.....	12 (120)	189
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2014 r.	Housing allowances paid out in 2014.....	13 (121)	190
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe.....	Administration of grounds for dwelling construction.....	14 (122)	190
Mieszkania, których budowę rozpoczęto.....	Dwellings in which construction has begun.....	15 (123)	191
Mieszkania oddane do użytkowania.....	Dwellings completed.....	16 (124)	191
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb.....	Dwellings completed by number of rooms.....	17 (125)	192

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	General notes.....	x 193
Edukacja według szczebli kształcenia	Education by level	1 (126) 198
Szkoły według organów prowadzących	Schools by school governing authority	2 (127) 200
Uczniowie według grup wieku	Pupils and students by age groups.....	3 (128) 203
Współczynnik skolaryzacji.....	Enrolment rate.....	4 (129) 204
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz police- alnych	Computers in schools for children and youth and in post- secondary schools.....	5 (130) 205
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i mło- dzieży oraz policealnych	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools.....	6 (131) 206
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych	Students studying foreign languages in schools for adults	7 (132) 207
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyj- nymi	Education of people with special educational needs.....	8 (133) 208
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjote- rapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation- education centres.....	9 (134) 209
Wychowanie pozaszkolne	Extracurricular education	10 (135) 210
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych).....	Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools)	11 (136) 210
Domy i stołówki studenckie	Student dormitories and canteens	12 (137) 211
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	Students of higher education institutions receiving schol- arships.....	13 (138) 211
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych).....	Primary schools for children and youth (excluding special schools).....	14 (139) 212
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	Lower secondary schools for children and youth (exclud- ing special schools)	15 (140) 213
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych).....	Basic vocational schools for youth (excluding special schools).....	16 (141) 214
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierun- ków kształcenia	Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education...	17 (142) 214
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjal- nych)	General secondary schools for youth (excluding special schools).....	18 (143) 214
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)....	Specialized secondary schools for youth (excluding spe- cial schools)	19 (144) 215
Technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne dla mło- dzieży (bez szkół specjalnych)	Technical secondary schools as well as general art schools for youth (excluding special schools).....	20 (145) 215
Uczniowie i absolwenci techników i ogólnokształcących szkół artystycznych dla młodzieży (bez szkół specjal- nych) według kierunków kształcenia	Students and graduates of technical secondary schools as well as general art schools for youth (excluding special schools) by fields of education.....	21 (146) 215
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży.....	Level art schools for children and youth	22 (147) 216
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)	Post-secondary schools (excluding special schools)	23 (148) 217
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	Students and graduates of post-secondary schools (ex- cluding special schools) by fields of education	24 (149) 217
Szkoły wyższe.....	Higher education institutions.....	25 (150) 218
File, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych według lokalizacji w roku akademickim 2014/15	Branches sections, basic organizational units in another location as well as teaching centres in another location of higher education institutions in 2014/15 academic year by place of residence	26 (151) 219

	Tabl. Table	Str. Page
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	27 (152)	220
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	28 (153)	220
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych	29 (154)	221
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	30 (155)	221
Studia podyplomowe i doktoranckie	31 (156)	222
Studia podyplomowe według grup kierunków kształcenia	32 (157)	223
Szkoły dla dorosłych	33 (158)	224
Wychowanie przedszkolne	34 (159)	224
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	x	226
Pracownicy medyczni	1 (160)	232
Lekarze specjaliści	2 (161)	232
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	3 (162)	233
Stacjonarna opieka zdrowotna	4 (163)	234
Szpitalne ogólne	5 (164)	235
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	6 (165)	235
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	7 (166)	236
Krwiodawstwo	8 (167)	236
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	9 (168)	237
Żłobki i kluby dziecięce	10 (169)	237
Placówki wsparcia dziennego	11 (170)	238
Rodzinną pieczę zastępczą	12 (171)	238
Institutionalną pieczę zastępczą	13 (172)	239
Pomoc społeczna stacjonarna	14 (173)	239
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców	15 (174)	239
Świadczenia pomocy społecznej	16 (175)	240
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	x	241
Kultura	Culture	
Książki i broszury wydane	1 (176)	245
Gazety i czasopisma wydane	2 (177)	245
Biblioteki publiczne (z filiami)	3 (178)	246
Muzea	4 (179)	246
Galerie sztuki	5 (180)	246
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	6 (181)	247
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	7 (182)	247
Kina stałe	8 (183)	248
Abonenci telewizji kablowej	9 (184)	248
Abonenci radiowi i telewizyjni	10 (185)	248

	Tabl. Table	Str. Page
Turystyka		
Baza noclegowa turystyki	11 (186)	249
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki	12 (187)	251
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	13 (188)	252
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	14 (189)	252
Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	15 (190)	253
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	16 (191)	253
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	17 (192)	255
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE		
Uwagi ogólne	x	256
Nauka i technika		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	1 (193)	261
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	2 (194)	262
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	3 (195)	263
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące)	4 (196)	263
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące)	5 (197)	264
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	6 (198)	264
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	7 (199)	264
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2014 r.	8 (200)	265
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2012–2014	9 (201)	266
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	10 (202)	267
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące)	11 (203)	268
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	12 (204)	268
Społeczeństwo informacyjne		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne	13 (205)	269
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach	14 (206)	269
DZIAŁ XIV. CENY		
Uwagi ogólne	x	270
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	1 (207)	271
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług	2 (208)	271
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	3 (209)	273
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	4 (210)	273
Tourism		
<i>Tourist accommodation establishments</i>	<i>11 (186)</i>	<i>249</i>
<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments</i>	<i>12 (187)</i>	<i>251</i>
<i>Occupancy in tourist accommodation establishments</i>	<i>13 (188)</i>	<i>252</i>
<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments</i>	<i>14 (189)</i>	<i>252</i>
Sport		
<i>Physical education organizations and sports clubs</i>	<i>15 (190)</i>	<i>253</i>
<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014</i>	<i>16 (191)</i>	<i>253</i>
<i>Selected sports facilities in 2014</i>	<i>17 (192)</i>	<i>255</i>
CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
<i>General notes</i>	<i>x</i>	<i>256</i>
Science and technology		
<i>Units and employment in research and development activity</i>	<i>1 (193)</i>	<i>261</i>
<i>Employment in research and development activity by educational level</i>	<i>2 (194)</i>	<i>262</i>
<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)</i>	<i>3 (195)</i>	<i>263</i>
<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices)</i>	<i>4 (196)</i>	<i>263</i>
<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices)</i>	<i>5 (197)</i>	<i>264</i>
<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices)</i>	<i>6 (198)</i>	<i>264</i>
<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity</i>	<i>7 (199)</i>	<i>264</i>
<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2014</i>	<i>8 (200)</i>	<i>265</i>
<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2012–2014</i>	<i>9 (201)</i>	<i>266</i>
<i>Expenditures on innovation activity in industry (current prices)</i>	<i>10 (202)</i>	<i>267</i>
<i>Expenditures on innovation activity in industry by source of funds (current prices)</i>	<i>11 (203)</i>	<i>268</i>
<i>Domestic inventions and utility models</i>	<i>12 (204)</i>	<i>268</i>
Information society		
<i>Enterprises using selected information and communication technologies</i>	<i>13 (205)</i>	<i>269</i>
<i>Purpose of using the Internet by enterprises</i>	<i>14 (206)</i>	<i>269</i>
CHAPTER XIV. PRICES		
<i>General notes</i>	<i>x</i>	<i>270</i>
<i>Price indices of consumer goods and services</i>	<i>1 (207)</i>	<i>271</i>
<i>Retail prices of selected goods and services</i>	<i>2 (208)</i>	<i>271</i>
<i>Average procurement prices of major agricultural products</i>	<i>3 (209)</i>	<i>273</i>
<i>Average marketplace prices received by farmers</i>	<i>4 (210)</i>	<i>273</i>

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	General notes.....	x	274
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno- -produkcyjne w rolnictwie.....	Trends and major economic and production results in ag- riculture	1 (211)	279
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków...	Agricultural land area by land type	2 (212)	280
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych	Farms by area groups	3 (213)	280
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rol- niczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)	4 (214)	281
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Structure of gross and market agricultural output (con- stant prices)	5 (215)	281
Powierzchnia zasiewów	Sown area	6 (216)	283
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów	Selected crop production and yields	7 (217)	284
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych	Area, production and yields of ground vegetables.....	8 (218)	285
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	Area, production and yields of tree fruit.....	9 (219)	286
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych.....	Area, production and yields of berry fruit.....	10 (220)	287
Bydło, tżozda chlewna, owce i konie	Cattle, pigs, sheep and horses	11 (221)	288
Drób	Poultry	12 (222)	289
Produkcja żywca rzeźnego	Production of animals for slaughter	13 (223)	289
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	Production of meat, fats and pluck	14 (224)	290
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	Production of cows' milk and hen eggs	15 (225)	290
Ciągniki rolnicze.....	Agricultural tractors	16 (226)	291
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient	17 (227)	291
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	Value of agricultural products procurement (current prices)...	18 (228)	292
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of major agricultural products	19 (229)	293
Ekologiczne gospodarstwa rolne	Organic farms.....	20 (230)	294
Łowiectwo	Hunting		
Ważniejsze zwierzęta łowne	Major game species.....	21 (231)	294
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych	Shoot of main game species	22 (232)	295
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie	Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts	23 (233)	295
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	24 (234)	296
Powierzchnia lasów	Forest areas	25 (235)	297
Zasoby drzewne na pniu	Growing stock of standing wood.....	26 (236)	298
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane.....	Renewals, afforestations and other forest breeding work....	27 (237)	299
Pozyskanie drewna	Removals	28 (238)	300
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień.....	Trees and shrubs outside the forest and removals.....	29 (239)	301
Pożary w lasach.....	Forest fires	30 (240)	301
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	General notes.....	x	302
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu	Sold production of industry	1 (241)	305
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnio- nych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące)	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices).....	2 (242)	307

		Tabl. Table	Str. Page
Produkcja wybranych wyrobów	<i>Production of selected products</i>	3 (243)	307
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle	<i>Average paid employment in industry</i>	4 (244)	309
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle...	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry</i>	5 (245)	311
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production (current prices).....</i>	6 (246)	313
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices).....</i>	7 (247)	313
Budynki oddane do użytkowania	<i>Buildings completed</i>	8 (248)	315
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków.....	<i>Buildings completed by type of buildings.....</i>	9 (249)	316
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction</i>	10 (250)	317
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	318
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane	<i>Railway lines operated</i>	1 (251)	321
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	<i>Hard surface public roads</i>	2 (252)	321
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	<i>Registered road vehicles and tractors</i>	3 (253)	322
Linie regularnej komunikacji autobusowej	<i>Regular bus transport lines</i>	4 (254)	322
Transport samochodowy zarobkowy	<i>Hire or reward road transport.....</i>	5 (255)	323
Ruch pasażerów w portach lotniczych	<i>Passenger traffic at airports</i>	6 (256)	323
Przeładunek ładunków w porcie lotniczym im. Fryderyka Chopina w Warszawie	<i>Freight loaded and unloaded at Warsaw Fryderyk Chopin Airport.....</i>	7 (257)	323
Wypadki drogowe i ich ofiary	<i>Road traffic accidents and their casualties</i>	8 (258)	324
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów	<i>Road traffic accidents by culprits, major causes and types of vehicles</i>	9 (259)	324
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe.....	<i>Basic postal services.....</i>	10 (260)	325
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne	<i>Telephone subscribers and telephone sets.....</i>	11 (261)	325
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	326
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	<i>Retail sales (current prices)</i>	1 (262)	329
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące)	<i>Retail sales by groups (current prices)</i>	2 (263)	329
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	<i>Wholesale in trade enterprises (current prices).....</i>	3 (264)	329
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw	<i>Shops by organizational form and petrol stations</i>	4 (265)	330
Gastronomia	<i>Catering</i>	5 (266)	330
Magazyny handlowe	<i>Trade warehouses.....</i>	6 (267)	331
Targowiska	<i>Marketplaces</i>	7 (268)	331
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	332
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors.....</i>	1 (269)	336
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by sections.....</i>	2 (270)	337
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych.....	<i>Enterprises by obtained financial results.....</i>	3 (271)	338

		Tabl. Table	Str. Page
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	<i>Economic relations in enterprises.....</i>	4 (272)	339
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	<i>Current assets of enterprises.....</i>	5 (273)	340
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	<i>Share equity (funds) of enterprises</i>	6 (274)	342
Kapitał zakładowy spółek	<i>Share capital of companies</i>	7 (275)	343
Zobowiązania przedsiębiorstw	<i>Liabilities of enterprises</i>	8 (276)	344
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	345
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Revenue of local government units budgets by type</i>	1 (277)	348
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	<i>Revenue of local government units budgets by division in 2014.....</i>	2 (278)	350
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Expenditure of local government units budgets by type</i>	3 (279)	351
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	<i>Expenditure of local government units budgets by division in 2014</i>	4 (280)	352
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	<i>Revenue and costs of local government budgetary establishments.....</i>	5 (281)	353
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	354
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices)</i>	1 (282)	357
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące).....	<i>Investment outlays in enterprises (current prices)</i>	2 (283)	358
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące).....	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices)</i>	3 (284)	359
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne).....	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices)...</i>	4 (285)	360
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne).....	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices)</i>	5 (286)	361
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	362
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	<i>Gross domestic product (current prices)</i>	1 (287)	365
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące)	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices).....</i>	2 (288)	366
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych.....	<i>Nominal income in the households sector</i>	3 (289)	366
DZIAŁ XXIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	367
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON.....	<i>Entities of the national economy in the REGON register.....</i>	1 (290)	368
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji.....	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal forms and sections.....</i>	2 (291)	368
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji.....	<i>Commercial companies by legal status and sections</i>	3 (292)	370
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	<i>Newly registered entities of the national economy by selected legal forms and sections.....</i>	4 (293)	371
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	<i>Liquidated entities of the national economy by selected legal forms and sections</i>	5 (294)	373

	Tabl. Table	Str. Page
ANEKS. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W PODZIALE OBOWIĄZUJĄCYM DO 31 XII 2014 R.		
ANNEX. SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN DIVISION OBLIGATORY UNTIL 31 XII 2014		
Wybrane dane o podregionach województwa (NTS 3 — 6 jednostek) w 2014 r.	x	375

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa mazowieckiego w 2014 r.	58
Podział województwa mazowieckiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)	59
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	96
Ruch naturalny ludności	97
Przeciętne trwanie życia	97
Struktura pracujących według sekcji	166
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia	166
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie	167
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2014 r.	192
Mieszkania oddane do użytkowania	192
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/15	193
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	278
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2013 r. (ceny stałe 2012 r.)	278
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	279
Relacja wyników budżetów jednostek samorządu terytorialnego do dochodów ogółem	344
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	344
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.	345

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 24. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 24.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data should not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.</i>
„W tym” “Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	mm	=	milimetr
thous.	=	thousand			millimetre
mln	=	million	m	=	metr
		million			metre
zł	=	złoty	km	=	kilometr
zl	=	złoty			kilometre
szt.	=	sztuka	m ²	=	metr kwadratowy
pcs	=	piece			square metre
egz.	=	egzemplarz	ha	=	hektar
					hectare
kpl.	=	komplet	km ²	=	kilometr kwadratowy
wol.	=	wolumin			square kilometre
vol.	=	volume	ml	=	mililitr
					millilitre
g	=	gram	l	=	litr
		gram			litre
kg	=	kilogram	hl	=	hektolitr
		kilogram			hectolitre
dt	=	decytona	m ³	=	metr sześcienny
		deciton			cubic metre
t	=	tona	dam ³	=	dekametr sześcienny
		tonne			cubic decametre

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	pkt	= punkt
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	poj.	= pojemność
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	poz.	= pozycja
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	ust.	= ustęp
s	= sekunda <i>second</i>	0°1'1" } E = wschód East N = północ North S = południe South W = zachód West	
h	= godzina <i>hour</i>		
d	= doba		
24 h	= 24 hours		
r.	= rok	Dz.U.	= Dziennik Ustaw
p u	= powierzchnia użytkowa	Dz.Urz.	= Dziennik Urzędowy
ceg <i>brick</i>	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych <i>= standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	i in.	= i inne
t/r <i>t/y</i>	= ton rocznie <i>= tonnes per year</i>	im.	= imienia
art. <i>Art.</i>	= artykuł <i>= article</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne <i>= and the like</i>
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy <i>= continued</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi <i>= among others</i>
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie <i>= continued</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład <i>= for example</i>
gm. m.	= gmina miejska <i>urban gimna</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest <i>= that is</i>
gm. m-w.	= gmina miejsko-wiejska <i>urban-rural gimna</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy <i>= that is</i>
gm. w.	= gmina wiejska <i>rural gimna</i>	tzw.	= tak zwany
Lp. <i>No.</i>	= liczba porządkowa <i>= number</i>	ww.	= wyżej wymieniony
kk	= Kodeks karny	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
kks	= Kodeks karny skarbowy	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
m.st.	= miasto stołeczne <i>Capital City</i>	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza <i>= Economic Commission for Europe</i>
nr (Nr) <i>No.</i>	= numer <i>= number</i>	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej <i>Statistical Office of the European Union</i>
ok.	= około	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczonych <i>= United Nations</i>
		UE <i>EU</i>	= Unia Europejska <i>= European Union</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook — unless otherwise indicated — concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane dla województwa i podregionów odpowiadają poziomowi 2 i 3 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2015 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 XII 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz.1992) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2014 r.

Poziom 3 — **podregiony** (w województwie mazowieckim 8 jednostek; do 31 XII 2014 — 6 jednostek) — grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Informacje w rejestrze REGON tworzone są na podstawie danych zgłaszanych bezpośrednio przez podmioty, na których ciąży obowiązek rejestracji oraz dokonywania zmian cech objętych wpisem. Dane te nie podlegają dodatkowej weryfikacji.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data presented for voivodship and subregions correspond to levels 2 and 3 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union. NTS valid since 1 I 2015 was introduced by the decree by the Council of Ministers, dated 3 XII 2014 (Journal of Laws 2014 item 1992) replacing the NTS in force until 31 XII 2014.

Level 3 — **subregions** (in Mazowieckie voivodship 8 units; until 31 XII 2014 — 6 units) — grouping powiats.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and — unless otherwise indicated — include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data — unless otherwise indicated — are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled — unless otherwise indicated — using the enterprise method.

In the **enterprise** (entity) **method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, registered in the Country Official Register of the Units of the National Economy (REGON).

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

Information in REGON register is produced on the basis of data submitted directly by entities, which are obliged to register and report on changes in features required for the registration. The data are not further verified.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 760);
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz.U. Nr 207, poz. 1293, z późn. zm.);
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz.U. Nr 242, poz. 1622).

9. Informacje o **województwie i podregionach** oraz w podziale na **miasta i wieś** — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „wieś” — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu

8. *Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

- 1) *the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units as well as paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (unified text: Journal of Laws 2014 item 760);*
- 2) *the **Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by the decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293, with later amendments);*
- 3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
- 4) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);*
- 5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).*

9. *Information on **voivodship and subregions** as well as by **urban and rural area** — unless otherwise indicated — is presented according to administrative division in a given period. The term “urban area” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while a “rural area” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.*

10. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and gross value added the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on*

lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz od 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. produkcja, sprzedaż, nakłady inwestycyjne) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — za lata 1999—2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

14. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output — average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., production, sales, investment outlays) — as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated — unless otherwise indicated — for the years 1999—2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

14. Data — unless otherwise indicated — do not include the budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the last presented year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Trade; repair of motor vehicles

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Zakwaterowanie i gastronomia
Accommodation and catering

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and food service activities

Obsługa rynku nieruchomości

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY—NACE Rev. 2 (cont.)

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, w „Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej” oraz na stronie internetowej GUS <http://stat.gov.pl>.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, in the “Statistical Yearbook of the Republic of Poland” as well as on the web page of the CSO <http://stat.gov.pl>.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII <i>AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII</i>			
Powierzchnia w km ²	312679	35558	11,4 Area in km ²
Powiaty.....	314	37	11,8 Powiats
Miasta na prawach powiatu.....	66	5	7,6 Cities with powiat status
Gminy.....	2479	314	12,7 Gminas
Miasta.....	913	86	9,4 Towns
Miejscowości wiejskie.....	52545	8532	16,2 Rural localities
Sołectwa.....	40617	7329	18,0 Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>			
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:			<i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>
pyłowych.....	47,4	4,5	9,6 particulates
gazowych.....	209067,3	28435,5	13,6 gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII).....	3288	316	9,6 Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne.....	2446	245	10,0 of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	820	71	8,7 with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t.....	131256,1	7096,2	5,4 Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t.....	10330,4	1398,8	13,5 Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące): służące ochronie środowiska:			<i>Outlays on fixed assets (current prices): in environmental protection:</i>
w milionach złotych.....	14248,5	2150,5	15,1 in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	5,7	3,9	x in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:			<i>in water management:</i>
w milionach złotych.....	3801,2	421,7	11,1 in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	1,5	0,8	x in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE <i>PUBLIC SAFETY</i>			
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :			<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings^c:</i>
w liczbach bezwzględnych.....	867856	118521	13,7 in absolute numbers
na 10 tys. ludności.....	226	223	x per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^e w %.....	65,2	54,7	x Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^e in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Working on sewage network. ^b Estimated data. ^c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38478,6	5334,5	13,9	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23216,4	3427,5	14,8	urban areas
wieś	15262,3	1907,0	12,5	rural areas
w tym kobiety	19858,8	2782,4	14,0	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	150	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	58,8	61,4	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,03	0,68	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicz- nych na pobyt stały na 1000 ludności....	-0,41	2,46	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 popula- tion
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14237,5	2343,0	16,5	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3777,10	4657,07	123,3	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1825,2	249,8	13,7	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	11,4	9,6	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	292455,7	42896,5	14,7	water supply distribution
kanalizacyjnej ^c	142876,1	15284,7	10,7	sewage ^c
gazowej	142412,0	15660,6	11,0	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13983,0	2166,8	15,5	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	363,4	406,2	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	53406,4	7868,5	14,7	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1388,0	1475,0	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:				useful floor area of dwellings
w tysiącach m ²	1025732,3	155339,8	15,1	in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	26657,2	29119,8	x	per 1000 population in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Na podstawie bilansu.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Based of balance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach.....	143,2	30,7	21,4	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania.....	3,7	5,8	x	<i>dwellings</i>
izby.....	15,5	21,4	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	375,2	527,4	x	<i>useful floor area of dwellings in m²</i>
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych.....	2306,1	341,4	14,8	<i>primary</i>
gimnazjalnych.....	1092,8	151,6	13,9	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	201,0	18,9	9,4	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących.....	709,7	85,5	12,1	<i>general secondary</i>
technikach.....	510,1	59,0	11,6	<i>technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,6	1,2	9,9	<i>general art^d</i>
policealnych.....	264,6	32,7	12,3	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				<i>Children attending pre-primary education establishments^e:</i>
w tysiącach.....	1236,2	194,9	15,8	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat.....	717	766	x	<i>per 1000 children aged 3—6</i>
OCHRONA ZDROWIA ^f I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII HEALTH CARE ^f AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze.....	87687	14461	16,5	<i>doctors</i>
lekarze dentyści.....	13088	1554	11,6	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	199188	28946	14,5	<i>nurses^h</i>
Przychodnie.....	20052	2623	13,1	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne.....	979	120	12,3	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	188,1	26,1	13,9	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	12438	1699	13,7	<i>Generally available pharmaciesⁱ</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. ^d Dających uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^f Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^g Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ⁱ Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 13 na str. 228.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 193. ^b Excluding schools for adult, except post-secondary schools. ^c Including students of special job-training schools. ^d Leading to professional certification. ^e Including the children attending for all school year in the units performing health care activities. ^f Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior. ^g Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. ^h Including master nurses. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 13 on page 228.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8094	964	11,9	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	130733,7	17555,2	13,4	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	844	120	14,2	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	30609,4	9026,0	29,5	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	463	62	13,4	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	41030,0	8560,3	20,9	Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a : miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	694,0	47,9	6,9	Tourist accommodation establishments ^a : number of beds (as of 31 VII) in thous.
korzystający z noclegów w tys.	25084,0	3867,2	15,4	tourists accommodated in thous.
ROLNICTWO ^b I LEŚNICTWO AGRICULTURE ^b AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^c w tys. ha	14424,2	1868,5	13,0	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^c in thous. ha
pod zasiewami ^d	10419,9	1193,5	11,5	sown area ^d
grunty ugorowane	475,2	64,0	13,5	fallow land
uprawy trwałe	376,0	113,9	30,3	permanent crops
w tym sady	341,8	108,5	31,8	of which orchards
ogrody przydomowe	33,3	5,9	17,8	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3119,8	491,2	15,7	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^d w tys. ha:				Sown area (as of June) ^d in thous. ha:
zboża	7485,0	879,6	11,8	cereals
ziemniaki	267,1	32,7	12,2	potatoes
warzywa gruntowe ^e	172,4	25,5	14,8	ground vegetables ^e
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	31945,4	2962,2	9,3	cereals
ziemniaki	7424,1	806,1	10,9	potatoes
warzywa gruntowe ^e	4639,0	719,1	15,5	ground vegetables ^e
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	42,7	33,7	78,9	cereals
ziemniaki	278	247	88,8	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9197,9	821,9	8,9	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1210038,6	250816,0	20,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	31443	47106	149,8	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^f (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^f (current prices):
w milionach złotych	165705,7	36185,9	21,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4306	6796	157,8	per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^c Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^d Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^e Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^f Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence of the land user. ^c Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^d Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^e Including kitchen gardens. ^f Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION	
	ogółem total			Polska = 100 Poland = 100
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	287649,9	35935,1	12,5	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	94,8	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt.:				Registered cars ^a in thous. units:
osobowe	20003,9	3042,5	15,2	passenger cars
ciężarowe ^b i ciągniki siodłowe.....	3340,6	600,7	18,0	lorries ^b and road tractors
Placówki pocztowe ^c	7540	905	12,0	Postal offices ^c
Telefoniczne łącza główne ^d :				Fixed main line ^d :
w tysiącach	5401,2	1033,0	19,1	in thousands
w tym standardowe łącza główne	4611,6	840,5	18,2	of which standard main line
na 1000 ludności	140,4	193,7	x	per 1000 population
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII				
Sklepy	354775	51286	14,5	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	108	104	x	Population per shop
Targowiska stałe	2210	318	14,4	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^e				Budgets of gminas ^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	84549,0	10545,3	12,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3272	3374	103,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	85070,1	10597,0	12,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3292	3390	103,0	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	68259,8	16243,1	23,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5398	7387	136,8	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	69661,4	16002,5	23,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5509	7277	132,1	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	23782,8	2951,3	12,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	944	102,6	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23784,3	2950,1	12,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	944	102,5	per capita in zł

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego (w 2014 r. — Poczty Polskiej S.A.). ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern the appointed operator (in 2014 of Poczta Polska S.A.). ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
FINANSE PUBLICZNE (dok.) PUBLIC FINANCE (cont.)				
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	17745,6	2468,2	13,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	461	464	100,5	per capita in zł
Wydanki:				Expenditure:
w milionach złotych	18238,3	2506,8	13,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	474	471	99,3	per capita in zł
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	250776,4	54926,0	21,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	6516	10316	158,3	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	3258955,1	681031,1	20,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	84695	127665	150,7	per capita in zł
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a (stan w dniu 31 XII)	4119671	742172	18,0	Entities of the national economy in the REGON register ^a (as of 31 XII)
sektor publiczny	122079	12832	10,5	public sector
sektor prywatny	3996274	728806	18,2	private sector
RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2013				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1656341	366431	22,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	43020	69043	160,5	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1470844	325394	22,1	in million zlotys
na 1 pracującego ^b w zł	107093	141620	132,2	per employed person ^b in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1007431	168620	16,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	26166	31771	121,4	per capita in zł

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b For calculations the average number of employed persons was applied.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
POWIERZ AR					
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	35579	35559	35558	35558
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
2	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybac- twem)	82,2	85,6	85,9	86,2
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	13,7	10,8	10,6	10,6
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	65,0	75,8	77,5	77,7
5	w tym do produkcji przemysłowej	54,8	65,9	67,5	68,0
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczenia	65,3	71,5	89,4	81,4
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,8	1,9	0,7	1,4
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	40,6	47,3	51,3	53,0
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążli- wych dla czystości powietrza w tys. t:					
9	pyłowych	13,9	11,3	5,1	5,2
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	188,3	217,1	153,7	175,2
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążli- wych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
11	pyłowych	98,9	99,2	99,6	99,6
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	4,5	16,8	39,5	40,1
13	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komu- nalnych) ^e na 1 km ² w t	123,1	164,7	164,8	156,2
14	Odpady komunalne zebrane / (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg....	279	291	299	299
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyj- nych na gospodarkę narodową:					
15	służące ochronie środowiska	3,1	3,0	3,5	2,9
16	służące gospodarce wodnej	0,6	0,8	1,2	1,4
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					
17	w % powierzchni ogólnej	29,6	29,6	29,7	29,7
18	na 1 mieszkańca w m ²	2060	2043	2020	2003
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępo- waniach przygotowawczych ^f :					
19	w liczbach bezwzględnych	182421	205990	145274	140040
20	na 10 tys. ludności	357	400	279	266
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^g w %	34,3	50,4	59,1	59,9

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie podstawie bilansów. ^e Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 66. ^f Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako 2012 r. łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę; w 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water network. ^c Since 2010 data are not comparable with data for based on balances. ^e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 66. ^f Estimated data; in 2000 defined as solid ing crimes ascertained by prosecutor’s office; in 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
CHNIA					
EA					
35558	35558	35558	35558	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION					
				Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
86,2	86,4	86,4	87,3	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	2
10,6	10,5	10,6	9,7	exploitation of water supply network ^b	3
76,3	77,4	75,8	82,5	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
66,9	68,0	66,5	72,9	of which for industrial production	5
				Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:	
78,5	89,2	97,1	97,6	treated in % of requiring treatment	6
1,5	0,7	0,2	0,2	untreated per 1 km ² in dam ³	7
52,6	63,9	69,5	69,9	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	8
				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:	
4,9	4,6	4,5	4,5	particulates	9
161,6	153,0	146,5	145,8	gases (excluding carbon dioxide)	10
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,7	99,7	99,7	99,7	particulates	11
42,5	43,8	45,8	48,2	gases (excluding carbon dioxide)	12
212,6	167,9	189,3	199,6	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) ^e per 1 km ² in t	13
275	260	251	263	Municipal waste collected ^f (during the year) per capita in kg	14
				Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:	
2,9	2,1	3,3	3,9	in environmental protection	15
0,7	0,6	0,5	0,8	in water management	16
				Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
29,7	29,7	29,7	29,7	in % of total area	17
1997	1991	1985	1979	per capita in m ²	18
PUBLICZNE SAFETY					
				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^g :	
142551	142841	139641	118521	in absolute numbers	19
270	270	263	223	per 10 thous. population	20
61,1	60,4	59,0	54,7	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^g in %	21

ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. *d* Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę w katalogu odpadów. *g* Do

previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. *d* Population connected to — estimated data, the total population — waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to change in the catalogue of waste. *g* Until 2012 includ-

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
					LUD POPUL
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	5115010	5157729	5222167	5267072
2	miasta.....	3307907	3338255	3374711	3380942
3	wieś	1807103	1819474	1847456	1886130
4	w tym kobiety.....	2655399	2685792	2724346	2745457
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	108,0	108,7	109,1	108,9
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	144	145	147	148
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):				
7	przedprodukcyjnym	1168478	1016696	975278	987386
8	produkcyjnym	3105393	3274648	3329007	3346992
9	poprodukcyjnym	841139	866385	917882	932694
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,5	5,4	6,4	5,8
11	Rozwody na 1000 ludności.....	1,1	1,7	1,7	1,6
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności.....	9,4	9,7	11,5	11,6
13	Zgony ^b na 1000 ludności.....	10,2	10,1	10,5	10,2
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	-0,3	1,0	1,4
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,2	6,0	4,9	4,5
16	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	1,8	2,9	2,4	2,5
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:				
17	mężczyźni.....	69,8	71,1	71,8	72,6
18	kobiety	78,6	80,2	80,4	81,0
					RYNEK LABOUR
	Pracujący ^{cd} (stan w dniu 31 XII):				
19	w tysiącach	2387,0	2066,8	2256,7	2225,6
20	w tym kobiety	1160,6	988,3	1074,6	1069,6
21	na 1000 ludności	467	401	432	423
22	w sektorze prywatnym w %	75,2	75,3	77,0	76,6
	według rodzajów działalności w %:				
23	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15,5	14,2	13,5
24	przemysł i budownictwo.....	.	20,9	20,3	20,0
25	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja.....	.	29,0	29,6	29,2
26	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,0	6,4	6,7
27	pozostałe usługi	28,6	29,5	30,6

^a Patrz uwagi ogólne działu „Ludność”, ust. 2 na str. 97. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Według faktycznego miejsca pracy i (od 2004 r.) uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005—2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności

^a See general notes to the chapter “Population”, item 2 on page 97. ^b Including infant deaths. ^c By actual workplace and (since 2004) kind of Census 1996, in 2005—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
NOŚĆ ATYON					
5285604	5301760	5316840	5334511	Population (as of 31 XII)	1
3393043	3402557	3411493	3427481	urban areas	2
1892561	1899203	1905347	1907030	rural areas	3
2755948	2765094	2773078	2782420	of which females	4
108,9	109,0	109,0	109,0	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
149	149	150	150	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):					
984537	983722	984077	988011	pre-working	7
3343429	3333922	3319937	3304741	working	8
957638	984116	1012826	1041759	post-working	9
5,2	5,1	4,6	4,7	Marriages per 1000 population	10
1,7	1,7	1,7	1,8	Divorces per 1000 population	11
10,9	10,8	10,4	10,7	Live births per 1000 population	12
10,1	10,3	10,2	10,0	Deaths ^b per 1000 population	13
0,8	0,5	0,2	0,7	Natural increase per 1000 population	14
3,4	4,3	3,9	3,7	Infant deaths per 1000 live births	15
2,7	2,5	2,5	2,5	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	16
Life expectancy at the moment of birth:					
72,7	72,9	73,4	74,0	males	17
81,6	81,3	81,6	81,8	females	18
PRACY MARKET					
2262,1	2273,6	2274,6	2343,0	Employed persons ^{c,d} (as of 31 XII): in thousands	19
1091,4	1106,8	1118,4	1150,8	of which women	20
428	429	428	439	per 1000 population	21
77,3	77,4	77,7	78,1	in private sector in %	22
by kind of activities in %:					
13,3	13,2	13,2	12,9	agriculture, forestry and fishing	23
19,9	19,5	18,9	18,8	industry and construction	24
29,0	29,2	29,2	29,3	trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	25
6,8	6,9	6,9	6,9	financial and insurance activities; real estate activities	26
31,0	31,2	31,8	32,1	other services	27

rodzaju działalności. *d* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
activity. *d* Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
RYNEK LABOUR					
	Przeciętne zatrudnienie:				
	w przemyśle:				
1	w tysiącach	334,9	362,2	357,8
2	na 1000 ludności.....	.	65,0	69,5	68,1
	w budownictwie:				
3	w tysiącach	110,3	134,0	123,1
4	na 1000 ludności.....	.	21,4	25,7	23,4
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	289,9	332,5	224,5	238,3
6	2000 = 100.....	100,0	114,8	77,4	82,2
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
7	kobiety	53,1	50,0	48,1	48,3
8	w wieku 24 lata i mniej	28,6	20,9	20,2	19,9
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	46,8	54,3	30,8	34,6
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	287	162	140	110
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %.....	10,8	13,8	9,0	9,7
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.					
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2469,59	3027,00	3915,46	4031,95
13	2000 = 100.....	100,0	122,5	158,3	163,0
14	w tym: w przemyśle	2718,82	3542,41	3706,08
15	w budownictwie.....	.	2487,55	3716,10	3850,49
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	1181,4	1162,0	1186,9	1174,5
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902,9	915,3	971,9	966,9
18	rolników indywidualnych.....	278,5	246,7	215,0	207,6
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:				
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	851,37	1146,98	1533,58	1637,58
20	rolników indywidualnych ^b	571,90	720,71	872,87	915,29
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:				
21	wodociągowej	24623	33600	39066	40076
22	kanalizacyjnej ^c	5032	7356	9695	10496
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
23	w hektometrach sześciennych	205,2	191,6	185,5	188,8
24	na 1 mieszkańca w m ³	40,2	37,2	35,6	35,9
	energii elektrycznej w miastach ^d :				
25	w gigawatogodzinach	2554,2	2786,5	3014,9	3102,2
26	na 1 mieszkańca w kWh.....	772,9	836,0	894,8	919,2

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami czerń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^c Łącznie z kolektorami. ^d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z rolnictwa.

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010. ^b Including payments from non-agricultural social security system in households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. ^c Data were revised comparing to public

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.) MARKET (cont.)					
				Average paid employment:	
				in industry:	
361,4	359,9	362,0	379,5	in thousands	1
68,5	68,0	68,2	71,3	per 1000 population	2
				in construction:	
134,3	130,6	115,3	113,7	in thousands	3
25,5	24,7	21,7	21,4	per 1000 population	4
246,7	271,9	283,2	249,8	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	5
85,1	93,8	97,6	86,1	2000 = 100	6
				In % of registered unemployed (as of 31 XII):	
49,5	47,8	47,2	47,8	women	7
19,1	18,2	17,1	15,1	aged 24 years and less	8
39,1	39,6	42,9	45,9	out of work for longer than 1 year	9
119	114	101	62	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer	10
9,8	10,7	11,1	9,6	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %	11
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH SOCIAL SECURITY BENEFITS					
4243,41	4375,97	4514,42	4657,07	Average monthly gross wages and salaries in zł	12
171,5	176,8	182,5	188,3	2000 = 100	13
3935,26	4058,91	4235,92	4407,02	of which: in industry	14
4013,13	4067,28	4083,66	4217,20	in construction	15
1158,0	1143,1	1133,1	1120,0	Average number of retirees and pensioners in thous.	16
				receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution	17
957,4	948,6	944,6	936,4	farmers	18
200,6	194,5	188,5	183,6		18
				Average monthly gross retirement and other pension in zł:	
1719,97	1813,14	1915,22	1991,73	paid by the Social Insurance Institution	19
946,81	1014,74	1082,59	1106,84	farmers ^b	20
NALNA. MIESZKANIA TURE. DWELLINGS					
				Distribution network (as of 31 XII) in km:	
41078	41730	42350	42897	water supply	21
11308	12109	13080	15285	sewage ^c	22
				Consumption in households:	
				water from water supply systems:	
192,7	191,3	192,1	193,2	in cubic hectometre	23
36,5	36,1	36,2	36,3	per capita in m ³	24
				electricity in urban areas ^d :	
3105,1	3148,9	3083,1 ^e	2976,5	in gigawatt-hour	25
917,1	926,7	905,3 ^e	870,2	per capita in kWh	26

przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005—2009 — Narodowego Spisu Powszechnego z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczenia był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^e Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej

estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well tem, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund. ^c Including collectors. ^d In 2000 excluded in the previous edition of the Yearbook.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):				
	mieszkania:				
1	w tysiącach	1674,2	1875,5	2000,7	2063,0
2	na 1000 ludności.....	327,3	363,6	383,1	391,7
3	izby na 1000 ludności.....	1077,6	1275,1	1350,0	1419,5
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
4	na 1000 ludności.....	19015	24417	26398	27641
5	przeciętna 1 mieszkania	58,1	67,1	68,9	70,6
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
6	w tysiącach	25,2	28,2	39,0	29,0
7	na 1000 ludności.....	4,9	5,5	7,5	5,5
8	izby na 1000 ludności.....	18,8	20,8	28,2	22,1
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
9	na 1000 ludności.....	430,1	513,6	714,5	563,7
10	przeciętna 1 mieszkania	87,3	93,7	95,6	102,3
EDUKACJA ^b I EDUCA					
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
11	podstawowych ^d	400,0	336,6	305,1	304,9
12	gimnazjach	147,4	199,3	172,7	165,9
13	zasadniczych zawodowych ^e	59,8	24,0	23,5	22,3
14	liceach ogólnokształcących ^f	137,3	109,6	99,9	96,8
15	liceach profilowanych	x	23,9	8,9	7,1
16	technikach ^f	107,1	53,2	57,7	58,7
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	1,3	1,4	1,3
18	policealnych.....	20,9	32,2	31,8	32,2
	Absolwenci szkół ^e w tys.:				
19	podstawowych.....	150,1 ^h	63,2	54,0	52,2
20	gimnazjów	x	66,4	59,4	57,3
21	zasadniczych zawodowych ^e	19,8	7,4	7,0	7,4
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	25,9	35,9	34,5	32,0
23	liceów profilowanych	x	8,4	4,4	3,3
24	techników ⁱ	22,5	15,8	10,7	11,2
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,2	0,2	0,2
26	policealnych.....	10,6	9,9	8,7	8,8
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^h (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,5	13,1	10,9	10,3

^a Na podstawie bilansów, patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 3 na str. 183. ^b Patrz uwagi ogólne do działu cja w placówkach wychowania przedszkolnego. ^{e, f} Łącznie ze szkołami: ^e — od roku szkolnego 2005/06 specjalnymi przysposabiającymi do nia zawodowe. ^h Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. ⁱ Od roku szkolnego 2008/09 łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami pracy.

^a Based on balances, see general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 3 on page 183. ^b See general notes to the attending pre-primary education establishments. ^{e, f} Including: ^e — since the 2005/06 school year special job-training schools, ^f — in the 2005/06— ^h Data include graduates of 8th and 6th grade. ⁱ Since the 2008/09 school year including supplementary schools: general secondary and technical

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA (dok.) TURE. DWELLINGS (cont.)					
				<i>Dwelling stocks^a (in 2000 — inhabited; as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
2085,6	2112,5	2138,8	2166,8	<i>in thousands</i>	1
394,6	398,5	402,3	406,2	<i>per 1000 population</i>	2
1431,8	1446,4	1461	1475	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
27984	28370	28756	29120	<i>per 1000 population</i>	4
70,9	71,2	71,5	71,7	<i>average per dwelling</i>	5
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
25,1	30,6	29,2	30,7	<i>in thousands</i>	6
4,8	5,8	5,5	5,8	<i>per 1000 population</i>	7
19,8	22,4	21,7	21,4	<i>rooms per 1000 population</i>	8
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
505,1	563,9	544,7	527,4	<i>per 1000 population</i>	9
106,1	97,7	98,9	91,6	<i>average per dwelling</i>	10
WYCHOWANIE TION ^b					
				<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year)</i>	
				<i>in thous.:</i>	
311,5	312,1	316,2	341,4	<i>primary^d</i>	11
160,5	156,2	153,6	151,6	<i>lower secondary</i>	12
21,0	19,7	18,3	18,9	<i>basic vocational^e</i>	13
93,9	90,9	87,7	85,5	<i>general secondary^f</i>	14
6,0	3,5	1,6	x	<i>specialized secondary</i>	15
58,2	59,0	59,3	59,0	<i>technical secondary^f</i>	16
1,3	1,3	1,2	1,2	<i>general art^g</i>	17
36,7	36,9	32,6	32,7	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
50,9	49,4	50,0	49,8	<i>primary</i>	19
54,2	53,4	51,4	49,8	<i>lower secondary</i>	20
7,2	6,8	6,6	4,3	<i>basic vocational^e</i>	21
31,6	30,5	29,9	28,4	<i>general secondaryⁱ</i>	22
2,4	2,1	1,7	1,2	<i>specialized secondary</i>	23
12,4	13,0	12,5	13,0	<i>technical secondaryⁱ</i>	24
0,2	0,2	0,2	0,2	<i>general art^g</i>	25
9,4	9,6	10,5	9,7	<i>post-secondary</i>	26
				<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^{ik} (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
10,2	9,9	9,6	8,8		

„Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. *c* Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *d* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją, *f* — w latach szkolnych 2005/06—2013/14 z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. *g* Dające uprawnienie ogólnokształcącymi i technikami. *k* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami profilowanymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do

chapter “Education”, item 1 and 2 on page 193. *c* Excluding schools for adults, except post-secondary schools. *d* Excluding children aged 6 2013/14 school years supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively. *g* Leading to professional certification. secondary respectively. *k* Since 2004/05 school year including specialized secondary schools as well as special job-training schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
EDUKACJA ^a I EDUCA					
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	331,1	368,6	342,7	328,0
2	Absolwenci szkół wyższych ^{b,c} w tys.	52,3	74,7	77,9	83,0
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	38,5	37,3	35,0	36,4
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	15,1	11,8	8,3	8,5
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
5	miejsca w przedszkolach w tys.	87,1	92,1	113,8	123,8
6	dzieci ^d w tys.	116,0	118,4	149,4	161,3
7	w przedszkolach	85,7	89,3	113,4	120,6
8	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	30,3	29,1	34,5	37,8
9	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	381	443	549	539
OCHRONA ZDROWIA ^f I HEALTH CARE ^f AND					
Pracownicy medyczni ^g (stan w dniu 31 XII):					
10	lekarze	13666	11609	12253	12239
11	lekarze dentyści	1712	1327	1466	1310
12	pielęgniarki ^h	24819	24202	25911	25545
13	Łóżka w szpitalach ogólnych ⁱ (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	47,4	45,6	46,2	45,9
14	Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1454	1842	1850	1974
15	Przychodnie ^k (stan w dniu 31 XII)	1087	1512	1940	1990
16	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	844	1061	1357	1485
17	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	6060	4861	3848	3547
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					
18	lekarskie	4,9	5,7	6,9	6,6
19	stomatologiczne	0,5	0,6	0,8	0,8
20	Dzieci w żłobkach ^l i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku ^m do lat 3	23,7	26,4	27,8	28,6
KULTURA. CULTURE.					
21	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	1067	1013	991	987
22	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3168	3240	3290	3271
23	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności	165	179	178	182
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:					
24	na 1000 ludności	3263	3259	2880	2829
25	na 1 czytelnika	19,8	18,2	16,2	15,6
26	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,9	2,8	3,1	3,5
27	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ⁿ na 1000 ludności	472	431	495	541
28	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	93	103	113	115
29	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	530	561	639	891

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. — z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” w punktach przedszkolnych; w latach 2008—2012 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, obrony narodowej i spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. ^d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentami. ^e Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^f Patrz uwagi ogólne. ^g Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a See general notes to the chapter „Education”, item 1 and 2 on page 193. ^b Including branch sections, basic organizational units in Interior; excluding foreigners. ^c From the previous academic year, and in 2000 — the calendar year; see general notes to the chapter „Education points”; in 2008—2012 excluding pre-primary education in the units performing health care activities. ^d See general notes to the chapter „Education and until 2011 the Internal Security Agency. ^e Since 2005 working directly with a patient; since 2006 including persons for whom the primary incubators for newborns. ^f See general notes to the chapter „Health care and social welfare” item 3 on page 226. ^g Including nursery wards. ^m Until

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE (dok.)					
<i>TION^a (cont.)</i>					
310,6	294,2	272,3	268,1	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
84,7	82,4	76,0	72,7	Graduates of higher education institutions ^{b,c} in thous.	2
36,7	36,0	32,0	26,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
8,9	9,2	8,7	7,6	Graduates of schools for adults in thous.	4
133,2	141,1	150,8	157,5	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
177,5	187,2	201,1	194,9	children ^d in thous.	6
128,3	135,4	141,5	143,6	in nursery schools	7
44,6	46,4	52,7	44,7	in pre-primary sections in primary schools	8
543	547	560	646 ^e	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6	9
POMOC SPOŁECZNA					
SOCIAL WELFARE					
12148	14040	13811	14461	Medical personnel ^g (as of 31 XII): doctors	10
1385	1441	1318	1554	dentists	11
26369	29544	28541	28946	nurses ^h	12
46,1	49,5	49,9	49,0	Beds in general hospitals ⁱ (as of 31 XII) per 10 thous. population	13
2071	2337	2267	2244	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thous. population	14
2456	2497	2544	2623	Out-patients departments ^k (as of 31 XII)	15
1495	1585	1648	1699	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	16
3536	3345	3226	3140	Population (as of 31 XII) per generally available pharmacy	17
6,9	7,2	7,4	7,4	Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita: medical	18
0,9	0,9	0,9	0,9	dental	19
32,8	41,7	53,8	68,5	Children in nurseries ^l and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^m	20
TURYSTYKA					
TOURISM					
986	969	964	964	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	21
3276	3268	3294	3291	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	22
181	182	182	180	Public library borrowers per 1000 population	23
2856	2917	2950	2835	Public library loans in vol.: per 1000 population	24
15,8	16,0	16,2	15,7	per borrower	25
3,5	3,4	3,4	3,4	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	26
555	527	612	601	Audience in theatres and music institutions ⁿ per 1000 population	27
116	115	119	120	Museums with branches (as of 31 XII)	28
894	1258	1649	1695	Museum and exhibition visitors per 1000 population	29

organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez nie^o, ust. 19 na str. 196. *d* Od 2008 r. łącznie z — nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek — zespołami wychowania przed-
e Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 22 na str. 197. *f* Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom
tem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. *h* łącznie z magistrami pielęgnarskiego
działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” ust. 3 na str. 226. *i* łącznie z oddziałami żłobkowymi. *m* Do 2010 r. bez klubów dziecięcych.

another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National Defence and of the Ministry of
tion”, item 19 on page 196. *d* Since 2008 including, entities excluded in division according to type, pre-primary education groups and pre-primary
tion”, item 22 on page 197. *f* Since 2012 data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior
workplace is a medical and nurse practice. *h* Including master nurses. *i* Excluding day places in hospital wards; since 2008 including beds and
2010 excluding children's clubs. *n* Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
KULTURA. CULTURE.					
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	78	64	53	56
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,9	8,3	8,1	8,2
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1078	1270	1666	1544
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					
4	radiowi	241	234	180	176
5	telewizyjni	234	225	173	170
6	Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	299	332	376	405
7	w tym hotele	71	120	148	156
8	Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	59,6	71,8	78,0	82,3
9	Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	316	420	534	606
ROLNICTWO ^b I AGRICULTURE ^b					
10	Użytki rolne ^{cd} (stan w czerwcu) w tys. ha	2354,8	2135,7	2190,3	1944,2
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	96,5	97,7
12	Powierzchnia zasiewów ^{de} (stan w czerwcu) w tys. ha	1590,1	1349,7	1421,0	1205,6
w tym w %:					
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	69,5	72,9	73,2	72,9
14	w tym: pszenica	10,5	10,0	9,8	10,5
15	żyto	28,8	22,9	20,6	16,5
16	ziemniaki	14,2	5,8	6,0	4,4
17	buraki cukrowe	1,9	1,6	1,0	1,0
Zbiory w tys. t:					
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	2192,3	2601,0	2837,0	2405,7
19	w tym: pszenica	445,6	456,7	486,9	439,2
20	żyto	765,4	691,7	647,1	453,6
21	ziemniaki ^f	4240,8	1262,8	1404,0	1189,1
22	buraki cukrowe	961,8	907,1	692,9	528,1
Plony z 1 ha w dt:					
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	19,8	26,4	27,3	27,4
24	w tym: pszenica	26,8	33,7	34,9	34,7
25	żyto	16,7	22,3	22,1	22,8
26	ziemniaki ^f	187	160	166	222
27	buraki cukrowe	317	409	479	449
Zwierzęta gospodarskie ^g (stan w czerwcu):					
bydło:					
28	w tysiącach sztuk	926,5	954,3	989,8	1058,0
29	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	39,3	44,7	45,2	54,4
trzoda chlewna (w latach 2000—2009 oraz 2011—2013 — stan w końcu lipca):					
30	w tysiącach sztuk	1821,6	2026,6	1331,8	1438,0
31	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	77,4	94,9	60,8	74,0
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^e :					
32	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tuszczami i podrobami) ^h w kg	161,1	212,7	215,6	275,3
33	mleka krowiego w l.	796	1026	1120	1426

^a Do 2010 r. dane nie obejmują pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej dzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali; patrz uwagi „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 3 na str. 274. ^e Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyzwojskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Until 2010 data do not include rooms for rent and agrotourism lodgings; since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; see general notes to “Agriculture, hunting and forestry”, item 3 on page 274. ^e Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for and game; in post-slaughter warm weight.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)					
TOURISM (cont.)					
59	60	63	62	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
8,4	8,4	8,6	8,2	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
1645	1549	1628	1608	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:					
174	174	175	174	radio	4
168	168	168	167	television	5
459	466	483	476	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	6
162	173	196	212	of which hotels	7
83,2	86,3	88,7	89,8	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
633	638	687	726	Tourists accommodated ^a per 1000 population	9
LEŚNICTWO					
AND FORESTRY					
2045,2	2011,6	1901,9	1885,5	Agricultural land ^{c,d} (as of June) in thous. ha	10
96,6	97,3	98,8	99,1	of which in good agricultural condition in %	11
1189,7	1269,5	1168,6	1193,5	Sown area ^{d,e} (as of June) in thous. ha	12
of which in %:					
71,9	72,1	69,1	68,1	basic cereals (including cereal mixed)	13
8,9	11,8	12,3	14,2	of which: wheat	14
17,4	14,9	16,2	13,0	rye	15
4,4	3,5	3,9	2,7	potatoes	16
1,1	0,9	0,8	1,0	sugar beets	17
Crop production in thous. t:					
2212,9	2587,7	2292,1	2609,0	basic cereals (including cereal mixed)	18
339,8	527,8	525,0	658,6	of which: wheat	19
413,6	426,9	427,8	413,7	rye	20
1088,6	993,6	936,5	806,1	potatoes ^f	21
504,2	631,9	601,3	745,9	sugar beets	22
Yields per 1 ha in dt:					
25,9	28,3	28,4	32,1	basis cereals (including cereal mixed)	23
32,2	35,2	36,6	38,9	of which: wheat	24
20,0	22,6	22,6	26,6	rye	25
210	222	204	247	potatoes ^f	26
400	578	615	626	sugar beets	27
Livestock ^d (as of June):					
cattle:					
1016,7	1050,6	1084,2	1146,1	in thousand heads	28
49,7	52,2	57,0	60,8	per 100 ha of agricultural land ^e in heads	29
pigs (in 2000—2009 and 2011—2013 — as of the end of July):					
1299,7	999,4	951,8	1005,4	in thousand heads	30
63,6	49,7	50,0	53,3	per 100 ha of agricultural land ^e in heads	31
Production per 1 ha of agricultural land ^e :					
264,2	305,2	330,7	391,8	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^g	32
1296	1323	1398	1452	in kg	
				of cows' milk in l	33

miejsc noclegowych. *b* Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. *c* Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprawa-
ogólne działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 3 na str. 274. *d* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne działu
ranie (nawozy zielone). *f* Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. *g* Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, koń-

are presented according to the official residence of the land user. *c* Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct
the chapter “Agriculture, hunting and forestry”, item 3 on page 274. *d* In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes to the chapter
ploughing (green fertilizers). *f* Since 2010 excluding kitchen gardens. *g* Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
ROLNICTWO ^a I AGRICULTURE ^a					
1	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b : ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi) w kg	291	180	182	237
2	ziemniaki w kg	35	30	27	28
3	buraki cukrowe w kg	408	425	316	256
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	92	166	171	225
5	mleko krowie w l	518	815	827	910
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{b,c} w kg:					
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	76,1	78,7	92,3	100,2
7	wapniowych	54,1	54,6	16,0	23,6
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. — stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{b,c} w szt.	7,6	9,7	10,1	10,9
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	788,9	798,5	814,0	820,7
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
10	w tysiącach hektarów	778,2	787,0	802,1	808,8
11	na 1 mieszkańca w ha	0,152	0,153	0,154	0,154
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	21,9	22,1	22,6	22,7
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	198,7	228,1	226,8	230,9
PRZE INDU					
Produkcja sprzedana przemysłu:					
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	134376,6	181570,0	199318,9
15	rok poprzedni = 100 (ceny stałe ^f)	100,2	106,2
16	2005 = 100 (ceny stałe ^f)	100,0	132,8	141,0
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	401263	501317	557088
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	26091	34825	37918
BUDO CONST					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):					
19	w milionach złotych	17193,7*	36266,3*	37466,5
20	w tym sektor prywatny w %	97,7	98,3	99,5
21	na 1 mieszkańca w zł	3338	6956	7128
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :					
22	w kilometrach	1782	1710	1766	1683
23	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,0	4,8	5,0	4,7
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					
24	w kilometrach	28545	29567	32973	33700
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,2	83,1	92,7	94,8
Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :					
26	w tysiącach sztuk	1472,6	1904,0	2522,0	2619,4
27	na 1000 ludności	288	369	483	497

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolnej (łowiectwo i leśnictwo", ust. 3 na str. 274. ^c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze i leśnictwo", ust. 3 na str. 274. ^f Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 23. ^g Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca zarządzania infrastrukturą kolejową. ⁱ Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

^a Data are presented according to the official residence of the land user. ^b Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not have a permit for hunting and forestry", item 3 on page 274. ^c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; and forestry", item 3 on page 274. ^f See general notes to Yearbook, item 11 on page 23. ^g Realized by construction units — by place of performing infrastructure. ⁱ Since 2011 including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.) AND FORESTRY (cont.)					
				Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :	
228	256	221	282	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	1
30	21	26	31	potatoes in kg	2
253	288	348	356	sugar beets in kg	3
226	257	288	334	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	4
903	992	1065	1157	cows' milk in l	5
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{b,d,e} in kg:	
100,9	106,9	92,3	125,4	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
24,1	15,3	29,6	33,0	lime	7
		11,2	.	Agricultural tractors (as of June; in 2000 — as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^{b,f} in units	8
822,3	826,9	829,4	833,9	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
				Forest areas (as of 31 XII):	
810,2	815,0	817,4	821,9	in thousand hectares	10
0,153	0,154	0,154	0,154	per capita in ha	11
22,8	22,9	23,0	23,1	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
254,1	259,0	264,2	272,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	13
MYSŁ STRY					
				Sold production of industry:	
229106,8	241044,8	251307,1	250816,0	in million zlotys (current prices)	14
103,3	100,2	108,2	100,5	previous year = 100 (constant prices ^g)	15
145,7	146,0	158,0	158,8	2005 = 100 (constant prices ^g)	16
633930	669790	694161	660866	per employee in zl (current prices)	17
43439	45538	47351	47106	per capita in zl (current prices)	18
WNICTWO RUCTION					
				Sales of construction and assembly production ^h (current prices):	
34636,9	37143,0*	32885,6*	36185,9	in million zlotys	19
99,5	99,4	99,3	99,3	of which private sector in %	20
6567	7017	6196	6796	per capita in zl	21
— stan w dniu 31 XII					
CATIONS — as of 31 XII					
				Railway lines operated — standard gauge ^b :	
1709	1712	1704	1677	in kilometres	22
4,8	4,8	4,8	4,7	per 100 km ² of total area in km	23
				Hard surface public roads (urban and non-urban):	
34588	35023	35375	35935	in kilometres	24
97,3	98,5	99,5	101,1	per 100 km ² of total area in km	25
				Registered passenger cars ⁱ :	
2737,9	2838,9	2939,3	3042,5	in thousand units	26
518	535	553	570	per 1000 population	27

oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali; patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo, poubojowej ciepłej. *d* W roku gospodarczym. *e* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo, łowiectwo wykonywania robót. *h* Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących

not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; see general in post-slaughter warm weight. *d* In farming year. *e* In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes to the chapter “Agriculture, hunting works. *h* Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI					
1	Placówki pocztowe ^a :				
	w liczbach bezwzględnych	886	865	886	893
2	na 100 tys. ludności	17,3	16,8	17,0	17,0
3	Telefoniczne łącza główne ^b :				
	w tysiącach	1762,0	1878,3	1521,5	1652,0
4	na 1000 ludności	344,5	364,2	291,3	313,7
HAN TRA					
5	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):				
	w milionach złotych	94589,7	123774,3	183052,7	185504,2
6	na 1 mieszkańca w zł	18506	24033	35109	35290
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	60,7 ^c	54,3	48,4	49,3
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	84 ^c	95	108	107
FINANSE PUBLIC					
Budżety gmin ^e					
Dochody:					
9	w milionach złotych	8353,4 ^f	5394,2	7989,7	8719,0
10	na 1 mieszkańca w zł	1807 ^f	1817	2645	2828
Wydatki:					
11	w milionach złotych	8945,6 ^f	5515,3	8743,1	9321,0
12	na 1 mieszkańca w zł	1936 ^f	1857	2894	3023
Budżety miast na prawach powiatu					
Dochody:					
13	w milionach złotych	948,1 ^f	8722,4	11936,0	12405,7
14	na 1 mieszkańca w zł	1937 ^f	4000	5442	5707
Wydatki:					
15	w milionach złotych	1029,3 ^f	8871,4	13389,8	14346,8
16	na 1 mieszkańca w zł	2103 ^f	4068	6105	6600
Budżety powiatów					
Dochody:					
17	w milionach złotych	1913,1 ^f	1584,1	2331,5	2648,3
18	na 1 mieszkańca w zł	414 ^f	533	772	859
Wydatki:					
19	w milionach złotych	1944,8 ^f	1580,9	2490,5	2783,1
20	na 1 mieszkańca w zł	421 ^f	532	824	903
Budżet województwa					
Dochody:					
21	w milionach złotych	397,0	1592,1	2950,9	2452,9
22	na 1 mieszkańca w zł	78	309	566	467
Wydatki:					
23	w milionach złotych	406,6	1697,3	3244,3	2508,6
24	na 1 mieszkańca w zł	80	330	622	477

^a Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacji badania sklepów. ^d Do przeliczeń danych na 1 mieszkańca za 2000 r. przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników Narodowego Spisu mających również status miasta na prawach powiatu. ^f Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2002 r. ustroju m.st. Warszawy.

^a Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data calculations of data per capita for 2000, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the Population and Housing ^f Data are not comparable due to change in 2002 system of Capital City of Warsaw.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
— stan w dniu 31 XII (dok.)					
CATIONS — as of 31 XII (cont.)					
926	942	924	905	Postal offices ^a :	1
17,5	17,8	17,4	17,0	in absolute numbers	2
				per 100 thous. population	
1295,9	1214,8	1127,7	1033,0	Fixed main line ^b :	3
245,2	229,1	212,1	193,7	in thousands	4
				per 1000 population	
DEL					
DE					
200046,0	214796,4	210001,3	216373,4	Retail sales (current prices):	5
37929	40580	39569	40637	in million zlotys	6
46,1	47,3	49,7	51,3	per capita in zł	7
115	112	107	104	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
				Population (as of 31 XII) per shop	
PUBLICZNE ^d					
FINANCE ^d					
9247,8	9652,7	9913,8	10545,3	Budgets of gminas^e	
2987	3106	3180	3374	Revenue:	9
				in million zlotys	10
				per capita in zł	
9568,9	9564,8	9899,6	10597,0	Expenditure:	11
3091	3078	3176	3390	in million zlotys	12
				per capita in zł	
Budgets of cities with powiat status					
Revenue:					
13302,9	14224,2	14486,8	16243,1	in million zlotys	13
6106	6509	6615	7387	per capita in zł	14
Expenditure:					
14404,1	14948,3	14517,7	16002,5	in million zlotys	15
6611	6840	6629	7277	per capita in zł	16
Budgets of powiatów					
Revenue:					
2711,8	2670,3	2788,0	2951,3	in million zlotys	17
876	859	894	944	per capita in zł	18
Expenditure:					
2765,0	2693,4	2802,6	2950,1	in million zlotys	19
893	867	899	944	per capita in zł	20
Budget of voivodship					
Revenue:					
2457,7	2489,3	2164,7	2468,2	in million zlotys	21
466	470	408	464	per capita in zł	22
Expenditure:					
2595,4	2462,9	2191,6	2506,8	in million zlotys	23
492	465	413	471	per capita in zł	24

nych. *b* Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. *c* Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 według podziału administracyjnego obowiązującego w 2000 r. *e* Bez dochodów i wydatków gmin

concern operators of the public telecommunication network. *c* Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. *d* For Census 2002 by the administrative division valid in 2000. *e* Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INWESTYCJE. INVESTMENTS.					
1	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące): w milionach złotych	41930,0	29018,7	45479,9	43333,3
2	na 1 mieszkańca w zł	8203	5634	8723	8244
3	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): w milionach złotych	298304,6	396704,4	513452,2	550436,3
4	na 1 mieszkańca w zł	58319	76915	98322	104505
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY					
5	Ogółem: w tysiącach	520,4	601,7	646,7	681,0
6	na 10 tys. ludności	1017	1167	1238	1293
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
7	w tysiącach	128,4	159,2	184,2	194,1
8	2000 = 100	100,0	124,0	143,4	151,1
w tym:					
9	przedsiębiorstwa państwowe	0,4	0,2	0,1	0,1
10	spółdzielnie	3,3	3,3	3,2	3,2
11	spółki handlowe	44,4	63,6	82,7	89,3
12	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	15,0	19,1	24,3	25,6
13	spółki cywilne	54,0	51,8	52,2	53,5
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
14	w tysiącach	392,0	442,5	462,5	487,0
15	2000 = 100	100,0	112,9	118,0	124,2
16	na 10 tys. ludności	766	858	886	925
RACHUNKI REGIONAL					
17	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): w milionach złotych	313703
18	na 1 mieszkańca w zł	59678
19	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — rok poprzedni = 100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
20	w milionach złotych	276487
21	na 1 mieszkańca w zł	52598
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
22	w milionach złotych	144639
23	na 1 mieszkańca w zł	27516
24	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domo- wych — rok poprzedni = 100

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. *b* Bez osób prowadzących gospodarstwa ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 364.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. *b* Excluding persons tending private farms in chapter “Regional accounts”, item 13 on page 364.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
ŚRODKI TRWAŁE ^a					
FIXED ASSETS ^a					
45781,4	46481,7	47277,2	54926,0	Investment outlays (current prices):	1
8680	8781	8908	10316	in million zlotys	2
				per capita in zł	
586354,8	609035,0	647092,3	681031,1	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):	3
110934	114874	121706	127665	in million zlotys	4
				per capita in zł	
REJESTRZE REGON ^b — stan w dniu 31 XII					
IN THE REGON REGISTER ^b — as of 31 XII					
675,1	699,2	725,0	742,2	Total: in thousands	5
1277	1318,8	1363,6	1391,3	per 10 thous. population	6
203,0	216,8	231,7	245,7	Legal persons and organizational entities without legal personality:	7
158,1	168,9	180,4	191,3	in thousands	8
				2000 = 100	
				of which:	
0,1	0,1	0,1	0,1	state owned enterprises	9
3,1	3,1	3,1	3,1	cooperatives	10
95,9	104,8	116,9	127,8	commercial companies	11
26,9	28,8	30,9	33,3	of which with foreign capital participation	12
54,5	55,4	56,0	56,4	civil law partnerships	13
				Natural persons conducting economic activity:	
472,1	482,4	493,3	496,5	in thousands	14
120,4	123,0	125,8	126,6	2000 = 100	15
893	910	928	931	per 10 thous. population	16
REGIONALNE ^c					
ACCOUNTS ^c					
340048	356763	366431	.	Gross domestic product (current prices):	17
64473	67400	69043	.	in million zloty	18
104,7	101,9	102,8	.	per capita in zł	19
				Gross domestic product (constant prices) — previous year = 100	
299252	316465	325394	.	Gross value added (current prices):	20
56738	59787	61311	.	in million zlotys	21
				per capita in zł	
155954	164541	168620	.	Gross nominal disposable income in the households sector:	22
29569	31085	31771	.	in million zlotys	23
				per capita in zł	
104,0	101,9	101,7	.	Gross real disposable income in the households sector — previous year = 100	24

indywidualne w rolnictwie. ^c Dane za lata 2010—2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi

agricultural. ^c Data for 2010—2012 were changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes to the

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R.
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII								
Powierzchnia w km ² Total area in km ²	5256	6504	5763	517	5104	4304	3351	4759
Powiaty..... Powiats	5	5	7	—	6	7	3	4
Miasta na prawach powiatu..... Cities with powiat status	—	1	1	1	—	—	1	1
Gminy..... Gminas	44	46	51	1	58	48	28	38
Miasta..... Towns	8	9	11	1	24	20	6	7
Miejscowości wiejskie..... Villages	1318	1358	1408	—	1202	1376	885	985
Sołectwa..... Village administration units	1143	1164	1096	—	1111	1157	738	920
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION								
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	25,1	619,8	1861,2	261,7	83,5	62,6	44,7	26,0
w tym — w % — na cele: of which — in % — for purposes of:								
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnic- twem, łowiectwem i rybnictwem)..... production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	10,8	92,2	97,9	64,8	4,4	13,9	54,7	9,5
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water supply network ^b	78,0	3,3	1,4	35,2	76,0	57,1	38,0	58,7
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzo- ne do wód lub do ziemi: Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground:								
wymagające oczyszczania w hm ³ requiring treatment in hm ³	8,5	18,5	24,6	105,4	25,0	34,4	23,1	8,7
w tym oczyszczane w %..... of which treated in %	99,6	99,9	76,9	100,0	99,7	99,7	100,0	98,2
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^c (stan w dniu 31 XII): Municipal wastewater treatment plants ^c (as of 31 XII):								
liczba..... number	35	35	48	5	51	59	48	35
przepustowość w dam ³ /d..... capacity in dam ³ /24 h	42,2	53,9	84,4	523,2	88,5	174,6	49,5	49,9
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	43,8	47,8	60,1	98,1	56,1	63,2	59,3	52,9

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^d Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water network. ^c On sewerage system. ^d Population connected to — estimated data, the total population — based on balances.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)								
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>								
pyłowych..... <i>particulates</i>	0,4	0,8	1,3	0,9	0,3	0,2	0,6	0,2
gazowych..... <i>gases</i>	372,5	4157,4	11384,4	5765,0	275,8	360,0	5887,8	232,5
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:</i>								
pyłowych..... <i>particulates</i>	78,8	99,8	99,8	99,8	84,8	92,2	67,2	91,6
gazowych (bez dwutlenku węgla)..... <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	75,7	48,8	49,8	56,5	21,9	69,0	11,9	4,6
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t..... <i>Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>	323,7	671,2	1092,8	3919,5	526,8	297,5	150,1	114,6
w tym w %: <i>of which in %:</i>								
poddane odzyskowi ^a <i>recovered ^a</i>	19,9	9,0	3,6	1,1	81,3	5,5	1,1	7,4
unieszkodliwione ^a <i>treated ^a</i>	—	0,4	25,0	60,9	0,3	0,0	13,3	8,3
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t..... <i>Waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated ^b; end of year) in thous. t</i>	—	8322,4	30067,6	5593,7	—	14,4	22,3	—
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł: <i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł:</i>								
służące ochronie środowiska..... <i>in environmental protection</i>	109,0	102,3	314,3	546,3	116,7	301,6	558,4	101,8
służące gospodarce wodnej..... <i>in water management</i>	10,2	21,4	60,3	184,2	56,1	50,0	20,5	18,9
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>								
w % powierzchni ogólnej..... <i>in % of total area</i>	42,2	1,1	26,1	23,6	43,1	37,5	39,2	31,6
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	6443	187	2433	70	2732	2030	3951	4809

^a We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 66. ^b Na terenach własnych zakładów.
^a By waste producer on their own, see general notes, item 7 on page 66. ^b On own plant grounds.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE <i>PUBLIC SAFETY</i>								
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^a : <i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings^a:</i>								
w liczbach bezwzględnych..... <i>in absolute numbers</i>	7210	6937	11463	50274	15888	15964	5804	4981
na 10 tys. ludności..... <i>per 10 thous. population</i>	209	178	185	291	198	201	174	159
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w % ... <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police^a in %</i>	77,4	62,5	73,3	40,6	59,5	57,2	66,7	72,5
LUDNOŚĆ <i>POPULATION</i>								
Ludność (stan w dniu 31 XII)..... <i>Population (as of 31 XII)</i>	344475	389068	619298	1735442	805073	795352	332853	312950
w tym kobiety..... <i>of which females</i>	174735	195754	315810	939250	414223	412930	171212	158506
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).. <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	102,9	101,3	104,1	118,0	106,0	108,0	105,9	102,6
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)..... <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	66	60	107	3355	158	185	99	66
W % ogółu ludności (stan w dniu 31 XII) — ludność: <i>In % of total population (as of 31 XII) — population:</i>								
w miastach..... <i>in urban areas</i>	39,4	36,2	49,0	100,0	53,6	48,3	50,9	40,3
w wieku: <i>of age:</i>								
przedprodukcyjnym..... <i>pre-working</i>	19,0	20,0	18,7	16,3	20,7	19,8	18,3	19,2
produkcyjnym..... <i>working</i>	63,0	63,0	62,8	60,8	62,4	62,0	62,8	61,9
poprodukcyjnym..... <i>post-working</i>	18,0	17,1	18,5	22,8	16,9	18,1	18,9	19,0
Urodzenia żywe..... <i>Live births</i>	3492	4042	6048	19511	9087	8483	3098	3378
Zgony..... <i>Deaths</i>	3857	3717	6568	17959	7143	7500	3490	3260
w tym niemowląt..... <i>of which infant</i>	20	18	24	65	33	37	11	6
Przyrost naturalny..... <i>Natural increase</i>	-365	325	-520	1552	1944	983	-392	118
Saldo migracji na pobyt stały: <i>Net migration for permanent residence:</i>								
wewnętrznych..... <i>internal</i>	-721	-1235	-1739	8990	4164	5109	-539	-888
zagranicznych..... <i>international</i>	5	18	-26	43	-8	-45	-22	2

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Excluding punishable acts committed by juveniles.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)								
Na 1000 ludności: Per 1000 population:								
urodzenia żywe live births	10,13	10,38	9,75	11,28	11,33	10,70	9,30	10,78
zgony ^a deaths ^a	11,19	9,55	10,59	10,39	8,90	9,46	10,47	10,40
przyrost naturalny natural increase	-1,06	0,83	-0,84	0,90	2,42	1,24	-1,18	0,38
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały internal and international net migration for permanent residence	-2,08	-3,13	-2,85	5,22	5,18	6,39	-1,68	-2,83
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych Infant deaths per 1000 live births	5,73	4,45	3,97	3,33	3,63	4,36	3,55	1,78
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES								
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII) w tys. Employed persons ^{bc} (as of 31 XII) in thous.	113,8	133,5	198,1	1115,3	238,6	311,1	114,2	118,3
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	39,6	50,1	62,2	5,7	36,0	40,9	25,1	42,7
przemysł i budownictwo industry and construction	25,5	27,6	44,7	146,4	68,7	73,6	30,4	24,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; za- kwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transporta- tion and storage; accommodation and ca- tering ^Δ ; information and communication	20,6	26,1	38,8	376,3	64,3	111,1	24,8	23,8
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ financial and insurance activities; real estate activities	2,3	2,4	4,0	130,8	7,2	9,7	2,9	2,0
pozostałe usługi other services	25,8	27,3	48,5	456,1	62,3	75,8	31,0	25,5
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys. Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	23,1	24,5	55,2	48,8	34,6	26,0	23,1	14,4
w tym kobiety of which women	11,0	12,1	26,0	23,6	15,4	12,5	12,2	6,8
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII): In % of registered unemployed (as of 31 XII):								
w wieku 24 lata i mniej aged 24 years and less	19,3	22,4	15,8	6,4	15,8	13,5	17,2	21,6
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok out of work for longer than 1 year	45,8	48,8	51,1	44,2	44,1	41,2	43,5	43,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (stan w dniu 31 XII) w % Registered unemployment rate ^c (as of 31 XII) in %	16,9	15,5	21,8	4,2	12,7	7,7	16,8	10,9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^d w zł Average monthly gross wages and salaries ^d in zł	3287,94	3543,29	3580,06	5385,80	3725,41	4258,90	4327,54	3363,73

^a Łącznie ze zgonami niemowląt. ^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^d Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Including infant deaths. ^b By actual workplace and kind of activity. ^c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^d Excluding economic entities employing up to 9 persons.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS								
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>								
wodociągowej..... <i>water supply</i>	6364,1	5526,1	5889,9	2186,9	6532,0	7320,4	4891,1	4186,0
kanalizacyjnej ^a <i>sewage^a</i>	857,7	1109,6	1939,0	2048,9	2552,9	4772,5	884,5	1119,6
gazowej..... <i>gas supply</i>	590,2	658,8	1191,1	2846,0	3163,3	4516,9	390,7	418,9
Przylączy prowadzące do budynków miesz- kalnych (stan w dniu 31 XII): <i>Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):</i>								
wodociągowe..... <i>water supply system</i>	68520	72777	110360	62742	138428	161880	56193	66236
kanalizacyjne..... <i>sewage system</i>	19595	26567	39600	40528	74471	93257	17637	22968
gazowe ^b <i>gas supply system^b</i>	13089	12687	29784	99591	92557	119355	8870	10533
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>								
wody z wodociągów w hm ³ <i>water from water supply system in hm³</i>	12,8	13,6	17,2	79,1	21,5	27,3	11,5	10,1
energii elektrycznej w miastach w GWh..... <i>electricity in urban areas in GWh</i>	88,5	93,8	198,7	1637,5	384,5	371,9	112,4	89,3
gazu z sieci ^c : <i>gas from gas supply system^c:</i>								
w hm ³ <i>in hm³</i>	21,1	18,8	43,4	276,8	153,5	233,3	14,5	18,1
w GWh..... <i>in GWh</i>	231,1	205,8	475,8	3036,8	1684,3	2559,7	158,7	198,6
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII): <i>Dwelling stocks^d (as of 31 XII):</i>								
mieszkania w tys. <i>dwellings in thous.</i>	115,0	120,7	212,9	900,0	284,4	303,7	116,7	113,5
izby w tys. <i>rooms in thous.</i>	458,7	503,5	774,1	2871,1	1139,2	1221,9	453,5	446,5
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² ... <i>useful floor area of dwellings in thous. m²</i>	9085,5	10108,6	15425,1	52939,5	23618,3	26721,1	8586,8	8854,7
przeciętna liczba izb w mieszkaniu..... <i>average number of rooms per dwelling</i>	3,99	4,17	3,64	3,19	4,01	4,02	3,89	3,93
przeciętna liczba osób na 1 izbę..... <i>average number of persons per room</i>	0,75	0,77	0,80	0,60	0,71	0,65	0,73	0,70
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 miesz- kania w m ² <i>average useful floor area of dwelling in m²</i>	79,0	83,8	72,5	58,8	83,0	88,0	73,6	78,0
Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i>								
mieszkania..... <i>dwellings</i>	1201	1053	1488	14964	4795	4797	1178	1194
izby..... <i>rooms</i>	5448	5514	7954	41721	21211	22149	5117	5019
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² <i>useful floor area of dwellings in m²</i>	120573	135373	192567	989799	533716	591961	122855	121373

^a Łącznie z kolektorami. ^b Łącznie z przyłączami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. ^c Ze względu na wprowadzoną w 2014 r. zmianę sposobu rozliczania z odbiorcami dane podano w dwóch jednostkach. ^d Na podstawie bilansu.

^a Including collectors. ^b Including connections leading to non-residential buildings. ^c Due to change introduced in 2014 in the way of making settlements with consumers the data were given in two units. ^d Based on balance.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego <i>EDUCATION^a — as of beginning of the school year</i>								
Szkoły dla dzieci i młodzieży ^b : Schools for children and youth ^b :								
podstawowe..... <i>primary</i>	155	208	234	291	272	230	113	141
gimnazja <i>lower secondary</i>	77	92	102	193	153	120	61	76
zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>	15	21	23	18	23	16	12	14
licea ogólnokształcące <i>general secondary</i>	28	26	39	130	37	50	28	21
technika ^c <i>technical secondary^c</i>	19	27	32	59	28	25	20	14
Szkoły policealne ^b <i>Post-secondary schools^b</i>	27	25	36	88	20	25	24	23
Dzieci w placówkach wychowania przedszkol- nego ^d w wieku 5 i 6 lat..... <i>Children attending pre-primary education</i> <i>establishments^d aged 5 and 6</i>	5778	6663	9948	29845	16400	15975	5340	5328
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^b : <i>Pupils and students of schools for children and</i> <i>youth^b</i> :								
podstawowych..... <i>primary</i>	21701	25463	37533	101138	57643	55086	20108	19429
gimnazjach <i>lower secondary</i>	11130	12898	18771	38092	24725	22460	9916	9756
zasadniczych zawodowych..... <i>basic vocational</i>	1962	1430	3235	1804	2680	1654	1415	1658
liceach ogólnokształcących..... <i>general secondary</i>	5767	6869	8895	36860	7719	7692	5838	5486
technikach ^c <i>technical secondary^c</i>	4602	6870	9064	17103	7898	5908	4759	3974
Uczniowie szkół policealnych ^b <i>Post-secondary schools students^b</i>	2324	2209	3590	13332	2778	2379	2666	3305
Dzieci w przedszkolach ^{de} na 100 miejsc <i>Children attending nursery schools^{de} per 100</i> <i>places</i>	91	96	93	91	87	84	100	100
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII <i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII</i>								
Liczba ludności na: <i>Population per:</i>								
łóżko w szpitalach ogólnych ^{fs} <i>bed in general hospitals^{fs}</i>	232	265	260	140	320	281	187	240
podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^{gh} .. <i>provider of out-patient health care^{gh}</i>	1722	1514	1769	1529	2564	2110	1881	1656
aptekę ogólnodostępną ⁱ <i>generally available pharmacyⁱ</i>	3551	3325	3731	2790	3133	2968	3826	3682

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. ^b Bez szkół specjalnych. ^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^e Łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. ^f Bez opieki dziennej; łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^g Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^h Przychodnie łącznie z praktykami lekarskimi, które świadczyły usługi w ramach środków publicznych. ⁱ Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 13 na str. 228.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 193. ^b Excluding special schools. ^c Including general art schools leading to professional certification. ^d Including the children attending for all school year in the units performing health care activities. ^e Including pre-primary education groups and pre-primary points. ^f Excluding day-care; including beds and incubators for newborns. ^g Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior. ^h Out-patient departments including medical practices that provided under the public funds. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 13 on page 228.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII (dok.) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII (cont.)								
Domy i zakłady pomocy społecznej: Social welfare homes and facilities:								
placówki (bez filii)..... centres (excluding subbranches)	14	17	20	52	56	60	15	9
miejsca (z filiami)..... places (with subbranches)	1262	1357	1637	3708	2362	3702	1219	440
KULTURA. TURYSTYKA ^a CULTURE. TOURISM ^a								
Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. Public libraries collection (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	3377	4102	2796	3715	2745	2334	3834	4072
Czytelnicy bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności..... Public library borrowers (with branches) per 1000 population	130	126	132	260	152	141	177	137
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności..... Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	3,0	2,9	4,1	16,8	1,0	5,2	7,3	8,8
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności.... Audience in fixed cinemas per 1000 population	186	348	793	3790	85	737	1057	995
Liczba ludności na 1 miejsce na widowni w stałych salach w teatrach i instytucjach muzycznych..... Population per seat in fixed halls theatres and music institutions	x	x	586	113	x	1420	324	x
Obiekty noclegowe turystyki (stan w dniu 31 VII) Tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	28	25	52	124	81	86	44	36
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	20	11	28	91	49	57	26	15
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)..... Number of beds (as of 31 VII)	1255	1356	2559	26394	6814	4561	2212	2770
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	1075	519	1290	22951	4580	3796	1322	675
Udzielone noclegi..... Nights spent (overnight stay)	106004	102863	186888	4849126	630778	465800	153686	84709
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	93697	52134	128247	4331629	454442	413312	120793	48117
Korzystający z noclegów..... Tourists accommodated	57587	56230	95583	2858213	398206	282538	76789	42051
w tym turyści zagraniczni..... of which foreign tourists	4408	11428	10095	1071719	25520	33143	4699	3763
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	54948	37209	78543	2648313	324834	267329	63359	32571

^a Dane z zakresu turystyki dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dotyczy: hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych.

^a Data on tourism concern establishment possessing 10 and more bed places. ^b Concern: hotels, motels, boarding houses and similar establishments.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
LEŚNICTWO FORESTRY								
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha.....	93,8	198,6	153,0	7,2	143,0	72,5	58,0	107,8
<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>								
w tym lasy <i>of which forests</i>	92,6	195,6	150,4	7,1	141,0	71,3	57,0	106,8
las publiczne <i>public forests</i>	53,9	118,2	89,0	4,5	73,1	50,4	40,7	38,9
las prywatne..... <i>private forests</i>	39,9	80,4	64,0	2,8	69,9	22,1	17,3	68,9
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %..... <i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	17,6	30,1	26,1	13,8	27,6	16,6	17,0	22,4
Zalesienia w ha <i>Afforestations in ha</i>	77,1	97,7	89,0	—	22,5	5,4	38,6	49,2
PRZEMYSŁ INDUSTRY								
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny bieżące): <i>Sold production of industry^a (current prices):</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	#	8225,7	10003,0	111528,4	15797,5	23638,0	#	6981,4
na 1 mieszkańca w zł..... <i>per capita in zł</i>	#	21129	16132	64500	19691	29824	#	22282
TRANSPORT — stan w dniu 31 XII TRANSPORT — as of 31 XII								
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km: <i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km:</i>								
powiatowe..... <i>powiat</i>	1995,6	2318,8	2186,3	568,3	1837,5	1809,8	1341,3	1760,5
gminne..... <i>gmina</i>	2315,6	2424,8	2415,2	1412,3	2532,1	2925,2	1318,6	1365,2
HANDEL TRADE								
Targowiska: <i>Marketplaces:</i>								
stałe (stan w dniu 31 XII) <i>permanent (as of 31 XII)</i>	31	30	43	66	53	38	24	33
sezonowe ^b (w ciągu roku)..... <i>seasonal^b (during the year)</i>	19	8	64	394	55	50	17	12
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS								
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^{ac} (ceny bieżące): <i>Investment outlays in enterprises^{ac} (current prices):</i>								
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	853,2	772,5	2304,6	19994,9	2121,8	4521,6	1937,6	988,1
na 1 mieszkańca w zł..... <i>per capita in zł</i>	2476	1984	3717	11564	2645	5705	5815	3154

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo. ^c Według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically. ^c According to investment location.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 8 jednostek) W 2014 R. (dok.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 8 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciecha- nowski	Ostro- łęcki	Radom- ski	M.st. War- szawa	War- szawski wschodni	War- szawski zachodni	Płocki	Siedlecki
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)								
Wartość brutto środków trwałych w przedsię- biorstwach ^{ab} (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets in enterprises ^{ab} (as of 31 XII; current book-keeping prices):								
w milionach złotych in million zlotys	7719,9	12214,1	16193,6	272946,1	20942,7	50689,7	26172,9	7005,4
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	22411	31393	26148	157278	26013	63732	78632	22385
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^c — stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^c — as of 31 XII								
Ogółem Total	742172	25252	30947	52174	383617	87944	111444	26132
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej legal persons and organizational units with- out legal personality	245692	5308	6082	10972	163608	18443	29534	6288
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	496480	19944	24865	41202	220009	69501	81910	19844
Na 10 tys. ludności Per 10 thous. population	1391	733	795	842	2210	1092	1401	785
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej legal persons and organizational units with- out legal personality	461	154	156	177	943	229	371	189
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	931	579	639	665	1268	863	1030	596
RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2013								
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):								
w milionach złotych in million zlotys	11509	12725	19484	218342	29488	42697	21083	11103
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	33295	32630	31331	127074	37026	54267	63089	35347
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):								
w milionach złotych in million zlotys	10220	11300	17302	193889	26186	37915	18722	9859
na 1 pracującego ^d w zł per employed person ^d in zł	90618	88005	90553	176790	111117	124542	162544	86951

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Według siedziby jednostki lokalnej. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b According to seat of local unit. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture. ^d For calculations the average number of employed persons was applied.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE
GEOGRAPHIC LOCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Łyse	53°28'55"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Sienno	51°00'47"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Gostynin	19°15'33"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Samaki	23°07'42"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	2°28'08"	274,7	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°52'09"	263,2	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	35558	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	1669	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
warmińsko-mazurskim	218	13,1	<i>warmińsko-mazurskie</i>
podlaskim	358	21,4	<i>podlaskie</i>
lubelskim	372	22,3	<i>lubelskie</i>
świętokrzyskim	203	12,2	<i>świętokrzyskie</i>
łódzkim	323	19,3	<i>łódzkie</i>
kujawsko-pomorskim	195	11,7	<i>kujawsko-pomorskie</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above sea level in m	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — na terenie miejscowości Hucisko	gm. m-w. Szydłowiec	407	Highest point — within the village Hucisko
Najniżej położony punkt — na terenie osiedla Radziwie	gm. m. Plock	54	Lowest point — within the settlement Radziwie

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WIĘKSZE RZEKI^a
PRINCIPAL RIVERS^a

RZEKI ^b RIVERS ^b	Długość w km Length in km		Odbiornik ^c Recipient ^c	Powierzchnia zlewni w km ² Drainage basin area in km ²	
	ogółem total	w tym w województwie of which in voivodship		ogółem total	w tym w województwie of which in voivodship
Wisła	1022,43	288,41	Morze Bałtyckie Baltic Sea	193958,31	35552,22
Iżanka	79,21	76,05	Wisła	1113,98	970,12
Zagożdżonka	50,16	50,16	Wisła	603,42	600,88
Radomka	124,03	124,03	Wisła	2109,31	2099,00
Szabasówka	27,56	27,56	Radomka	567,39	563,52
Okrzejka	76,93	53,37	Wisła	544,67	344,95
Wilga	77,27	62,78	Wisła	574,36	473,74
Pilica	345,52	96,77	Wisła	9258,53	1775,96
Świder	102,40	80,03	Wisła	1158,62	964,30
Jeziorka	79,08	78,08	Wisła	988,08	987,01
Narew	512,53	163,31	Wisła	74571,63	18795,91
Omulew	122,75	75,22	Narew	2068,80	787,70
Orz	63,12	54,72	Narew	605,90	574,90
Orzyc	148,58	128,55	Narew	2057,68	1690,06
Bug	805,45	163,33	Narew	38746,70	6512,25
Nurzec	108,57	9,11	Bug	2082,62	14,69
Liwiec	148,78	148,78	Bug	2766,78	2743,29
Wkra	264,72	188,13	Narew	5344,62	4472,18
Mławka	45,26	37,08	Wkra	672,67	575,91
Łydynia	76,41	76,41	Wkra	694,79	694,79
Raciążnica	59,31	59,31	Wkra	623,66	623,66
Sona	72,68	72,68	Wkra	546,69	546,69
Bzura	176,76	50,02	Wisła	7723,67	2701,81
Pisia Gągolina	63,29	63,29	Bzura	500,24	500,24
Utrata	78,59	78,59	Bzura	802,42	802,42
Skwa Prawa	124,02	101,92	Wisła	1666,63	1290,68

^a O powierzchni zlewni powyżej 500 km². ^b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. ^c Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

U w a g a. Długość rzek oraz powierzchnię zlewni obliczono na podstawie „Mapy Podziału Hydrologicznego Polski”, wersja wrzesień 2013 r., skala 1:10000. W danych dotyczących długości rzek uwzględniono również te odcinki, które płyną wzdłuż granicy województwa.

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

^a Of drainage basin area bigger than 500 km². ^b Listed according to hydrographic order. ^c River or reservoir into which the water flows.

Note. River length and drainage basin area was calculated according to "Hydrographic division of Poland" map, September 2013 version 1:10000 scale. Data on river length also include sections which flow on the border of voivodship.

Source: data of the Regional Water Management Authority in Warsaw.

TABL. 5. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**
LANGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Polożenie <i>Placement</i>		Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth in m</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Capacity in thous. m³</i>
	dorzecze <i>drainage basin</i>	powiat <i>powiat</i>			
Białe	Skrwa Lewa	gostyniński	148,0	31,5	14948,0
Ciechomickie	Wielka Struga	płocki	47,1	8,2	2201,3
Górskie	Wielka Struga	płocki	45,0	7,2	1419,1
Lucieńskie	Skrwa Lewa	gostyniński	196,6	34,5	21429,4
Łąckie Duże	Wielka Struga	płocki	59,4	3,4	1009,8
Przytomne	Rakutówka	gostyniński	36,7	7,6	2091,9
Sumino	Skrwa Lewa	gostyniński	34,6	7,8	1245,6
Szczutowskie	Skrwa Prawa	sierpecki	97,9	3,0	1958,0
Urszulewskie	Skrwa Prawa	sierpecki	293,1	6,2	7792,2
Zdwojskie	Wielka Struga	płocki	352,5	4,3	6697,5

Źródło: w zakresie położenia — dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie; w zakresie powierzchni, głębokości i objętości jezior — dane z publikacji „Atlas Jezior Polski”, t. 2. Red. J. Jańczak. IMiGW. Poznań: Bogucki WN, 1997. ISBN 83-86001-43-7.

Source: within placement — data of the Regional Water Management Authority in Warsaw; within area, depth and capacity of lakes — data from “Atlas Jezior Polski” publication, part 2. J. Jańczak. IMiGW. Poznań: Bogucki WN, 1997. ISBN 83-86001-43-7.

TABL. 6. **TEMPERATURA POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Temperatury w °C <i>Temperatures in °C</i>						amplitudy temperatur skrajnych <i>amplitudes of extreme tempera- tures</i>
		średnie ^a <i>average^a</i>				skrajne <i>extreme</i>		
		1971—2000	1991—2000	2001—2010	2014	maksimum <i>maximum</i>	minimum <i>minimum</i>	
		1971—2014						
Mława	147	7,3	7,7	8,0	8,9	36,6	-31,2	67,8
Warszawa	106	8,1	8,3	8,8	9,8	37,0	-30,7	67,7

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 7. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE**
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>				Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecz- nienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmu- rzenie w oktatach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
		1971—2000	1991—2000	2001—2010	2014			
		średnie ^b <i>average^b</i>						
Mława	147	543	573	556	496	3,1	1870	5,4
Warszawa	106	519	532	571	555	3,2	2278	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 1205), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych. Do 2008 r., zgodnie z art. 12, ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

General notes

1. Information regarding the geodesic status and directions in voivodship land use is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item “built-up and urbanised land”), land under ponds (included in the item “standing inland water”) as well as ditches (which accounted for a separate item) in agricultural land.

Data regarding agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (unified text: Journal of Laws 2013 item 1205), which protects all agricultural land, especially included in quality classes I—III, as well as quality classes IV—VI comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction facilities, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation of water supply network” — all entities responsible for the management of the water network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

4. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewage network of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię pracującą na sieci kanalizacyjnej. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

5. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz.U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych,

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on municipal wastewater treatment plants concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e., wastewater treatment plants not working within sewage network).

Data concerning the population connected to wastewater treatment plants are presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

5. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emission concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement

krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hald, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o

and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission concern**: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (unified text: Journal of Laws 2013 item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by

zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Sieć **Natura 2000** obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlak (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią), określająca kryteria do wyznaczenia ostoju dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EEG w sprawie ochrony siedlak przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową), określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlak przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, źródła i źródła oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, glazy narzucone oraz jaskinie.

7. Informacje o odpadach od 2013 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.) zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Prezentowane rodzaje odpadów od 2002 r. są zgodne z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1206), a za 2000 r. opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

***Natura 2000** network includes Special Protection Areas (SPA) and Special Areas of Conservation (SAC) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCI). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds (Birds Directive), that specifies the criteria to designate and manage special protection areas endangered bird species as well as Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (Habitats Directive), that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.*

***Documentation sites** are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.*

***Ecological areas** are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.*

***Landscape-nature complexes** are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.*

***Monuments of nature** are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exurgents, stomes, ravines, erratic boulders and caves.*

7. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21, with later amendments) amending the Law dated 27 IV 2001 valid until 2012.

Types of waste since 2002 presented are consistent with the catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 27 IX 2001 (Journal of Laws No. 112, item 1206), and for 2000 were compiled on the basis of a classification of waste, based on the European Waste Catalogue.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

U w a g a. Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia. Oznacza to, że dane nie są w pełni porównywalne.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakkolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Przez **magazynowanie odpadów** rozumie się czasowe przechowywanie odpadów obejmujące wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów oraz magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (wysypiska, haldy, stawy osadowe) własnych zakładów lub obcych.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Dane o **nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania

Waste shall mean any substance or object in which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Note. Since 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal. This means that **data are not strictly comparable**.

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfill a particular function, or as a result of which waste is being prepared to fulfill that function, in the plant or generally in the economy.

Disposal of waste is understood as a process which is not recovery even if a secondary consequence of such a process is the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste storage including preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the one collecting waste, storage of waste by the one processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facility (landfills, heaps, setting ponds) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste landfills are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą — prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

9. Fundusze ekologiczne — fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie, a także do 2009 r. powiatowe i gminne) — są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w układzie memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska — w ujęciu kasowym).

Zgodnie z ustawą z dnia 20 XI 2009 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 215, poz. 1664) z dniem 1 I 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej uległy likwidacji, a ich przychody z tytułu opłat i kar środowiskowych oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety powiatów i gmin. Do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazaną do wojewódzkich fundu-

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private forms in agriculture as well as natural persons and civil law partnerships conducting economic activity — keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

9. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as until 2009 powiat and gmina) — are funds created from income originating i.a. from: payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements — on cash basis).

According to the Law on Amending the Environmental Protection Law and some other laws, dated 20 XI 2009 (Journal of Laws No. 215, item 1664) as of 1 I 2010, the powiat and gmina environmental protection and water management funds were liquidated and their revenues from environmental payments and fines as well as cash and liabilities are assumed by the powiats and gminas budgets. The objective of powiat and gmina is to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to the amount of income from environmental payments and fines, consisting powiat and gmina budgets incomes and reduced by surplus of these incomes that is transferred to voivodship funds.

TABL. 1 (8). **STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015		2005	2015	SPECIFICATION
	w ha in ha		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2014 r. <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2014</i>	na 1000 ludności ^a w ha <i>per 1000 population ^a in ha</i>			
Powierzchnia ogólna ^b.....	3555971	3555847	3555847	—	691,0	666,6	Total area ^b
Użytki rolne	2485953	2445710	2385087	-18556	483,1	447,1	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	1764648	1731356	1666377	-23948	342,9	312,4	<i>arable land</i>
sady	84177	83513	93129	+7889	16,4	17,5	<i>orchards</i>
łąki trwale.....	283333	280438	276367	-1972	55,1	51,8	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwale.....	254790	249541	245495	-1406	49,5	46,0	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane.....	76894	78447	81365	+1291	14,9	15,3	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	3922	4852	6139	+64	0,8	1,2	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami.....	18189	17563	16215	-474	3,5	3,0	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione.....	813929	839091	880976	+11440	158,2	165,1	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
lasy	784935	804912	828607	+3947	152,5	155,3	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione.....	28994	34179	52369	+7493	5,6	9,8	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami.....	39786	41003	42252	+329	7,7	7,9	<i>Lands under waters</i>
powierzchniowymi płynącymi...	35938	37528	39401	+296	7,0	7,4	<i>surface flowing</i>
powierzchniowymi stojącymi....	3848	3475	2851	+33	0,7	0,5	<i>surface standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	165876	184689	201767	+3078	32,2	37,8	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe.....	31566	42902	51172	+1070	6,1	9,6	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	9354	11020	11721	+161	1,8	2,2	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	11533	17635	22277	+896	2,2	4,2	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudowane	6428	5559	5263	+44	1,2	1,0	<i>urbanized non- built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypoczynku..	5137	5022	5048	+78	1,0	0,9	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	101426	102102	105341	+655	19,7	19,7	<i>transport areas</i>
drogi	88362	89576	92659	+723	17,2	17,4	<i>roads</i>
kolejowe	10847	10603	10413	-81	2,1	2,0	<i>railway</i>
inne ^c	2217	1923	2269	+13	0,4	0,4	<i>others ^c</i>
użytki kopalne.....	432	449	945	+174	0,1	0,2	<i>mining grounds</i>
Użytki ekologiczne	1316	1734	1811	+19	0,3	0,3	<i>Ecological areas</i>
Nieuzycytki.....	36053	35721	34378	+111	7,0	6,4	<i>Wasteland</i>
Tereny różne ^d	13058	7899	9576	+3579	2,5	1,8	<i>Miscellaneous land ^d</i>

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2014. ^b Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp., patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 62. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII for 2004 and 2014, respectively. ^b Land area (including inland waters). ^c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. see general notes, item 1 on page 62. ^d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (9). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM.....	305	197	156	202	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne.....	164	91	109	123	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I—II.....	12	3	8	14	mineral: I—II
III.....	86	61	44	68	III
IV.....	54	19	48	35	IV
organiczne: IV.....	6	3	5	3	organic: IV
V—VI.....	6	5	4	3	V—VI
Inne grunty rolne.....	101	76	24	22	Other agricultural land
Grunty leśne.....	40	30	23	57	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe.....	146	108	76	86	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	54	17	28	42	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne.....	6	8	3	5	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne.....	13	30	11	7	Mining grounds
Pod zbiorniki wodne.....	—	—	—	—	Water reservoirs
Na inne cele.....	86	34	39	63	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (10). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	4273	4007	4134	3883	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane.....	4244	3755	3473	3581	devastated
zdegradowane.....	29	252	661	302	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	32	56	116	100	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	28	29	57	25	agricultural
leśne.....	4	18	21	46	forest
zagospodarowane.....	18	42	10	16	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (11). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	2752,7	2825,3	2754,2	2984,4	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych	2356,3	2436,1	2378,6	2605,7	87,3	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	2323,3	2410,3	2351,0	2578,1	86,4	surface
podziemne	31,9	25,1	27,0	27,2	0,9	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	98,3	89,9	84,8	89,3	3,0	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	298,2	299,3	290,8	289,4	9,7	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	159,0	145,4	130,6	123,9	4,2	waters: surface
podziemne	139,1	153,9	160,2	165,5	5,5	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water network.

TABL. 5 (12). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	2695,1	2764,5	2695,8	2933,4	100,0	TOTAL
Przemysł	2354,6	2434,2	2372,0	2604,4	88,8	Industry
w tym na cele produkcyjne	2344,3	2417,1	2365,4	2593,3	88,4	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	98,3	89,9	84,8	89,3	3,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b ...	242,3	240,5	239,0	239,6	8,2	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (13). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	12543	11411	12449	12489	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	3137	3188	3243	3587	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	98263	89885	84819	89317	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	31649	23957	25424	27775	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	2,5	2,1	2,0	2,2	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	66614	65928	59395	61542	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	21,2	20,7	18,3	17,2	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. *b* Area of 10 ha and more. *c* Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (14). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	2524,2	2637,4	2554,4	2772,6	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	2314,0	2403,3	2351,4	2571,9	92,8	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	2284,9	2365,2	2303,3*	2524,4	91,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	210,2	234,1	203,0	200,8	7,2	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczenia ..	239,4	272,2	251,1	248,2	9,0	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	171,2	221,4	243,7	242,2	8,7	treated
mechanicznie	3,6	4,0	4,8	4,3	0,2	mechanically
chemicznie ^b	0,8	5,5	7,2	6,9	0,2	chemically ^b
biologicznie	72,0	54,6	49,8	50,9	1,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	94,9	157,4	181,9	180,0	6,5	with increased biogene removal
nieoczyszczane	68,2	50,8	7,4	6,1	0,2	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,9	0,3	7,4	6,0	0,2	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną ..	67,3	50,5	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *b* Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. *b* Data concerns only to industrial wastewater.

TABL. 8 (15). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
 Stan w dniu 31 XII
PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
 As of 31 XII

JEDNOSTKI	2005	2010	2013	2014	ENTITIES
OGÓŁEM	339	272	264	266	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	146	131	126	126	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	130	115	113	111	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	121	110	109	105	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	9	5	4	6	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	16	16	13	15	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	193	141	138	140	Discharging wastewater into sewage network (not possessing wastewater treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (16). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
 Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Mechaniczne Mechanical	Chemiczne Chemical	Biologiczne Biological	Z podwyższonym usuwaniem biogenów With increased biogene removal	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants
Liczba						Number
2005	144	15	5	116	8	
2010	129	11	8	101	9	
2013	120	13	10	87	10	
2014	114	10	10	84	10	
Przepustowość w dam ³ /d						Capacity in dam ³ /24 h
2005	334,9	60,4	45,5	224,6	4,4	
2010	344,9	56,8	53,3	227,1	7,8	
2013	237,3	51,8	36,8	137,6	11,0	
2014	245,2	28,4	59,6	145,0	12,3	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba						Number
2005	254	3	—	199	52	
2010	279	—	—	213	66	
2013	309	2	—	236	71	
2014	316	—	—	245	71	
Przepustowość w dam ³ /d						Capacity in dam ³ /24 h
2005	990,2	0,2	—	352,7 ^b	637,4	
2010	1036,8	—	—	176,5 ^b	860,3	
2013	1068,8	1,3	—	162,0	905,5	
2014	1066,3	—	—	165,0	901,2	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c						Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c
2005	47,3	0,0	—	19,8	27,5	
2010	53,0	—	—	13,3	39,6	
2013	69,5	0,1	—	10,8	58,6	
2014	69,9	—	—	11,1	58,7	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. *b* Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. *c* Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage network. *b* Refers to equipment for biological treatment. *c* Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances.

TABL. 10 (17). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	142	157	147	138	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	92	89	77	77	particulates
gazowych	22	27	27	25	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów: emisji:					of which without the results of measurements of emission:
pyłów	30	44	44	40	particulates
gazów	21	31	32	29	gases
emisji ^b	121	134	x	x	emission ^b
pyłów ^c	135	129	particulates ^c
gazów ^d	133	124	gases ^d
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thous. t:
pyłowych	11,3	5,2	4,5	4,5	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	10,5	4,7	4,0	4,0	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	217,1	175,2	146,5	145,8	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	145,7	97,2	78,1	79,7	of which: sulphur dioxide
tenek węgla	19,6	17,4	18,7	19,3	carbon oxide
tenki azotu	48,9	50,5	40,8	38,2	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	1350,6	1463,3	1624,6	1710,4	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	43,9	117,5	123,9	135,9	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,2	99,6	99,7	99,7	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	16,8	40,1	45,8	48,2	gases (excluding carbon dioxide)

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. ^{b-d} Zakłady nieposiadające pomiarów poziomu substancji w powietrzu: ^b — dla pyłów i gazów, ^c — dla pyłów, ale mogące posiadać pomiary poziomu substancji w powietrzu dla gazów, ^d — dla gazów, ale mogące posiadać pomiary poziomu substancji w powietrzu dla pyłów.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases. ^{b-d} Plants do not have a measuring level of a substance in the air: ^b — for particulates and gases, ^c — for particulates, but that may have measured level of a substance in the air for gases, ^d — for gases, but that may have measured level of a substance in the air for particulates.

TABL. 11 (18). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIC
UCIĄŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM	2005	362	80	137	47	69	92
TOTAL	2010	265	90	132	51	35	64
	2013	237	85	112	54	10	54
	2014	225	88	126	47	20	55
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	33	18	46	—	7	x
low	2010	30	18	25	7	2	x
	2013	29	21	9	—	2	x
	2014	28	22	8	—	12	x
średnia	2005	81	16	76	—	49	x
moderate	2010	40	10	53	—	17	x
	2013	34	4	49	—	1	x
	2014	23	6	52	4	1	x
wysoka	2005	248	46	15	47	13	x
high	2010	195	62	54	44	16	x
	2013	174	60	54	54	7	x
	2014	174	60	66	43	7	x

TABL. 11 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokie Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPLYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h						
OGÓŁEM 2005	8299	2417	3360	13253	1117	1357
TOTAL 2010	4503	2299	3560	13406	1127	2187
2013	4352	2473	3849	13889	3984	3266
2014	4138	2540	4733	15801	4158	4965
Skuteczność: Efficiency:						
niska 2005	356	590	892	—	172	x
low 2010	152	641	659	122	5	x
2013	135	621	194	—	5	x
2014	134	816	581	—	179	x
średnia 2005	1242	692	904	—	877	x
moderate 2010	1232	603	1288	—	181	x
2013	1029	474	1310	—	2	x
2014	704	322	1410	1200	2	x
wysoka 2005	6701	1135	1564	13253	68	x
high 2010	3119	1055	1613	13284	941	x
2013	3188	1378	2345	13889	3977	x
2014	3300	1402	2742	14601	3977	x

TABL. 12 (19). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
Stan w dniu 31 XII
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM	1053608	1055243	1055518	1055505	29,7	1979 TOTAL
Parki narodowe	38476	38476	38476	38476	1,1	72 National parks
Rezerваты przyrody	17690	18203	18057	18074	0,5	34 Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	168150	168396	168748	168734	4,7	316 Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	821810	822506	822570	822546	23,1	1542 Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	521	522	522	522	0,0	1 Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	5145	5316	5317	5316	0,1	10 Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1817	1824	1829	1837	0,1	3 Ecological areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 65. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.
^a See general notes, item 6 on page 65. ^b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 13 (20). **KAMPINOSKI PARK NARODOWY**

Stan w dniu 31 XII

KAMPINOSKI NATIONAL PARK

As of 31 XII

LATA YEARS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
	parku narodowego national park				otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b of grand total number — strictly protected ^b		
			razem total	w tym lasów of which forests	
2005	38476	28161	4636	4130	37757
2010	38476	28202	4636	4130	37757
2013	38476	28202	4636	4130	37756
2014	38476	28202	4636	4130	37756

^a Powierzchnia parku w granicach województwa. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Area of park in boundaries of the voivodship. ^b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 14 (21). **REZERWATY PRZYRODY^a**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		SPECIFICATION
		ogółem total	przeciętna 1 obiektu average of 1 establishment	
OGÓŁEM 2005	176	17690	101	TOTAL
2010	181	18203	101	
2013	184	18057	98	
2014	184	18074	98	
Faunistyczne.....	23	6280	273	Fauna
Krajobrazowe.....	5	169	34	Landscape
Leśne	115	9398	82	Forest
Torfowiskowe.....	18	1293	72	Peat-bog
Florystyczne.....	12	314	26	Flora
Wodne.....	9	586	65	Water
Przyrody nieożywionej.....	2	34	17	Inanimate nature

^a Rezerwaty częściowe, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Reserves partially protected in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 15 (22). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
 Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water	
	w ha		in ha		
OGÓŁEM	2005	173297	96960	59062	3964
TOTAL	2010	173297	96960	59062	3964
	2013	173297	96960	59062	3964
	2014	173297	96960	59062	3964
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych		126047	68994	46339	2961
Nadbużański		74137	26778	40970	2562
Kozienicki		26234	24033	895	115
Mazowiecki		15710	11291	2535	80
Chojnowski		6796	5090	950	130
Brudzeński		3171	1802	989	75
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów <i>Landscape parks outside of sets</i>		47250	27966	12723	1003
Gostynińsko-Włocławski ^c		16750	11970	3660	410
Podlaski Przełom Bugu ^c		15393	6418	5329	360
Bolimowski ^c		9877	5900	2398	18
Górznieńsko-Lidzbarski ^c		5230	3678	1337	216

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks in boundaries of the voivodship.

TABL. 16 (23). **POMNIKI PRZYRODY**
 Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4155	4275	4249	4256	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa.....	3122	3384	3312	3314	Individual trees
Grupy drzew.....	691	569	606	603	Tree clusters
Aleje	123	103	98	106	Alleys
Głazy narzutowe	192	180	194	195	Erratic boulders

TABL. 17 (24). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	209	188	174	176	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	5855,9	5554,1	6731,2	7096,2	Waste generated (during the year) in thous. t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	44425,9	42099,3	43783,7	44020,4	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	192,2	116,1	5,1	17,6	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha: niezrekultywowane (stan w końcu roku)	651,8	621,5	592,3	584,7	Area of storage yards in ha: non-reclaimed (end of year) reclaimed (during the year)
zrekultywowane (w ciągu roku)	15,0	2,4	9,7	9,0	

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 66. ^b Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 66. ^b On own plant grounds.

TABL. 18 (25). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2014 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym składowane ^d of which landfilled ^d				
w tys. t in thous. t								
OGÓŁEM	7096,2	660,3	2692,3	278,8	3532,5	211,1	44020,4	TOTAL
w tym:								of which:
Mieszanki popielowo-żuźlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	705,2	—	245,0	245,0	455,4	4,8	39887,0	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych	139,1	—	—	—	139,1	—	—	Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla	701,2	—	—	—	661,3	39,9	3523,2	Coal fly ash
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	121,8	1,8	—	—	115,6	4,4	364,4	Slag, furnace ash and particulates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na terenach własnych zakładów. ^c We własnym zakresie przez wytwórcę; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 66. ^d Na terenach własnych i innych zakładów.

^a Excluding municipal waste. ^b On own plant grounds. ^c By waste producer on its own; see general notes, item 7 on page 66. ^d On own plant and other grounds.

TABL. 19 (26). **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Ochrona środowiska	856907,9	1267526,6	1541995,3	2150468,7	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	309491,8	533152,9	402326,6	917087,9	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	129899,6	71924,6	24182,0	40661,9	<i>of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód ..	380488,5	601338,5	826985,7	1072917,2	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych	84490,4	117168,1	164561,3	149316,7	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	258271,4	424127,9	528979,9	798683,6	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	56197,6	75115,1	243651,1	119400,0	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport	9316,3	42817,9	36729,7	51506,6	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	570,2	20045,1	10307,8	10018,0	<i>including selective waste collection</i>
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	21573,9	3044,7	14649,4 *	18781,4	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1053,8	9400,1	2525,1	2428,9	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	2604,8	12079,7	315,7	—	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	59297,5	26203,4	30686,3	5525,2	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	232624,9	597478,4	257185,5	421733,6	Water management
nakłady na:					<i>outlays on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody	154731,0	320620,8	127157,3	187059,9	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	57502,2	235905,4	68568,0	186402,9	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	689,6	4865,9	18274,6	22082,7	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków ..	3860,2	11073,0	15758,0	13857,8	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	15841,9	25013,3	27427,6	12330,3	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 20 (27). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI
 OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
 TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER
 MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/yr:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/yr:
pyłowych.....	134	30	1014	68	particulates
gazowych	—	704	20993	796	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki.....	503,5	829,2	969,9	669,4	wastewater
wody opadowe	28,9	59,3	66,8	41,4	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	19	7	12	8	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	15	7	9	7	of which municipal
mechaniczne	8	2	—	—	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	10	5	11	6	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	—	1	2	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	16753	31027	19650	12768	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	14807	30258	10336	11758	of which municipal
mechanicznych	9127	888	—	—	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	6076	20939	18286	4328	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1550	9200 ^b	1364	8440	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	225	2586	4426	3182	facilities
przepustowość w m ³ /d	215	4936	5097	4003	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	3	—	—	—	facilities
przepustowość w m ³ /d	2880	—	—	—	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	—	—	—	—	facilities
wydajność w t/yr	—	—	—	—	capacity in t/yr
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	1	—	—	—	facilities
powierzchnia w ha	4,4	—	—	—	area in ha
wydajność w t/yr	43000	—	—	—	capacity in t/yr
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^c w t/yr.....	597	2429	914000	—	Capacity of waste utilization systems ^c in t/yr
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^d w m ³ /d	12137	25316	8208	6847	Capacity of water intakes ^d in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	36170	16443	9615	16821	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	1330,8	879,9	688,4	597,6	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	26000	—	1140000	22300	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km ...	16,8	0,2	1,5	15,1	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	2,9	—	10,6	0,1	Flood embankments in km

^a W tym chemiczne. ^b Dotyczy modernizacji istniejących obiektów. ^c Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^d Bez ujęć w energetyce zawodowej.
^a Of which chemical. ^b Refers to modernization of existing facilities. ^c Excluding municipal waste. ^d Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 21 (28). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION	
	w tys. zł in thous. zł					w odsetkach in percent
OGÓŁEM	284229,1	216234,0	229034,2	219868,3	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	72913,8	42476,9	45067,2	61635,8	28,0	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	174916,2	141679,9	156103,9	115390,5	52,5	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	7371,1	11876,7	8176,9	16995,6	7,7	Waste management
Pozostałe	29027,9	20200,4	19686,2	25846,4	11,8	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (29). **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	145368,7	231406,4	91169,8	167176,6	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	52015,3	56208,4	19979,3	42796,1	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	80881,0	102331,1	50829,5	95964,8	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	12472,4	72866,9	20361,0	28415,7	Waste management
Kary za nieprzebrwanie przepisów ochrony środowiska	11362,2	529,2	1010,5	993,8	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	11217,8	76,1	310,6	376,6	Norms of discharging wastewater into water or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	69,8	9,5	3,7	10,6	Permissible emission of air pollutants

Źródło: w zakresie opłat — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar — dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: with regard to fees — data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz.U. Nr 96, poz. 603, z późn. zm.) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2014, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 760).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) terenowe organy rządowej administracji niespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 (based on the act dated 24 VII 1998, Journal of Laws No. 96, item 603, with later amendments) a fundamental three-tier administrative division of the country was introduced, the entities of which are: *gminas, powiats and voivodships*.

The *gmina* is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in *gminas* are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual *gmina* councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as *gmina* councils, city councils in cities with *powiat* status and *powiat* councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local government units is based on reporting results for 2014, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 local government elections.

The grouping of councillors of organs of local government units by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (unified text: Journal of Laws 2014 item 760).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - a) principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - b) territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);

- 2) terenowe organy rządowej administracji zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

- 2) *territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and schools superintendent's offices);*
- 3) *some state agencies (e.g., the Material Reserves Agency, the Polish Agency for Enterprise Development, and since 2009, the agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of the state administration with regional units.*

Local government administration comprises:

- 1) *gminas and cities with powiat status:*
 - a) *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
 - b) *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- 2) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- 3) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship local government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*

Local government appeal councils are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of local government units.

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.*

TABL. 1 (30). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powiaty.....	37	37	37	37	Powiats
Miasta na prawach powiatu.....	5	5	5	5	Cities with powiat status
Gminy.....	314	314	314	314	Gminas
miejskie.....	35	35	35	35	urban
wiejskie.....	229	229	229	228	rural
miejsko-wiejskie.....	50	50	50	51	urban-rural
Miasta.....	85	85	85	86	Towns
Jednostki pomocnicze ^a	18	18	18	18	Auxiliary entities ^a
Miejscowości wiejskie.....	8720	8741	8540	8532	Rural localities
Sołectwa.....	7319	7319	7324	7329	Village administrator's offices

^a Dzielnice m.st. Warszawy.^a Capital City of Warsaw districts.TABL. 2 (31). **GMINY W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni ^a Area ^a							300,0 km ² i więcej and more
		5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	314^b	17	19	87	134	39	12	4	2
Poniżej 2500..... Below	4	—	1	2	1	—	—	—	—
2500— 4999.....	88	3	1	31	49	4	—	—	—
5000— 7499.....	81	—	—	22	40	17	2	—	—
7500— 9999.....	41	—	—	7	19	11	4	—	—
10000— 14999.....	41	1	1	13	15	4	3	3	1
15000— 19999.....	22	5	4	5	3	2	2	1	—
20000— 39999.....	23	4	8	5	4	1	1	—	—
40000— 99999.....	11	4	4	1	2	—	—	—	—
100000—199999.....	1	—	—	1	—	—	—	—	—
200000 i więcej..... and more	2	—	—	—	1	—	—	—	1

^a Nie wystąpiły gminy o powierzchni poniżej 5,0 km². ^b W tym 5 gmin mających również status miasta na prawach powiatu, które podano w tabl. 3 na str. 85.

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Gminas with area below 5,0 km² were not appear. ^b Of which 5 gminas that are also cities with powiat status, which are given in the table 3 on page 85.

Source: in regard to area — data Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3 (32). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area							2000,0 km ² i więcej and more
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM	42	2	1	2	3	19	11	3	1
TOTAL									
Poniżej 50000	9	—	—	—	1	7	1	—	—
<i>Below</i>									
50000— 74999	10	1	—	—	—	4	5	—	—
75000— 99999	10	1	—	—	1	3	3	1	1
100000—149999	6	—	1	—	1	2	1	1	—
150000—199999	4	—	—	1	—	1	1	1	—
200000 i więcej	3	—	—	1	—	2	—	—	—
<i>and more</i>									

Źródło: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: in regard to area — data Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4 (33). **WYBORY RADNYCH DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R.**

Stan w dniu 16 XI

ELECTIONS OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014

As of 16 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Rady gmin ^a <i>Gmina councils^a</i>	Rady miast w miastach na prawach powiatu <i>City councils in cities with powiat status</i>		Rady powiatów <i>Powiat councils</i>	Sejmik województwa <i>Voivodship regional council</i>	Rady dzielnic m.st. Warszawy <i>Districts councils of the Capital City of Warsaw</i>
		ogółem	w tym Rada m.st. Warszawy <i>of which Council of the Capital City of Warsaw</i>			
Liczba mandatów	4829	159	60	747	51	423
<i>Number of mandates</i>						
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych: <i>Number of registered candidates for councillors:</i>						
w liczbach bezwzględnych	17197	2493	1122	7859	997	4726
<i>in absolute numbers</i>						
na 1 mandat	3,6	15,7	18,7	10,5	19,5	11,2
<i>per mandate</i>						
Uprawnieni do głosowania w tys.	2412,6	1713,7	1338,6	2469,1	4190,8	1335,7
<i>Persons entitled to vote in thous.</i>						

^a Bez rad miast w miastach na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddanych głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, że liczba kandydatów była równa lub mniejsza od liczby mandatów.

^a Excluding city councils in cities with powiat status; data concerning persons entitled to vote as well as cast votes do not include election districts where voting was not conducted because the number of candidates was equal or lower than number of mandates.

TABL. 4 (33). WYBORY RADNYCH DO ORGANÓW JEDOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R. (dok.)
Stan w dniu 16 XI
ELECTIONS OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014 (cont.)
As of 16 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rady gmin ^a Gmina councils ^a	Rady miast w miastach na prawach powiatu City councils in cities with powiat status		Rady powiatów Powiat councils	Sejmik województwa Voivodship regional council	Rady dzielnic m.st. Warszawy Districts councils of the Capital City of Warsaw
		ogółem	w tym Rada m.st. Warszawy of which Council of the Capital City of Warsaw			
Oddane głosy: w tysiącach	1313,9	798,8	633,5	1340,1	2140,2	632,6
Votes cast: in thousands						
w % uprawnionych	54,5	46,6	47,3	54,3	51,1	47,4
in % of entitled voters						
w tym głosy ważne: w tysiącach	1261,8	743,8	591,2	1146,3	1807,5	599,5
of which valid votes: in thousands						
w % uprawnionych	52,3	43,4	44,2	46,4	43,1	44,9
in % of entitled voters						

^a Bez rad miast w miastach na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddania głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, że liczba kandydatów była równa lub mniejsza od liczby mandatów.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

^a Excluding city councils in cities with powiat status; data concerning persons entitled to vote as well as cast votes do not include election districts where voting was not conducted because the number of candidates was equal or lower than number of mandates.

Source: data of the National Electoral Commission.

TABL. 5 (34). RADNI ORGANÓW JEDOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of					SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad dzielnic m.st. Warszawy the Capital City of Warsaw district councils	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódzkiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM	4814	159	414	734	51	TOTAL
W tym kobiety	1359	51	163	176	21	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
18—29 lat	266	12	59	20	2	18—29 years
30—39	863	29	122	94	14	30—39
40—49	1336	42	75	159	11	40—49
50—59	1524	43	67	284	15	50—59
60 lat i więcej	825	33	91	177	9	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe	1593	148	350	579	50	Tertiary
Policealne i średnie	1974	9	59	138	1	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	1109	2	3	17	—	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	138	—	2	—	—	Lower secondary and primary

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez radnych rad dzielnic m.st. Warszawy.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. ^b Excluding councillors of the Capital City of Warsaw district councils.

TABL. 5 (34). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R. (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014 (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of					SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad dzielnic m.st. Warszawy the Capital City of Warsaw district councils	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^c BY OCCUPATIONAL GROUPS ^c						
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	257	48	83	313	23	Managers
Specjaliści	830	72	231	239	17	Professionals
Technicy i inny średni personel	505	14	24	29	6	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	369	11	39	50	3	Clerical support workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	567	6	9	24	1	Service and sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1568	—	1	63	1	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	232	5	2	2	—	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	174	—	1	—	—	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	95	—	1	2	—	Elementary occupations
Sily zbrojne	41	—	7	2	—	Armed forces occupations

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez radnych rad dzielnic m.st. Warszawy. ^c Patrzą uwagi ogólne, ust. 3 na str. 82; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści umowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. ^b Excluding councillors of the Capital City of Warsaw district councils. ^c See general notes, item 3 on page 82; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

TABL. 6 (35). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in zł				
O G Ó Ł E M	75799	102732	100102	99040	3864,94	5038,04	5278,78	5456,18	TOTAL
w tym:									of which:
Administracja państwowa ...	49366 ^b	68318 ^c	66122 ^d	65057 ^e	4248,81	5406,50	5684,95	5825,48	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	26316	34273	33840	33845	3179,44	4326,98	4506,63	4765,34	Local government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	20291	25112	24380	24466	3350,17	4429,32	4632,32	4860,04	gminas and cities with powiat status
powiaty	5138	6541	6668	6661	2349,37	3550,50	3895,87	4127,06	powiats
województwo	887	2620	2792	2718	4082,85	5285,32	4868,01	5477,69	voivodship

^a Patrzą uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 160. ^{b—e} W tym zatrudnieni w instytucjach naczelnych i centralnych oraz jednostkach służby zagranicznej stanowią: ^b — 53,9%, ^c — 43,5%, ^d — 42,9%, ^e — 43,0%.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 160. ^{b—e} Of which employment in principle and central institutions and foreign service institutions constitute: ^b — 53,9%, ^c — 43,5%, ^d — 42,9%, ^e — 43,0%.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz o skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo — zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym — jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

U w a g a. Do 2012 r. prezentowane dane zawierały informacje o przestępstwach stwierdzonych przez Policję, jak również stwierdzonych w śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach. Od 2013 r. dane dotyczą spraw prowadzonych przez Policję lub powierzonych przez prokuratora w całości do prowadzenia przez Policję. Ponadto zmienił się sposób zbierania danych o czynach karalnych popełnionych przez nieletnich. Do marca 2013 r. czyny te wykazywane były jako przestępstwa stwierdzone w momencie skierowania wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rodzinnego, a od kwietnia 2013 r. Policja rejestrowała je jako przestępstwa stwierdzone dopiero po otrzymaniu informacji z sądu rodzinnego o zakończeniu postępowania. Od 2014 r. dane o przestępstwach stwierdzonych nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z powyższym prezentowane dane nie są w pełni porównywalne.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, unified text: Journal of Laws 2013 item 186, with later amendments) or other specific laws.

2. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code — is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information systems.

N o t e. Until 2012 presented data contained information on crimes ascertained by the Police, as well as ascertained in investigations conducted by the prosecutor's offices. Since 2013 data concern cases conducted by the Police or entrusted by the prosecutor entirely to the Police conduction. Moreover, the mode of collecting data on punishable acts committed by juveniles has changed. Until March 2013 these acts were presented as ascertained crimes at the moment of submitting a motion for bringing legal proceedings to the family court, and from April 2013 the Police did not register them as ascertained crimes until receiving information from the family court on completion proceeding. Since 2014 data about ascertained crimes do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Due to the above, presented data are not fully comparable.

3. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in com-

niach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Organizacja **sądów powszechnych** określona jest w ustawie z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 133). W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe. W dniu 31 XII 2014 r. w województwie mazowieckim działało 6 sądów okręgowych i 33 sądy rejonowe.

5. **Sądy apelacyjne** rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych, objętych obszarem jego właściwości.

6. **Sądy okręgowe** rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji — odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

7. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

8. W sądownictwie powszechnym **sprawą załatwioną** jest sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączone ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

9. **Sprawy rodzinne** obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuścili się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 382).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Przed zmianami sędzia, w momencie wpływu sprawy do sądu, mógł wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie wobec tego samego nieletniego mógł wydać postanowienie o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu lub rozprawie w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępo-

menced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. The organization of **common courts** is defined in the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (unified text: Journal of Laws 2015 item 133). Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts. On 31 XII 2014, in Mazowieckie voivodship were 6 regional courts and 33 district courts.

5. **Appeal courts** consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts within its jurisdiction.

6. **Regional courts** consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

7. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

8. In common courts a **resolved case** is a case with regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

9. **Family cases** include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13—16,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (unified text: Journal of Laws 2014 item 382).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. Before the amendments, the judge, at the time the case was brought into the court, could institute investigative proceedings against a juvenile and then, with regard to the same juvenile issue the decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings

waniu poprawczym. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie nowych przepisów rozpatrywane były według dwuetapowej procedury. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód i separację rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. patrz ust. 4 na str. 89).

10. Dorośli skazani są to osoby, które zostały skazane za przestępstwo popełnione w wieku co najmniej 17 lat.

11. Krajowy Rejestr Sądowy prowadzony jest przez sądy rejonowe (sądy gospodarcze) na podstawie ustawy z dnia 20 VIII 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 1203 z późn. zm.) i przepisów wykonawczych.

W województwie mazowieckim Krajowy Rejestr Sądowy prowadzony jest przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie.

12. Dane o działalności Państwowej Straży Pożarnej podano zgodnie z „Zasadami ewidencjonowania zdarzeń w zmodernizowanym Systemie Wspomagania Decyzji — ST” opracowanymi w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 II 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. Nr 46, poz. 239).

13. Pożar jest to niekontrolowany proces palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenie jest to inne niż pożar zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego, działań człowieka lub naturalnych sił przyrody, stwarzające zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Alarmy fałszywe są to wezwania podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego lub innych jednostek ochrony przeciwpożarowej do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca.

or correctional proceedings. Cases instituted before the effective date of new regulations were examined according to two-stage procedure. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases (e.g., divorce and separation), which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (Journal of Laws see item 4 on page 89).

10. Adults convicts are persons who have been sentenced for committed crime aged 17 or more.

11. National Judicial Register is conducted by regional courts (commercial courts) on the basis of law dated 20 VIII 1997 (unified text: Journal of Laws 2013 item 1203, with later amendments) and implementing regulations.

In Mazowieckie voivodship National Judicial Register is conducted by Regional Court for Capital City of Warsaw in Warsaw.

12. Data concerning activity of the State Fire Service are given according to “Rules of keeping a record of incidents in a modernized Decision Support System” compiled due to coming into effect of the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 18 II 2011, on rules of organization of national system of rescue and fire extinguishing (Journal of Laws No. 46, item 239).

13. Fire is out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threat is event different from fire being a result of civilization development, human activity and forces of nature, creating threat to live, health, property or environment.

False alarms are calls of national system of rescue and fire extinguishing entities or other fire protection entities to incidents which actually have not occurred.

TABL. 1 (36). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014 ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	205990	140040	139641	118521	T O T A L
w tym w miastach.....	163011	108714	102979	90472	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	3844	3483	2725	2275	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:					of which:
Zabójstwo — art. 148 kk.....	154	106	70	74	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk.....	1660	1607	1436	1248	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 kk.....	1773	1455	953	664	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	31248	19864	19820	12041	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk.....	28192	17644	17847	10094	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	5252	3680	3397	3039	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	533	608	462	429	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code
W tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	218	201	143	130	Of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	4947	4943	4717	4734	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk.....	3224	2475	2219	2185	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	1905	574	310	260	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk ^c	4588	4510	4884*	3944	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code ^c
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk.....	755	774	994	807	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk.....	942	727	536	466	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk.....	1810	1955	1767	1477	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code

^a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. ^b Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. ^c Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

^a Including crimes ascertained by prosecutor's office. ^b Excluding punishable acts committed by juveniles. ^c Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”.

TABL. 1 (36). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014 ^b	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^c (dok.)					Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^c (cont.)
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk.....	1038	1035	1462*	1012	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk.....	3373	3704	3414	3013	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk.....	789	1133	1888	1710	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk^d.....	9361	4916	5483	5693	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code^d
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk^e	124813	78861	77577	69670	Against property — Art. 278—295 Criminal Code^e
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 ^f kk.....	56449	34284	35130	30062	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 ^f Criminal Code
w tym kradzież samochodu.....	11163	3309	3112	3187	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	926	398	404	403	Wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk ^g	31591	16626	14601	13437	Burglary — Art. 279 Criminal Code ^g
Rozbój — art. 280 kk.....	6844	2366	1356	1133	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk.....	266	154	136	123	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk....	878	994	873	117	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk.....	9320	7182	10840	12214	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk^h.....	1079	1194	988	1081	Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^h
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk.....	2104	1200	1275	1274	Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1356).....	403	127	59	46	On Sobriety and Alcohol Education (unified text: Journal of Laws 2012 item 1356)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.).....	1637	439	780	441	On Copyright and Related Laws (unified text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 124).....	7851	8348	8205	6207	On Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2012 item 124)
Przestępstwa skarbowe — kks.....	172	145	252	317	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
W tym akcyza.....	66	103	130	135	Of which excise

^a—^c Notki patrz na str. 91. ^d Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk). ^e Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^f Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^g Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^h Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

^a—^c See *notefoods* on page 91. ^d Excluding theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code). ^e Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section “Against the reliability of documents”). ^f Exclusively in regard to automobile theft by burglary. ^g Excluding automobile theft by burglary. ^h Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (37). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014 ^b	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	50,4	59,9	59,0	54,7	TOTAL
w tym przestępstw ^c :					of which of crimes ^c :
Przeciwko życiu i zdrowiu	81,0	85,9	83,1	81,2	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	99,1	98,8	98,7	98,0	Against public safety and safety in transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	90,1	90,4	85,7	83,0	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	88,2	86,3	81,3	80,9	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	99,4	99,3	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	99,4	94,4	73,2	66,5	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu ^d	24,7	34,7	35,9	33,9	Against property ^d

^a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. ^b Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. ^c Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 91. ^d Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”).

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Including crimes ascertained by prosecutor's office. ^b Excluding punishable acts committed by juveniles. ^c See Criminal Code articles table 1 on page 91. ^d Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section "Against the reliability of documents").

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (38). WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	1151990	1672295	1573382	1620748	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	75138	66419	64351	51089	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	69856	84636	97035	109095	Concerning petty offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	103641	155037	178942	187063	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	599672	1028663	959869	1005146	Civil
w tym wieczysto-księgowe ^b	320611	471675	483508	511626	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	118860	137089	155542	153587	Family
Z zakresu prawa pracy	31058	14621	15425	12851	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	4595	1964	3681	4768	Related to social security law
Gospodarcze ^c	51499	64616	98537	97149	Commercial law ^c

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases.

TABL. 3 (38). WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH (dok.)
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
O G Ó Ł E M	128557	142248	197948	153338	T O T A L
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia.....	1389	1571	1458	1403	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	40723	45647	52748	52023	<i>Other criminal and concerning petty offences^a</i>
Cywilne ^{cd}	55949	49292	61171	62536	<i>Civil^{cd}</i>
Z zakresu prawa pracy.....	4275	2987	2956	2716	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych.....	12517	25047	24409	17913	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze.....	9744	7792	13482	12948	<i>Commercial law</i>
W Sądzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów ^e	517	4538	41556	3617	<i>In Competition and Consumer Protection Court^e</i>
W Sądzie Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych ^e	17	72	168	182	<i>In Community Trademark and Design Court^e</i>

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód). ^e Sąd ten rozpatruje sprawy z terenu całego kraju.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i.a., divorce). ^e This court consider cases from all over Poland.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	67671	54177	47457	38473	T O T A L
w tym mężczyźni.....	62675	49529	42890	34565	<i>of which men</i>
w tym za przestępstwa ^a :					<i>of which for crimes^a:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu ^b	5553	5913	4814	4282	Against life and health ^b
w tym:					<i>of which:</i>
Zabójstwo.....	83	73	72	55	<i>Homicide</i>
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu.....	2736	2169	1902	1565	<i>Damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	24898	16543	13877	9694	Against safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego.....	22965	15132	12815	8736	<i>Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obywatelności	1749	1386	1087	1135	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie.....	171	90	79	74	<i>Of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	3754	3615	3218	3149	Against the family and guardianship
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną.....	2068	1537	1353	1209	<i>Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person</i>
Przeciwko mieniu	20568	16134	14985	11868	Against property
w tym:					<i>of which:</i>
Kradzież rzeczy.....	5307	5341	5159	3776	<i>Property theft</i>
Kradzież z włamaniem.....	3105	1758	1868	1476	<i>Burglary</i>
Rozbój.....	1981	1132	842	717	<i>Robbery</i>

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 91. ^b Łącznie z przestępstwami z ustaw o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 124).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 91. ^b Including crimes from the laws on counteracting drug addiction — laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2012 item 124).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (40). **ZALATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	47554	48596	43650	39837	TOTAL
O rozwód	10537	12395	12659	13362	By divorce
O separację	1930	879	739	610	By separation
O alimenty	12994	14325	14132	13197	By alimony
Nieletnich ^a :					Concerning juveniles ^a :
w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					in investigation proceedings involving:
demoralizacją	4923	4285	4150	971	demoralization
czynami karalnymi	9417	9042	6101	1817	punishable acts
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					at session or hearing involving:
demoralizacją	2682	2626	2411	772	demoralization
czynami karalnymi	5071	5044	3458	1279	punishable acts
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					in investigation of case in which occur suspicion of:
demoralizacji	x	x	x	3728	demoralization
popelnienia czynu karalnego	x	x	x	4101	committing punishable act

^a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 89.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 9 on page 89.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (41). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	124	42	22	19	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	10	7	7	6	Foreign enterprises
Spoleczno-zawodowe organizacje rolników ^a	48	52	55	56	Professional organizations of farmers ^a
Spółdzielnie	1753	1789	1792	1810	Cooperatives
Spółki jawne	4473	6048	6451	6593	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	32083	53652	76120	85559	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej ^b					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities ^b
Stowarzyszenia ^c	5732	8173	9556	9920	Associations ^c
Związki zawodowe	623	781	845	858	Trade unions
Izby gospodarcze	119	143	150	157	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	3509	26106	45757	52036	Total debtors

^a Prowadzące działalność gospodarczą. ^b Do 2011 r. — Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. ^c Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Conducting economic activity. ^b Until 2011 — Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities. ^c Excluding physical education associations and sports associations.

Note. Register also included other entities.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (42). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych)	60245	63391	51636	52211	Number of events (rescue operations)
Pożary	31496	17171	16557	20090	Fires
małe	28940	16436	15725	18943	small
średnie	2497	709	789	1105	middle
duże	53	21	34	32	big
bardzo duże	6	5	9	10	very big
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	434	379	385	337	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	4261	4046	3686	3906	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	440	377	376	412	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^b	8570	2796	3538	5616	in agriculture ^b
lasów	3540	1044	1084	1121	forests
Miejscowe zagrożenia	25797	41940	31345	27666	Local threats
małe	17544	30106	3757	4062	small
lokalne	8123	11771	27427	23267	local
średnie	124	51	151	320	middle
duże	6	11	10	17	big
gigantyczne lub klęska żywiołowa	—	1	—	—	gigantic or natural disaster
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	6119	17248	8557	5517	natural catastrophes
w tym opady deszczu	823	6689	4267	1422	of which rainfall
awarie techniczne ^c	589	1248	1322	1180	technical failures ^c
środki transportu ^d	5469	7208	5665	6193	transport equipment ^d
Wyjazdy do fałszywych alarmów	2952	4280	3734	4455	False alarms
złośliwych	530	283	240	258	malicious
w dobrej wierze	1950	2386	2197	2314	in good faith
z instalacji wykrywania	472	1611	1297	1883	from detection installation
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych					Rescue personnel participating in rescue operations
Pożary	232784	132891	143290	174142	Fires
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	111666	72720	79370	87663	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	119904	59570	63920	85518	volunteer fire services
Miejscowe zagrożenia	132963	251060	188880	181082	Local threats
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	89035	122762	105522	112034	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	42515	126680	83358	68159	volunteer fire services
Wypadki z ludźmi	5009	5818	5214	5884	Casualties
ofiary śmiertelne	592	580	525	483	fatalities
w tym ratownicy	—	—	—	—	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	4417	5238	4689	5401	injured and burn victims
w tym ratownicy	64	70	41	65	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	435	466	533	559	Of which during fires
ofiary śmiertelne	86	82	74	70	fatalities
w tym ratownicy	—	—	—	—	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	349	384	459	489	injured and burn victims
w tym ratownicy	46	42	28	36	of which rescue personnel

^a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). ^b, ^c Dotyczy głównie: ^b — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, ^c — chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. ^d Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. działały 1963 jednostki ochotniczych straży pożarnych, w których zarejestrowanych było 63400 członków czynnych.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

^a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services).

^b, ^c Primarily involve: ^b — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, ^c — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. ^d Transportation accidents: road, rail, air.

Note. As of 31 XII 2014, there were 1963 units of volunteer fire services operating with 63400 registered active members.

Source: data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Service in Warsaw.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury **ludności zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 1999—2001 oraz 2010 r. — patrz ust. 2) przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. **Dane o ludności** (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjmując jako bazę wyjściową:
 - dla lat 1999—2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII) i 2000—2002 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.;
 - od 2010 r. — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.
3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **ludność w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population living** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census (with the exception of data for 1999—2001 and 2010 — see item 2), taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 — above 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
 - 2) the registers of the Ministry of Interior on internal and international migration of population for permanent residence;
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. **Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled — unless otherwise stated — on the basis:
 - for 1999—2009 — of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII) and 2000—2002 by the administrative division valid as of 31 XII 2002;
 - since 2010 — of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.
3. The **working age population** refers to males, aged 18—64, and females, aged 18—59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18—44) and **non-mobility** (i.e. 45—64 for males and 45—59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron, przyjmuje się miejsce zamieszkania męża). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą,
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą,
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz.U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15—19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45—49 lat.

4. **Median age** of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for separation,
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for divorce,
- births — according to the mother's place of permanent residence,
- deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15—49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15—19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45—49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności oraz migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały. Dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

- wariant I — przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego 60/65; patrz. ust. 3 na str. 97,
- wariant II — uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r. poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:
 - dla mężczyzn — 65,75 lat w 2015 r.; 67,0 lat w latach 2020—2050,
 - dla kobiet — 60,75 lat w 2015 r.; 62,0 w 2020 r.; 63,25 w 2025 r.; 64,5 w 2030 r.; 65,75 w 2035 r.; 67,0 w latach 2040—2050.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Population projection until 2050 has been elaborated in 2014 on the basis of the population state as of 31 XII 2013 (in the administrative division valid from 1 I 2014) and of the assumptions on predicted trends in fertility, mortality as well as internal and international migrations for permanent stay. Data about population by working and post-working age are given in two approaches:

- variant I — assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the post-working age 60/65; see item 3 on page 97,
- variant II — taking into account changes in the retirement age, on the basis of the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws dated 11 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 637) for the subsequent years of projection as the lower limit of the post-working age (the upper limit of the working age) were used:
 - for males — 65,75 years in 2015; 67,0 in 2020—2050,
 - for females — 60,75 years in 2015; 62,0 in 2020; 63,25 in 2025; 64,5 in 2030; 65,75 in 2035; 67,0 in 2040—2050.

8. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o **migracjach zagranicznych ludności** na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ — wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

11. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

12. Do **ludności rezydującej** (rezydentów) zalicza się:

- a) stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy — bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);
- b) osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imi-granci bez stałego pobytu w Polsce).

8. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding **international migration of the population** for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as deregistration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow — registrations of departure from permanent residence.

11. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 VI).

12. The **usual residence population** (residents) — comprise the following groups:

- a) permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more — regardless of their place of residence (in the country or abroad);
- b) a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 1 (43). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M w tys.	5150,2	5256,6	5307,3	5324,5	T O T A L in thous.
mężczyźni	2470,1	2516,7	2539,4	2547,5	males
kobiety	2680,1	2739,9	2767,9	2777,0	females
Miasta	3333,2	3375,0	3405,5	3420,7	Urban areas
Wieś	1817,0	1881,5	1901,8	1903,8	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M: w tysiącach	5157,7	5267,1	5316,8	5334,5	T O T A L: in thousands
na 1 km²	145,0	148,1	149,5	150,0	per 1 km²
mężczyźni w tys.	2471,9	2521,6	2543,8	2552,1	males in thous.
kobiety: w tysiącach	2685,8	2745,5	2773,1	2782,4	females: in thousands
na 100 mężczyzn	108,7	108,9	109,0	109,0	per 100 males
Miasta: w tysiącach	3338,3	3380,9	3411,5	3427,5	Urban areas: in thousands
w % ogółu ludności	64,7	64,2	64,2	64,3	in % of total population
Wieś: tysiącach	1819,5	1886,1	1905,3	1907,0	Rural areas: in thousands
w % ogółu ludności	35,3	35,8	35,8	35,7	in % of total population

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 97.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 97.

TABL. 2 (44). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	5157729	5267072	5316840	5334511	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	1016696	987386	984077	988011	Pre-working age
mężczyźni	520598	505803	504734	507064	males
kobiety	496098	481583	479343	480947	females
Miasta	586729	578763	590451	598292	Urban areas
mężczyźni	300428	296465	302566	306739	males
kobiety	286301	282298	287885	291553	females
Wieś	429967	408623	393626	389719	Rural areas
mężczyźni	220170	209338	202168	200325	males
kobiety	209797	199285	191458	189394	females
W wieku produkcyjnym	3274648	3346992	3319937	3304741	Working age
w tym w wieku mobilnym	2036098	2098824	2117296	2116946	of which of mobility age
mężczyźni	1666772	1730286	1727107	1722716	males
w tym w wieku mobilnym	1026350	1052979	1060076	1058937	of which of mobility age
kobiety	1607876	1616706	1592830	1582025	females
w tym w wieku mobilnym	1009748	1045845	1057220	1058009	of which of mobility age
Miasta	2186859	2174549	2128582	2113947	Urban areas
mężczyźni	1083815	1096894	1082243	1077704	males
kobiety	1103044	1077655	1046339	1036243	females
Wieś	1087789	1172443	1191355	1190794	Rural areas
mężczyźni	582957	633392	644864	645012	males
kobiety	504832	539051	546491	545782	females

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 97.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 97.

TABL. 2 (44). LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)

Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W wieku poprodukcyjnym	866385	932694	1012826	1041759	Post-working age
mężczyźni.....	284567	285526	311921	322311	males
kobiety.....	581818	647168	700905	719448	females
Miasta	564667	627630	692460	715242	Urban areas
mężczyźni.....	180197	187571	208857	216612	males
kobiety.....	384470	440059	483603	498630	females
Wieś	301718	305064	320366	326517	Rural areas
mężczyźni.....	104370	97955	103064	105699	males
kobiety.....	197348	207109	217302	220818	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57,5	57,4	60,1	61,4	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	48,3	45,7	47,3	48,1	Males
Kobiety.....	67,0	69,8	74,1	75,9	Females

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 97.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 97.

TABL. 3 (45). LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2013	2014					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	5157729	5267072	5316840	5334511	2552091	3427481	1601055	1907030	951036
TOTAL									
0— 2 lata.....	145561	185566	170522	169178	87076	109189	56159	59989	30917
3— 6.....	196468	217082	246087	247008	126794	157008	80759	90000	46035
7—12.....	336647	299199	307418	316721	162278	189599	97097	127122	65181
13—15.....	198684	164017	152432	150938	77330	84492	43295	66446	34035
16—18.....	210832	185135	164045	159127	81606	88481	44804	70646	36802
19—24.....	499627	435052	393576	380014	193437	210401	106491	169613	86946
25—29.....	429359	441968	410872	394758	197668	253281	123726	141477	73942
30—34.....	390891	448277	461166	462715	229389	316436	153402	146279	75987
35—39.....	322343	391623	439525	450407	223499	305201	148229	145206	75270
40—44.....	322382	318291	355730	374091	186924	241411	118221	132680	68703
45—49.....	399991	316957	306880	308750	153972	189232	92050	119518	61922
50—54.....	413040	389857	334806	320602	156884	197978	92499	122624	64385
55—59.....	333979	398064	398641	390580	185060	258205	116386	132375	68674
60—64.....	207619	316086	355394	366648	167863	253382	111325	113266	56538
65—69.....	214438	190993	249133	269272	116950	187857	79353	81415	37597
70—74.....	203239	190037	172746	171134	68865	117045	46211	54089	22654
75—79.....	170900	169090	165701	164346	60616	111097	40155	53249	20461
80 lat i więcej and more	161729	209778	232166	238222	75880	157186	50893	81036	24987

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 97.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 97.

TABL. 4 (46). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach ^a Urban population ^a	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	85	3338255	64,7
TOTAL 2010	85	3380942	64,2
..... 2013	85	3411493	64,2
..... 2014	86	3427481	64,3
Poniżej 2000 <i>Below 2000</i>	4	6592	0,1
2000— 4999.....	23	83262	1,6
5000— 9999.....	10	72016	1,4
10000— 19999.....	24	367439	6,9
20000— 49999.....	18	579751	10,9
50000— 99999.....	4	243554	4,6
100000—199999.....	1	122224	2,3
200000 i więcej <i>and more</i>	2	1952643	36,6

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 97.
^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 97.

TABL. 5 (47). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi ^b Rural population ^b	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	279	1819474	35,3
TOTAL 2010	279	1886130	35,8
..... 2013	279	1905347	35,8
..... 2014	279	1907030	35,7
Poniżej 2000 <i>Below 2000</i>	5	8190	0,2
2000— 4999.....	96	377429	7,1
5000— 6999.....	75	438863	8,2
7000— 9999.....	57	466808	8,8
10000 i więcej <i>and more</i>	46	615740	11,5

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie. ^b Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 97.
^a Rural and urban-rural gminas. ^b Based on balances; see general notes, item 2 on page 97.

TABL. 6 (48). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI**
MEDIAN AGE OF POPULATION BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	37,6	38,1	38,9	39,3	TOTAL
mężczyźni.....	35,4	36,4	37,3	37,7	males
kobiety.....	39,9	40,1	40,7	41,0	females
Miasta.....	38,7	39,0	39,7	40,0	Urban areas
mężczyźni.....	36,0	36,9	37,8	38,1	males
kobiety.....	41,5	41,5	41,8	42,0	females
Wieś.....	35,6	36,5	37,5	37,8	Rural areas
mężczyźni.....	34,2	35,4	36,4	36,7	males
kobiety.....	37,2	37,8	38,7	39,0	females

TABL. 7 (49). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wy- znaniowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM 2005	27727	20280	1422	8514	49983	51744	301	-1761
TOTAL								
2010	30488	21252	311	8314	60756	53389	274	7367
2013	24144	15797	297	9110	55400	54260	214	1140
2014	24924	16244	233	9761	57139	53494	214	3645
Miasta..... 2005 Urban areas	17691	11960	875	6796	32153	32127	171	26
2010	19152	12334	214	6754	38989	32968	159	6021
2013	14877	8805	230	7199	35476	33996	113	1480
2014	15341	9083	178	7676	37130	33664	127	3466
Wieś..... 2005 Rural areas	10036	8320	547	1718	17830	19617	130	-1787
2010	11336	8918	97	1560	21767	20421	115	1346
2013	9267	6992	67	1911	19924	20264	101	-340
2014	9583	7161	55	2085	20009	19830	87	179
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b								
OGÓŁEM 2005	5,4	3,9	27,7	1,7	9,7	10,1	6,0	-0,3
TOTAL								
2010	5,8	4,0	5,9	1,6	11,6	10,2	4,5	1,4
2013	4,5	3,0	5,6	1,7	10,4	10,2	3,9	0,2
2014	4,7	3,1	4,4	1,8	10,7	10,0	3,7	0,7
Miasta..... 2005 Urban areas	5,3	3,6	26,4	2,0	9,7	9,7	5,3	0,0
2010	5,7	3,7	6,3	2,0	11,6	9,8	4,1	1,8
2013	4,4	2,6	6,8	2,1	10,4	10,0	3,2	0,4
2014	4,5	2,7	5,2	2,2	10,9	9,8	3,4	1,0
Wieś..... 2005 Rural areas	5,5	4,6	30,0	0,9	9,8	10,8	7,3	-1,0
2010	6,0	4,7	5,2	0,8	11,6	10,9	5,3	0,7
2013	4,9	3,7	3,5	1,0	10,5	10,7	5,1	-0,2
2014	5,0	3,8	2,9	1,1	10,5	10,4	4,3	0,1

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji — na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations — data are presented per 100 thous. population; infant deaths — per 1000 live births.

TABL. 8 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages		
			męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce	
OGÓŁEM 2005	27727	30467	16378	5575	8514	25,2	7,0	1040
TOTAL 2010	30488	30117	16110	5693	8314	24,3	6,7	5064
2013	24144	30906	15976	5820	9110	24,9	7,4	-2741
2014	24924	30896	15568	5567	9761	25,0	7,9	-2154
Miasta..... 2005	17691	20320	9969	3555	6796	26,1	8,7	-442
Urban areas 2010	19152	20172	9764	3654	6754	25,7	8,6	1290
2013	14877	20856	9830	3827	7199	26,5	9,1	-3637
2014	15341	20920	9550	3694	7676	26,7	9,8	-3078
Wieś..... 2005	10036	10147	6409	2020	1718	23,4	4,0	1482
Rural areas 2010	11336	9945	6346	2039	1560	22,0	3,4	3774
2013	9267	10050	6146	1993	1911	22,3	4,2	896
2014	9583	9976	6018	1873	2085	22,1	4,6	924

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM	24924	541	6920	9881	4034	1506	1043	576	423
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... Under 20 years	98	62	31	3	2	—	—	—	—
20—24.....	3521	328	2596	513	68	14	2	—	—
25—29.....	10330	109	3467	5906	745	86	16	1	—
30—34.....	5810	36	680	2798	1945	306	43	2	—
35—39.....	2178	5	110	519	868	545	126	5	—
40—49.....	1501	1	29	129	347	462	479	50	4
50—59.....	712	—	6	12	51	69	285	244	45
60 lat i więcej..... and more	774	—	1	1	8	24	92	274	374

TABL. 9 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (cd.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGRROOMS AND BRIDES IN 2014 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)									
W tym małżeństwa wyznaniowe^a Of which church or religious marriages^a	16244	274	5352	7551	2220	508	187	70	82
19 lat i mniej..... Under 20 years	42	27	12	2	1	—	—	—	—
20—24.....	2618	177	2004	403	33	1	—	—	—
25—29.....	8152	49	2804	4802	464	31	2	—	—
30—34.....	3848	20	472	2004	1205	132	15	—	—
35—39.....	1018	1	53	295	420	208	40	1	—
40—49.....	350	—	7	43	87	126	77	10	—
50—59.....	100	—	—	2	9	8	45	27	9
60 lat i więcej..... and more	116	—	—	—	1	2	8	32	73
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	15341	191	3018	6377	3011	1151	797	453	343
19 lat i mniej..... Under 20 years	39	28	8	1	2	—	—	—	—
20—24.....	1477	101	1051	276	39	9	1	—	—
25—29.....	5851	43	1515	3693	525	61	13	1	—
30—34.....	4022	17	345	1928	1473	226	32	1	—
35—39.....	1634	2	74	371	661	425	96	5	—
40—49.....	1128	—	21	100	264	350	358	31	4
50—59.....	545	—	4	7	39	56	214	192	33
60 lat i więcej..... and more	645	—	—	1	8	24	83	223	306
W tym małżeństwa wyznaniowe^a Of which church or religious marriages^a	9083	67	2160	4676	1595	357	127	47	54
19 lat i mniej..... Under 20 years	11	7	2	1	1	—	—	—	—
20—24.....	1019	37	751	212	18	1	—	—	—
25—29.....	4412	16	1150	2907	318	20	1	—	—
30—34.....	2545	7	219	1326	887	94	12	—	—
35—39.....	716	—	34	200	304	151	26	1	—
40—49.....	236	—	4	29	58	84	56	5	—
50—59.....	63	—	—	1	8	5	26	19	4
60 lat i więcej..... and more	81	—	—	—	1	2	6	22	50

^a Ze skutkami cywilnymi.
^a With civil law consequences.

TABL. 9 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	9583	350	3902	3504	1023	355	246	123	80
19 lat i mniej Under 20 years	59	34	23	2	—	—	—	—	—
20—24	2044	227	1545	237	29	5	1	—	—
25—29	4479	66	1952	2213	220	25	3	—	—
30—34	1788	19	335	870	472	80	11	1	—
35—39	544	3	36	148	207	120	30	—	—
40—49	373	1	8	29	83	112	121	19	—
50—59	167	—	2	5	12	13	71	52	12
60 lat i więcej and more	129	—	1	—	—	—	9	51	68
W tym małżeństwa wyzna- niowe^a	7161	207	3192	2875	625	151	60	23	28
Of which church or religious marriages^a									
19 lat i mniej Under 20 years	31	20	10	1	—	—	—	—	—
20—24	1599	140	1253	191	15	—	—	—	—
25—29	3740	33	1654	1895	146	11	1	—	—
30—34	1303	13	253	678	318	38	3	—	—
35—39	302	1	19	95	116	57	14	—	—
40—49	114	—	3	14	29	42	21	5	—
50—59	37	—	—	1	1	3	19	8	5
60 lat i więcej and more	35	—	—	—	—	—	2	10	23

^a Ze skutkami cywilnymi.
^a With civil law consequences.

TABL. 10 (52). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO
NOWOŻEŃCÓW**
**MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
IN 2014**

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	24924	21885	458	2581
Kawalerowie Single	21660	20442	137	1081
Wdowcy Widowers	382	74	137	171
Rozwiedzeni Divorced	2882	1369	184	1329

TABL. 10 (52). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM	15341	13113	303	1925
TOTAL				
Kawalerowie..... Single	12779	11965	64	750
Wdowcy	285	52	96	137
Widowers				
Rozwidzeni..... Divorced	2277	1096	143	1038
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM	9583	8772	155	656
TOTAL				
Kawalerowie..... Single	8881	8477	73	331
Wdowcy	97	22	41	34
Widowers				
Rozwidzeni..... Divorced	605	273	41	291

TABL. 11 (53). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

LATA YEARS		Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS				
OGÓŁEM	2005	20280	11960	8320
TOTAL	2010	21252	12334	8918
	2013	15797	8805	6992
	2014	16244	9083	7161
w tym: of which:				
Kościół Katolicki		16157	9016	7141
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny		31	23	8
Kościół Ewangelicko-Augsburski		11	11	—
Kościół Chrześcijan Baptystów		8	7	1
Kościół Starokatolicki Mariawitów		19	9	10
Kościół Zielonoświątkowy.....		8	8	—

^a Ze skutkami cywilnymi.
^a With civil law consequences.

TABL. 12 (54). **ROZWOODY W 2014 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE
IN 2014

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	9761	12	430	1669	2149	1927	2123	1070	381
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24.....	167	8	120	29	8	2	—	—	—
25—29.....	1089	3	216	693	149	22	6	—	—
30—34.....	1973	1	71	724	980	162	32	2	1
35—39.....	2039	—	18	181	775	924	137	3	1
40—49.....	2562	—	5	36	207	756	1486	68	4
50—59.....	1338	—	—	6	24	51	425	760	72
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	593	—	—	—	6	10	37	237	303
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	7676	5	259	1240	1747	1548	1679	869	329
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24.....	104	3	72	20	7	2	—	—	—
25—29.....	800	2	127	520	126	20	5	—	—
30—34.....	1567	—	46	541	810	140	27	2	1
35—39.....	1640	—	9	132	619	755	121	3	1
40—49.....	2007	—	5	24	160	580	1177	57	4
50—59.....	1065	—	—	3	21	44	318	615	64
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	493	—	—	—	4	7	31	192	259
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	2085	7	171	429	402	379	444	201	52
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24.....	63	5	48	9	1	—	—	—	—
25—29.....	289	1	89	173	23	2	1	—	—
30—34.....	406	1	25	183	170	22	5	—	—
35—39.....	399	—	9	49	156	169	16	—	—
40—49.....	555	—	—	12	47	176	309	11	—
50—59.....	273	—	—	3	3	7	107	145	8
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	100	—	—	—	2	3	6	45	44

TABL. 13 (55). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	8514	8314	9110	9761	T O T A L
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci.....	3121	3597	4062	4316	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	5393	4717	5048	5445	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	3308	3081	3304	3469	1
2	1551	1395	1475	1677	2
3	392	189	219	245	3
4 i więcej.....	142	52	50	54	4 and more
Miasta	6796	6754	7199	7676	Urban areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci.....	2686	3046	3343	3555	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	4110	3708	3856	4121	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	2682	2477	2579	2712	1
2	1125	1081	1115	1237	2
3	234	123	134	142	3
4 i więcej.....	69	27	28	30	4 and more
Wieś	1718	1560	1911	2085	Rural areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci.....	435	551	719	761	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	1283	1009	1192	1324	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	626	604	725	757	1
2	426	314	360	440	2
3	158	66	85	103	3
4 i więcej.....	73	25	22	24	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 14 (56). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	49983	60756	55400	57139	37130	20009	Live births
chłopcy	25598	31964	28462	29506	19176	10330	<i>males</i>
dziewczęta.....	24385	28792	26938	27633	17954	9679	<i>females</i>
Małżeńskie	42966	50649	44785	45834	29198	16636	Legitimate
chłopcy	22022	26646	23015	23664	15057	8607	<i>males</i>
dziewczęta.....	20944	24003	21770	22170	14141	8029	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	7017	10107	10615	11305	7932	3373	Illegitimate
chłopcy	3576	5318	5447	5842	4119	1723	<i>males</i>
dziewczęta.....	3441	4789	5168	5463	3813	1650	<i>females</i>
Urodzenia martwe	212	268	211	202	123	79	Live still births
Chłopcy	104	135	109	95	54	41	<i>Males</i>
Dziewczęta.....	108	133	102	107	69	38	<i>Females</i>

TABL. 15 (57). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM 2005	49983	26245	16236	4777	1540	606	579
TOTAL 2010	60756	30433	21928	5821	1583	559	432
..... 2013	55400	27160	20504	5544	1363	472	354
..... 2014	57139	27217	21770	5928	1417	441	365
19 lat i mniej..... Under 20 years	1329	1198	123	7	1	—	—
20—24.....	7064	5179	1586	251	43	4	1
25—29.....	18747	11198	6242	1036	188	55	28
30—34.....	19982	7306	9671	2316	480	123	86
35—39.....	8490	2053	3698	1887	516	176	159
40—44.....	1468	270	437	422	178	78	83
45 lat i więcej and more.....	59	13	13	9	11	5	8
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM 2005	100,0	52,5	32,5	9,6	3,1	1,2	1,2
TOTAL 2010	100,0	50,1	36,1	9,6	2,6	0,9	0,7
..... 2013	100,0	49,0	37,0	10,0	2,5	0,9	0,6
..... 2014	100,0	47,6	38,1	10,4	2,5	0,8	0,6
19 lat i mniej..... Under 20 years	100,0	90,1	9,3	0,5	0,1	—	—
20—24.....	100,0	73,3	22,5	3,6	0,6	0,1	0,0
25—29.....	100,0	59,7	33,3	5,5	1,0	0,3	0,1
30—34.....	100,0	36,6	48,4	11,6	2,4	0,6	0,4
35—39.....	100,0	24,2	43,6	22,2	6,1	2,1	1,9
40—44.....	100,0	18,4	29,8	28,7	12,1	5,3	5,7
45 lat i więcej and more.....	100,0	22,0	22,0	15,3	18,6	8,5	13,6

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (58). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność^a — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility^a — live births per 1000 women aged:						
15—49 lat.....	38,1	47,0	43,0	44,4	44,7	43,8
15—19.....	11,0	12,5	11,3	10,1	9,1	11,3
20—24.....	53,9	49,4	43,6	43,7	34,9	55,4
25—29.....	93,9	100,2	91,3	93,2	86,0	107,4
30—34.....	65,8	86,0	80,5	85,8	88,9	78,6
35—39.....	24,3	37,5	35,2	37,9	40,8	31,5
40—44.....	4,7	7,4	7,2	8,0	8,6	7,0
45—49 lat.....	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3
Współczynniki Rates:						
Dzielnosci ogólnej..... Total fertility	1,261	1,453	1,333	1,382	1,324	1,453
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,615	0,689	0,648	0,668	0,640	0,703
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	0,966	1,138	1,021	1,068	1,103	1,009

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 98.
^a See general notes, item 5 on page 98.

TABL. 17 (59). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of grand total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM 2005	51744	27534	24210	32127	16698	15429	19617	10836	8781
TOTAL 2010	53389	27823	25566	32968	16666	16302	20421	11157	9264
2013	54260	27884	26376	33996	16999	16997	20264	10885	9379
2014	53494	27464	26030	33664	16722	16942	19830	10742	9088
0 lat	214	116	98	127	69	58	87	47	40
1— 4 lata.....	43	24	19	24	15	9	19	9	10
5— 9.....	24	11	13	11	3	8	13	8	5
10—14.....	28	15	13	17	9	8	11	6	5
15—19.....	104	77	27	45	29	16	59	48	11
20—24.....	219	161	58	110	78	32	109	83	26
25—29.....	263	214	49	139	108	31	124	106	18
30—34.....	410	322	88	252	191	61	158	131	27
35—39.....	557	441	116	345	256	89	212	185	27
40—44.....	764	567	197	454	336	118	310	231	79
45—49.....	985	722	263	519	358	161	466	364	102
50—54.....	1965	1430	535	1123	777	346	842	653	189
55—59.....	3604	2535	1069	2210	1468	742	1394	1067	327
60—64.....	4772	3221	1551	3087	1952	1135	1685	1269	416
65—69.....	4737	2976	1761	3243	1927	1316	1494	1049	445
70—74.....	4444	2620	1824	2903	1651	1252	1541	969	572
75—79.....	6638	3421	3217	4231	2101	2130	2407	1320	1087
80—84.....	8947	3931	5016	5702	2503	3199	3245	1428	1817
85 lat i więcej and more....	14776	4660	10116	9122	2891	6231	5654	1769	3885

NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM 2005	1007	1117	905	969	1073	876	1076	1193	960
TOTAL 2010	1016	1106	933	977	1056	907	1085	1189	982
2013	1022	1098	953	998	1069	937	1066	1147	984
2014	1005	1078	937	984	1046	930	1042	1131	952
0 lat ^a	375	393	355	342	360	323	435	455	413
1— 4 lata.....	18	20	16	16	19	12	22	21	24
5— 9.....	8	7	9	6	3	9	12	14	9
10—14.....	11	12	11	12	12	11	10	11	10
15—19.....	38	56	20	30	38	22	48	76	19
20—24.....	67	96	36	59	83	35	76	113	37
25—29.....	65	106	24	53	85	23	87	143	26
30—34.....	89	141	38	80	125	38	108	172	38
35—39.....	125	199	52	115	175	58	147	247	39
40—44.....	209	311	108	194	292	99	237	342	125
45—49.....	320	471	170	275	392	166	390	587	178
50—54.....	600	893	319	552	821	318	678	998	321
55—59.....	913	1357	514	840	1238	514	1059	1564	516
60—64.....	1322	1951	792	1236	1779	810	1515	2291	745
65—69.....	1827	2648	1199	1792	2523	1258	1908	2913	1052
70—74.....	2585	3797	1773	2477	3581	1762	2817	4231	1798
75—79.....	4024	5618	3091	3796	5210	2995	4498	6418	3299
80—84.....	6802	8724	5801	6512	8255	5589	7379	9690	6215
85 lat i więcej and more....	14268	15639	13714	13607	14641	13175	15482	17600	14677

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 thous. live births.

TABL. 18 (60). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN
DEATHS BY CAUSES

L A T A PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		Y E A R S CAUSES OF DEATHS ^a
				miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
OGÓŁEM						TOTAL
2005	1006,9	1117,5	905,0	968,6	1076,4	
2010	1015,7	1105,5	933,1	976,8	1085,3	
2012	1028,7	1117,1	947,6	999,5	1081,2	
2013	1022,4	1098,1	952,9	998,3	1065,5	
Choroby zakaźne i pasożytnicze	6,8	7,1	6,4	8,1	4,4	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
w tym gruźlica i następstwa gruźlicy	1,2	1,9	0,6	1,1	1,5	<i>of which tuberculosis and sequelae of tuberculosis</i>
Nowotwory	255,9	288,3	226,1	270,0	230,5	<i>Neoplasms</i>
w tym nowotwory złośliwe	248,1	280,5	218,3	261,7	223,7	<i>of which malignant neoplasms</i>
w tym:						<i>of which:</i>
nowotwór złośliwy żołądka ...	11,6	15,4	8,1	11,4	11,8	<i>malignant neoplasm of stomach</i>
nowotwór złośliwy trzustki ...	12,8	12,6	12,9	14,2	10,2	<i>malignant neoplasm of pancreas</i>
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca	66,8	97,0	39,1	69,4	62,1	<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>
nowotwór złośliwy sutka u kobiet	30,2	x	30,2	34,0	23,1	<i>malignant neoplasm of female breast</i>
nowotwór złośliwy szyjki macicy	8,3	x	8,3	9,3	6,3	<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	22,6	22,6	x	23,5	21,2	<i>malignant neoplasm of prostate</i>
białaczka	7,4	8,0	6,8	7,9	6,5	<i>leukemia</i>
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	0,7	0,6	0,8	0,9	0,4	<i>Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ</i>
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	18,3	17,5	19,1	16,6	21,3	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
w tym cukrzyca	17,1	16,6	17,5	15,1	20,7	<i>of which diabetes mellitus</i>
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	0,6	0,9	0,4	0,5	0,8	<i>Mental and behavioural disorders</i>
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	11,8	11,4	12,2	12,6	10,3	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 18 (60). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN (dok.)
DEATHS BY CAUSES (cont.)

L A T A PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		Y E A R S CAUSES OF DEATHS ^a
				miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
Choroby układu krążenia.....	477,8	461,2	492,9	446,5	533,6	<i>Diseases of the circulatory system</i>
w tym:						<i>of which:</i>
choroba nadciśnieniowa	21,9	18,9	24,7	18,3	28,5	<i>hypertensive diseases</i>
choroba niedokrwienna serca..	132,6	138,8	127,0	129,1	138,9	<i>ischemic heart diseases</i>
w tym ostry zawał serca	48,3	64,1	33,8	46,9	50,8	<i>of which acute myocardial infarction</i>
choroby naczyń mózgowych....	98,8	84,4	111,9	91,1	112,4	<i>cerebrovascular diseases</i>
miażdżycza	21,3	15,9	26,2	17,1	28,8	<i>atherosclerosis</i>
Choroby układu oddechowego....	84,6	97,7	72,5	84,6	84,5	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Choroby układu trawiennego.....	47,3	53,6	41,4	50,6	41,2	<i>Diseases of the digestive system</i>
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	4,2	4,3	4,1	5,0	2,7	<i>of which fibrosis and cirrhosis of liver</i>
Choroby skóry i tkanki podskór- nej.....	2,1	1,5	2,6	1,8	2,4	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
Choroby układu kostno- stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	1,5	0,7	2,2	1,4	1,6	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Choroby układu moczowo- płciowego	10,5	10,4	10,7	11,2	9,4	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
Ciąża, poród i połóg.....	—	x	—	—	—	<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2,0	2,6	1,5	1,6	2,7	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2,3	2,6	1,9	1,9	2,8	<i>Congenital anomalies ^Δ</i>
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	33,7	36,6	30,9	31,2	38,0	<i>Symptoms and ill-defined conditions ^Δ</i>
Urazy i zatrucia według ze- wnętrznej przyczyny	66,7	105,4	31,3	58,5	81,4	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>
w tym:						<i>of which:</i>
wypadki komunikacyjne	12,4	20,3	5,1	9,2	18,0	<i>transport accidents</i>
samobójstwa	14,2	25,8	3,5	11,1	19,6	<i>suicides</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 19 (61). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Z liczby ogółem Of grand total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	301	177	124	171	104	67	130	73	57
TOTAL 2010	274	146	128	159	87	72	115	59	56
..... 2013	214	126	88	113	64	49	101	62	39
..... 2014	214	116	98	127	69	58	87	47	40
0—27 dni 0—27 days	157	88	69	90	50	40	67	38	29
0— 6	120	63	57	71	36	35	49	27	22
w tym 0 ^a of which 0 ^a	72	38	34	43	23	20	29	15	14
7—13	18	12	6	7	5	2	11	7	4
14—20	9	7	2	6	6	—	3	1	2
21—27	10	6	4	6	3	3	4	3	1
28—29 dni 28—29 days	3	—	3	2	—	2	1	—	1
1 miesiąc 1 month.....	10	5	5	7	3	4	3	2	1
2.....	12	5	7	8	2	6	4	3	1
3.....	6	4	2	4	4	—	2	—	2
4.....	8	4	4	3	3	—	5	1	4
5.....	5	3	2	4	2	2	1	1	—
6.....	2	1	1	1	—	1	1	1	—
7.....	2	1	1	1	1	—	1	—	1
8.....	4	3	1	2	2	—	2	1	1
9.....	1	1	—	1	1	—	—	—	—
10.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 miesięcy 11 months.....	4	1	3	4	1	3	—	—	—

NA 100 TYS. URODZEŃ ŻYWYCH DANEJ PŁCI
PER 100 THOUS. OF LIVE BIRTHS OF GIVEN SEX

OGÓŁEM 2005	602	691	509	532	627	430	729	810	646
TOTAL 2010	451	457	445	408	426	388	528	512	547
..... 2013	386	443	327	319	350	285	507	609	400
..... 2014	375	393	355	342	360	323	435	455	413
0—27 dni 0—27 days	275	298	250	242	261	223	335	368	300
0— 6	210	214	206	191	188	195	245	261	227
w tym 0 ^a of which 0 ^a	126	129	123	116	120	111	145	145	145
7—13	32	41	22	19	26	11	55	68	41
14—20	16	24	7	16	31	—	15	10	21
21—27	18	20	14	16	16	17	20	29	10
28—29 dni 28—29 days	5	—	11	5	—	11	5	—	10
1 miesiąc 1 month.....	18	17	18	19	16	22	15	19	10
2.....	21	17	25	22	10	33	20	29	10
3.....	11	14	7	11	21	—	10	—	21
4.....	14	14	14	8	16	—	25	10	41
5.....	9	10	7	11	10	11	5	10	—
6.....	4	3	4	3	—	6	5	10	—
7.....	4	3	4	3	5	—	5	—	10
8.....	7	10	4	5	10	—	10	10	10
9.....	2	3	—	3	5	—	—	—	—
10.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 miesięcy 11 months.....	7	3	11	11	5	17	—	—	—

a Przez 0 dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin.
a 0 day indicates the age of new live born infant, who did not survive 24 hours.

TABL. 20 (62). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN
 INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES

L A T A PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem <i>Total</i>		Chłopcy <i>Males</i>	Dziewczę- ta <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		Y E A R S CAUSES OF DEATHS ^a	
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. urodzeń żywych <i>per 100 thous. live births</i>						
		miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>					
O G Ó Ł E M 2005	301	602	691	509	532	729	TOTAL	
2010	274	451	457	445	408	528		
2012	248	433	469	395	416	463		
2013	214	386	443	327	319	507		
w tym:							<i>of which:</i>	
Choroby zakaźne i paso- żytnicze	1	2	—	4	—	5	<i>Infectious and parasitic diseases</i>	
w tym posocznica.....	—	—	—	—	—	—	<i>of which septicaemia</i>	
Choroby układu nerwowe- go, narządów zmysłów i układu krążenia	4	7	11	4	6	10	<i>Diseases of the nervous system and sense organs and the circulatory sys- tem</i>	
Choroby układu oddech- owego	6	11	11	11	8	15	<i>Diseases of the respiratory system</i>	
w tym zapalenie płuc.....	6	11	11	11	8	15	<i>of which pneumonia</i>	
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	106	191	228	152	152	261	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>	
w tym:							<i>of which:</i>	
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu	92	166	193	137	132	226	<i>disorders related to length of gestation and fetal growth</i>	
zespół zaburzeń oddy- chania noworodka i inne stany układu od- dechowego	9	16	25	7	14	20	<i>respiratory disorders specific to the perinatal period</i>	
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	86	155	172	137	135	191	<i>Congenital anomalies^Δ</i>	
w tym:							<i>of which:</i>	
wrodzone wady rozwo- jowe układu nerwowe- go	9	16	21	11	11	25	<i>congenital malformations of the nervous system</i>	
wrodzone wady serca	26	47	49	45	42	55	<i>congenital malformations of heart</i>	
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	1	2	4	—	3	—	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>	

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 21 (63). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	628	651	1037	1137	922	TOTAL
w tym dokonane	566	544	903	893	752	of which committed
Miasta	351	313	615	675	512	Urban areas
Wieś	277	336	412	462	410	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	8	5	2	3	2	14 and less
15—19	26	39	46	61	36	15—19
20—29	90	104	160	201	169	20—29
30—49	244	220	322	351	292	30—49
50—69	195	234	339	388	321	50—69
70 lat i więcej	59	45	96	88	65	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w latach: 2010 i 2013 — w podziale na miasta i wieś — również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji i Komendy Stołecznej Policji.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in: 2010 and 2013 — data by urban and rural areas — cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters and the Metropolitan Police Headquarters.

TABL. 22 (64). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2005	71,06	56,81	42,64	29,20	18,11
TOTAL	2010	72,55	58,05	43,77	30,17	18,87
	2013	73,38	58,84	44,57	30,82	19,28
	2014	73,95	59,36	45,03	31,20	19,44
Miasta		74,98	60,36	45,90	31,99	19,96
Urban areas						
Wieś		72,22	57,69	43,52	29,86	18,43
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2005	80,18	65,70	50,97	36,52	23,22
TOTAL	2010	81,04	66,53	51,78	37,24	23,88
	2013	81,60	66,98	52,19	37,63	24,15
	2014	81,84	67,26	52,50	37,92	24,40
Miasta		81,93	67,32	52,55	37,97	24,44
Urban areas						
Wieś		81,59	67,08	52,32	37,74	24,23
Rural areas						

TABL. 23 (65). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
W TYSIĄSACH IN THOUSANDS									
O G Ó Ł E M	5341,1	5388,3	5416,0	5418,3	5400,9	5374,7	5347,6	5318,7	T O T A L
mężczyźni.....	2555,0	2578,0	2592,6	2594,8	2588,0	2579,1	2572,6	2567,1	males
kobiety.....	2786,2	2810,4	2823,4	2823,5	2812,8	2795,6	2774,9	2751,6	females
Miasta.....	3430,0	3456,2	3463,3	3451,4	3429,0	3405,6	3386,3	3369,0	Urban areas
mężczyźni.....	1601,7	1613,1	1616,8	1612,0	1603,4	1596,2	1593,1	1591,8	males
kobiety.....	1828,3	1843,1	1846,5	1839,3	1825,6	1809,5	1793,2	1777,3	females
Wieś.....	1911,2	1932,2	1952,7	1966,9	1971,9	1969,0	1961,3	1949,7	Rural areas
mężczyźni.....	953,3	964,9	975,8	982,8	984,7	982,9	979,6	975,3	males
kobiety.....	957,8	967,3	976,9	984,1	987,2	986,1	981,7	974,3	females
W wieku przedprodukcyjnym	987,8	1005,9	990,8	916,0	869,5	836,8	829,9	834,7	Pre-working age
mężczyźni.....	507,0	516,8	509,7	471,6	447,8	431,0	427,4	429,9	males
kobiety.....	480,9	489,1	481,1	444,4	421,7	405,8	402,5	404,8	females
Miasta.....	599,8	624,5	616,6	564,8	532,7	514,2	516,7	527,4	Urban areas
mężczyźni.....	307,8	320,4	316,6	290,0	273,6	264,1	265,4	270,9	males
kobiety.....	292,0	304,1	300,0	274,8	259,1	250,1	251,3	256,5	females
Wieś.....	388,0	381,4	374,2	351,2	336,8	322,6	313,2	307,3	Rural areas
mężczyźni.....	199,2	196,4	193,1	181,6	174,2	166,9	162,0	159,0	males
kobiety.....	188,9	185,0	181,1	169,6	162,6	155,7	151,2	148,3	females
I WARIANT									I VARIANT
W wieku produkcyjnym	3281,5	3168,7	3123,3	3147,7	3095,5	2969,3	2788,9	2621,0	Working age
mężczyźni.....	1714,3	1657,6	1621,2	1636,9	1631,9	1589,6	1510,0	1416,7	males
kobiety.....	1567,1	1511,1	1502,1	1510,8	1463,6	1379,7	1278,8	1204,3	females
Miasta.....	2092,2	1996,2	1966,3	1989,6	1957,7	1869,2	1741,4	1628,7	Urban areas
mężczyźni.....	1069,0	1020,7	996,2	1010,5	1009,9	981,4	925,5	861,7	males
kobiety.....	1023,2	975,6	970,1	979,1	947,9	887,8	815,9	767,1	females
Wieś.....	1189,2	1172,4	1157,0	1158,1	1137,8	1100,1	1047,5	992,3	Rural areas
mężczyźni.....	645,3	636,9	625,0	626,4	622,0	608,2	584,6	555,0	males
kobiety.....	543,9	535,5	532,0	531,7	515,8	491,9	462,9	437,2	females
W wieku poprodukcyjnym	1071,8	1213,7	1301,9	1354,6	1435,9	1568,6	1728,7	1863,0	Post-working age
mężczyźni.....	333,7	403,5	461,7	486,3	508,4	558,5	635,2	720,5	males
kobiety.....	738,1	810,2	840,2	868,3	927,5	1010,0	1093,6	1142,5	females
Miasta.....	738,0	835,5	880,4	897,0	938,6	1022,2	1128,2	1213,0	Urban areas
mężczyźni.....	224,9	272,0	304,0	311,5	320,0	350,7	402,2	459,2	males
kobiety.....	513,1	563,4	576,4	585,4	618,6	671,5	726,0	753,7	females
Wieś.....	333,9	378,3	421,5	457,6	497,3	546,3	600,6	650,1	Rural areas
mężczyźni.....	108,8	131,5	157,7	174,8	188,4	207,8	233,0	261,3	males
kobiety.....	225,0	246,8	263,8	282,8	308,9	338,5	367,6	388,8	females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 99.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age; see general notes, item 7 on page 99.

TABL. 23 (65). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
W TYSIĄSACH (dok.) IN THOUSANDS (cont.)									
II WARIANT									II VARIANT
W wieku produkcyjnym....	3335,7	3307,4	3281,2	3337,5	3366,7	3347,1	3194,5	2997,7	Working age
mężczyźni.....	1736,3	1724,4	1680,9	1688,6	1688,8	1663,0	1592,4	1501,2	males
kobiety.....	1599,3	1583,0	1600,3	1648,9	1677,8	1684,1	1602,1	1496,5	females
Miasta.....	2129,6	2087,4	2063,6	2105,7	2130,9	2118,8	2011,5	1873,9	Urban areas
mężczyźni.....	1083,6	1064,2	1031,9	1040,7	1044,2	1027,5	978,2	915,3	males
kobiety.....	1045,9	1023,2	1031,7	1065,0	1086,7	1091,3	1033,2	958,6	females
Wieś.....	1206,1	1220,1	1217,6	1231,8	1235,7	1228,3	1183,1	1123,8	Rural areas
mężczyźni.....	652,7	660,2	649,1	647,9	644,6	635,5	614,2	585,9	males
kobiety.....	553,4	559,9	568,6	583,9	591,1	592,9	568,9	537,9	females
W wieku poprodukcyjnym	1017,7	1075,0	1144,0	1164,8	1164,8	1190,8	1323,1	1486,4	Post-working age
mężczyźni.....	311,7	336,7	402,0	434,6	451,4	485,1	552,8	636,0	males
kobiety.....	706,0	738,3	742,0	730,2	713,3	705,6	770,3	850,3	females
Miasta.....	700,6	744,3	783,1	780,9	765,4	772,7	858,1	967,8	Urban areas
mężczyźni.....	210,2	228,5	268,3	281,3	285,6	304,6	349,4	405,6	males
kobiety.....	490,4	515,8	514,8	499,5	479,8	468,1	508,7	562,2	females
Wieś.....	317,0	330,7	360,9	384,0	399,4	418,1	465,0	518,6	Rural areas
mężczyźni.....	101,5	108,2	133,7	153,3	165,8	180,5	203,4	230,4	males
kobiety.....	215,6	222,5	227,2	230,7	233,5	237,6	261,6	288,2	females
NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM PRZYPADA OSÓB W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE									
I WARIANT									I VARIANT
OGÓŁEM.....	62,8	70,1	73,4	72,1	74,5	81,0	91,7	102,9	TOTAL
Mężczyźni.....	49,0	55,5	59,9	58,5	58,6	62,2	70,4	81,2	Males
Kobiety.....	77,8	86,0	88,0	86,9	92,2	102,6	117,0	128,5	Females
II WARIANT									II VARIANT
OGÓŁEM.....	60,1	62,9	65,1	62,3	60,4	60,6	67,4	77,4	TOTAL
Mężczyźni.....	47,1	49,5	54,2	53,7	53,2	55,1	61,6	71,0	Males
Kobiety.....	74,2	77,5	76,4	71,2	67,6	66,0	73,2	83,9	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 99.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age; see general notes, item 7 on page 99.

TABL. 24 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM 2005	70922	45802	24147	973	55837	30785	24644	408	15085
TOTAL									
2010	70897	46292	23323	1282	57520	30595	26333	592	13377
2013	70202	44421	24561	1220	56849	30379	25146	1324	13353
2014	69273	43122	24830	1321	56165	30511	24300	1354	13108
Miasta..... 2005 Urban areas	44910	28169	15911	830	35667	18421	16865	381	9243
2010	42885	26913	14919	1053	37845	18690	18640	515	5040
2013	43570	26448	16141	981	36364	17874	17393	1097	7206
2014	43536	25866	16610	1060	35333	17513	16679	1141	8203
Wieś..... 2005 Rural areas	26012	17633	8236	143	20170	12364	7779	27	5842
2010	28012	19379	8404	229	19675	11905	7693	77	8337
2013	26632	17973	8420	239	20485	12505	7753	227	6147
2014	25737	17256	8220	261	20832	12998	7621	213	4905
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM 2005	13,8	8,9	4,7	0,2	10,9	6,0	4,8	0,1	2,9
TOTAL									
2010	13,5	8,8	4,4	0,2	10,9	5,8	5,0	0,1	2,5
2013	13,2	8,4	4,6	0,2	10,7	5,7	4,7	0,2	2,5
2014	13,0	8,1	4,7	0,2	10,5	5,7	4,6	0,3	2,5
Miasta..... 2005 Urban areas	13,5	8,5	4,8	0,3	10,8	5,6	5,1	0,1	2,8
2010	12,7	8,0	4,4	0,3	11,2	5,5	5,5	0,2	1,5
2013	12,8	7,8	4,7	0,3	10,7	5,2	5,1	0,3	2,1
2014	12,7	7,6	4,9	0,3	10,3	5,1	4,9	0,3	2,4
Wieś..... 2005 Rural areas	14,3	9,7	4,5	0,1	11,1	6,8	4,3	0,0	3,2
2010	14,9	10,3	4,5	0,1	10,5	6,3	4,1	0,0	4,4
2013	14,0	9,5	4,4	0,1	10,8	6,6	4,1	0,1	3,2
2014	13,5	9,1	4,3	0,1	10,9	6,8	4,0	0,1	2,6

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Deregistrations.

TABL. 25 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodships	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodships
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2005	69949	45782	24167	55429	45782	9647
TOTAL						
2010	69615	47437	22178	56928	47437	9491
2013	68982	46499	22483	55525	46499	9026
2014	67952	45859	22093	54811	45859	8952
Miasta 2005 Urban areas	44080	24428	19652	35286	28705	6581
2010	41832	24293	17539	37330	30642	6688
2013	42589	24340	18249	35267	28989	6278
2014	42476	24593	17883	34192	28017	6175
Wieś 2005 Rural areas	25869	21354	4515	20143	17077	3066
2010	27783	23144	4639	19598	16795	2803
2013	26393	22159	4234	20258	17510	2748
2014	25476	21266	4210	20619	17842	2777
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	13,6	8,9	4,7	10,8	8,9	1,9
TOTAL						
2010	13,2	9,0	4,2	10,8	9,0	1,8
2013	13,0	8,8	4,2	10,5	8,8	1,7
2014	12,8	8,6	4,1	10,3	8,6	1,7
Miasta 2005 Urban areas	13,3	7,4	5,9	10,6	8,7	2,0
2010	12,4	7,2	5,2	11,1	9,1	2,0
2013	12,5	7,1	5,4	10,4	8,5	1,8
2014	12,4	7,2	5,2	10,0	8,2	1,8
Wieś 2005 Rural areas	14,2	11,7	2,5	11,1	9,4	1,7
2010	14,8	12,3	2,5	10,4	8,9	1,5
2013	13,9	11,7	2,2	10,7	9,2	1,4
2014	13,4	11,2	2,2	10,8	9,4	1,5

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Deregistrations.

TABL. 26 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF
MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM... 2005	69949	31801	38148	55429	25643	29786	14520	6158	8362
TOTAL 2010	69615	31053	38562	56928	25749	31179	12687	5304	7383
2013	68982	31656	37326	55525	25583	29942	13457	6073	7384
2014	67952	30858	37094	54811	25070	29741	13141	5788	7353
0—4 lata.....	6606	3467	3139	5802	3044	2758	804	423	381
5—9.....	4699	2359	2340	4223	2154	2069	476	205	271
10—14.....	2608	1301	1307	2403	1173	1230	205	128	77
15—19.....	2459	1160	1299	2098	978	1120	361	182	179
20—24.....	4771	1435	3336	3924	1161	2763	847	274	573
25—29.....	13002	4995	8007	9041	3502	5539	3961	1493	2468
30—34.....	11474	5110	6364	8226	3644	4582	3248	1466	1782
35—39.....	7387	3614	3773	5776	2816	2960	1611	798	813
40—44.....	4004	2196	1808	3242	1781	1461	762	415	347
45—49.....	2148	1199	949	1876	1028	848	272	171	101
50—54.....	1803	923	880	1640	825	815	163	98	65
55—59.....	2029	995	1034	1879	925	954	150	70	80
60—64.....	1964	891	1073	1839	875	964	125	16	109
65 lat i więcej..... and more	2998	1213	1785	2842	1164	1678	156	49	107

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 27 (69). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND
AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM... 2005	973	464	509	408	210	198	565	254	311
TOTAL 2010	1282	684	598	592	265	327	690	419	271
2013	1220	626	594	1324	632	692	-104	-6	-98
2014	1321	703	618	1354	679	675	-33	24	-57
0—4 lata.....	243	130	113	60	26	34	183	104	79
5—9.....	90	47	43	77	48	29	13	-1	14
10—14.....	58	34	24	63	34	29	-5	0	-5
15—19.....	67	29	38	70	39	31	-3	-10	7
20—24.....	60	24	36	74	50	24	-14	-26	12
25—29.....	138	77	61	133	68	65	5	9	-4
30—34.....	151	85	66	198	89	109	-47	-4	-43
35—39.....	126	77	49	189	88	101	-63	-11	-52
40—44.....	79	49	30	113	58	55	-34	-9	-25
45—49.....	55	25	30	79	37	42	-24	-12	-12
50—54.....	58	24	34	69	26	43	-11	-2	-9
55—59.....	49	29	20	87	48	39	-38	-19	-19
60—64.....	66	30	36	71	30	41	-5	0	-5
65 lat i więcej..... and more	81	43	38	71	38	33	10	5	5

TABL. 28 (70). **REZYDENCI^a**
 Stan w dniu 31 XII
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	5240,5	5292,6	5309,8	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	2509,7	2533,1	2541,5	males in thous.
kobiety: w tysiącach	2730,8	2759,4	2768,3	females: in thousands
na 100 mężczyzn.....	108,8	108,9	108,9	per 100 males
Miasta: w tysiącach.....	3360,6	3393,8	3410,1	Urban areas: in thousands
w % ogółu ludności rezydującej.....	64,1	64,1	64,2	in % of total usual residence population
Wieś: w tysiącach	1879,9	1898,7	1899,6	Rural areas: in thousands
w % ogółu ludności rezydującej	35,9	35,9	35,8	in % of total usual residence population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 100.

^a See general notes, item 12 on page 100.

TABL. 29 (71). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
 Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	5240,5	5292,6	5309,8	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	984,2	980,4	984,6	Pre-working age
Miasta	576,4	586,8	594,9	Urban areas
mężczyźni	295,3	300,8	305,1	males
kobiety	281,1	286,0	289,8	females
Wieś	407,8	393,6	389,7	Rural areas
mężczyźni	208,9	202,1	200,3	males
kobiety	198,9	191,5	189,4	females
W wieku produkcyjnym	3324,3	3300,5	3284,8	Working age
w tym w wieku mobilnym.....	2080,5	2102,2	2101,9	of which of mobility age
Miasta	2156,9	2115,2	2100,9	Urban areas
mężczyźni	1089,3	1076,7	1072,4	males
w tym w wieku mobilnym.....	659,2	662,3	661,7	of which of mobility age
kobiety	1067,6	1038,5	1028,5	females
w tym w wieku mobilnym.....	678,2	684,3	685,6	of which of mobility age
Wieś	1167,4	1185,3	1183,9	Rural areas
mężczyźni	630,7	642,0	641,8	males
w tym w wieku mobilnym.....	385,9	391,8	391,3	of which of mobility age
kobiety	536,7	543,3	542,1	females
w tym w wieku mobilnym.....	357,3	363,9	363,3	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	932,0	1011,6	1040,4	Post-working age
Miasta	627,3	691,8	714,3	Urban areas
mężczyźni	187,6	208,8	216,5	males
kobiety	439,7	483,1	497,9	females
Wieś	304,7	319,8	326,0	Rural areas
mężczyźni	97,8	102,8	105,5	males
kobiety	206,9	217,0	220,6	females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 100.

^a See general notes, item 12 on page 100.

TABL. 30 (72). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
Stan w końcu roku
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	jednostki kościelne ^a church units ^a				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful			
Kościół Katolicki Catholic Church												
Kościół Rzymskokatolicki ^b	920	936	943	943	3332	3377	3433	3537	4257464	4244035	4181566	4170316
Starokatolicki Old Catholic												
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^c	17	17	17	16	15	15	13	16	13894	13880	13828	13815
Kościół Polskokatolicki ^c	5	4	5	6	9	7	10	7	757	670	856	770
Kościół Katolicki Mariawitów	10 ^d	9	9	9	6	5	5	5 ^e	952	872	847	836
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	x	1	2	2	x	4	6	5	x	360	420	400
Kościół Starokatolicki.....	—	1	1	.	—	2	5	.	—	100	100	.
Prawosławne Orthodox												
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{cf} ...	67	69	69	73	140	174	179	196	183700	182800	182800	182800
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition												
Chrześcijański Kościół Głosicielei Dobrej Nowiny	40	43	46 ^g	.	40	43	46 ^g	.	4000	4000	4500 ^g	.
Kościół Ewangelicko- -Augsburski ^h	21	21 ⁱ	17	21	25	18 ⁱ	24	19	5500	4955 ⁱ	3951	3976
Kościół Chrystusowy w RP ^k	4	4 ^l	6 ^m	.	39	36 ^l	35 ^m	.	2000	1700 ^l	1700 ^m	.
Kościół Zielonoświątkowy...	6	7	10	11	31	31	32	36	1122	1222	1427	1624
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	14	15	15	15	18	13	11	10	1165	1289	1388	1445
Kościół Ewangelicko- -Reformowany ^c	3	3	2	2	3	2	3	3	1270	1250	1240	1240
Kościół Boży w Chrystusie	6	9	9	9	31	26	23	23	532	590	589	713
Kościół Chrześcijan Baptystów ^c	5	9	11	8	8	7	32	36	414	436	525	656
Kościół Ewangelicko- -Metodystyczny ^c	3	3	3	4	3	3	4	5	390	410	410	415
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	3 ⁿ	7	9	8	3 ⁿ	7	5	5	135 ⁿ	262	300	300
Kościół Wolnych Chrześcijan	7	4	4	4	10	10	10	10	286	258	287	303
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan.....	5	5	5	5	10	9	9	9	266	172	153	152

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: plockiej, radomskiej, warszawskiej, warszawsko-praskiej; dane o liczbie wiernych dotyczą osób ochrzczonych. ^c Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. ^d Łącznie z placówkami niższymi niż parafie. ^e W tym 4 kobiety. ^f Dane dotyczą diecezji warszawsko-bielskiej. ^g 2011 r. ^h Dane dotyczą diecezji warszawskiej. ⁱ 2009 r. ^k Do 2010 r. — Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^l 2008 r. ^m 2012 r. ⁿ 2003 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses: plocka, radomska, warszawska, warszawsko-praska; data on the number of adherents concern baptized persons. ^c Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^d Including units below the parish level. ^e Of which 4 women. ^f Data concern warszawsko-bielska diocese. ^g 2011. ^h Data concern warszawska diocese. ⁱ 2009. ^k Until 2010 — Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^l 2008. ^m 2012. ⁿ 2003.

TABL. 30 (72). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE (dok.)**
Stan w końcu roku
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS (cont.)
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	jednostki kościelne ^a church units ^a				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful			
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.)												
Protestant and Protestant-tradition (cont.)												
Kościół Boży w Polsce.....	x	3	4 ^g	.	x	3	16 ^g	.	x	167	184 ^g	.
Nowoapostolski Kościół w Polsce	4	4	4	4	1	1	1	1	146	147	163	167
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1	3	8	6	7	78	75	84	83
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	3	3	3	3	16	15	14	14	69	70	68	68
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego.....	1	1	1	1	8	8	6	7	60	48	40	40
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	2	2	2	2	3	4	3	4	17	32	32	32
Islamskie												
Muslim												
Muzułmański Związek Religijny w RP	1	2	2	2	1	3	3	3	.	80	125	125
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt ^o	1	1	1	1	1	1	1	1	55	60	61	63
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	—	—	1	1	1	1	1	1	38	38	41	41
Dalekiego Wschodu												
Far Eastern Religions												
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^p	2	2	2	2	8	23	23	19	495	490	490	500
Związek Buddyjski „Kanzeon”	1	1	1	.	2	2	5	.	52	60	44	.
Szkola Zen Kwan Um w Polsce	1	2	2	2	17	9	11	13	50	41	55	61
Inne												
Others												
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni).....	2	1	3 ^g	2	40	40	72 ^g	31	460	293	455 ^g	603
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	1	1	1	1	9	9	9	9	292	307	307	307
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża ^r	1	1	1	1	—	—	—	—	116	135	47	56
Kościół Armia Zbawienia w RP	x	2	1	1	x	2	2	2	x	130	20	21
Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris.....	1	1	2	2	5	5	6	6	50	60	33	33
Karaimski Związek Religijny	1	1	1	1	—	—	—	—	40	40	40	98

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^g 2011 r. ^o Liczba wiernych oznacza liczbę współpracowników i aktywistów działających na rzecz społeczności szyickiej. ^p Do 2011 r. — Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang w Polsce. ^r Dane dotyczą Centrum Warszawa.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^g 2011. ^o Number of adherents represents the number of co-workers and activists working for the Shiite Community. ^p Until 2011 — Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang w Polsce. ^r Data concern Centrum Warszawa.

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej i obejmują **osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych. Prezentowane dane opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności — BAEL** (tabl. 1 i 2) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym; badaniem nie są objęte osoby nieobecne w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia. Od 2010 r. dane uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,

General notes

Economic activity of the population

1. Data on **economic activity of population** concern the actually living population and cover **persons aged 15 and more**, who are members of households in the dwellings selected on a random basis. The survey does not cover persons living in collective accommodation establishments and homeless. Presented data were compiled on the basis of representative **Labour Force Survey — LFS** (tables 1 and 2); the sample survey conducted on a quarterly basis. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth. Since 2010 the data have been generalized on the basis of population balances compiled with the use of the National Census of Population and Housing 2011.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons, who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,
 - formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; moreover if the break in work exceeded 3 months the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:
 - within the reference week were not employed,

- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników badania, w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin, z pewnymi wyłączeniami w latach 2005—2009; patrz ust. 5 na str. 128,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

- *within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,*
- *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** is calculated as the share of the unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

4. Due to rounding-off results of the survey, sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005—2009; see item 5 on page 128,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII** w latach 2002—2009 wyznaczano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005—2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII** in 2002—2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002, as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2005—2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) the **employment as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) the **average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

8. Dane o pracujących w tabl. 3 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

9. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

10. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

8. Data regarding employment in table 3 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.

9. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons who have retired or been granted a disability pension, persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The **hire (termination) rate** is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

10. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

11. **Newly created jobs** are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments), are classified as unemployed.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie uczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Za **bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta** uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

3. **Długotrwale bezrobotni zarejestrowani** to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

4. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

5. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. *An registered unemployed school-leaver is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.*

3. *The registered long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training.*

4. *The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

5. *Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments).*

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, order or services agreements;

- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy od 2005 r. są grupowane zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich), „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”

8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or cooperation at conducting them;*

9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*

10) *performing supplementary forms of military service;*

11) *education at the National School of Public Administration by students who receive scholarships.*

3. A **serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A **fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

6. The **accident ratio** is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Information regarding **persons working in hazardous conditions i.e.**, with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as fishing), "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", "Construction" (excluding development of building projects), "Wholesale and retail trade; repair of mo-

- (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania), „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej), „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy — do 2005 r. zaliczane do zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych (tabl. 19 i 20) przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

10. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 21 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 869, z późn. zm.).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

for vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Information and communication” (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), “Professional, scientific and technical activities” (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities), “Administrative and support service activities” (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities), “Education” (only tertiary education), “Human health and social work activities” (in the scope of human health activities), “Other service activities” (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights — until 2005 included in threats related to work environment, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

8. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence of health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

9. The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees (tables 19 and 20).

10. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 21 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869, with later amendments).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (73). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ — na podstawie BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014				SPECIFICATION	
			przeciętne w roku annual averages		kwartaly quarters			
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	4331	4386	4590	4559	4611	4588	4603	POPULATION in thous.
Mężczyźni	2065	2079	2188	2179	2211	2175	2186	Men
Kobiety	2265	2308	2402	2380	2400	2412	2418	Women
Aktywni zawodowo.....	2514	2617	2824	2770	2836	2848	2843	Economically active persons
mężczyźni.....	1366	1408	1522	1505	1539	1520	1525	men
kobiety	1149	1209	1302	1265	1296	1328	1318	women
Pracujący	2327	2408	2621	2527	2635	2670	2653	Employed persons
mężczyźni.....	1261	1299	1420	1379	1441	1433	1427	men
kobiety	1066	1109	1201	1148	1194	1236	1226	women
Bezrobotni ^a	187	209	203	243	200	178	191	Unemployed persons ^a
mężczyźni.....	105	110	102	126	98	87	98	men
kobiety	82	99	101	116	102	92	93	women
Bierni zawodowo	1816	1769	1766	1789	1776	1739	1760	Economically inactive persons
Mężczyźni	700	670	666	674	672	655	661	Men
Kobiety	1117	1099	1100	1115	1103	1084	1099	Women
WSPÓLCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %.....	58,0	59,7	61,5	60,8	61,5	62,1	61,8	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni.....	66,2	67,7	69,6	69,1	69,6	69,9	69,8	men
kobiety	50,7	52,4	54,2	53,2	54,0	55,1	54,5	women
Miasta.....	58,9	60,8	62,9	61,9	63,5	63,6	62,6	Urban areas
Wieś	56,7	57,7	59,1	58,6	58,0	59,4	60,2	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	53,7	54,9	57,1	55,4	57,1	58,2	57,6	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	61,1	62,5	64,9	63,3	65,2	65,9	65,3	men
kobiety	47,1	48,1	50,0	48,2	49,8	51,2	50,7	women
Miasta.....	54,7	56,5	58,8	57,2	59,6	59,9	58,7	Urban areas
Wieś	52,0	52,1	54,0	52,4	52,9	55,2	55,6	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %.....	7,4	8,0	7,2	8,8	7,1	6,3	6,7	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	7,7	7,8	6,7	8,4	6,4	5,7	6,4	men
kobiety	7,1	8,2	7,8	9,2	7,9	6,9	7,1	women
Miasta.....	7,0	7,1	6,4	7,7	6,1	5,8	6,3	Urban areas
Wieś	8,2	9,6	8,6	10,6	8,8	7,2	7,6	Rural areas

^a Osoby w wieku 15—74 lata.

^a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (74). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2014 R. — na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2014 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^a unemployed ^a				
	w tys. in thous.					w % in %		
OGÓŁEM TOTAL	4603	2843	2653	191	1760	61,8	57,6	6,7
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	3425	2746	2562	184	678	80,2	74,8	6,7
15—24 lata.....	614	218	186	32	396	35,5	30,3	14,7
25—34.....	939	848	792	56	91	90,3	84,3	6,6
35—44.....	845	765	726	40	80	90,5	85,9	5,2
45—54.....	617	540	508	32	78	87,5	82,3	5,9
55 lat i więcej and more.....	1588	472	441	31	1116	29,7	27,8	6,6
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe..... Tertiary	1417	1169	1123	46	247	82,5	79,3	3,9
Policealne i średnie zawodowe ... Post-secondary and vocational secondary	979	653	608	46	325	66,7	62,1	7,0
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	502	258	228	30	244	51,4	45,4	11,6
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	885	602	554	48	283	68,0	62,6	8,0
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..... Lower secondary, primary and incomplete primary	821	160	140	20	661	19,5	17,1	12,5

^a Osoby w wieku 15—74 lata. ^b Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat.

^a Persons aged 15—74. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (75). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M T O T A L	2066841	2225564	2274610	2342985	1150815
sektor publiczny <i>public sector</i>	511375	521079	507955	512261	332944
sektor prywatny <i>private sector</i>	1555466	1704485	1766655	1830724	817871
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b <i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>	321077	300781	301358	302291	139167
Przemysł <i>Industry</i>	325061	316656	308870	317600	106601
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	289077	275221	268948	277508	96590
Budownictwo <i>Construction</i>	107889	128598	121045	123798	17206
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	377088	385560	389404	402462	204447
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	112372	132507	139573	142555	35328
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	35830	42700	44034	45301	27315
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	73023	89796	91802	95460	35419
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	79012	101375	108320	112555	67491
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	45421	46445	47623	48783	27777
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	118773	141507	161918	171045	93168
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	63873	77443	76603	83766	39895
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>	100298	118323	120057	121152	77572
Edukacja <i>Education</i>	144306	160589	168524	177006	135475
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	96334	111624	116610	120344	96530
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	26018	28172	27170	27704	15986
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	40466	43488	51699	51163	31438

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 128.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 128.

TABL. 4 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM	2005	1628591	1618500	8581
TOTAL	2010	1949516	1938467	9361
	2013	1978499	1967458	9270
	2014	2032522	2022057	8682
sektor publiczny		710924	710924	—
<i>public sector</i>				
sektor prywatny		1321598	1311133	8682
<i>private sector</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		7661	7271	73
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł		365780	363096	2506
<i>Industry</i>				
w tym przetwórstwo przemysłowe		302023	299410	2435
<i>of which manufacturing</i>				
Budownictwo		87606	86609	988
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		331419	328880	2460
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa		259197	258376	819
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		36643	36352	291
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja		102668	102553	101
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		129839	128600	57
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		37758	37728	30
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		117852	117444	408
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		116667	116514	152
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		137485	137484	#
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja		167483	167064	419
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		97599	97393	206
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		27076	27072	#
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa		9572	9404	167
<i>Other service activities</i>				

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (77). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employ- ing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	1790263	2149972	2130633	2173376	1906322	T O T A L
sektor publiczny	653933	727257	686012	687571	685408	public sector
sektor prywatny	1136330	1422715	1444621	1485805	1220914	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	19022 ^b	16846 ^b	16954 ^b	17370 ^b	5305	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	334884	357787	362030	379526	352925	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	294579	302628	302981	314302	289415	of which manufacturing
Budownictwo	110338	123110	115309	113685	83114	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	329225	384495	374187	379910	305255	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	198882	287383	268236	265808	248482	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	37778	42024	41585	41907	33387	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	80358	111477	108350	109455	98647	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	84183	119509	120963	122816	118562	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	31438	33095	31281	32521	24789	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	104946	124052	138233	142102	111663	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	72571	105520	104471	114927	106889	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	105013	136288	133144	131991	129948	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	142871	153528	156776	161399	158576	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	87804	99698	99552	100660	94557	Human health and social work activi- ties
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	24949	27952	26694	26839	25532	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	26001	27208	32869	32460	8693	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 128.
^a Excluding persons employed abroad. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 128.

TABL. 6 (78). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	1469290	686493	149210	87232
TOTAL 2010	1772243	854944	166224	105935
..... 2013	1793666	866993	173792	115286
..... 2014	1847850	897036	174207	114689
sektor publiczny public sector	654069	373975	56855	39367
sektor prywatny private sector	1193781	523061	117352	75322
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	5144	1690	2127	1722
Przemysł Industry	352429	117683	10667	5688
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	289557	103567	9853	5275
Budownictwo Construction	83943	12863	2666	988
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	293321	147237	35559	27829
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	#	#	#	#
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	28492	17608	7860	5087
Informacja i komunikacja Information and communication	97690	38985	4863	2647
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	113134	71333	15466	9002
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	23683	13202	14045	9029
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	110156	64015	7288	4454
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	101461	42787	15053	7512
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	133472	83385	4012	2511
Edukacja Education	143867	112213	23197	16828
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	89680	74515	7713	6005
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	23738	13932	3334	2114
Pozostała działalność usługowa Other service activities	#	#	#	#

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (79). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowawczych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM 2005	349293	141565	55524	167541	9296	23,7
TOTAL 2010	368523	166435	58871	203451	10211	20,3
..... 2013	365431	161339	52688	221174	8591	20,1
..... 2014	392786	178354	61921	250354	6345	21,5
sektor publiczny public sector	66062	35715	11058	41281	2195	9,7
sektor prywatny private sector	326724	142639	50863	209073	4150	28,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	812	220	128	535	6	18,0
Przemysł Industry	68395	24395	8828	45064	742	19,7
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	58830	21107	8159	37999	669	20,8
Budownictwo Construction	22132	2328	2249	15523	83	25,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	74357	38018	13050	45447	1424	25,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	40794	11474	6317	23494	433	16,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	8269	4863	1774	4347	123	28,4
Informacja i komunikacja Information and communication	22170	9165	4559	15060	319	23,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	26807	15876	5807	17359	844	23,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3205	1648	323	2174	42	13,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	27751	15160	5713	16725	408	25,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	54696	24559	4978	37201	188	59,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	13070	7878	2396	8612	811	9,3
Edukacja Education	14856	11780	2099	9818	441	10,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	9433	7538	2137	5693	371	10,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3847	2183	1192	2137	89	16,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2192	1269	371	1165	21	27,7

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (80). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to disso- lution of an employ- ment contract		przeniesie- ni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych ^b taking child-care leaves ^b		
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee				
OGÓŁEM	2005	319596	126757	45108	40842	15737	13397	21,3
TOTAL	2010	362781	163105	59826	40699	15389	11808	19,9
	2013	336383	148029	59691	34939	15180	7286	18,6
	2014	355752	157165	46468	45325	16961	5752	19,5
sektor publiczny		71657	36523	4654	5276	11207	1987	10,6
public sector								
sektor prywatny		284095	120642	41814	40049	5754	3765	24,6
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two		803	230	112	33	49	6	17,8
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		58613	20748	8452	5707	3149	649	16,9
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe		48875	17362	7724	5230	2051	594	17,2
of which manufacturing								
Budownictwo		24091	2265	4149	2208	911	87	27,9
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochod- owych ^Δ		66691	34852	10492	10846	1052	1256	23,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa		41226	12686	3183	4270	5295	400	17,1
Transportation and storage								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		8843	5207	1224	1258	134	111	30,4
Accommodation and catering ^Δ								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (80). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				korzystający z urlopów wychowawczych ^b taking child-care leaves ^b	Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation		
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Informacja i komunikacja Information and communication	17622	7015	2170	3561	328	319	18,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	25074	14478	5403	6119	373	673	22,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3027	1596	492	415	329	43	12,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	24051	12567	2368	4804	645	454	22,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	47202	19947	4480	2502	474	157	50,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	12036	6939	588	955	1502	708	8,6
Edukacja Education	11302	8318	1092	871	1455	430	8,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	9767	7194	1461	1019	974	334	10,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3327	1793	552	418	223	72	14,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2077	1330	250	339	68	53	25,9

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (81). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY ^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształcących general secondary	zasadni- czych zawo- dowych basic vocational
OGÓŁEM	2005 46889	21266	17828	13286	7582	8193
TOTAL	2010 43718	21071	18621	9543	9384	6170
	2013 37256	18356	18889	6885	7622	3860
	2014 41525	20629	20990	7651	8676	4208
sektor publiczny	9319	5215	5717	1723	1443	436
public sector						
sektor prywatny	32206	15414	15273	5928	7233	3772
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	114	32	62	34	7	11
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł	6025	1974	1836	1635	1119	1435
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe	5481	1845	1603	1504	1064	1310
of which manufacturing						
Budownictwo	1306	188	431	224	127	524
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	6668	3662	2515	1698	1680	775
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa	4347	1586	1439	1374	1028	506
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1242	769	216	335	475	216
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja	3015	1315	2363	194	439	19
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4024	2332	2422	294	1290	18
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	164	117	119	20	22	3
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na	4830	2698	3841	199	702	88
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3301	1369	1093	764	1027	417
Administrative and support service activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1962	1274	1428	209	273	52
Public administration and defence; compulsory social security						
Edukacja	1560	1277	1289	92	143	36
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1678	1322	1356	169	106	47
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1024	581	506	332	143	43
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa	265	133	74	78	95	18
Other service activities						

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees.

TABL. 10 (82). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO Utworzone I zLIKwidowane w 2014 R.
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	13438	3997	10281	163017	77785	74056	48935
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	17	—	11	475	176	246	189
Przemysł..... <i>Industry</i>	1750	476	1195	15704	11027	10837	7558
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	10	7	10	171	106	143	66
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	1591	425	1047	14416	10159	9919	6851
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	112	36	104	318	232	322	298
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	37	8	34	799	530	453	343
Budownictwo..... <i>Construction</i>	938	442	514	61900	11414	10905	7140
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2460	846	1797	30498	17956	20523	11986
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	1163	72	657	5506	3122	6618	4991
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1049	479	850	4800	2624	2112	1452

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 10 (82). **MIJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2014 R. (dok.)**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1466	612	1352	7711	6031	4546	3217
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	494	142	452	4681	4154	3485	3161
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	200	65	129	1846	1039	1422	915
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1266	324	1059	10731	6340	5407	2526
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	952	235	894	6743	4946	2634	1854
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	764	123	758	1753	1738	555	554
Edukacja..... <i>Education</i>	245	89	216	6205	4594	2377	1813
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	304	33	260	2100	1384	978	745
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	133	25	64	1147	747	580	413
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	237	34	73	1217	493	831	421

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	332525	238341	283196	249777	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	166277	115079	133800	119509	of which women
Z liczby ogółem — bezrobotni:					Of total number — unemployed persons:
dotychczas niepracujący	84797	53274	57281	47993	previously not employed
w tym absolwenci ^a	14125	12621	13817	10034	of which school-leavers ^a
w tym szkół wyższych ^b	3651	3333	3131	2306	of which of tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	85580	69256	94093	83649	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących za- kładu pracy	19190	10764	16673	14802	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	223293	116806	156925	148772	long-term unemployed ^c
posiadający prawo do zasiłku	43941	39143	38959	32831	possessing benefit rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej..	8148 ^d	13618	20670	19115	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	6642	8934	10623	10405	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	13,8	9,7	11,1	9,6	Registered unemployment rate in %
Oferty pracy	2057	2164	2798	4031	Job offers

^{a, c} Patrz uwagi ogólne na str. 130: ^a — ust. 2, ^c — ust. 3. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^{a, c} See general notes on page 130: ^a — item 2, ^c — item 3. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (84). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM
UNEMPLOYMENT ROLLS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	293256	319149	305292	283716	Total newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	135915	148958	140034	133121	women
dotychczas niepracujący	97931	86703	69594	64537	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących za- kładu pracy	10020	11213	19190	15704	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	313677	304870	294023	317073	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	144105	141678	136257	147375	women
z tytułu podjęcia pracy	139369	121150	138271	146943	received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	332525	166277	238341	115079	283196	133800	249777	119509
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej..... <i>and less</i>	69469	35004	47359	23447	48333	22918	37822	18247
25—34.....	91903	51704	69527	37479	79125	41798	67775	36544
35—44.....	66063	34705	44334	22644	58752	29941	53818	27878
45—54.....	83345	39366	49130	23344	52651	24737	46582	22222
55 lat i więcej..... <i>and more</i>	21745	5498	27991	8165	44335	14406	43780	14618
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	20666	13259	28255	18494	39609	25620	36327	23583
Policealne i średnie zawodowe..... <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	74884	45153	52711	28888	63113	33494	55439	29596
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	25294	17778	26885	16868	32393	19438	28233	17088
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	105115	46374	63174	25213	71691	27154	61625	23744
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..... <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	106566	43713	67316	25616	76390	28094	68153	25498

TABL. 13 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	62226	26291	70377	31218	62181	26715	57950	25528
3— 6.....	40435	19586	40739	20163	43521	21294	35287	17279
6—12.....	49207	23026	44856	21438	55924	25415	41934	19743
12—24.....	52890	25347	47568	22871	55801	26031	47265	22569
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	127767	72027	34801	19389	65769	34345	67341	34390
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b								
Bez stażu pracy No work seniority	84797	44625	53274	28045	57281	28366	47993	23927
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	52721	26455	36841	18658	43440	21868	40274	20437
1— 5.....	59720	29200	50338	24067	58823	27992	51042	24538
5—10.....	43461	22961	31548	15498	40127	19579	35924	17883
10—20.....	49600	26584	33856	16809	41833	20296	37720	18663
20—30.....	35714	15244	24721	9739	30372	12212	26896	10934
powyżej 30 lat more than 30 years	6512	1208	7763	2263	11320	3487	9928	3127

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych było 68713 osób (w tym 26378 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 68713 persons (of which 26378 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	7086	4941	4436	3812	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	3820	3049	2676	2240	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	6957	7432	2961	3108	Undertook employment in public works
w tym kobiety	3117	3470	1191	1416	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	31599	44349	27969	30074	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	18612	26233	16090	17452	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne ...	—	4114	4332	4408	Started a social useful works
w tym kobiety	—	2450	2656	2661	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	84403	101854	97372	130895	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (87). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	554,3	1047,6	929,4	867,9	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	326,8	397,6	482,9	397,9	45,8	Unemployment benefits
Szkolenia	19,4	54,4	27,7	23,0	2,6	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	35,6	232,5	161,3	188,4	21,7	Means for starting of economic activity and equipping of work seat
Roboty publiczne	34,1	55,3	22,8	20,7	2,4	Public works
Prace interwencyjne	20,7	28,3	23,7	25,6	3,0	Intervention works
Stypendia za okres stażu	67,1	202,8	140,0	160,6	18,5	Scholarships for traineeship period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 130.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 5 on page 130.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (88). **POSKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy Of total number — acci- dents resulting in an inabil- ity to work			SPECIFICATION	
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich serious	łżej- szych light	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2005	10097	93	126	9878	117	3181	6120	TOTAL
	2010	12019	97	96	11826	180	3857	6945	
	2013	10827	38	65	10724	227	3495	5710	
	2014	10707	31	54	10622	260	3633	5508	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		55	1	1	53	—	8	41	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		2391	9	23	2359	39	826	1352	Industry
górnictwo i wydobywanie		14	1	—	13	—	2	11	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....		2002	5	21	1976	31	701	1131	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		101	—	—	101	2	34	55	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ		274	3	2	269	6	89	155	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities
Budownictwo		1029	9	11	1009	21	267	670	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ		1783	3	4	1776	43	721	813	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa		1097	4	5	1088	26	356	624	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		231	—	1	230	2	97	109	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		152	—	—	152	4	44	81	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		217	—	—	217	7	65	96	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..		123	—	—	123	3	30	77	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		363	—	3	360	14	134	151	Professional, scientific and tech- nical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		903	2	2	899	44	387	339	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne		656	1	1	654	23	215	321	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja		406	1	1	404	8	118	232	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna		1091	—	2	1089	16	301	499	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		146	—	—	146	7	47	66	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostałe ^b		64	1	—	63	3	17	37	Others ^b

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Łącznie sekcje: „Pozostała działalność usługowa” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”.

^a Registered in a given year. ^b Including sections: “Other service activities” and “Activities of extraterritorial organisations and bodies”.

TABL. 16 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy Of total number — accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich serious	łżej- szych light	1—3 dni days	4—20	21 dni i więcej days and more		
NA 1000 PRACUJĄCYCH ^c (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS ^c (accident rate)									
OGÓŁEM	2005	5,82	0,05	0,07	5,70	0,07	1,83	3,53	TOTAL
	2010	5,46	0,04	0,04	5,38	0,08	1,75	3,16	
	2013	5,47	0,02	0,03	5,42	0,11	1,76	2,88	
	2014	5,31	0,02	0,03	5,26	0,13	1,80	2,73	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6,39	0,12	0,12	6,16	—	0,93	4,77	Agriculture, forestry and fish- ing
Przemysł		7,63	0,03	0,07	7,53	0,12	2,64	4,32	Industry
górnictwo i wydobywanie		5,85	0,42	—	5,44	—	0,84	4,60	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		7,33	0,02	0,08	7,23	0,11	2,57	4,14	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		5,42	—	—	5,42	0,11	1,82	2,95	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ		14,44	0,16	0,11	14,17	0,32	4,69	8,17	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		8,41	0,07	0,09	8,24	0,17	2,18	5,47	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ		4,50	0,01	0,01	4,49	0,11	1,82	2,05	Trade; repair of motor vehi- cles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa		7,78	0,03	0,04	7,71	0,18	2,52	4,42	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		5,17	—	0,02	5,15	0,04	2,17	2,44	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		1,62	—	—	1,62	0,04	0,47	0,87	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		1,96	—	—	1,96	0,06	0,59	0,87	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..		2,55	—	—	2,55	0,06	0,62	1,60	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		2,18	—	0,02	2,16	0,08	0,80	0,91	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		11,26	0,02	0,02	11,21	0,55	4,83	4,23	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne		5,44	0,01	0,01	5,42	0,19	1,78	2,66	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		2,35	0,01	0,01	2,34	0,05	0,68	1,34	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna		9,21	—	0,02	9,19	0,14	2,54	4,21	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		5,32	—	—	5,32	0,26	1,71	2,41	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostałe ^b									Others ^b

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Łącznie sekcje: „Pozostała działalność usługowa” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”. ^c W liczbie pracujących nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

^a Registered in a given year. ^b Including sections: “Other service activities” and “Activities of extraterritorial organisations and bodies”. ^c The number of employed persons do not include the civilian employees of the budgetary entities conducting activity in the range of national defence and public safety.

TABL. 17 (89). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- leczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY								
OGÓŁEM 2005	10097	71	2766	2444	865	1401	971	854
TOTAL 2010	12019	51	2810	2398	1312	1667	1722	923
..... 2013	10827	46	2218	1810	1112	1683	942	1013
..... 2014	10707	55	2391	2002	1029	1783	1097	1091
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatu- rą, niebezpiecznymi substancjami i prepa- ratami chemicznymi	299	1	87	80	30	43	17	14
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals								
w tym z preparatami chemicznymi	67	—	26	24	5	6	4	3
of which chemicals								
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie	11	—	3	2	4	—	—	—
Drowned, buried, enveloped								
Zderzenie lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:								
nieruchomy obiekt	2925	15	588	477	255	449	344	296
a stationary object								
obiekt w ruchu	2011	10	510	440	261	377	220	101
object in motion								
w tym przez: of which by:								
spadający obiekt	710	4	180	163	94	153	79	30
falling object								
poruszający się lub transportowany obiekt	461	1	119	102	47	96	52	22
moving or transported object								
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	1576	6	483	424	120	320	65	218
Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent								
w tym kontakt z przedmiotem ostrym	899	2	287	265	55	226	18	119
of which contact with sharp material agent								
Uwięzienie, zmiżdżenie	656	3	252	220	81	96	54	21
Trapped, crushed								
Obciążenie psychiczne lub fizyczne	1605	2	232	178	168	306	194	166
Physical or mental stress								
w tym obciążenie układu mięśniowo- szkieletowego	1476	1	217	166	158	286	179	146
of which physical stress on the muscular- skeletal system								

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transportation and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwórstwo przemys- łowe of which manu- facturing				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)								
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia..... Human or animal aggression	323	4	21	10	7	27	63	82
Pozostałe Others	1301	14	215	171	103	165	140	193
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
OGÓŁEM 2005	17402	113	5146	4586	1865	2607	1494	1239
TOTAL 2010	21446	112	5591	4681	2869	2886	2840	1328
..... 2013	18999	82	4378	3623	2452	3169	1499	1417
2014	19880	95	4729	4034	2252	3506	1860	1740
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... Inappropriate condition of material objects/ /agents	1715	5	528	453	226	207	165	119
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy work	810	3	213	182	152	129	51	89
stanowiska pracy work post	1005	4	310	265	141	188	60	79
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikami materialnymi..... Absence or inappropriate use of material objects/agents	1199	4	367	333	191	253	80	61
Nie używanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	261	—	83	73	33	74	12	14
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika Inappropriate wilful employee action	1020	3	306	262	146	209	76	50
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracowni- ka ^b Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	305	2	65	54	13	60	20	26
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika.. Incorrect employee action	11730	61	2610	2207	1208	2154	1182	1079
Inne Others	1835	13	247	205	142	232	214	223

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2736	2111	2058	2049	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne.....	16	13	11	12	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób.....	1381	1091	1068	987	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygnięcie przez spadające przedmioty.....	148	136	145	148	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu.....	85	48	40	49	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń.....	409	254	267	287	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygnięcie, pogryzienie przez zwierzęta.....	337	296	283	289	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur.....	18	9	6	7	<i>influence of extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych.....	3	3	1	1	<i>influence of hazardous materials</i>
inne wydarzenia.....	355	274	248	281	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard								
	Ogółem Grand total				związane connected with		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
	ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions						
ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors		
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości				per 1000 paid employees of total surveyed					
OGÓŁEM	2005	62,0	52,2	29,4	24,0	25,8	22,7	6,8	5,5
TOTAL	2010	39,3	35,8	17,5	15,6	16,3	15,5	5,5	4,7
	2013	39,6	35,1	17,5	14,7	16,3	15,1	5,8	5,2
	2014	36,8	32,2	15,5	12,4	15,1	14,5	6,2	5,3
sektor publiczny.....		39,9	36,3	10,9	8,3	24,7	24,7	4,2	3,3
public sector									
sektor prywatny.....		35,6	30,6	17,2	13,9	11,5	10,6	6,9	6,1
private sector									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 132.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 132.

TABL. 19 (91). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50,9	43,0	33,1	25,2	13,2	13,2	4,6	4,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	84,0	70,0	44,6	34,8	30,3	28,2	9,1	7,0
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	54,9	35,3	42,0	23,0	12,3	12,3	0,6	—
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe	62,3	50,8	43,6	35,0	12,8	11,2	5,9	4,6
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	247,1	207,8	58,6	35,5	160,9	154,0	27,7	18,3
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	135,0	126,3	36,9	32,3	72,6	70,8	25,5	23,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo	73,4	66,7	20,5	17,1	37,7	36,9	15,2	12,7
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	13,3	12,5	3,0	2,5	2,2	2,2	8,1	7,8
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ..	20,1	19,8	2,4	2,4	15,9	15,5	1,9	1,9
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja	10,6	10,1	1,3	0,8	8,6	8,5	0,8	0,8
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9,9	8,8	6,9	6,4	2,2	1,9	0,8	0,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	28,9	5,2	16,7	1,0	2,4	2,4	9,9	1,8
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja	8,4	8,4	5,3	5,3	2,9	2,9	0,2	0,2
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16,6	16,3	8,7	8,4	6,4	6,4	1,6	1,6
<i>Human health and social work activities</i>								
Pozostała działalność usługowa	37,0	37,0	—	—	37,0	37,0	—	—
<i>Other service activities</i>								

^a Notka patrz na str. 154.^a See footnote on page 154.

TABL. 20 (92). ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2014 R.
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
			na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>		
OGÓŁEM	306,2	141,0	45,4	60,2	80,7
TOTAL					
sektor publiczny	224,8	112,1	23,8	51,0	46,4
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	337,2	152,0	53,6	63,6	93,8
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	261,6	185,9	25,9	52,6	161,2
Przemysł	348,7	166,2	45,1	44,2	116,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	201,9	140,2	44,2	77,0	88,4
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	350,1	164,2	46,5	43,6	120,1
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	300,6	152,9	39,9	43,3	74,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	429,8	218,7	35,1	47,4	134,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	410,4	269,2	82,6	111,1	149,5
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	331,0	125,5	50,2	65,6	81,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	266,8	120,7	32,6	84,3	49,1
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	246,6	94,2	54,0	44,5	17,8
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	178,8	54,2	14,7	20,0	18,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	334,0	116,4	42,2	91,1	48,5
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	151,5	201,7	38,3	42,2	23,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	244,2	106,2	35,2	35,4	80,8
<i>Human health and social work activities</i>					
Pozostała działalność usługowa	418,3	260,6	13,2	22,4	238,2
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt 1) na str. 132.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7, point 1) on page 132.

TABL. 21 (93). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>	
OGÓŁEM 2005	245	13,4	TOTAL
..... 2010	216	9,7	
..... 2013	202	9,0	
..... 2014	187	8,3	
Pylice płuc	22	1,0	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	2	0,1	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	1	0,0	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa	3	0,1	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpoходne alergiczne zapalenie pęcherzy- ków płucnych	2	0,1	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	3	0,1	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	10	0,4	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działa- nia czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	11	0,5	<i>Malignant neoplasms induced by human carcin- ogens present in work environment</i>
Choroby skóry	7	0,3	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposo- bem wykonywania pracy	12	0,5	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowe- go wywołane sposobem wykonywania pracy	21	0,9	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodo- wany hałasem	7	0,3	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type</i>
Zespół wibracyjny	2	0,1	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następ- stwa	84	3,7	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (94). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b <i>Entitlements arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	58127	178159	14455	88915	7564	9716	55682
TOTAL	2010	87169	155516	10819	104309	6886	9205	3815
	2013	88227	142237	8445	45350	4887	7587	1027
	2014	81245	146975	7869	43229	2686	8955	2378
sektor publiczny <i>public sector</i>		39209	59883	3798	32127	1404	7525	1922
sektor prywatny <i>private sector</i>		42036	87092	4071	11102	1282	1430	456
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		750	572	—	21	—	—	—
Przemysł <i>Industry</i>		26958	45311	4349	19472	288	1302	558
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>		597	748	—	97	—	3	8
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		14203	29221	2437	5528	215	167	431
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		8211	11219	1597	11569	12	1123	110
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		3947	4123	315	2278	61	9	9
Budownictwo <i>Construction</i>		17829	23855	1801	1203	28	72	20
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		4208	24587	186	484	310	112	51
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		29273	42929	1429	16977	540	6733	1331
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		749	1471	—	2524	4	408	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		346	2420	52	1123	334	10	13
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		336	827	4	—	—	—	—
Edukacja <i>Education</i>		111	1719	—	23	6	143	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		685	3277	48	1401	1176	175	402
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		—	7	—	1	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt 1) na str. 132. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7, point 1) on page 132. ^b Or particular character.

TABL. 23 (95). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH ^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
	ogółem total	w tym z tytułu wypad- ków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	ogółem total	w tym z tytułu wypad- ków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions
OGÓŁEM 2005	2460	2379	2277	2171
TOTAL 2010	2780	2683	3131	3046
..... 2013	3557	3436	3212	3150
2014	3608	3549	3358	3316
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	1365	1344	3209	3127
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	2243	2205	3449	3431
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	14	12	4250	2825
Przemysł..... <i>Industry</i>	1073	1042	3441	3384
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	14	12	5264	3467
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	899	874	3373	3329
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	59	55	4849	4991
dostawa wody; gospodarowanie ścieka- mi i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	101	101	2974	2974
Budownictwo..... <i>Construction</i>	402	398	4570	4565
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	677	673	2901	2897
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	864	857	3062	3061
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	74	73	3237	3181
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	64	62	3470	3408
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	29	29	2548	2548
Edukacja..... <i>Education</i>	30	30	3727	3727
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	379	371	3324	3178
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	2	2	5250	5250

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt 1) na str. 132.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7, point 1) on page 132.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 2—5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

2. The **average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income tax and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

4. Data in tables 2—5 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych), uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Social security benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures), and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. **Retirement and other pension benefits** (pensions also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. **Retirement and other pension benefits** do not include payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. **Retirement and other pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income tax.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1 (96). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
w zł in zł						
OGÓŁEM	3027,00	4031,95	4514,42	4657,07	4927,34	TOTAL
sektor publiczny	3028,32	4141,38	4633,91	4793,84	4793,84	public sector
sektor prywatny	3026,24	3975,58	4457,24	4953,27	5002,28	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2640,55	3594,46	4295,48	4418,39	4648,34	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2718,82	3706,08	4235,92	4407,02	4560,95	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2610,58	3541,56	3994,07	4161,26	4319,38	of which manufacturing
Budownictwo	2487,55	3850,49	4083,66	4217,20	4889,51	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2727,71	3602,90	4066,73	4258,83	4714,06	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2656,71	3435,19	3839,38	4021,37	4155,56	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1967,67	2488,31	2740,44	2818,83	3034,47	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5093,46	6382,31	7147,54	7436,27	7862,37	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5684,87	6719,47	7521,36	7514,24	7685,11	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3262,91	4245,88	4733,03	4885,33	5448,35	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4170,08	5327,36	5714,27	5832,83	6656,53	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1973,94	2446,57	2978,40	3087,02	3121,26	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3742,17	4991,85	5282,83	5445,83	5445,83	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2685,05	3566,04	4040,49	4138,35	4167,36	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2161,85	3538,33	3771,92	3835,26	3922,11	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2773,50	3596,12	3918,87	4004,89	4095,17	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2769,32	2646,15	3733,55	3845,90	4234,75	Other service activities

TABL. 2 (97). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a — w tys. in thous.											
b — w odsetkach in percent											
OGÓŁEM TOTAL											
OGÓŁEM	a	1560,2	783,0	777,2	527,6	199,8	327,8	1032,6	583,2	449,4	
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ ² USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (4107,72 zł) W KRAJU BY RANGES OF WAGES AND SALARIES ² ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE PRODUCT OF AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES (4107,72 zł) IN COUNTRY											
2053,86 zł i mniej zł and less	(50% i mniej and less)	a	229,7	113,6	116,1	17,7	4,1	13,6	212,0	109,5	102,5
		b	14,7	14,5	14,9	3,3	2,1	4,2	20,5	18,7	22,8
2053,87—3080,79	(50—75)	a	332,0	148,5	183,5	118,4	41,9	76,5	213,6	106,6	107,0
		b	21,2	19,0	23,6	22,4	21,0	23,4	20,8	18,3	23,8
3080,80—4107,72	(75—100)	a	297,2	139,3	157,9	134,5	46,5	88,0	162,7	92,8	69,9
		b	19,0	17,8	20,4	25,6	23,3	26,7	15,9	16,0	15,6
4107,73—5134,65	(100—125)	a	214,6	100,0	114,6	97,8	33,2	64,6	116,8	66,8	50,0
		b	13,8	12,8	14,7	18,5	16,6	19,7	11,3	11,5	11,1
5134,66—6161,58	(125—150)	a	135,4	68,5	66,9	58,7	22,8	35,9	76,7	45,7	31,0
		b	8,7	8,7	8,6	11,1	11,4	10,9	7,4	7,8	6,9
6161,59—7188,51	(150—175)	a	88,4	47,8	40,6	32,2	14,0	18,2	56,2	33,8	22,4
		b	5,7	6,1	5,2	6,1	7,0	5,6	5,4	5,8	5,0
7188,52—8215,44	(175—200)	a	60,7	35,2	25,5	20,0	9,4	10,6	40,7	25,8	14,9
		b	3,9	4,5	3,3	3,8	4,7	3,2	3,9	4,4	3,3
8215,45—9242,37	(200—225)	a	41,9	24,7	17,2	12,9	6,8	6,1	29,0	17,9	11,1
		b	2,7	3,2	2,2	2,5	3,4	1,9	2,8	3,1	2,4
9242,38—10269,30	(225—250)	a	31,1	18,9	12,2	9,1	4,8	4,3	22,0	14,1	7,9
		b	2,0	2,4	1,6	1,7	2,4	1,3	2,1	2,4	1,8
10269,31—11296,23	(250—275)	a	23,6	14,5	9,1	6,8	3,9	2,9	16,8	10,6	6,2
		b	1,5	1,8	1,2	1,3	1,9	0,9	1,6	1,8	1,4
11296,24—12323,16	(275—300)	a	18,1	11,7	6,4	4,5	2,4	2,1	13,6	9,3	4,3
		b	1,2	1,5	0,8	0,8	1,2	0,6	1,3	1,6	1,0
12323,17 zł i więcej zł and more	(300% i więcej and more)	a	87,5	60,3	27,2	15,0	10,0	5,0	72,5	50,3	22,2
		b	5,6	7,7	3,5	2,9	5,0	1,6	7,0	8,6	4,9

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² W nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 2053,87—3080,79 zł stanowi 50—75% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50—75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² The percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 2053,87—3080,79 zł range accounts for 50—75% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50—75% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 75,00% of the average wage and salary).

TABL. 2 (97). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**
(dok.)
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a — w tys. in thous.											
b — w odsetkach in percent											
WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ ² USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (5157,97 zł) W WOJEWÓDZTWIE BY RANGES OF WAGES AND SALARIES ² ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE PRODUCT OF AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES (5157,97 zł) IN VOIVODSHIP											
2578,99 zł i mniej zł and less	(50% i mniej and less)	a b	395,5 25,3	182,5 23,3	213,0 27,3	69,9 13,2	20,7 10,4	49,2 15,0	325,6 31,4	161,8 27,8	163,8 36,4
2579,00—3868,48	(50— 75)	a b	401,1 25,7	189,6 24,2	211,5 27,2	173,4 32,9	62,8 31,2	110,6 33,7	227,7 22,1	126,8 21,8	100,9 22,5
3868,49—5157,97	(75—100)	a b	280,8 18,0	130,9 16,7	149,9 19,3	127,1 24,0	42,9 21,5	84,2 25,7	153,7 14,9	88,0 15,1	65,7 14,6
5157,98—6447,46	(100—125)	a b	158,8 10,2	81,3 10,4	77,5 10,0	67,9 12,9	27,0 13,5	40,9 12,5	90,9 8,8	54,3 9,3	36,6 8,1
6447,47—7736,96	(125—150)	a b	95,8 6,1	52,7 6,7	43,1 5,5	32,9 6,2	14,5 7,3	18,4 5,6	62,9 6,1	38,2 6,5	24,7 5,5
7736,97—9026,45	(150—175)	a b	60,6 3,9	36,1 4,6	24,5 3,2	18,7 3,6	9,6 4,8	9,1 2,8	41,9 4,1	26,5 4,5	15,4 3,4
9026,46—10315,94	(175—200)	a b	39,6 2,5	24,1 3,1	15,5 2,0	11,8 2,2	6,3 3,2	5,5 1,7	27,8 2,7	17,8 3,0	10,0 2,2
10315,95—11605,43	(200—225)	a b	28,2 1,8	17,7 2,3	10,5 1,4	7,9 1,5	4,5 2,3	3,4 1,0	20,3 2,0	13,2 2,3	7,1 1,6
11605,44—12894,93	(225—250)	a b	19,9 1,3	12,8 1,6	7,1 0,9	5,2 1,0	3,0 1,5	2,2 0,7	14,7 1,4	9,8 1,7	4,9 1,1
12894,94—14184,42	(250—275)	a b	15,3 1,0	10,2 1,3	5,1 0,7	3,6 0,7	2,3 1,2	1,3 0,4	11,7 1,1	7,9 1,3	3,8 0,9
14184,43—15473,91	(275—300)	a b	12,0 0,8	8,0 1,0	4,0 0,5	2,6 0,5	1,6 0,8	1,0 0,3	9,4 0,9	6,4 1,1	3,0 0,7
15473,92 zł i więcej zł and more	(300% i więcej and more)	a b	52,6 3,4	37,1 4,8	15,5 2,0	6,6 1,3	4,6 2,3	2,0 0,6	46,0 4,5	32,5 5,6	13,5 3,0

1, 2 Notki patrz na str. 163.

1, 2 See footnotes on page 163.

TABL. 3 (98). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	5157,97	5719,27	4592,50	TOTAL
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10,7	12,0	9,5	11304,35	12786,58	9415,82	Managers
Specjaliści	30,4	24,4	36,7	6132,66	7278,53	5362,38	Professionals
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,6	5,0	2,2	6646,44	7308,88	5136,61	science and engineering professionals
specjaliści do spraw zdrowia	3,0	0,9	5,1	4869,45	6390,34	4612,96	health professionals
specjaliści nauczania i wychowania	6,0	2,8	9,3	4706,08	5257,24	4538,51	teaching professionals
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	13,2	9,8	16,8	6461,78	7462,24	5868,21	business and administration professionals
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	2,7	4,5	0,9	8140,45	8430,69	6737,28	information and communications technology professionals
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,9	1,4	2,4	6460,98	6718,46	6308,21	legal, social and cultural professionals
Technicy i inny średni personel	11,9	11,5	12,2	5043,61	5706,30	4417,41	Technicians and associate professionals
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	2,5	4,1	1,0	5539,57	5860,16	4195,56	science and engineering associate professionals
średni personel do spraw zdrowia	1,0	0,5	1,5	3328,18	3759,02	3200,74	health associate professionals
średni personel do spraw biznesu i administracji	7,1	5,3	8,6	5050,12	5595,59	4708,99	business and administration associate professionals
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,6	0,3	0,9	3922,88	3953,62	3912,12	legal, social, cultural and related associate professionals
technicy informatycy	0,7	1,3	0,2	6505,11	6794,99	4635,18	information and communications technicians
Pracownicy biurowi	12,3	9,9	14,6	3556,58	3556,97	3556,31	Clerical support workers
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,8	1,3	4,3	3893,45	4115,20	3827,92	general and keyboard clerks
pracownicy obsługi klienta	3,3	1,2	5,4	3330,45	3795,44	3232,52	customer services clerks
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,3	4,2	2,3	3625,50	3548,20	3772,99	numerical and material recording clerks
pozostali pracownicy obsługi biura	2,9	3,2	2,6	3416,64	3264,96	3608,08	other clerical support workers

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

TABL. 3 (98). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Pracownicy usług i sprzedawcy ..	12,5	10,3	14,6	2703,38	2933,57	2540,04	<i>Service and sales workers</i>
pracownicy usług osobistych ...	1,8	1,6	2,0	2787,97	2897,28	2696,62	<i>personal service workers</i>
sprzedawcy i pokrewni.....	8,1	4,7	11,4	2805,55	3418,20	2552,00	<i>sales workers</i>
pracownicy opieki osobistej i pokrewni.....	0,4	0,1	0,7	2310,28	2367,01	2301,04	<i>personal care workers</i>
pracownicy usług ochrony	2,2	3,9	0,5	2333,93	2376,86	2024,13	<i>protective services workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,1	0,1	0,0	2809,18	2842,61	2720,15	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy.....	8,0	13,6	2,3	3500,42	3683,54	2427,62	<i>Craft and related trades workers</i>
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	1,8	3,5	0,0	3413,53	3423,94	2380,69	<i>building and related trades workers, excluding electri- cians</i>
robotnicy obróbki metali, me- chanicy maszyn i urządzeń i pokrewni.....	2,6	5,0	0,2	3678,34	3712,78	2632,12	<i>metal, machinery and related trades workers</i>
rzemieślnicy i robotnicy poli- graficzni	0,5	0,7	0,3	3608,75	3893,45	2860,59	<i>handicraft and printing workers</i>
elektrycy i elektronicy.....	1,4	2,6	0,2	4480,60	4567,27	3271,62	<i>electrical and electronic trades workers</i>
robotnicy w przetwórstwie spo- żywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstyl- nych i pokrewni.....	1,7	1,8	1,6	2485,19	2712,79	2240,91	<i>food processing, wood work- ing, garment and other craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	8,0	13,7	2,3	3406,91	3467,73	3045,13	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórc- zych.....	2,6	4,0	1,2	3595,21	3731,81	3126,71	<i>stationary plant and machine operators</i>
monterzy.....	0,9	0,9	0,8	3021,74	3330,30	2679,51	<i>assemblers</i>
kierowcy i operatorzy pojaz- dów	4,5	8,8	0,3	3371,97	3361,34	3658,58	<i>drivers and mobile plant opera- tors</i>
Pracownicy przy pracach pro- styach	6,1	4,5	7,8	2476,87	2748,95	2317,88	<i>Elementary occupations</i>
w tym:							<i>of which:</i>
robotnicy pomocniczy w rolnic- twie, leśnictwie i rybołów- stwie.....	0,0	0,0	0,0	3911,34	3597,88	4191,05	<i>agricultural, forestry and fish- ery labourers</i>
robotnicy pomocniczy w gór- nictwie, przemyśle, budow- nictwie i transporcie.....	2,2	2,5	1,9	2760,58	2963,94	2495,10	<i>labourers in mining, construc- tion, manufacturing and transport</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

TABL. 4 (99). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a — w zł in zł										
b — ogółem = 100 total = 100										
OGÓŁEM TOTAL										
OGÓŁEM a	5157,97	5719,27	4592,50	4836,60	5413,94	4484,73	5322,16	5823,86	4671,10	
TOTAL b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	a	7314,19	9008,27	6087,93	5856,40	7042,73	5309,14	8376,24	9919,95	6858,04
<i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	b	141,8	157,5	132,6	121,1	130,1	118,4	157,4	170,3	146,8
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym	a	5716,74	6805,95	4684,35	5045,37	6227,91	4410,48	6009,65	6967,16	4855,78
<i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	b	110,8	119,0	102,0	104,3	115,0	98,3	112,9	119,6	104,0
Policealne	a	3972,80	4457,86	3693,73	3946,89	4479,71	3758,12	3987,98	4450,00	3645,19
<i>Post-secondary</i>	b	77,0	77,9	80,4	81,6	82,7	83,8	74,9	76,4	78,0
Średnie zawodowe	a	3785,40	4089,00	3373,33	3967,22	4368,02	3665,57	3697,29	3999,21	3144,58
<i>Vocational secondary</i>	b	73,4	71,5	73,5	82,0	80,7	81,7	69,5	68,7	67,3
Średnie ogólnokształcące	a	3710,59	4164,54	3329,37	3769,47	4161,36	3550,95	3693,47	4165,22	3249,01
<i>General secondary</i>	b	71,9	72,8	72,5	77,9	76,9	79,2	69,4	71,5	69,6
Zasadnicze zawodowe	a	2993,42	3271,52	2408,54	3318,62	3751,89	2580,10	2885,41	3126,54	2339,81
<i>Basic vocational</i>	b	58,0	57,2	52,4	68,6	69,3	57,5	54,2	53,7	50,1
Gimnazjalne	a	2651,88	2770,39	2468,20	2318,14	2446,66	2046,83	2687,05	2808,95	2503,92
<i>Lower secondary</i>	b	51,4	48,4	53,7	47,9	45,2	45,6	50,5	48,2	53,6
Podstawowe i niepełne podstawowe	a	2889,45	3158,25	2482,30	3047,01	3506,96	2592,00	2828,87	3054,51	2422,96
<i>Primary and incomplete primary</i>	b	56,0	55,2	54,1	63,0	64,8	57,8	53,2	52,4	51,9

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (99). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹ (dok.)
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a — w zł in zł									
b — ogółem = 100 total = 100									
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
24 lata i mniej and less	a 2819,13 b 54,7	2957,08 51,7	2673,00 58,2	2978,55 61,6	3120,66 57,6	2861,90 63,8	2796,75 52,5	2937,30 50,4	2642,44 56,6
25—34	a 4633,00 b 89,8	5029,05 87,9	4203,68 91,5	4222,75 87,3	4730,66 87,4	3892,26 86,8	4748,77 89,2	5088,77 87,4	4323,50 92,6
35—44	a 6131,40 b 118,9	6948,87 121,5	5321,75 115,9	5180,03 107,1	5863,07 108,3	4781,32 106,6	6582,40 123,7	7288,41 125,1	5688,37 121,8
45—54	a 5220,09 b 101,2	5979,74 104,6	4592,78 100,0	4812,55 99,5	5373,66 99,3	4533,46 101,1	5586,36 105,0	6302,68 108,2	4673,74 100,1
55—59	a 4856,98 b 94,2	5350,78 93,6	4441,69 96,7	4882,95 101,0	5459,44 100,8	4566,60 101,8	4828,73 90,7	5277,09 90,6	4238,46 90,7
60—64	a 5346,24 b 103,7	5375,95 94,0	5252,35 114,4	5790,80 119,7	6007,37 111,0	5370,09 119,7	4949,65 93,0	4937,63 84,8	5016,91 107,4
65 lat i więcej and more	a 7433,51 b 144,1	7470,42 130,6	7180,95 156,4	7431,36 153,6	7437,26 137,4	7405,16 165,1	7436,33 139,7	7507,68 128,9	6184,67 132,4
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY									
Do 1,9 roku and less	a 3483,33 b 67,5	3864,18 67,6	3111,95 67,8	3216,20 66,5	3550,24 65,6	2990,36 66,7	3535,38 66,4	3912,42 67,2	3140,87 67,2
2,0— 4,9	a 4405,14 b 85,4	4918,35 86,0	3854,66 83,9	3808,97 78,8	4284,78 79,1	3474,18 77,5	4543,75 85,4	5030,63 86,4	3967,98 84,9
5,0— 9,9	a 5201,96 b 100,9	5766,13 100,8	4573,36 99,6	4435,30 91,7	5027,56 92,9	4022,21 89,7	5445,30 102,3	5936,95 101,9	4809,65 103,0
10,0—14,9	a 5819,29 b 112,8	6453,87 112,8	5138,42 111,9	5252,68 108,6	6045,45 111,7	4772,79 106,4	6028,39 113,3	6553,68 112,5	5333,64 114,2
15,0—19,9	a 6204,82 b 120,3	7034,43 123,0	5380,84 117,2	5362,65 110,9	6143,96 113,5	4932,06 110,0	6589,68 123,8	7290,95 125,2	5683,85 121,7
20 lat i więcej and more	a 5154,20 b 99,9	5628,79 98,4	4718,76 102,7	4987,72 103,1	5543,01 102,4	4661,76 103,9	5348,28 100,5	5689,93 97,7	4824,78 103,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (100). MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW² WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.

DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment¹) BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)									
		pierwszej first	drugiej second	trzeciej third	czwartej fourth	piątej (mediana) fifth (median)	szóstej sixth	siódmej seventh	ósmej eight	dziewiątej ninth
OGÓŁEM..... TOTAL	a	1808,00	2322,67	2800,00	3276,67	3802,00	4440,00	5251,65	6575,00	9376,00
	b	1795,00	2400,00	2919,42	3431,82	4017,01	4767,08	5800,00	7440,00	10827,58
	c	1843,45	2270,00	2699,62	3147,25	3614,77	4179,67	4860,18	5834,25	7950,83
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy Managers	a	3180,67	4384,62	5519,71	6744,57	8166,67	10006,67	12390,51	15930,58	22414,34
	b	3270,38	4784,53	6120,60	7660,83	9373,00	11542,00	14106,07	18025,00	25159,00
	c	3040,79	4104,14	4969,52	5993,27	7067,00	8373,23	10293,33	13341,00	18000,00
Specjaliści..... Professionals	a	2844,89	3485,56	4013,94	4545,95	5081,67	5753,72	6684,96	8008,33	10505,18
	b	3000,00	3944,40	4658,92	5392,84	6131,50	7027,84	8164,08	9800,00	12565,69
	c	2785,71	3317,33	3756,11	4202,58	4652,10	5118,87	5751,25	6758,10	8650,13
Technicy i inny średni personel..... Technicians and associate professionals	a	2266,10	2858,33	3300,00	3738,83	4210,19	4746,75	5450,00	6487,46	8431,22
	b	2280,00	3096,27	3627,00	4199,44	4721,38	5352,67	6202,20	7410,39	9626,67
	c	2254,00	2746,15	3097,20	3459,88	3837,24	4262,50	4810,45	5636,00	7123,17
Pracownicy biurowi..... Clerical support workers	a	2016,48	2417,72	2701,41	2961,88	3196,81	3500,00	3858,23	4403,61	5321,30
	b	2000,00	2417,71	2687,43	2901,48	3103,33	3412,07	3810,73	4370,14	5417,32
	c	2021,53	2417,84	2721,45	3003,72	3257,54	3537,77	3890,55	4428,33	5265,00
Pracownicy usług i sprzedawcy Service and sales workers	a	1680,00	1693,70	1847,89	2033,95	2240,00	2500,00	2814,83	3310,07	4184,12
	b	1680,00	1680,00	1800,00	2062,40	2390,00	2771,26	3143,28	3688,62	4761,20
	c	1680,00	1727,64	1875,36	2020,65	2190,00	2387,19	2629,77	3004,22	3812,15
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy Skilled agricultural, forestry and fishery workers	a	1680,00	2165,75	2441,51	2575,28	2760,20	2974,43	3130,23	3400,00	3666,84
	b	1680,00	2175,60	2441,51	2645,00	2784,04	3017,84	3167,56	3400,00	3666,84
	c	1680,00	2057,76	2424,17	2575,28	2652,07	2803,02	2805,60	3586,81	3717,30
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy Craft and related trades workers	a	1680,00	1902,92	2299,59	2704,00	3105,17	3505,79	4017,35	4686,46	5831,48
	b	1680,00	2029,68	2514,50	2928,46	3317,20	3746,00	4246,50	4920,32	6030,80
	c	1680,00	1680,00	1761,95	1957,22	2116,91	2318,00	2596,70	2985,00	3500,00
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń Plant and machine operators and assemblers	a	1720,00	2100,00	2459,47	2808,31	3139,71	3500,81	3911,50	4426,08	5355,00
	b	1700,00	2100,00	2480,00	2878,29	3190,80	3571,83	4000,94	4535,52	5483,40
	c	1800,00	2121,79	2397,11	2574,50	2827,37	3136,10	3490,93	3865,74	4407,16
Pracownicy przy pracach prostych Elementary occupations	a	1680,00	1720,00	1895,28	2071,75	2236,67	2409,44	2644,91	2998,63	3598,50
	b	1680,00	1720,00	2000,00	2234,23	2452,53	2737,70	3066,09	3487,60	4195,69
	c	1680,00	1720,00	1877,72	2007,49	2153,86	2297,54	2460,68	2703,57	3195,16

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (101). **EMERYCI I RENCISCI**^a
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1162071	1174508	1133046	1119993	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	915344	966945	944561	936371	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	572993	701285	690421	686520	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	196365	122389	110812	106677	disability pensions
renty rodzinne	145986	143271	143328	143174	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	246727	207563	188485	183622	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (102). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

OGÓŁEM

GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł | 14732,4 | 21281,2 | 24157,1 | 24818,8 | Benefits in mln zł

WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION

Razem

Total

Świadczenia w mln zł | 12598,6 | 19001,4 | 21708,5 | 22380,0 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł ... | 1146,98 | 1637,58 | 1915,22 | 1991,73 | Average monthly retirement and other pension in zł

Emerytury

Retirement pensions

Świadczenia w mln zł | 8720,4 | 14778,7 | 16946,2 | 17544,7 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł | 1268,26 | 1756,14 | 2045,40 | 2129,67 | Average monthly retirement pension in zł

Renty z tytułu niezdolności do pracy

Disability pensions

Świadczenia w mln zł | 2057,9 | 1759,6 | 1872,3 | 1858,4 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł | 873,33 | 1198,08 | 1408,03 | 1451,77 | Average monthly pension in zł

Renty rodzinne

Survivors pensions

Świadczenia w mln zł | 1820,3 | 2463,1 | 2890,0 | 2976,8 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł | 1039,09 | 1432,69 | 1680,27 | 1732,63 | Average monthly pension in zł

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a

FARMERS^a

Świadczenia w mln zł | 2133,8 | 2279,8 | 2448,6 | 2438,9 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł ... | 720,71 | 915,29 | 1082,59 | 1106,84 | Average monthly retirement and other pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 161.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 161.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodząca: dla 2005 r. — z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, dla lat 2010, 2013 i 2014 — z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wywiad dotyczący wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. Included in the survey there are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming: for 2005 — from the Population and Housing Census 2002, for 2010, 2013 and 2014 — from the Population and Housing Census 2011.

2. The household budget survey is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as survey on equipment the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

Przez **gospodarstwo indywidualne w rolnictwie** rozumie się użytkowane przez osobę fizyczną gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych:

- 1) 1 ha i więcej;
 - 2) poniżej 1 ha (w tym nieposiadające użytków rolnych).
3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:
- 1) osoby **pracujące**, do których zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
 - 2) osoby **utrzymujące się ze świadczeń społecznych**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
 - 3) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

*A **private farm in agriculture** is understood as an agricultural holding used by a natural person with an agricultural land area:*

- 1) 1 ha and more;
 - 2) less than 1 ha (including holdings without agricultural land).
3. The categories of persons who are members of households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:
- 1) **employed** persons include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.),
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from work in private farm in agriculture,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production cooperatives;
 - 2) persons **maintained from social benefits**, for whom the main source of maintenance is i.a.: retirement and other pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;
 - 3) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych placonych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 160) oraz bez podatków placonych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits — from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits“, item 3 on page 160) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sickness allowances (taken during the period of employment), compensatory and care allowances, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochód z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualne podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in.: emerytury, renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zagregowano zgodnie z odpowiednią, przyjętą na lata 2005—2008, 2009—2012 i 2013—2016 w badaniu budżetów gospodarstw domowych nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

- 4) *income from property (interests, shares in company profits including dividends) and income from rental of real estate (net income, i.e., revenues minus investments and taxes, from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity and from land leasing);*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a.: retirement and other pensions, social security allowances and other social benefits;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services — unless otherwise indicated — were aggregated in accordance with the respective nomenclature on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), adopted for 2005—2008, 2009—2012 and 2013—2016 in the household budget survey.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrożenie ubóstwem — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji), zastosowano tak zwaną **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z dwóch osób dorosłych i dwójki dzieci w wieku poniżej 14 lat jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2005 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 479 zł, a dla 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi w wieku poniżej 14 lat) — 1292 zł, w IV kwartale 2010 r. było to 668 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1802 zł dla gospodarstw 4-osobowych, w IV kwartale 2013 r. progi te wyniosły odpowiednio: 706 zł oraz 1906 zł, a w IV kwartale 2014 r. — 713 zł oraz 1926 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. W 2005 r. obowiązywały następujące kwoty progowe: 461 zł na osobę samotnie

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty — a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 — to any other person at that age and weight 0,5 — to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of two adult persons and two children at the age under 14 is 2,7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2005 the relative poverty threshold was 479 zł for 1-person households and 1292 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2010 the threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households, in the fourth quarter of 2013: 706 zł and 1906 zł, respectively and in the fourth quarter of 2014 — 713 zł and 1926 zł.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance. In 2005 the line remained at the level of 461 zł per person keeping house

gospodarującą, 418 zł na pierwszą osobę w rodzinie, 294 zł na drugą i dalsze osoby w rodzinie powyżej 15 lat oraz 210 zł na każdą osobę w rodzinie poniżej 15 lat. Od 1 I 2010 r. do 30 IX 2012 r. obowiązywały następujące kwoty progowe — 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych, natomiast od 1 X 2012 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie odpowiednio: 542 zł oraz 456 zł.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego w kraju. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2005 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 387 zł, a dla 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) — 1045 zł, w IV kwartale 2010 r. było to 466 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1257 zł dla gospodarstw 4-osobowych, w IV kwartale 2013 r. proggi te wyniosły odpowiednio: 551 zł oraz 1486 zł, a w IV kwartale 2014 r. — 540 zł oraz 1458 zł.

individually, 418 zł per first person in family, 294 zł per second and next persons in family in the age over 15 and 210 zł per every person in family in the age under 15. Since 1 I 2010 to 30 IX 2012 the line remained at the level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1 person for multi-person households, since 1 X 2012 the line was changed to: 542 zł and 456 zł, respectively.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household in Poland. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2005 the extreme poverty threshold was 387 zł for 1-person households and 1045 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2010 the threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households, in the fourth quarter of 2013: 551 zł and 1486 zł, respectively and in the fourth quarter of 2014 — 540 zł and 1458 zł.

TABL. 1 (103). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	4684	5388	5512	5610	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,99	2,74	2,68	2,66	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,16	1,20	1,17	1,19	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,76	0,68	0,67	0,66	<i>receiving social benefits ^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,63	0,60	0,58	0,57	<i>of which retirement or other pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,00	0,79	0,78	0,76	<i>dependents</i>

^a W 2005 r. — pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a In 2005 — receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (104). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	937,97	1614,83	1690,42	1703,62	Available income
w tym dochód do dyspozycji	904,88	1550,46	1636,30	1638,97	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	496,56	958,57	977,08	1007,33	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	43,00	68,85	63,20 ^a	37,61 ^b	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	91,54 ^c	179,41	194,52 ^d	209,39	from self-employment
ze świadczeń społecznych ^e	254,92	333,48	371,16	365,95	from social benefits ^e

^a—^d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^a — 21,91%, ^b — 34,49%, ^c — 11,01%, ^d — 11,71%. ^e W 2005 r. — ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a—^d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: ^a — 21,91%, ^b — 34,49%, ^c — 11,01%, ^d — 11,71%. ^e In 2005 — from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 (105). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	824,19	1319,81	1331,00	1355,41	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab} ..	791,10	1255,45	1276,89	1290,77	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	211,78	275,13	288,00	289,13	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	21,65	35,43	33,75	34,43	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	44,53	75,41	74,10	76,52	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	155,20	246,34	260,34	250,97	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadze- nie gospodarstwa domowego	42,25	71,05	62,87	70,18	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	41,69	72,15	73,64	70,88	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	34,12	37,39	37,46	of which pharmaceutical products
transport	74,79	143,67	138,34	133,43	transport
łączność ^c	46,15	55,22	64,23	64,32	communication ^c
rekreacja i kultura ^d	66,96	124,37	105,70	103,27	recreation and culture ^d
edukacja ^e	15,72	22,66	28,33 ^f	32,11 ^g	education ^e
restauracje i hotele	15,01	40,38	52,05	70,84	restaurants and hotels
inne towary i usługi ^a	51,44	82,19	83,90	82,91	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	x	41,04	40,60	42,27	of which personal care

^a Łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. ^b Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Od 2013 r. łącznie z wydatkami na usługi internetowe. ^d Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^f, ^g Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^f — 14,59%, ^g — 25,36%.

^a Including expenditures on life insurance. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Since 2013 including expenditures for Internet services. ^d Since 2013 excluding expenditures for Internet services. ^e Including pre-school education. ^f, ^g Relative error of estimates exceeds 10% and equals: ^f — 14,59%, ^g — 25,36%.

TABL. 4 (106). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS
IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	8,46	6,64	6,23	6,06	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	5,87	4,26	3,76	3,59	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,51	5,41	5,13	5,15	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	x	x	2,81	2,82	raw meat
w tym drób	x	x	1,33	1,34	of which poultry
wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^d ...	x	2,39	2,06	2,07	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,43	0,47	0,34	0,34	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	4,25	3,39	3,15	3,11	Milk ^f in l
Jogurty w kg	x	0,62	0,56	0,55	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,94	1,09	0,87	0,86	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	13,83	12,08	11,46	11,39	Eggs in units
Oleje i tłuszcze ^h w kg	1,42	1,22	1,10	1,08	Oils and fats ^h in kg
w tym masło	x	0,24	0,24	0,23	of which butter
Owoce ⁱ w kg	4,02	3,90	3,77	4,00	Fruit ⁱ in kg
Warzywa w kg	12,20	9,78	8,86	8,80	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	x	4,39	3,72	3,46	of which potatoes
Cukier w kg	1,53	1,22	1,09	1,12	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	x	0,26	0,24	0,23	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	x	4,69	4,85	4,89	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	x	1,25	0,96	1,07	Fruit and vegetable juices in l

^a Od 2013 r. bez mąki ziemniaczanej. ^b Od 2013 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. ^c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). ^d Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych. ^e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. ^f Bez zagęszczonego i w proszku. ^g Od 2013 r. bez serków słodkich. ^h Od 2013 r. bez boczku surowego. ⁱ Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

^a Since 2013 excluding potato flour. ^b Since 2013 excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. ^c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). ^d Including ready-to-serve meat products; since 2013 excluding offal preparations. ^e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. ^f Excluding condensed and powdered milk. ^g Since 2013 excluding sweet cottage cheese. ^h Since 2013 excluding raw bacon. ⁱ Including seeds and edible kernel.

TABL. 5 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**^a
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	96,6	99,0	99,1	98,6	Refrigerator
Zamrażarka	34,7	18,2	16,2	15,2	Freezer
Automat pralniczy.....	79,9	89,4	93,3	94,3	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	7,0	20,4	29,6	31,4	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	33,9	49,6	55,9	56,1	Microwave oven
Samochód osobowy	48,1	61,0	63,9	64,8	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	44,2	42,6	36,1	36,3	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	98,3	96,9	95,3	95,4	Television set
Odtwarzacz DVD.....	x	58,0	50,4	46,9	DVD player
Telefon komórkowy	68,1	90,4	95,1	95,9	Mobile phone
Zestaw kina domowego.....	x	15,5	14,3	15,2	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	41,4	58,7	62,2	62,6	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	53,6	56,3	56,1	Digital camera
Komputer osobisty	42,0	68,7	75,8	77,4	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	26,9	63,8	73,0	75,5	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szerokopasmowym	x	x	54,4	58,3	of which broadband access
Drukarka.....	x	43,6	40,4	40,6	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna.....	x	x	24,3	24,7	of which multifunction printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (108). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**^a
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Osoby — w % ogółu osób w gospodar- stwach domowych — o wydatkach poniżej:					Persons — in % of total persons in households — with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	14,6	11,7	12,4	11,4	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa.....	14,8	5,3	9,9	8,1	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	9,8	4,3	5,7	5,2	subsistence minimum

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 175.
^a See general notes, item 7 on page 175.

ZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6, na str. 21.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Ponadto informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Moreover information regarding gas supply network includes data on the transmission (main) network.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas supply connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system — with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water supply system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in the case of sewage — sewage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population using the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą metra w Warszawie, którego eksploatację rozpoczęto w kwietniu 1995 r.

9. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

5. *Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** including consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas from gas supply** concern all the households.*

*Data regarding the **consumption of electricity and gas from the gas supply system** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.*

6. *Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — which is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348, with later amendments).*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. *Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.*

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

8. *Information regarding **urban underground transport** concerns the metro in Warsaw, which was opened in April 1995.*

9. *Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.*

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

10. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

11. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to objekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową i izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

10. Data on **liquid waste** concern waste removed to wastewater treatment plants or dump stations which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity — in case they are not discharged by sewage system.

11. **Strolling and recreational parks** are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002—2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 — wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

5. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. — z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

3. *The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002—2009 the basis assumed were the results of 2002 census, since 2010 — the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.*

4. *In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room the total number of population as of 31 XII was used.*

5. *Data regarding **dwellings in which construction has begun** concern dwellings in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.*

6. *Information regarding **dwellings, useful floor area of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.*

Information regarding the results of:

- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 — from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (109). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
 Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	40076,3	42349,7	42896,5	Water supply
miasta	7508,9	7974,3	8149,2	urban areas
wieś	32567,4	34375,4	34747,3	rural areas
Kanalizacyjna ^a	10496,0	13080,4	15284,7	Sewage ^a
miasta	6093,8	6882,2	8462,3	urban areas
wieś	4402,2	6198,2	6822,4	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	675287	715129	737136	Water supply system
miasta	240419	256396	265148	urban areas
wieś	434868	458733	471988	rural areas
Kanalizacyjne	260917	312738	334623	Sewage system
miasta	168441	192780	204522	urban areas
wieś	92476	119958	130101	rural areas
Zdroje uliczne	828	744	726	Street outlets
Miasta	496	438	422	Urban areas
Wieś	332	306	304	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³ ..	188,8	192,1	193,2	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	136,7	134,3	133,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	40,5	39,4	39,1	per capita in m ³
Wieś w hm ³	52,1	57,8	59,5	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	234,1	203,0	200,8	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	183,6	203,0	200,7	Of which treated

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (110). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1960,0	2089,0	2152,8	2156,6	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	1377,3	1490,6	1532,1	1539,3	Urban areas
Wieś	582,7	598,4	620,7	617,3	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	4086,3	4678,3	4708,8	4577,4	In GWh
miasta	2786,5	3102,2	3083,1	2976,5	urban areas
wieś	1299,8	1576,1	1625,7	1600,9	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	836,0	919,2	905,3	870,2	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	2023,2	2081,2	2012,3	1933,7	per consumer ^b
wieś — na 1 odbiorcę ^b	2230,7	2634,0	2619,4	2593,4	rural areas — per consumer ^b

^a Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Data were revised comparing to published in the previous edition of the Yearbook. ^b The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (111). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	12983,1	14336,2	15321,9	15660,6	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1900,3	1875,0	1894,5	1884,8	of which transmission
miasta	173,2	148,1	145,2	147,8	urban areas
wieś	1727,1	1726,9	1749,3	1737,1	rural areas
Miasta	6140,7	6784,0	7169,9	7283,8	Urban areas
Wieś	6842,4	7552,2	8152,0	8376,8	Rural areas
Przylączy prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieskalnych w szt.	287569	352403	379328	386466	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	189216	233965	250154	253658	Urban areas
Wieś	98353	118438	129174	132808	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	1101,0	1158,2	1189,1	1193,8	Consumers of gas from gas supply system^a in thous.
Miasta	1018,6	1051,6	1068,3	1070,0	Urban areas
Wieś	82,4	106,7	120,8	123,8	Rural areas
Zużycie gazu z sieci^b (w ciągu roku)					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year)
W hm ³	699,8	851,6	835,6	779,3 ^c	In hm ³
miasta	576,5	671,7	649,4	598,0 ^d	urban areas
wieś	123,2	179,8	186,1	181,3 ^e	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	135,9	162,0	157,4	146,4 ^f	Per capita in m ³
miasta	173,0	199,0	190,7	174,8 ^g	urban areas
wieś	67,8	95,6	97,9	95,3 ^h	rural areas

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^{c-h} Zużycie gazu w jednostkach energii: *c* — 8550,8 GWh, *d* — 6561,1 GWh, *e* — 1989,7 GWh, *f* — 1605,9 kWh, *g* — 1918,1 kWh, *h* — 1045,1 kWh.

^a Including consumers using collective gas-meter. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^{c-h} Consumption of gas in energy units: *c* — 8550,8 GWh, *d* — 6561,1 GWh, *e* — 1989,7 GWh, *f* — 1605,9 kWh, *g* — 1918,1 kWh, *h* — 1045,1 kWh.

TABL. 4 (112). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepłota w km	2932,4	3338,0	3490,4*	3225,4	3055,9	169,5	Heating network in km
w tym przesyłowa	1786,7	2048,6	2219,7*	2029,8	1932,2	97,6	of which transmission
Kotłownie	1745	1196	972*	2204	1638	566	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	34359,8	44405,0	40339,3	36406,3	36203,6	202,7	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	322295	368802	340643	434001	426363	7638	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	218297	247508	228878	282367	281166	1200	of which residential buildings

TABL. 5 (113). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:					Population in thous. — using ^a :
wodociągu	4147,9	4397,0	4494,0	4763,6	water supply system
miasta	2989,6	3083,2	3131,8	3192,1	urban areas
wieś	1158,3	1313,8	1362,2	1571,5	rural areas
kanalizacji	2981,2	3237,3	3437,5	3558,7	sewage system
miasta	2769,2	2901,8	2995,4	3052,8	urban areas
wieś	212,0	335,5	442,1	505,9	rural areas
gazu	2761,3	2878,2	2855,2	2859,1	gas supply system
miasta	2510,9	2547,0	2494,1	2489,6	urban areas
wieś	250,4	331,2	361,2	369,4	rural areas
Ludność — w % ogółu ludności ^b — korzystająca ^a z:					Population — in % of total population ^b — using ^a :
wodociągu	80,4	83,5	84,5	89,3	water supply system
miasta	89,6	91,2	91,8	93,1	urban areas
wieś	63,7	69,7	71,5	82,4	rural areas
kanalizacji	57,8	61,5	64,7	66,7	sewage system
miasta	83,0	85,8	87,8	89,1	urban areas
wieś	11,6	17,8	23,2	26,5	rural areas
gazu	53,5	54,6	53,7	53,6	gas supply system
miasta	75,2	75,3	73,1	72,6	urban areas
wieś	13,8	17,6	19,0	19,4	rural areas

^a Dane szacunkowe; za 2014 r. dane dotyczące ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji nieporównywalne ze względu na zmianę metody szacowania. ^b Na podstawie bilansów.

^a Estimated data; for 2014 data concerning population using water supply and sewage systems are incomparable due to change of estimation method. ^b Based on balances.

TABL. 6 (114). **ODPADY KOMUNALNE ^a**
MUNICIPAL WASTE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^b						Municipal waste collected ^b in thous. t
w tys. t	1500,0	1572,6	1331,6	1398,8	1141,0	thous. t
z mieszane	1446,6	1433,0	1137,5	1150,7	932,1	mixed
w tym wysegregowane	8,0	147,5	.	.	.	of which segregated
miasta	1295,9	1196,3	924,8	913,0	739,0	urban areas
wieś	150,8	236,7	212,7	237,7	193,1	rural areas
zebrane selektywnie	53,4	139,5	194,1	248,1	208,9	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	25,4	40,7	36,1	37,6	25,1	paper and cardboard
szkło	12,1	24,9	33,6	40,0	36,7	glass
tworzywa sztuczne	6,4	15,1	24,4	26,9	21,8	plastic
metale	1,6	2,5	5,5	4,6	4,0	metals
wielkogabarytowe	3,5	20,7	25,7	38,3	35,9	largesize
biodegradowalne	25,9	48,7	63,7	53,2	biodegradable

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 181. ^b Dane szacunkowe.

^a See general notes, item 9 on page 181. ^b Estimated data.

TABL. 7 (115). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**^a
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	3429,2	5502,4	5191,6	5213,9	Liquid waste ^b removed in dam ³
miasta	1952,2	2932,9	2542,5	2552,3	urban areas
wieś	1477,0	2569,5	2649,1	2661,6	rural areas
w tym z gospodarstw domowych	1899,8	3567,0	3429,2	3462,9	of which from households
miasta	1175,3	1997,0	1754,4	1730,2	urban areas
wieś	724,5	1570,1	1674,8	1732,7	rural areas
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	396,6	388,7	374,8	373,7	Septic tanks in thous. (as of 31 XII)
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	2,6	9,8	20,8	24,4	Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 182. ^b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 10 on page 182. ^b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (116). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba.....	89	70	57	53	13	40	number
powierzchnia w ha	284,9	274,9	200,2	196,1	64,4	131,7	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	3,5	0,6	1,4	6,6	0,1	6,5	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych.....	—	0,6	1,4	4,3	0,1	4,2	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	3,5	—	—	2,3	—	2,3	exploitation completed

TABL. 9 (117). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**^a
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna — linie w km	5550	8162	6070	6348	Transport network — lines in km
autobusowe	5080	7775	5705	5930	bus
tramwajowe	453	364	365	395	tram
metro	17	23	23	23	metro
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	2081	2735	2394	2452	buses: in units
liczba miejsc w tys.	274,6	315,1	280,6	290,3	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach	859	869	763	761	trams: in units
liczba miejsc w tys.	109,2	114,1	112,9	112,7	number of seats in thous.
metro: wagony	168	240	276	444	metro: wagons
liczba miejsc w tys.	31,9	62,4	71,8	115,8	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln:					Transport of passengers ^b (during the year) in mln:
komunikacja naziemna	882	1117	919	909	ground transport
komunikacja podziemna — metro	93	140	113	148	underground transport — metro

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.
^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 10 (118). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2013		2014		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
OGÓŁEM w ha.....	5684,7	5300,5	6409,9	5730,8	6406,9	5656,5	6451,6	5692,8	TOTAL in ha
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	0,2	2,5	0,2	2,7	0,2	2,6	0,2	2,6	in % of total area space of the voivodship ^a
na 1 mieszkańca ^b w m ² ..	11,0	15,9	12,2	17,0	12,1	16,6	12,1	16,6	per capita ^b in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:									Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypoczynkowe	1784,4	1499,8	2066,3	1619,2	2029,5	1569,3	2042,4	1580,3	strolling-recreational parks
zieleńce	735,2	652,4	764,7	653,7	780,9	655,5	793,7	662,0	lawns
Tereny zieleni osiedlowej ...	3165,1	3148,3	3578,9	3457,9	3596,5	3431,6	3615,4	3450,5	Estate green belts

^a, ^b W przypadku miast obliczono: ^a — w % ogólnej powierzchni miast, ^b — na 1 mieszkańca miast.
^a, ^b For urban areas calculated: ^a — in % total urban areas space, ^b — per capita in urban areas.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 11 (119). ZASOBY MIESZKANIOWE ^a

Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1875,5	2063,0	2138,8	2166,8	1553,1	613,8	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	6576,5	7476,8	7767,8	7868,5	5305,1	2563,4	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	125936,8	145588,8	152889,2	155339,8	98500,0	56839,8	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,51	3,62	3,63	3,63	3,42	4,18	number of rooms in a dwell- ing
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	67,1	70,6	71,5	71,7	63,4	92,6	per dwelling
na 1 osobę ^b	24,4	27,6	28,8	29,1	28,7	29,8	per person ^b
liczba osób ^b na:							number of persons ^b :
1 mieszkanie	2,75	2,55	2,49	2,46	2,21	3,11	per dwelling
1 izbę	0,78	0,70	0,68	0,68	0,65	0,74	per room

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a Based on balances. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 12 (120). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH ^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE

Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS ^a FITTED WITH INSTALLATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with				
		wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-line system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM	2005	92,5	86,9	85,6	59,2	81,4
TOTAL	2010	95,4	92,8	90,6	59,1	85,0
	2013	95,5	93,1	91,0	58,5	85,6
	2014	95,6	93,2	91,1	58,3	85,8
Miasta	2005	97,7	95,5	93,5	77,4	89,7
Urban areas	2010	98,6	97,7	96,1	75,2	91,9
	2013	98,7	97,8	96,3	74,1	92,3
	2014	98,7	97,9	96,3	73,6	92,4
Wieś	2005	79,7	65,7	66,2	14,7	61,1
Rural areas	2010	87,2	80,5	76,8	18,7	67,7
	2013	87,7	81,1	77,6	19,3	68,8
	2014	87,8	81,4	77,9	19,6	69,2

^a Na podstawie bilansów.

^a Based on balances.

TABL. 13 (121). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wypłacone użytkownikom lokali Paid out user to					innych others
		gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing community	prywatnych private	towarzystw budownictwa społecznego public building society	
a — liczba dodatków number of allowances							
b — kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł							
c — przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowances in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	a	469852	190193	156430	62271	33569	12199	15190
TOTAL	b	99426,2	43557,3	30638,7	12253,6	6816,0	2882,1	3278,4
	c	211,61	229,02	195,86	196,78	203,04	236,26	215,82
Miasta	a	442019	184639	153201	56803	21595	11835	13946
Rural areas	b	94899,0	42578,0	30008,6	11209,7	5262,6	2785,0	3055,1
	c	214,69	230,60	195,88	197,34	243,69	235,32	219,06
Wieś	a	27833	5554	3229	5468	11974	364	1244
Rural areas	b	4527,2	979,3	630,1	1043,9	1553,4	97,1	223,3
	c	162,66	176,33	195,14	190,91	129,73	266,80	179,51

W % OGÓŁEM
IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	a	100,0	40,5	33,3	13,3	7,1	2,6	3,2
TOTAL	b	100,0	43,8	30,8	12,3	6,9	2,9	3,3
Miasta	a	100,0	41,8	34,7	12,9	4,9	2,7	3,2
Rural areas	b	100,0	44,9	31,6	11,8	5,5	2,9	3,2
Wieś	a	100,0	20,0	11,6	19,6	43,0	1,3	4,5
Rural areas	b	100,0	21,6	13,9	23,1	34,3	2,1	4,9

TABL. 14 (122). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo mieszkaniowe Area of grounds transferred to investor for dwelling construction			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII) Area of grounds in gminas stock for dwelling construction (as of 31 XII)			
		ogółem of total	w tym of which		wielorodzinne total	multi-family of which developed	jednorodzinne total	single-family of which developed
			spółdzielcze cooperatives	osób fizycznych of natural persons	razem total	w tym uzbrojone of which developed	razem total	w tym uzbrojone of which developed
		w ha		in ha				
OGÓŁEM	2005	64,0	2,1	49,8	179,5	122,7	917,0	485,5
TOTAL	2010	57,5	0,8	42,4	807,2	733,9	932,5	460,1
	2013	33,5	0,1	27,8	874,9	763,4	1121,9	487,8
	2014	41,6	0,6	30,4	700,4	620,4	1134,6	495,2
Miasta	2005	43,0	2,1	29,7	166,7	110,5	561,2	306,4
Rural areas	2010	26,7	0,8	21,2	786,4	717,9	538,7	267,2
	2013	18,9	0,1	14,7	847,8	737,4	501,3	258,3
	2014	24,1	0,6	14,4	674,7	595,8	511,5	266,4
Wieś	2005	21,0	—	20,1	12,8	12,2	355,8	179,1
Rural areas	2010	30,8	—	21,2	20,8	16,0	393,8	192,9
	2013	14,6	—	13,1	27,1	26,0	620,6	229,5
	2014	17,5	—	16,0	25,7	24,6	623,1	228,8

TABL. 15 (123). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	28822	31802	23821	33125	T O T A L
Spółdzielcze	2664	989	217	90	Cooperatives
Komunalne (gminne)	522	447	202	203	Municipal (gmina)
Zakładowe	1	—	1	—	Company
Indywidualne	9990	13692	10347	10554	Private
Spoleczne czynszowe	1158	104	—	—	Public building society
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	14487	16570	13054	22278	For sale or rent

TABL. 16 (124). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania	28241	28961	29233	30670	Dwellings
miasta	22037	21073	20635	22921	urban areas
wieś	6204	7888	8598	7749	rural areas
Spółdzielcze	2556	1166	1006	1345	Cooperative
Komunalne (gminne)	653	767	347	759	Municipal (gmina)
Zakładowe	138	—	5	76	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	13543	15632	15152	17167	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	817	60	94	51	Public building society
Indywidualne	10534	11336	12629	11272	Private
miasta	5178	4492	4678	4263	urban areas
wieś	5356	6844	7951	7009	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	1019	950	1211	1231	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	1246	1100	1387	1494	Urban areas
Wieś	618	696	928	809	Rural areas
Izby	107227	115978	115166	114133	Rooms
miasta	73948	71333	67531	71513	urban areas
wieś	33279	44645	47635	42620	rural areas
Spółdzielcze	7037	3430	2652	3810	Cooperative
Komunalne (gminne)	1385	1540	686	1694	Municipal (gmina)
Zakładowe	474	—	25	257	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	36897	46661	42847	47005	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	2268	156	376	149	Public building society
Indywidualne	59166	64191	68580	61218	Private
miasta	28468	24282	23410	21390	urban areas
wieś	30698	39909	45170	39828	rural areas

TABL. 16 (124). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	2645200	2963333	2890838	2808217	Useful floor area of dwellings in m²
miasta	1807988	1749899	1651499	1708731	urban areas
wieś	837212	1213434	1239339	1099486	rural areas
Spółdzielcze	155340	69988	60284	84034	Cooperative
Komunalne (gminne)	25987	24204	14628	36342	Municipal (gmina)
Zakładowe	7826	—	652	4378	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	858972	1108750	978824	1041664	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	39215	3296	4896	3754	Public building society
Indywidualne	1557860	1757095	1831554	1638045	Private
miasta	774437	687641	650179	600299	urban areas
wieś	783423	1069454	1181375	1037746	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	93,7	102,3	98,9	91,6	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	82,0	83,0	80,0	74,5	urban areas
wieś	134,9	153,8	144,1	141,9	rural areas
Spółdzielcze	60,8	60,0	59,9	62,5	Cooperative
Komunalne (gminne)	39,8	31,6	42,2	47,9	Municipal (gmina)
Zakładowe	56,7	—	130,4	57,6	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	63,4	70,9	64,6	60,7	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	48,0	54,9	52,1	73,6	Public building society
Indywidualne	147,9	155,0	145,0	145,3	Private
miasta	149,6	153,1	139,0	140,8	urban areas
wieś	146,3	156,3	148,6	148,1	rural areas

TABL. 17 (125). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings				W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings						
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM	2005	28241	10534	0,4	2,5	7,6	89,5	17707	10,2	36,1	33,8	19,9
TOTAL	2010	28961	11336	0,4	3,1	5,7	90,9	17625	7,3	31,4	36,5	24,8
	2013	29233	12629	0,9	4,0	7,3	87,8	16604	6,8	38,0	33,8	21,4
	2014	30670	11272	0,6	4,1	7,1	88,3	19398	7,3	38,8	35,1	18,8
Miasta	2005	22037	5178	0,7	3,4	10,0	85,9	16859	10,6	36,1	34,0	19,4
Urban areas	2010	21073	4492	0,8	6,2	9,2	83,7	16581	7,5	33,0	37,1	22,4
	2013	20635	4678	1,7	8,1	12,8	77,4	15957	7,0	38,7	34,1	20,2
	2014	22921	4263	1,3	9,1	12,9	76,8	18658	7,5	39,4	35,3	17,8
Wieś	2005	6204	5356	0,1	1,7	5,3	92,9	848	3,3	36,1	30,1	30,5
Rural areas	2010	7888	6844	0,1	1,0	3,4	95,6	1044	3,4	7,0	26,2	63,3
	2013	8598	7951	0,5	1,6	4,0	94,0	647	1,9	22,3	27,4	48,5
	2014	7749	7009	0,2	1,1	3,5	95,2	740	2,3	22,3	31,4	44,1

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:
— od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja**, w których nauka jest obowiązkowa,
— od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto od roku szkolnego 2002/03 zaczęły funkcjonować 3-letnie licea profilowane oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów szkół zasadniczych (2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika), które stopniowo ulegają likwidacji, gdyż od roku szkolnego 2012/13 zaprzestany został nabór do klas pierwszych w: liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i dorosłych, technikach uzupełniających dla młodzieży oraz zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych, a od roku szkolnego 2013/14 — technikach uzupełniających dla dorosłych.

Ponadto, wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego: od roku szkolnego 2004/05 dla dzieci w wieku 6 lat, a od roku szkolnego 2011/12 dla dzieci w wieku 5 lat.

W latach szkolnych 2009/10—2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2014/15 do I klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r.

3. Placówki wychowania przedszkolnego obejmują: oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Law dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

— since the 1999/2000 school year 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools**, where education is compulsory,

— since the 2002/03 school year, **upper secondary schools**, i.e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, since the 2002/03 school year functioned 3-year specialized secondary schools and since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates of basic vocational schools (2-year general secondary schools and 3-year technical schools), which are gradually phased out, as since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grades in: specialized secondary schools and supplementary general schools for youth and adults, supplementary technical secondary schools for youth as well as basic vocational schools and technical secondary schools for adults, and since the 2013/14 school year — supplementary technical schools for adults.

Moreover, an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments: since the 2004/05 school year for children at the age of 6, and since the 2011/12 school year for children at the age of 5.

In the 2009/10—2013/14 school years, upon the request of parents children at the age of 6 can start in the first class of primary school, and in the 2014/15 school year the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6, born in the first half of 2008.

3. Pre-primary education establishments include: pre-primary sections of primary schools, nursery schools (including special nursery schools) and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points.

4. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

5. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół: dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

6. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

7. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

8. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — w latach szkolnych 2004/05—2013/14;
- 6) licea profilowane — w latach szkolnych 2002/03—2013/14;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — w latach szkolnych 2004/05—2013/14;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

4. Information regarding art schools leading to professional certification refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

5. Data presented in the chapter are, among others related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

6. Data include schools and establishments managed by central (government) administration units and local government units (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

7. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

8. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general secondary schools based on the programme of basic vocational school — in the 2004/05—2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools — in the 2002/03—2013/14 school years;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school — in the 2004/05—2013/14 school years;
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);
- 10) special job-training schools.

9. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej — obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) — od roku szkolnego 2005/06.

10. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podaje się łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

11. Szkoły dla dorosłych — kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych — od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — w latach szkolnych 2004/05—2013/14;
- 6) licea profilowane dla dorosłych — od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych — od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.

9. Post-secondary schools — educating in day, evening, weekend and full-time programmes form — include:

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;
- 3) colleges of social work (3-year) — since the 2005/06 school year.

10. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

The division of higher education institutions by **type of institution** was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” — of agriculture, economics, pedagogy, arts, and theology.

11. Schools for adults — educating in full-time, in weekend and in distance from — include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) basic vocational schools for adults — since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grade;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school — in the 2004/05—2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools for adults — since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grade;
- 7) technical secondary schools for adults — since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grade;
- 8) supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school — since the 2013/14 school year there was no recruitment to the 1st grade.

12. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

13. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

14. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

15. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

16. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

17. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

18. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

19. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjal-

12. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resorts treatment).

13. Special education care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

14. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

15. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

16. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

17. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

18. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

19. Data regarding:

1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories concern the

ných ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;

- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiuja; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z roku akademickiego.

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

21. Współczynnik skolaryzacji:

- **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

22. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie wieku 6—12 lat odpowiadającej poziomowi kształcenia podstawowego (tabl. 3 i 4) przyjęto za podstawę (mianownik) połowę ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r., uwzględnioną również w grupach wieku 5—6 lat (tabl. 4) oraz 3—6 lat i 6 lat (tabl. 34) przy wychowaniu przedszkolnym.

23. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

24. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki o charakterze specjalistycznym, jak np. stacje młodego technika, planetaria itp.

25. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;

- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the academic year.*

20. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.

21. Enrolment rate:

— **gross** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;

— **net** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

22. *In the 2014/15 school year, for calculating the ratio corresponding to primary educational level in the 6—12 age group (tables 3 and 4), the half of the population for the age of 6 as of 31 XII 2014, was used as the base (denominator), also used in the 5—6 age group (table 4) as well as 3—6 and 6 age groups (table 34) for pre-primary education.*

23. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. **A dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

24. *The mission of extracurricular education is to provide children and youth with conditions for development of interests and skills, as well as recreation and leisure in their leisure time.*

Extracurricular education institutions include youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, Jordan's gardens, inter-school sport centres and other specialist institutions such as young technicians' centres, planetaria, etc.

25. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

Tabl. 1 (126). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1861	1787	1736	1761	primary
gimnazja	923	963	1002	1005	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	36	54	61	62	special job-training
zasadnicze zawodowe	202	189	185	190	basic vocational
licea ogólnokształcące	392	374	374	372	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	9	8	—	x	supplementary general secondary
licea profilowane	177	83	49	x	specialized secondary
technika	311	213	215	215	technical secondary
technika uzupełniająca	22	14	7	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	12	15	13	14 ^b	general art ^a
policealne	328	315	273	271	post-secondary
wyższe ^c	101	107	104	102	tertiary ^c
dla dorosłych	492	425	339	286	for adults
podstawowe	—	—	—	—	primary
gimnazja	12	17	18	18	lower secondary
zasadnicze zawodowe	8	10	4	—	basic vocational
licea ogólnokształcące	141	148	190	195	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	106	142	45	x	supplementary general secondary
licea profilowane	8	10	5	4	specialized secondary
technika	134	16	13	13	technical secondary
technika uzupełniająca	83	82	64	56	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^d CLASSROOMS ^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	19135	22676	22951	.	primary
gimnazja	8716	10378	10477	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	434	515	520	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	5440	5992	5391	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	2	9	—	.	supplementary general secondary
licea profilowane	719	364	225	.	specialized secondary
technika	3054	3825	3822	.	technical secondary
technika uzupełniająca	33	11	7	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	87	141	126	.	general art ^a
policealne	446	345	445	.	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 20 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów. ^d Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych; w przypadku użytkowania przez zespół szkół — wykazane w jednej szkole wskazanej przez dyrektora. W roku szkolnym 2013/14 dane szacowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 20 art schools giving only artistic education. ^c Including tertiary education institutions, which reported only graduates. ^d Excluding classrooms in schools for adults and in special schools; in the case of being used by a complex of schools — attributed to a single school indicated by a headmaster. In the 2013/14 school year data estimated by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (126). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	23982	24261	24243	26222	primary ^b
gimnazja ^b	14199	14482	13582	13864	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	1381	1803	1491	1732	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	7323	7680	6673	6911	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	1362	601	125	11	specialized secondary ^b
technika ^{be}	3397	5125	4830	5410	technical secondary ^{be}
policealne	1252	1030	951	962	post-secondary
wyższe ^f	17506	17872	16713	16194	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	49479	43369	106742	95277	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	336602	304882	316201	341378	primary
gimnazja	199298	165869	153633	151608	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	608	1213	1400	1463	special job-training
zasadnicze zawodowe	23304	21116	16915	17388	basic vocational
licea ogólnokształcące	109339	96640	87713	85520	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	259	168	—	x	supplementary general secondary
licea profilowane.....	23881	7130	1561	x	specialized secondary
technika	52466	58102	59246	59009	technical secondary
technika uzupełniająca	697	590	93	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	1313	1316	1210	1249 ⁱ	general art ^h
policealne	32172	32238	32570	32660	post-secondary
wyższe	371429	334328	283255	269521	tertiary
dla dorosłych	37336	36398	32031	28526	for adults
podstawowe.....	—	—	—	—	primary
gimnazja.....	1286	1920	1619	1512	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1008	409	57	—	basic vocational
licea ogólnokształcące	16171	17444	26242	25385	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące....	5434	10584	863	x	supplementary general secondary
licea profilowane.....	535	826	362	124	specialized secondary
technika.....	9067	734	506	352	technical secondary
technika uzupełniająca	3835	4481	2382	1153	supplementary technical secondary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 196. ^{b—e} Łącznie ze szkołami: ^b — dla dorosłych, ^c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^d — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^e — technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat (od roku szkolnego 2013/14 w wieku 5—6 lat) objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 34 na str. 224. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 1319 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In the 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 17 on page 196. ^{b—e} Including: ^b — schools for adults, ^c — special job-training schools, ^d — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, ^e — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 (since the 2013/14 school years aged 5—6) attending pre-primary education establishments also described in table 34 on page 224. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 1319 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 2 (127). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Gimnazja Lower secondary schools	923	963	1002	1005	199298	165869	153633	151608	65802	54200	49808
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. Central (government) administration units	6	5	7	7	194	111	201	186	71	135	64
Jednostki samorządu terytorialnego..... Local government units	797	827	832	834	192302	157593	144280	141722	63769	51488	46633
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	53	63	72	70	2626	3790	4014	4165	870	1252	1264
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	25	20	21	22	2040	2271	2267	2336	592	679	799
Pozostałe	42	48	70	72	2136	2104	2871	3199	500	646	1048
Others											
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	238	243	246	252	23912	22329	18315	18851	7798	7153	4315
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. Central (government) administration units	7	9	9	9	185	356	257	281	57	145	66
Jednostki samorządu terytorialnego..... Local government units	217	216	217	218	23215	21377	17567	17924	7573	6792	4158
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	8	10	13	15	388	409	390	460	134	155	77
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	4	3	1	1	101	62	37	35	28	26	9
Pozostałe	2	5	6	9	23	125	64	151	6	35	5
Others											
Licea ogólnokształcące^b General secondary schools^b	401	382	374	372	109598	96808	87713	85520	34565	31567	28439
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. Central (government) administration units	—	—	1	1	—	—	83	67	—	46	20
Jednostki samorządu terytorialnego..... Local government units	308	289	278	275	103343	89922	81079	78828	32529	29221	26197
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	39	40	45	45	2481	3019	2760	2581	730	1024	996
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	17	13	10	11	1576	1061	820	854	504	315	272
Pozostałe	37	40	40	40	2198	2806	2971	3190	802	961	954
Others											

a, b Łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: *a* — special job-training schools, *b* — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (127). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Licea profilowane Specialized secondary schools	177	83	49	x	23881	7130	1561	x	7899	2442	1241
Jednostki samorządu terytorialnego	168	79	47	x	23627	7032	1537	x	7810	2396	1222
Local government units											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	5	1	1	x	131	10	6	x	41	4	—
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	1	1	—	x	29	15	—	x	4	9	—
Religious organizations											
Pozostałe	3	2	1	x	94	73	18	x	44	33	19
Others											
Technika^c Technical secondary schools^c	345	242	235	229	54465	60008	60549	60258	12915	12592	13198
Jednostki administracji centralnej (rządowej)...	8	12	12	12	1012	1890	1807	1889	290	418	325
Central (government) administration units											
Jednostki samorządu terytorialnego	317	206	197	189	52388	56235	57001	56455	12327	11752	12518
Local government units											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	12	12	11	12	757	1182	1187	1279	187	259	255
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	—	1	1	—	—	11	2	—	—	—	2
Religious organizations											
Pozostałe	8	11	14	16	308	690	552	635	111	163	98
Others											
Szkoły policealne Post-secondary schools	328	315	273	271	32172	32238	32570	32660	10277	9375	9694
Jednostki administracji centralnej (rządowej)...	3	4	3	3	725	252	93	121	339	84	37
Central (government) administration units											
Jednostki samorządu terytorialnego	116	73	58	57	14826	8051	5960	5244	4763	2880	2438
Local government units											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	57	39	36	34	2682	1973	1865	2111	909	977	624
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	1	—	—	—	23	—	—	—	16	—	—
Religious organizations											
Pozostałe	151	199	176	177	13916	21962	24652	25184	4250	5434	6595
Others											

^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i do roku szkolnego 2013/14 technikami uzupełniającymi.

^c Including general art schools leading to professional certification and until the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 (127). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Szkoły wyższe Tertiary education	101	107^d	104^d	102	371429	334328	283255	269521	73037	85584	74450
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. Central (government) administration units	16	16	16	16	197700	186677	174224	170801	35592	46087	44373
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	8	8	9 ^d	9	3641	2281	2198	2028	1200	999	594
Pozostałe	77	83 ^d	79	77	170088	145370	106833	96692	36245	38498	29483
Szkoły dla dorosłych ... Schools for adults	492	425	339	286	37336	36398	32031	28526	12860	8897	7627
Jednostki administracji centralnej (rządowej) .. Central (government) administration units	5	11	11	8	234	484	376	285	130	124	77
Jednostki samorządu terytorialnego	212	116	99	93	20667	12704	9664	8665	7110	3064	2234
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	79	67	41	33	3973	3055	2421	2036	1734	989	883
Pozostałe	196	231	188	152	12462	20155	19570	17540	3886	4720	4433

^d Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^d Including tertiary education institutions, which reported only graduates.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (128). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group			
6—12 lat ^a	98,8	98,8	98,2	97,4
13—15	98,8	98,9	98,5	98,5
16—18	95,1	95,8	96,6	96,5
19—21 lat	24,5	23,1	23,9	23,8

^a W latach szkolnych 2005/06—2013/14 w grupie wieku 7—12 lat; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 197.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a During the 2005/06—2013/14 school years in the age group 7—12; see general notes, item 22 on page 197.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (129). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wie-ku ^a Age groups ^a	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
		ogółem total	mężczyźni males	kobie-ty fe- males	ogółem total	męż- czyźni males	kobie- ty fe- males	ogółem total	męż- czyźni males	kobie- ty fe- males	ogółem total	męż- czyźni males	kobie- ty fe- males
		w %						in %					
BRUTTO GROSS													
Szkoły: Schools:													
podstawowe ^a	6—12	100,0	100,4	99,6	101,9	101,9	101,9	102,9	102,5	103,2	98,1	97,6	98,6
primary ^a													
gimnazja	13—15	101,0	102,3	99,5	102,3	103,8	100,7	101,9	103,2	100,5	101,4	102,5	100,3
lower secondary													
zasadnicze zawo- dowe ^b	16—18	11,9	16,5	6,9	12,3	16,8	7,6	11,2	15,7	6,5	11,8	16,0	7,4
basic vocational ^b													
licea ogólnokształcą- ce i profilowane ^c	16—18	73,8	65,5	82,5	71,7	61,9	81,9	71,2	61,3	81,5	69,8	60,6	79,4
general and special- ized secondary ^c													
technika ^d	16—18	32,0	39,5	24,0	35,2	43,1	27,1	38,7	46,8	30,2	38,8	46,7	30,5
technical second- ary ^d													
policealne	19—21	13,2	12,3	14,1	15,5	11,6	19,6	17,7	11,0	24,6	18,4	11,5	25,7
post-secondary													
NETTO NET													
Wychowanie przed- szkolne ^e	5—6	98,6	98,9	98,3	85,4	87,6	83,1	78,3	81,8	74,6	100,8	103,8	97,6
Pre-primary educa- tion ^e													
Szkoły: Schools:													
podstawowe ^a	6—12	98,6	98,7	98,6	98,6	98,7	98,6	98,0	98,1	97,9	97,2	96,5	98,1
primary ^a													
gimnazja	13—15	96,3	96,1	96,5	96,3	96,0	96,7	95,9	95,6	96,2	95,7	95,2	96,2
lower secondary													
zasadnicze zawo- dowe ^b	16—18	10,0	13,9	6,0	10,5	14,3	6,5	9,3	13,2	5,3	9,6	13,1	5,9
basic vocational ^b													
licea ogólnokształcą- ce i profilowane ^c	16—18	62,2	52,5	72,3	56,0	44,7	67,8	54,5	43,0	66,6	53,6	42,5	65,3
general and special- ized secondary ^c													
technika ^d	16—18	19,0	22,9	14,8	24,5	29,7	19,1	27,8	33,4	22,0	28,7	34,5	22,6
technical second- ary ^d													
policealne	19—21	7,8	7,5	8,0	6,0	4,2	7,9	6,0	3,7	8,3	6,0	3,6	8,5
post-secondary													

^a W latach szkolnych 2005/06—2013/14 dotyczy dzieci w wieku 7—12 lat; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 197. ^{b—d} Łącznie ze szkołami: ^b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c — do roku szkolnego 2013/14 uzupełnianymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e W latach 2005/06—2013/14 dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 197.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06—2013/14 school years concern children at the age group 7—12; see general notes, item 22 on page 197. ^{b—d} Including: ^b — special job-training schools, ^c — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e In 2005/06—2013/14 school years concern children at the age of 6 attending obligatory pre-primary education establishments; see general notes, item 22 on page 197.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (130). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Computers ^a in schools				
			ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and students			
				razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access		
					razem total	w tym szerokopasmowy of which broadband connection	
Podstawowe..... <i>Primary</i>	2005/06	90,2	1435	20861	16444	11142	5713
	2010/11	96,5	1854	39339	30078	26691	15531
	2012/13	96,6	1808	43398	31895	29259	17015
	2013/14^b	97,4	1818	44849	32875	30685	18137
Gimnazja..... <i>Lower secondary</i>	2005/06	78,1	832	13360	10660	9875	5402
	2010/11	83,4	957	21723	16195	15455	10263
	2012/13	83,0	930	23312	16716	15807	10487
	2013/14^b	84,1	948	24096	17111	16366	11086
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	2005/06	17,3	48	860	688	575	418
	2010/11	33,9	71	1572	1307	1289	864
	2012/13	33,1	67	1677	1359	1337	968
	2013/14^b	31,9	67	1756	1412	1386	1034
Licea ogólnokształcące..... <i>General secondary^c</i>	2005/06	71,1	429	9079	6956	6599	4739
	2010/11	79,1	472	13839	10258	10061	7782
	2012/13	79,0	444	14270	9898	9758	7385
	2013/14^b	80,2	428	14365	9592	9476	7123
Licea profilowane..... <i>Specialized secondary</i>	2005/06	21,5	69	1392	1119	1061	672
	2010/11	49,4	53	1217	1051	1022	743
	2012/13	46,0	37	875	696	689	449
	2013/14^b	49,0	31	754	557	557	327
Technika ^d <i>Technical secondary^d</i>	2005/06	35,4	265	5007	3894	3332	2531
	2010/11	74,8	412	11166	8965	8704	6298
	2012/13	76,5	456	12703	9780	9502	7484
	2013/14^b	77,9	469	13440	10173	9890	8075
Policealne..... <i>Post-secondary</i>	2005/06	22,3	95	1877	1514	1146	652
	2010/11	44,8	135	3434	2852	2769	1915
	2012/13	48,4	175	4231	3494	3350	2376
	2013/14^b	57,5	191	4520	3708	3523	2558

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. ^b Dane szacowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. ^c, ^d Łącznie ze szkołami: ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. ^b Data estimated by the Ministry of National Education. ^c, ^d Including: ^c — supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

In the division by foreign languages one person may be indicated more than once.

TABL. 6 (131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total pupils and students in schools						
		podstawowych		primary	gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^d technical secondary ^d	policealnych ^e post- secondary ^e	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski..... <i>English</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	540103 613862 618057 639498	54,6 93,8 97,2 97,5	58,3 93,9 96,9 97,3	49,2 93,6 97,7 98,0	83,2 93,5 97,3 97,1	37,2 56,3 69,3 75,4	97,1 98,6 98,5 99,1	95,8 96,5 97,8 x	90,6 96,5 97,9 98,3	41,5 14,1 52,6 51,8
Francuski..... <i>French</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	26958 22969 23412 22904	0,6 0,6 0,6 0,6	0,9 0,9 0,9 0,9	0,0 — — 0,0	2,0 3,3 5,2 4,9	— — — —	15,8 13,6 13,1 13,5	4,7 2,0 0,6 x	4,2 3,9 3,5 3,2	4,1 1,8 — —
Niemiecki..... <i>German</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	161831 166585 173098 171977	5,9 3,6 2,3 2,2	8,2 4,9 3,0 2,8	2,4 1,5 0,9 1,0	14,2 38,1 52,7 53,5	13,4 12,3 11,9 12,0	58,7 50,1 49,2 48,0	59,6 54,1 52,5 x	57,9 62,6 64,3 67,0	10,9 0,7 0,0 0,0
Rosyjski..... <i>Russian</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	94194 64351 56291 53659	5,8 1,7 0,6 0,4	2,1 0,3 0,2 0,3	11,3 4,0 1,2 0,4	6,5 13,4 16,5 16,3	38,2 26,0 14,5 14,4	20,4 15,7 14,8 14,5	38,3 30,2 30,2 x	38,1 23,6 21,8 21,1	5,9 0,4 — —
Hiszpański..... <i>Spanish</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	3599 7297 15931 18844	0,0 0,2 0,5 0,6	0,0 0,3 0,8 0,9	0,1 — 0,1 0,1	0,3 1,6 4,5 5,3	— — 7,5 —	2,5 3,9 7,5 8,9	— 0,4 — x	0,1 0,4 1,4 1,8	0,7 — — —
Włoski..... <i>Italian</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	2723 2672 2946 3356	0,0 — 0,0 0,0	0,0 — 0,0 0,0	— — — —	0,1 0,2 0,4 0,4	— — — —	2,0 2,4 2,7 3,2	0,5 0,5 0,8 x	0,4 0,0 0,0 0,1	0,1 — — —
Inne..... <i>Others</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	7647 2877 1952 2763	0,1 0,0 0,0 0,2	0,1 0,0 0,0 0,3	0,1 — — —	0,2 0,0 0,0 0,3	— — — —	6,1 2,9 2,1 1,4	— — — x	— 0,0 0,1 0,6	1,7 0,7 0,7 0,6

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b — w roku szkolnym 2005/06 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe i do roku szkolnego 2013/14 technikami uzupełniającymi. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych.

^a In 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b-d} Including: ^b — in the 2005/06 school year special job-training schools, ^c — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, ^d — general art schools leading to professional certification and until the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools. ^e Since 2010/11 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work.

TABL. 6 (131). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total pupils and students in schools						
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^d technical secondary ^d	policealnych ^e post- secondary ^e	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE DODATKOWE ^f ADDITIONAL EDUCATION ^f											
Angielski 2005/06	100410	24,0	20,4	29,3	8,7	0,2	0,9	0,1	0,0	15,5	
English 2010/11	16297	3,5	2,9	4,5	3,0	—	0,5	—	0,1	1,4	
2013/14	4912	1,1	1,0	1,3	0,7	—	0,3	—	0,0	0,4	
2014/15	4762	0,7	0,7	0,7	1,5	—	0,2	x	0,0	1,0	
Francuski 2005/06	9991	0,7	1,1	0,1	3,7	—	0,4	—	—	—	
French 2010/11	7411	0,8	1,2	0,1	2,1	0,3	1,3	0,9	0,2	—	
2013/14	5653	0,7	1,0	0,1	1,1	—	1,8	0,8	0,3	2,3	
2014/15	5273	0,5	0,8	0,1	1,1	—	1,7	x	0,3	2,4	
Niemiecki 2005/06	71238	4,8	5,5	3,7	27,4	—	0,4	0,1	0,2	1,6	
German 2010/11	48973	5,2	5,5	4,5	16,3	0,0	4,7	5,0	2,2	—	
2013/14	34928	4,7	4,4	5,4	9,5	—	4,6	1,2	2,2	1,2	
2014/15	33519	4,4	4,0	5,3	9,2	—	4,6	x	0,7	0,9	
Inne 2005/06	60378	5,7	3,8	8,5	18,8	—	3,4	—	—	1,8	
Others 2010/11	43587	5,3	2,4	10,1	10,6	0,2	7,3	6,2	3,5	1,8	
2013/14	27797	3,7	1,7	7,4	6,2	1,4	5,2	6,1	2,4	1,6	
2014/15	25504	3,4	1,8	6,3	5,8	—	4,9	x	1,8	1,2	

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b—d} Łącznie ze szkołami: ^b — w roku szkolnym 2005/06 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe i do roku szkolnego 2013/14 technikami uzupełniającymi. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b—d} Including: ^b — in the 2005/06 school year special job-training schools, ^c — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, ^d — general art schools leading to professional certification and until the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools. ^e Since 2010/11 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (132). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total students in schools			
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych post- secondary	
Angielski 2005/06	34857	63,6	71,2	69,3	46,1	49,7	54,3	
English 2010/11	42706	96,0	88,0	82,9	74,8	71,0	52,2	
2013/14	43869	96,4	47,4	88,0	95,0	79,7	56,1	
2014/15	41293	99,0	—	87,3	96,8	82,8	57,3	
Francuski 2005/06	118	—	—	—	—	0,3	0,4	
French 2010/11	—	—	—	—	—	—	—	
2013/14	—	—	—	—	—	—	—	
2014/15	—	—	—	—	—	—	—	

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego; w roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi.

^a Data concern obligatory education; in 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b, c} Including: ^b — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools.

TABL. 7 (132). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a (dok.)
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total students in schools		
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych post-secondary
Niemiecki 2005/06	4413	2,9	—	5,2	10,9	11,4	8,0
German 2010/11	1477	3,5	—	1,5	4,5	7,6	2,2
2013/14	1133	0,5	—	1,7	0,6	5,2	1,8
2014/15	1340	19,3	—	1,8	—	3,5	1,9
Rosyjski 2005/06	11956	33,6	28,3	26,6	42,9	39,0	3,1
Russian 2010/11	5846	4,0	12,0	14,8	20,6	20,3	1,4
2013/14	3242	1,5	45,6	9,3	4,4	15,4	0,8
2014/15	2480	1,0	—	8,1	3,2	13,6	0,7
Inne 2005/06	332	1,6	—	0,3	—	—	1,0
Others 2010/11	19	—	—	—	—	0,4	—
2013/14	77	—	—	—	—	—	0,3
2014/15	104	—	—	—	—	—	0,4

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego; w roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. *b, c* Łącznie ze szkołami: *b* — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education; in 2005/06 school year as of 31 XII. *b, c* Including: *b* — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, *c* — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (133). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students				absolwenci graduates			
Szkoły podstawowe	9650	8209	8637	9223	1506	1480	1632	Primary schools
w tym specjalne	3771	3235	3255	3277	734	579	557	of which special
Gimnazja	7652	6896	6921	6730	2311	2074	2265	Lower secondary schools
w tym specjalne	4203	4078	4111	3860	1309	1218	1337	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	693	1213	1400	1463	63	246	277	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	2340	1595	1691	1853	846	520	314	Basic vocational schools
w tym specjalne	2137	1426	1433	1550	813	484	269	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	1167	1057	1048	1079	309	309	307	General secondary schools ^b
w tym specjalne	357	496	422	394	64	129	112	of which special
Licea profilowane	493	169	36	x	144	80	18	Specialized secondary schools
w tym specjalne	214	78	14	x	75	36	—	of which special
Technika ^c	305	192	315	369	53	46	46	Technical secondary schools ^c
w tym specjalne	99	108	96	80	27	27	24	of which special
Szkoły policealne	51	117	83	79	22	65	44	Post-secondary schools
w tym specjalne	45	80	83	77	22	47	39	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 196. *b, c* Łącznie z: *b* — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* — ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i do roku szkolnego 2013/14 technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 12 on page 196. *b, c* Including: *b* — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, *c* — general art schools leading to professional certification and until the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (134). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b SPECIAL EDUCATION CENTRES^b					
Ośrodki	66	56	54	54	Centres
Miejsca	4598	3546	3177	3123	Places
Wychowankowie	4152	2666	2496	2363	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	212	167	149	133	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	421	224	232	212	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	9	—	2	—	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową i afazją ^c	132	56	50	42	motor-skill impaired and with aphasia ^c
z upośledzeniem umysłowym	2195	1673	1517	1441	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	484	5	52	52	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	7	10	19	19	Centres
Miejsca	273	645	843	973	Places
Wychowankowie	325	633	718	822	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Ośrodki	5	14	17	16	Centres
Miejsca	67	1136	1442	1471	Places
Wychowankowie	489	1041	1264	1404	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE REHABILITATION-EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	7	5	6	6	Centres
Miejsca	180	191	253	249	Places
Wychowankowie	440	184	174	176	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	87	158	155	151	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	117	26	19	25	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2014 r. — 10 ośrodków z 442 wychowankami). ^c W latach 2005 i 2010 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2014 were 10 centres with 442 residents). ^c In 2005 and 2010 concerns motor-skill impaired residents.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (135). WYCHOWANIE POZASZKOLNE
EXTRACURRICULAR EDUCATION

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Pla- cówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of activity ^a							
		ogółem total	informa- tycznych compu- ting	tech- nicznych tech- nical	przed- miotowych subjects	artysty- cznych arts	sporto- wych sports	turystyczno- krajoznawczych tourism and sight-seeing	innych others
OGÓŁEM 2010	79	95169	1594	1054	9538	38121	23026	601	21235
TOTAL 2013	59	86053	1724	759	7318	44333	17393	502	14024
2014	91	80131	1566	753	7939	29714	17136	305	22718
Palace młodzieży Youth centres	1	3608	528	332	372	1416	808	60	92
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	14	27176	298	62	961	12843	1999	21	10992
Ogniska pracy pozaszkolnej.... Extracurricular interest groups	20	17419	457	160	612	6799	1446	16	7929
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sports centres	6	10807	—	—	—	—	10807	—	—
Ogrody jordanowskie Jordans gardens (playgrounds)	7	4522	117	32	175	1208	1287	155	1548
Pozostałe placówki Other institutions	43	16599	166	167	5819	7448	789	53	2157

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (136). INTERNATY I BURSRY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15		2005/06 ^a	2010/11	2013/14	2014/15		SPECIFICATIONS
	placówki estab- lishments	miejsca beds	korzystający boarders					
			ogółem total			na 100 miejsc per 100 beds		
OGÓŁEM	85	7368	6815	5852	5630	5683	77,1	TOTAL
Internaty.....	63	5002	5040	3922	3758	3666	73,3	Boarding schools
szkoły podstawowe i gimnazja.....	1	12	—	31	26	9	75,0	primary and lower secondary schools
zasadnicze szkoły zawodowe i techni- ka ^b	33	2707	3246	1713	1809	1908	70,5	basic vocational and technical secondary schools ^b
licea ogólnokształcące ^c	29	2283	1794	2178	1923	1749	76,6	general secondary schools ^c
Bursy.....	22	2366	1775	1930	1872	2017	85,2	Dormitories

^a Stan w dniu 31 X. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b — ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych i do roku szkolnego 2013/14 technikami uzupełniającymi, ^c — do roku szkolnego 2013/14 liceami profilowanymi i uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b, ^c Including: ^b — general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work and until the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools, ^c — until the 2013/14 school year specialized secondary schools and supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (137). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	81	79	96	96	Dormitories
Miejsca	20823	19646	20150	19850	Beds
Korzystający:					Boarding:
studenci	19719	17420	16479	15223	students
w % ogółu studentów	5,3	5,2	5,8	5,6	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich ^a	.	564	576	306	students of doctoral studies ^a
w % ogółu uczestników	7,2	6,8	3,7	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	23	18	18	18	Canteens
Miejsca	2574	1546	1442	1452	Places

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 13 (138). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA ^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS ^a

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15			SCHOOLS	
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholarships recipients			
					socialne social	rektora dla najlepszych studentów vice-chancellor to the best students		otrzymujący stypendia w % ogółu studentów danej grupy szkół scholarships recipients in % of total students of a given group of schools
OGÓŁEM	94312	66537	46723	45182	28529	16792	16,8	TOTAL
w tym:								<i>of which:</i>
Uniwersytety	14610	11942	7845	7616	4376	2792	12,6	Universities
Wyższe szkoły techniczne ..	13074	10295	9635	9669	6338	3622	19,4	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	11505	5278	4702	4671	3245	1629	20,7	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	23240	11826	5149	5028	2582	2362	11,8	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	9346	6343	5141	4769	3662	1253	29,0	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	3303	2118	1665	1753	1036	715	19,4	Medical universities
Akademie wychowania								
fizycznego	1859	1593	1135	1188	803	461	22,5	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	995	855	601	677	354	296	18,1	Fine arts academies

^a Łącznie z cudzoziemcami; od roku akademickiego 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; since the 2010/11 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 14 (139). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły.....	1752	507	1245	1675	524	1151	1622	563	1059	1644	581	1063
Schools												
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	6	6	—	9	9	—	6	6	—	7	7	—
sports and athletic												
filialne.....	66	1	65	43	—	43	35	2	33	34	2	32
branch												
artystyczne ^a	7	7	—	9	9	—	9	8	1	9	9	—
arts ^a												
Pomieszczenia szkolne ^b	19135	9088	10047	22676	11179	11497	22951	11734	11217	.	.	.
Classrooms ^b												
Oddziały.....	16742	8641	8101	16491	8800	7691	16571	9252	7319	17930	10239	7691
Sections												
Uczniowie.....	332831	197776	135055	301647	186544	115103	312946	201600	111346	338101	219620	118481
Pupils												
w tym kobiety.....	162086	96435	65651	147522	91417	56105	153704	99139	54565	166076	108073	58003
of which females												
w tym I klasa.....	50997	30674	20323	52333	33924	18409	54712	36516	18196	74656	48582	26074
of which 1st grade												
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	1793	1793	—	3948	3948	—	3339	3339	—	4355	4355	—
sports and athletic												
filialne.....	1266	159	1107	631	—	631	912	231	681	1190	485	705
branch												
artystyczne ^a	1213	1213	—	1327	1327	—	1553	1533	20	1643	1643	—
arts ^a												
Absolwenci.....	60402	35515	24887	50342	30278	20064	49223	30519	18704	.	.	.
Graduates												
w tym kobiety.....	29658	17346	12312	24420	14733	9687	24075	14989	9086	.	.	.
of which females												
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	295	295	—	690	690	—	562	562	—	.	.	.
sports and athletic												
filialne.....	15	—	15	57	—	57	109	27	82	.	.	.
branch												
artystyczne ^a	200	200	—	183	183	—	236	236	—	.	.	.
arts ^a												
Liczba uczniów na: Number of pupils per:												
1 szkołę.....	190	390	108	180	356	100	193	358	105	206	378	111
school												
1 pomieszczenie szkolne classroom	17	22	13	13	17	10	14	17	10	.	.	.
1 oddział.....	20	23	17	18	21	15	19	22	15	19	21	15
section												

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej. ^b W roku szkolnym 2013/14 dane szacowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme. ^b In the 2013/14 school year data estimated by the Ministry of National Education.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (140). **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	810	394	416	843	418	425	872	440	432	874	443	431
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	9	9	—	9	9	—	9	9	—	10	10	—
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	4	3	1	3	2	1	5	3	2	5	4	1
<i>with job-training sections^a</i>												
Pomieszczenia szkolne ^b	8716	5524	3192	10378	6579	3799	10477	6569	3908	.	.	.
<i>Classrooms^b</i>												
Oddziały	8014	4911	3103	7228	4363	2865	6690	4115	2575	6651	4118	2533
<i>Sections</i>												
Uczniowie	195095	122780	72315	161791	101741	60050	149522	96094	53428	147748	96235	51513
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety	94804	59882	34922	78482	49642	28840	72471	46782	25689	71890	46975	24915
<i>of which females</i>												
w tym I klasa	63782	39803	23979	53219	33569	19650	50546	32886	17660	49511	32580	16931
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	2175	2175	—	2608	2608	—	2937	2937	—	3674	3674	—
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	1036	986	50	742	712	30	779	756	23	755	739	16
<i>with job-training sections^a</i>												
Absolwenci	64493	40885	23608	52982	32973	20009	48471	30705	17766	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	31811	20311	11500	26137	16308	9829	23596	15041	8555	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	563	563	—	931	931	—	1140	1140	—	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	99	93	6	256	233	23	265	258	7	.	.	.
<i>with job-training sections^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	241	312	174	192	243	141	171	218	124	169	217	120
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	22	22	23	16	15	16	14	15	14	.	.	.
<i>classroom</i>												
1 oddział	24	25	23	22	23	21	22	23	21	22	23	20
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej. ^b W roku szkolnym 2013/14 dane szacowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school. ^b In the 2013/14 school year data estimated by the Ministry of National Education.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (141). ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły.....	155	148	140	142	Schools
Oddziały.....	782	817	728	764	Sections
Uczniowie.....	21167	19690	15482	15838	Students
w tym kobiety.....	5652	5654	3964	4449	of which females
w tym I klasa.....	8626	8054	6085	5533	of which 1st grade
Absolwenci.....	6922	6423	3769	.	Graduates
w tym kobiety.....	2131	2072	719	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (142). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓL ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY
 (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
 (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION
 A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a
 STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14		2014/15		NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie	students	uczniowie	students	
OGÓŁEM	15482		15838		TOTAL
Artystyczna.....	118		116		Arts
Biznesu i administracji.....	778		1009		Business and administration
Inżynierjno-techniczna.....	7192		7036		Engineering and engineering trade
Produkcji i przetwórstwa.....	1622		1540		Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	1699		1456		Architecture and building
Rolnicza.....	76		85		Agriculture
Usług dla ludności.....	3997		4596		Personal services

B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a
 GRADUATES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION
OGÓŁEM	3769	TOTAL
Artystyczna.....	15	Arts
Ekonomiczna i administracyjna.....	4	Business and administration
Inżynierjno-techniczna.....	2102	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	489	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	532	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa.....	13	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności.....	614	Personal services

^a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
^a ISCED — the International Standard Classification of Education.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (143). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
 GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły.....	393	363	361	359	Schools
Oddziały.....	3799	3550	3261	3170	Sections
Uczniowie.....	109241	96312	87291	85126	Students
w tym kobiety.....	62567	56818	52028	50632	of which females
w tym I klasa.....	37598	32408	28708	28471	of which 1st grade
Absolwenci.....	34501	31438	28327	.	Graduates
w tym kobiety.....	20174	18897	16948	.	of which females

^a Do roku szkolnego 2013/14 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 194.
 Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
^a Until the 2013/14 school years including supplementary general secondary schools; see general notes, item 8 on page 194.
 Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (144). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14	SPECIFICATION
Szkoły.....	172	80	62	48	Schools
Oddziały.....	858	285	146	65	Sections
Uczniowie.....	23667	7052	3508	1547	Students
w tym kobiety.....	12527	4566	2315	1007	of which females
w tym klasa I.....	7480	2233	—	—	of which 1st grade
Absolwenci.....	7824	2406	1694	1241	Graduates
w tym kobiety.....	4299	1551	1139	843	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 194.

Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 8 on page 194.

Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (145). TECHNIKA^a I OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE^b DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły.....	340	234	226	224	Schools
Oddziały.....	2069	2639	2626	2662	Sections
Uczniowie.....	54377	59900	60453	60178	Students
w tym kobiety.....	20613	23084	23341	23222	of which females
w tym I klasa.....	16380	17645	17728	17067	of which 1st grade
Absolwenci.....	12740	12565	13174	.	Graduates
w tym kobiety.....	4988	4959	5281	.	of which females

^a Do roku szkolnego 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 194. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8 on page 194. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (146). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH^b
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL
ART SCHOOLS^b FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION
A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^c
STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^c

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14		2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie	students		
OGÓŁEM	60453	60178	60178	TOTAL
Artystyczna.....	1340	1388	1388	Arts
Spoleczna.....	4959	4611	4611	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji.....	5821	6226	6226	Business and administration
Nauk o środowisku.....	485	368	368	Environment
Fizyczna ^d	351	372	372	Physical science ^d
Technologii teleinformatycznych.....	9345	9712	9712	Information and communication technologies
Inżynierijno-techniczna.....	12563	12617	12617	Engineering and engineering trade
Produkcji i przetwórstwa.....	669	768	768	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	5577	5240	5240	Architecture and building
Rolnicza.....	2232	2046	2046	Agriculture
Leśna.....	129	129	129	Forestry
Weterynaryjna.....	357	484	484	Veterinary
Medyczna.....	86	91	91	Health
Usług dla ludności.....	15834	15378	15378	Personal services
Usług transportowych.....	705	748	748	Transport services

^a W roku szkolnym 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 194. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a In the 2013/14 school year including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8 on page 194. ^b Leading to professional certification. ^c ISCED — the International Standard Classification of Education. ^d Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 21 (146). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH^b DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)
 B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^c
 GRADUATES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^c

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION
OGÓŁEM	13174	TOTAL
Artystyczna	225	Arts
Spoleczna	1468	Social and behavioural science
Ekonomiczna i administracyjna	1136	Business and administration
Fizyczna ^d	70	Physical science ^d
Informatyczna	1891	Computing
Inżynieryjno-techniczna	2633	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	102	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1297	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	650	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna	36	Veterinary
Medyczna	16	Health
Usług dla ludności	3416	Personal services
Usług transportowych	114	Transport services
Ochrony środowiska	120	Environmental protection

^a W roku szkolnym 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 194. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2013/14 school year including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8 on page 194. ^b Leading to professional certification. ^c ISCED — the International Standard Classification of Education. ^d Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (147). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEN ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	36	75	85	81	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	29	66	76	72	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5040	5499	6126	6068	Pupils
w tym kobiety	3165	3357	3857	3900	of which females
Absolwenci	897	609	739	.	Graduates
w tym kobiety	560	368	454	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	27	40	36	34	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	15	25	23	20	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2774	2601	2566	2568	Students
w tym kobiety	1808	1705	1699	1700	of which females
Absolwenci	395	402	345	.	Graduates
w tym kobiety	278	270	224	.	of which females
w tym OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE of which GENERAL ART SCHOOL					
Szkoły	12	15	13	14	Schools
Uczniowie	1313	1316	1210	1249	Students
w tym kobiety	954	973	890	919	of which females
Absolwenci	247	233	212	.	Graduates
w tym kobiety	187	168	150	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (148). **SKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły.....	326	312	270	268	Schools
Oddziały.....	1400	1434	1342	1359	Sections
Uczniowie.....	32127	32158	32487	32583	Students
w tym kobiety.....	16808	19894	22190	22187	of which females
Absolwenci.....	10255	9328	9655	.	Graduates
w tym kobiety.....	6209	6408	7112	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (149). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION
 A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a
 STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie	students	
OGÓŁEM	32487	32583	TOTAL
w tym:			of which:
Pedagogiczna.....	846	317	Education
Artystyczna.....	2125	1706	Arts
Spoleczna.....	230	485	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji.....	147	170	Journalism and information
Biznesu i administracji.....	7682	7432	Business and administration
Technologii teleinformatycznych.....	2604	2233	Information and communication technologies
Inżynierijno-techniczna.....	277	196	Engineering and engineering trade
Architektury i budownictwa.....	288	162	Architecture and building
Rolnicza.....	98	—	Agriculture
Weterynaryjna.....	503	610	Veterinary
Medyczna.....	4873	5147	Health
Opieki społecznej.....	948	1064	Social services
Usług dla ludności.....	5205	4924	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy.....	4640	5051	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa.....	978	1115	Security services
Usług transportowych.....	256	349	Transport services

^a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.
^a ISCED — the International Standard Classification of Education.

TABL. 24 (149). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)
BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)
 B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a
 GRADUATES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION
OGÓŁEM	9655	TOTAL
w tym:		of which:
Pedagogiczna	432	Education science and teacher training
Artystyczna	713	Arts
Spoleczna	59	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	53	Journalism and information
Ekonomiczna i administracyjna	1481	Business and administration
Informatyczna	469	Computing
Inżynieryjno-techniczna	87	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	81	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	53	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna	115	Veterinary
Medyczna	2246	Health
Opieki społecznej	443	Social services
Usług dla ludności	1377	Personal services
Usług transportowych	23	Transport services
Ochrony i bezpieczeństwa	1179	Security services

^a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a ISCED — the International Standard Classification of Education.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (150). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2005/06	101	17506	371429	73037	
2010/11	107 ^c	17872	334328	85584	
2013/14	104 ^c	16713	283255	74450	
2014/15	102	16194	269521	.	
Uniwersytety	2	4196	60508	15186	Universities
Wyższe szkoły techniczne	5	3056	49783	10569	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	1313	22604	6273	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	18	1776	42718	13812	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	4	906	16437	6451	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	1	1496	9030	2199	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego	1	374	5291	1828	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	6	881	3748	766	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	10	159	2437	692	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe	54	2037	56965	16674	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 196. ^b W podziale według typów szkół — z roku akademickiego 2013/14. ^c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa mazowieckiego funkcjonują szkoły wyższe podległe resortowi obrony narodowej i resortowi spraw wewnętrznych — w roku akademickim 2014/15 3 szkoły wyższe (19156 studentów; 4387 absolwentów).

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 17 on page 196. ^b According to type of school — from 2013/14 academic year. ^c Including tertiary education institutions, which reported only graduates.

N o t e. Moreover in Mazowieckie voivodship operate higher education institutions subordinate to the Ministry of National Defence and Ministry of the Interior — in the 2014/15 academic year 3 higher education institutions (19156 students, 4387 graduates).

TABL. 26 (151). **FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG LOKALIZACJI W ROKU AKADEMICKIM 2014/15**

BRANCHES SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION AS WELL AS TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN 2014/15 ACADEMIC YEAR BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne <i>Branches sections and basic organizational units in another location</i>	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne <i>Teaching centres in another location</i>	Studenci ^a <i>Students^a</i>				Absolwenci ^{ab} <i>Graduates^{ab}</i>		z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>	
					stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	niestacjonarnych <i>part-time programmes</i>			stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	niestacjonarnych <i>part-time programmes</i>
OGÓŁEM	41	6	15118	8973	6132	8986	4221	2610	1413	2808
TOTAL										
lokalizacja według województw: <i>residence by voivodships:</i>										
Dolnośląskie	2	—	2193	1676	897	1296	389	285	210	179
Kujawsko-pomorskie	1	—	34	22	—	34	13	11	—	13
Lubelskie	3	1	2174	948	1696	478	861	448	558	303
Łódzkie	1	3	254	41	27	227	64	9	—	64
Małopolskie	3	—	812	498	18	794	342	220	16	326
Mazowieckie ^c	10	—	3532	1691	1649	1883	1045	583	393	652
Opolskie	1	—	58	28	1	57	35	12	—	35
Podkarpackie	2	1	181	49	—	181	67	14	—	67
Podlaskie	4	—	378	207	336	42	103	65	90	13
Pomorskie	2	1	1668	961	577	1091	262	176	100	162
Śląskie	5	—	1697	1304	143	1554	664	530	10	654
Warmińsko-mazurskie ...	3	—	420	298	—	420	230	164	1	229
Wielkopolskie	2	—	1562	1125	788	774	108	59	35	73
Zachodniopomorskie	2	—	155	125	—	155	38	34	—	38

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b Z roku akademickiego 2013/14. ^c Do województwa mazowieckiego doliczeni zostali studenci i absolwenci wydziału zamiejscowego w Londynie.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało 7 filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych oraz 2 zamiejscowe ośrodki dydaktyczne (6055 studentów i 1499 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem mazowieckim.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b From 2013/14 academic year. ^c Number of students in mazowieckie voivodship has been increased with students and graduates of branch and teaching centre in London.

Note. Moreover, in Mazowieckie voivodship there were 7 branch sections and basic organizational units in another location as well as 2 teaching centres in another location (6055 students and 1499 graduates) which headquarters were located outside the territory of Mazowieckie voivodship.

TABL. 27 (152). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06	371429	211308	153790	84168	217639	127140	TOTAL
	2010/11	334328	196365	147023	83659	187305	112706	
	2013/14	283255	166627	146029	84709	137226	81918	
	2014/15	269521	157881	147671	85864	121850	72017	
Uniwersytety		60508	40760	43929	29022	16579	11738	Universities
Wyższe szkoły techniczne		49783	18243	34374	13674	15409	4569	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		22604	13212	14507	9036	8097	4176	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		42718	23374	16621	8334	26097	15040	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		16437	13110	8772	6791	7665	6319	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne		9030	6803	7646	5712	1384	1091	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego...		5291	2337	4701	2167	590	170	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		3748	2451	2934	1923	814	528	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		2437	1008	917	288	1520	720	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		56965	36583	13270	8917	43695	27666	Others

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* — dziennych, *b* — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data 2005/06 academic year concern: *a* — day study system, *b* — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 28 (153). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06	73037	47727	25649	15431	47388	32296	TOTAL
	2010/11	85584	55747	35239	21441	50345	34306	
	2013/14	74450	48406	35903	22472	38547	25934	
Uniwersytety		15186	10865	10453	7352	4733	3513	Universities
Wyższe szkoły techniczne		10569	4565	7553	3322	3016	1243	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		6273	3959	4117	2710	2156	1249	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		13812	8454	4152	2133	9660	6321	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		6451	5377	2837	2320	3614	3057	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne		2199	1783	1795	1401	404	382	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego...		1828	919	1476	734	352	185	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		766	521	637	430	129	91	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		692	470	146	75	546	395	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		16674	11493	2737	1995	13937	9498	Others

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* — dziennych, *b* — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data 2005/06 academic year concern: *a* — day study system, *b* — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 29 (154). NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym kobiety of which females				
OGÓŁEM	17506	17872	16713	16194	6263	7206	7099	6965	TOTAL
Profesorowie	4799	4781	4487	4354	1004	1176	1203	1186	Professors
w tym z tytułem naukowym	2472 ^b	2305	2181	2185	432 ^b	466	484	500	of which titled only
Docenci	73	438	365	235	6	122	96	69	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	26	13	17	13	3	3	8	6	of which with scientific degree of habilitated doctor ^c (HD)
Adiunkci	6469	7605	7271	7078	2419	3211	3264	3248	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	508	590	746	963	150	203	292	364	of which with scientific degree of habilitated doctor ^c (HD)
Asystenci	2355	1684	1447	1463	1074	817	752	734	Assistant lecturers
Pozostali	3810	3364	3143	3064	1760	1880	1784	1729	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 196. ^b Bez szkół wyższych zawodowych.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 17 on page 196. ^b Excluding higher vocational schools. ^c The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor or a professorial post in scientific institutions.

TABL. 30 (155). CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION		
		ogółem total	w tym kobiety of which females		ogółem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM	2005/06	2817	1490	350	211	TOTAL
	2010/11	6279	3327	885	506	
	2013/14	10913	5849	1761	995	
	2014/15	14070	7458	.	.	
studia: stacjonarne		12350	6367	1441	803	full-time programmes
niestacjonarne		1720	1091	320	192	part-time programmes
Uniwersytety		2146	1298	321	213	Universities
Wyższe szkoły techniczne		1542	361	171	44	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		539	318	57	34	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		5764	3018	812	447	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		127	80	36	28	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne		648	353	85	50	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego		139	73	21	12	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		234	126	45	28	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		118	33	13	3	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		2813	1798	200	136	Others

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół — z roku akademickiego 2013/14.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of school — from 2013/14 academic year.

TABL. 31 (156). STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15
	sluchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies ^a</i>				wydane świadectwa sluchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>			uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>			
OGÓŁEM	46696	57659	63195	58274	36132	49925	49475	8298	9686	10691	10423
TOTAL											
w tym kobiety	30305	38682	39781	37646	22603	31399	31963	3863	4972	5603	5454
<i>of which females</i>											
Uniwersytety	6221	8354	4530	4638	3580	5186	3357	2912	3620	4051	4090
<i>Universities</i>											
Wyższe szkoły techniczne.....	2050	3272	2046	1912	1480	2446	1689	1215	1015	1364	1402
<i>Technical universities</i>											
Wyższe szkoły rolnicze.....	1825	1750	2167	1956	869	1646	1571	533	521	542	499
<i>Agricultural academies</i>											
Wyższe szkoły ekonomiczne...	8576	10495	8167	7681	6973	8371	6269	1345	1559	1115	905
<i>Academies of economics</i>											
Wyższe szkoły pedagogiczne	891	2936	2458	1882	892	1366	1499		109	234	305
<i>Teacher education schools</i>											
Uniwersytety medyczne.....	—	555	243	256	—	255	140	247	386	489	496
<i>Medical universities</i>											
Akademie wychowania fizycznego	272	421	196	215	239	147	159	42	158	139	100
<i>Physical academies</i>											
Wyższe szkoły artystyczne.....	165	101	104	79	144	13	59	—	60	105	92
<i>Fine arts academies</i>											
Wyższe szkoły teologiczne.....	123	146	223	149	59	86	103	—	205	139	126
<i>Theological academies</i>											
Pozostałe szkoły wyższe	2747	9307	10123	10810	1840	7654	8057	70	216	317	321
<i>Others</i>											
Centrum Medyczne Kształce- nia Podyplomowego.....	22282	19346	32082	27892	18984	22095	26110	21	39	36	40
<i>Medical Center for Postgrad- uate Education</i>											
Instytuty naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN	1362	870	786	732	1015	589	430	1913	1798	2160	2047
<i>Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>											
Krajowa Szkoła Administracji Publicznej	182	106	70	72	57	71	32	—	—	—	—
<i>National School of Public Administration</i>											

^a Do roku akademickiego 2011/12 dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII. Od roku akademickiego 2012/13 — stan w dniu 31 XII.

^a Until the 2011/12 academic year for studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII. Since the 2012/13 academic year — as of 31 XII.

TABL. 32 (157). STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	FIELDS OF EDUCATION ^a
	sluchacze studiów podyplomowych ^b students of postgraduate studies ^b				wydane świadectwa słucha- czom studiów podyplomowych certificates issued to students of postgraduate studies			
O G Ó Ł E M	46696	57659	63195	58274	36132	49925	49475	TOTAL
Pedagogiczne	6252	8553	6835	6753	3479	3989	4861	Education science and teacher training
Artystyczne.....	77	296	541	465	147	124	367	Arts
Humanistyczne ^c	1024	2485	1858	1818	1005	1268	1093	Humanities ^c
Spoleczne	2431	2815	3366	3954	1024	2605	2579	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	658	372	269	153	183	478	203	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne	8697	14003	10911	9582	7430	12006	8633	Business and administration
Prawne	1217	1819	1504	1317	866	1007	1084	Law
Biologiczne ^d	228	194	239	180	229	133	153	Life science ^d
Fizyczne ^e	76	162	156	391	1	120	199	Physical science ^e
Matematyczne i statystyczne..	149	164	262	317	215	143	176	Mathematics and statistics
Informatyczne.....	870	1320	911	1050	582	1042	860	Computing
Inżynierijno-techniczne	487	1355	801	892	417	966	681	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	354	50	67	109	184	79	40	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	344	480	166	131	97	270	151	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	101	357	276	346	93	145	229	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	187	234	413	282	103	124	164	Veterinary
Medyczne	22337	20646	32789	28739	19137	22692	26481	Health
Opieki społecznej.....	138	86	274	401	11	237	389	Social services
Usług dla ludności.....	14	159	336	295	32	232	234	Personal services
Usług transportowych	186	142	17	33	108	88	1	Transport services
Ochrony środowiska	230	1052	141	231	204	1126	114	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa.....	639	915	1063	835	585	1051	783	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Do roku akademickiego 2011/12 dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII. Od roku akademickiego 2012/13 — stan w dniu 31 XII. ^c Łącznie z teologią. ^d, ^e Między innymi: ^d — biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, ^e — astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b Until the 2011/12 academic year for studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII. Since the 2012/13 academic year — as of 31 XII. ^c Including theology. ^d, ^e Among others: ^d — biology (of which specialties: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, ^e — astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

TABL. 33 (158). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoły podstawowe <i>Primary schools</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	— — — —	— — — —	— — — —	— — — .	— — — .	
Gimnazja <i>Lower secondary schools</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	12 17 18 18	46 76 66 68	1286 1920 1619 1512	302 568 495 472	260 316 284 .	70 100 101 .
Zasadnicze szkoły zawo- dowe <i>Basic vocational schools</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	8 10 4 —	47 26 4 —	1008 409 57 —	321 114 25 —	256 102 — .	89 26 — .
Licea ogólnokształcące ^a <i>General secondary schools ^a</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	247 290 235 195	824 1036 897 881	21605 28028 27105 25385	9098 12222 11823 10660	6815 7153 6050 .	3411 3608 2976 .
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	8 10 5 4	16 40 16 6	535 826 362 124	276 475 211 66	23 150 173 .	11 105 109 .
Technika ^b <i>Technical secondary schools ^b</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	217 98 77 69	564 311 191 97	12902 5215 2888 1505	4010 1432 767 367	5506 1176 1120 .	1827 378 328 .

a, b Łącznie z: *a* — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: *a* — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, *b* — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 34 (159). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11 ^a	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Placówki	2481	2892	3390	3474	Establishments
miasta.....	1151	1487	1845	1921	<i>urban areas</i>
wieś.....	1330	1405	1545	1553	<i>rural areas</i>
Przedszkola.....	1091	1372	1674	1793	<i>Nursery schools</i>
w tym specjalne.....	14	18	21	26	<i>of which special</i>
miasta.....	831	1022	1230	1308	<i>urban areas</i>
wieś.....	260	350	444	485	<i>rural areas</i>
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.....	1390	1341	1324	1285	<i>Pre-primary sections of primary schools</i>
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	8	8	10	<i>Pre-primary education groups</i>
Punkty przedszkolne.....	x	171	384	386	<i>Pre-primary points</i>

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

TABL. 34 (159). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11 ^a	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Miejsca:					Places:
Przedszkola.....	92101	123834	150848	157511	Nursery schools
w tym specjalne	666	451	509	546	of which special
miasta	78666	102148	121493	126222	urban areas
wieś.....	13435	21686	29355	31289	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	172	185	213	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	3820	8876	9137	Pre-primary points
Dzieci	118398	161328	201139	194874	Children
miasta	89004	119670	144623	140726	urban areas
wieś	29394	41658	56516	54148	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	49479	43369	45891	33319	of which: aged 6
5 lat	26345	43301	60851	61958	aged 5
Przedszkola.....	89274	120574	141539	143626	Nursery schools
w tym specjalne.....	579	386	410	459	of which special
miasta	76503	99501	114601	115839	urban areas
wieś.....	12771	21073	26938	27787	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	23050	15960	15545	11778	of which: aged 6
5 lat	24687	34337	41007	42189	aged 5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.....	29124	37834	52745	44662	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku: 6 lat	26429	27409	30166	21317	of which: aged 6
5 lat	1658	8280	18907	18879	aged 5
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	119	162	168	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne.....	x	2801	6693	6418	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat ^b	587	723	797	877	3—6 ^b
3—5	450	683	802	845	3—5
6 lat ^b	986	854	783	1067	6 ^b
5 lat.....	524	824	976	978	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat ^b	443	539	560	646	3—6 ^b
3—5	437	607	652	691	3—5
1 przedszkole	82	88	85	80	Nursery school
100 miejsc	97	97	94	91	100 places

^a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 197.

U w a g a. W latach szkolnych 2013/14 i 2014/15 bez dzieci przebywających krócej niż rok w placówkach wykonujących działalność leczniczą. Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. ^b See general notes, item 22 on page 197.

N o t e. In the 2013/14 and 2014/15 school years excluding children attending less than a year in the units performing health care activities.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale — ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) — lekarzy, lekarzy dentyстів oraz pielęgniarek lub położnych;

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. Nr 174, poz. 1039, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857, z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons.

2. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and until 2011 — the Internal Security Agency.

3. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (unified text: Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria).

Under that law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives;

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (unified text: Journal of Laws No 174, item 1039, with later amendments);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text: Journal of Laws 2015 item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 651, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz.U. Nr 113, poz. 1207);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.).

4. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną — również położnego.

5. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz.U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

6. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

7. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

8. Dane o łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

9. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

5) *the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2012 item 651, with later amendments);*

6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (unified text: Journal of Laws 2013 item 757), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 — law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);*

7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

4. Data regarding medical personnel concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

5. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779, with later amendments).

6. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

7. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

8. Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in-patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

9. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 — places (beds and incubators) for newborns.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 594). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiologię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

12. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz.U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

14. Dane o zachorowaniach podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

15. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 1457) na podstawie której opieka może być organizowana w formie **żłobka, klubu dziecięcego**, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 332).

*In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594). **Surgical wards** include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; **in communicable diseases wards** — observation communicable diseases wards; **in tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.*

10. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

11. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

12. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

13. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and are located in rural areas.

14. Data regarding disease incidence are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

15. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 II 2011 (unified text: Journal of Laws 2013 item 1457) childcare can be organized in the form of a **nurseries, children's clubs**, provided by day carer and nanny.

16. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (unified text: Journal of Laws 2015 item 332).

17. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych — zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
- 2) **specjalistycznej** — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;
- 3) **pracy podwórkowej** — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych;
- 4) **w połączonych formach** tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

18. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze:**
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
 - c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa), — wśród których funkcjonują również:
 - zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.), małoletnie matki z dziećmi,

17. Day-support centre — supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **general care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres — provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests;
- 2) **specialized centre** — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy;
- 3) **street work** — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker;
- 4) **in a combination of the forms** i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

18. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, health care, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster families:**
 - a) related,
 - b) not-professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
 - c) professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) — among which there are also:
 - professional specialized — shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (unified text: Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,

- zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.),
 - zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne (funkcjonują nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);
- 2) **rodzinne domy dziecka** — w tym samym czasie może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

19. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:
- a) **interwencyjnego** — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjmując dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
 - b) **rodzinnego** — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
 - c) **socjalizacyjnego** — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
 - d) **specjalistyczno-terapeutycznego** — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne,

- *professional that performs the function of a family emergency house — shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493, with later amendments),*
 - *professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of Law, i.e. until 31 XII 2014);*
- 2) **foster homes** — *placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).*

19. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre** shall be run as:
- a) an **intervention** — *provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,*
 - b) a **family** — *educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,*
 - c) a **socialization** — *provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,*
 - d) a **specialist therapy** — *provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-*

logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** (od 2012 r.) — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** (od 2012 r.) — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

20. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 163).

21. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m. in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

- 2) **regional care and therapy centre** (since 2012) — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** (since 2012) — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

20. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2015 item 163).

21. Data on social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance of 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (160). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a

Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS			
Lekarze	13811	14461	Doctors
w tym kobiety	8360	8856	of which women
Lekarze dentyści	1318	1554	Dentists
w tym kobiety	1025	1206	of which women
Farmaceuci	4252	4329	Pharmacists
w tym kobiety	3660	3678	of which women
Pielęgniarki	28541	28946 ^b	Nurses
Położne	3020	3092 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	3234	3471 ^d	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni ^e	1903	2103	Laboratory diagnosticians ^e
NA 10 tys. LUDNOŚCI PER 10 thous. POPULATION			
Lekarze	26,0	27,1	Doctors
Lekarze dentyści	2,5	2,9	Dentists
Farmaceuci	8,0	8,1	Pharmacists
Pielęgniarki	53,7	54,3	Nurses
Położne	5,7	5,8	Midwives
Fizjoterapeuci	6,1	6,5	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni ^e	3,6	3,9	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 227; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. *b—d* W tym magistrzy: *b* — pielęgniarstwa — 3073, *c* — położnictwa — 440, *d* — fizjoterapii i rehabilitacji — 1952. *e* Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów — tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 4 on page 227; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. *b—d* Of which masters: *b* — of nursing — 3073, *c* — of midwifery — 440, *d* — of physiotherapy and rehabilitation — 1952. *e* Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior, and in regard to pharmacists — only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (161). **LEKARZE SPECJALIŚCI**^a

Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE	9442	9711	DOCTORS
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	565	539	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	1339	1318	Surgery ^b
Chorób płuc	183	191	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	1164	1154	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	143	142	Dermatology ^c and venereology

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 227 oraz notka *a* do tabl. 1 na str. 232. *b* Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiologii, chirurgii naczyniowej i urologii. *c* Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

^a See general notes, item 5 on page 227 and footnote *a* to the table 1 on page 232. *b* General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology. *c* Including children's specialists.

TABL. 2 (161). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Kardiologii ^c	475	496	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	786	865	General practitioners
Neurologii ^{cd}	416	404	Neurology ^{cd}
Okulistyki	313	354	Ophthalmology
Onkologii ^e	125	142	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	187	199	Otolaryngology ^{cf}
Pediiatrii	517	544	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	550	591	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	479	506	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	410	358	Radiology and diagnostic imaging ^g
LEKARZE SPECJALIŚCI W %			SPECIALISTS IN % OF TOTAL
OGÓŁU LEKARZY	68,4	67,2	DOCTORS
LEKARZE DENTYŚCI	336	391	DENTISTS
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			of which dentists with specialization:
Chirurgii stomatologicznej	56	67	Dental surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	21	23	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	54	75	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	28	29	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	78	90	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	27	31	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	69	71	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ W % OGÓŁU LEKARZY DENTYSTÓW	25,5	25,2	DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL DENTIST

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 227 oraz notka *a* do tabl. 1 na str. 232. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d-g} Także: *d* — neuropatologii, *e* — patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, *f* — otorynolaryngologii, *g* — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 5 on page 227 and footnote *a* to the table 1 on page 232. ^c Including children's specialists. ^{d-g} Also: *d* — neuropathology, *e* — oncological pathology, children's oncology and haematology, *f* — otorynolaryngology. *g* — oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior.

TABL. 3 (162). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	2544	2623	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	1994	2061	urban areas
wieś	550	562	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	379	376	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	224	223	urban areas
wieś	155	153	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	44220,9	45075,3	Consultations provided ^c in thous.
miasta	38025,7	38926,4	urban areas
wieś	6195,2	6148,9	rural areas
lekarskie ^d	39410,3	40117,3	doctors ^d
w tym specjalistyczne	19456,3	19746,9	of which specialized
stomatologiczne	4810,6	4957,9	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 226. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Łącznie z poradami udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych (w 2014 r. — 852,4 tys.) nieuwzględnionymi w specjalistycznej opiece zdrowotnej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes, item 2 on page 226. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Including consultations provided in admission rooms of general hospitals (in 2014 — 852,4 thous.) not included in specialized care.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and the Central Statistical Office.

TABL. 4 (163). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^b	120	120	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	8	9	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	2	2	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	11	11	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	2	2	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	48*	49	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	25	22	Nursing homes ^c
Hospicja	11	9	Hospices
Lecznictwo uzdrowskowe:			Health resort treatment:
sanatoria	1	3	sanatoria
szpitale	1	1	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^d	26525	26147	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	2881	3032	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	34	34	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	399	403	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	100	84	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	3930*	4051	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	1118	986	Nursing homes ^c
Hospicja	206	178	Hospices
Lecznictwo uzdrowskowe:			Health resort treatment:
sanatoria	42	96	sanatoria
szpitale	109	29	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS			
Szpitala ogólne ^e	1203258	1194850	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	36898	39619	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	580	630	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1794	1890	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	147	135	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	6757*	7436	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	2099	1873	Nursing homes ^c
Hospicja	2641	2161	Hospices
Lecznictwo uzdrowskowe — kuracjusze ^f :			Health resort treatment patients ^f :
w sanatoriach	730	746	in sanatoria
w szpitalach	766	275	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 226. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 227. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^f Ponadto 610 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych — dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 2 on page 226. ^b See general notes, item 7 on page 227. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubators for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfer. ^f Moreover 610 health resort patients were treated as out-patient.

Source: in regard to general hospitals — data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior, in regard to long-term facilities — data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior; in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (164). **SZPITALE OGÓLNE** ^a
GENERAL HOSPITALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Szpital ogólny (stan w dniu 31 XII)	120	120	General hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	26525	26147	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	49,9	49,0	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	3342	3388	Internal diseases
Kardiologicznych ^b	1649	1681	Cardiological ^b
Chirurgicznych	6580	6509	Surgical
Pediatrycznych	1212	1212	Paediatric
Ginekologiczno-płożniczych	2459	2470	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	819	793	Oncological
Intensywnej terapii	560	563	Intensive therapy
Zakaźnych	515	495	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	945	945	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	217	200	Dermatological
Neurologicznych	1066	1047	Neurological
Psychiatrycznych	518	462	Psychiatric
Neonatologicznych	1262	1234	Neonatological
Rehabilitacyjnych	2059	1895	Rehabilitation
Leczeni w tys.	1310,1	1308,3	In-patients in thous.
w tym na oddziałach:			of which in specific wards:
chorób wewnętrznych	153,1	149,9	internal diseases
kardiologicznych ^b	108,5	104,2	cardiological ^b
chirurgicznych	348,1	337,0	surgical
pediatrycznych	62,4	62,3	paediatric
ginekologiczno-płożniczych	171,9	172,4	gynaecological-obstetric
onkologicznych	47,0	49,6	oncological
intensywnej terapii	16,6	16,9	intensive therapy
zakaźnych	23,8	23,7	communicable
gruźlicy i chorób płuc	29,1	28,1	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	8,8	10,7	dermatological
neurologicznych	40,2	40,0	neurological
psychiatrycznych	7,2	6,9	psychiatric
neonatologicznych	65,0	65,9	neonatological
rehabilitacyjnych	25,3	24,3	rehabilitation
Wypisani w tys.	1164,5	1155,2	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	26,1	26,7	Deaths in thous.
Leczeni ^c na: 10 tys. ludności	2267	2244	In-patients ^c per: 10 thous. population
1 łóżko ^d	45,4	45,7	bed ^d
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,2	5,2	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	258	259	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 9 na str. 227. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^d Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 7 and 9 on page 227. ^b Including intensive cardiological care wards. ^c Excluding inter-ward patient transfer. ^d Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

S o u r c e : data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior.

TABL. 6 (165). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA** ^a
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	125	187	191	184	Emergency rescue teams
podstawowe	x	89	107	104	basic
specjalistyczne	x	98	84	80	specialists
Szpitalne oddziały ratunkowe	15	27	30	29	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	8	5	8	10	Admission rooms ^b

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 228. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym.

^a See general notes, item 12 on page 228. ^b Organization cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system.

TABL. 6 (165). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	2	2	2	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	451,0	416,4	440,0	460,1	in thousands
na 1000 ludności	87,6	79,2	82,9	86,4	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	453,1	419,9	442,1	462,0	in thousands
w tym:					of which:
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	30,2	24,6	27,4	28,5	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	150,5	176,3	192,7	aged 65 and more
na 1000 ludności	88,0	79,9	83,3	86,8	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 228. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 12 on page 228. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (166). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	1061	1485	1648	1699	Pharmacies
w tym prywatne	1061	1472	1635	1688	of which private
w tym na wsi	195	226	246	260	of which in rural areas
Punkty apteczne	95	149	154	146	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	91	148	153	145	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	4462	3223	2951	2891	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	6362	5043	4775	4709	of which in rural areas
1 aptekę	4861	3547	3226	3140	pharmacy
w tym na wsi	9331	8346	7745	7335	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	2512	3563	3875	3945	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 228.

^a See general notes, item 13 on page 228.

TABL. 8 (167). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	2	2	2	2	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	25	19	14	14	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	75	76	73	72	Blood donors in thous.
w tym honorowi	74	76	73	72	of which voluntary
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	113	131	132	132	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	114	134	134	132	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych. ^b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (168). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	1355	992	1175	973	26,3	18,9	22,1	18,3	Tuberculosis
Tężec	1	—	2	4	0,0	—	0,0	0,1	Tetanus
Krzusiec	433	156	546	447	8,4	3,0	10,3	8,4	Whooping cough
Odra	1	2	14	23	0,0	0,0	0,3	0,4	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	6	37	8	14	0,1	0,7	0,2	0,3	type A
typ B	193	282	417	329	3,7	5,4	7,9	6,2	type B
typ C	389	322	598	490	7,6	6,1	11,3	9,2	type C
Różyczka	1365	297	1924	1104	26,5	5,7	36,3	20,7	Rubella
AIDS ^a	7	9	16	17	0,1	0,2	0,3	0,3	AIDS ^a
Salmonellozy	2316	1794	1159	1607	45,0	34,1	21,8	30,2	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	3	3	2	7	0,1	0,1	0,0	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	199	102	123	97	3,9	1,9	2,3	1,8	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1908	3683	6745	6872	197,2	296,6	598,3	621,4	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	1527	2485	5419	4739	29,6	47,3	102,1	89,0	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	136	109	108	84	2,6	2,1	2,0	1,6	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	100	156	201	135	1,9	3,0	3,8	2,5	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	41	57	51	36	0,8	1,1	1,0	0,7	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	9353	335	349	351	181,6	6,4	6,6	6,6	Mumps
Włośnica	—	2	4	—	—	0,0	0,1	—	Trichinellosis
Grypa ^c	174683	141498	458512	568903	3391,8	2691,8	8639,3	10684,6	Influenza ^c
Choroby weneryczne	371	389	620	614	7,2	7,4	11,7	11,5	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wściekliznie	853	900	878	1135	16,6	17,1	16,5	21,3	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health — NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (169). ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	55	68	194	306	Nurseries
w tym publiczne	53	61	76	81	of which public
Oddziały żłobkowe	5	4	9	11	Nursery wards
Kluby dziecięce	—	—	52	47	Children's clubs
w tym publiczne	—	—	—	—	of which public
Miejsca w tys.:					Places in thous.:
w żłobkach	4,2	5,4	9,0	11,8	in nurseries
w klubach dziecięcych	—	—	0,8	0,7	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w tys.:					Children staying (during the year) in thous.:
w żłobkach	7,9	9,0	13,4	16,8	in nurseries
w klubach dziecięcych	—	—	0,9	0,9	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	x	x	90,2	114,0	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci — łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children — including nursery wards.

TABL. 10 (169). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE (dok.)**

Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	x	x	53,8	68,5	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	x	x	92,8	93,1	per 100 places

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci — łącznie z oddziałami żłobkowymi.

U w a g a. Obok żłobków i klubów dziecięcych w 2013 r. (stan w dniu 31 XII) działało także 31 placówek prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, nie wpisanymi do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, w których było 605 miejsc i przebywało w ciągu roku 717 dzieci, placówki te zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 II 2011 r. zostały zobowiązane do przekształcenia się w ciągu 3 lat — wraz z wpisem do rejestru — w żłobki lub kluby dziecięce.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children — including nursery wards.

N o t e. Besides nurseries and children's clubs in 2013 (as of 31 XII) there were 31 institutions which provide private childcare services for children younger than 3 years, do not register of nurseries and children's clubs, where there were 605 places and 717 children were staying during the year, these entities according to the provisions of the law of 4 II 2011, have been obliged to transform within 3 years into nurseries or children's clubs, along with obtaining an entry in the register.

TABL. 11 (170). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thous.				
O G Ó Ł E M	325	352	304	303	18,1	16,8	9,5	9,0	TOTAL
Opiekuńcze	320	318	261	244	17,9	14,2	8,1	7,2	General care
Specjalistyczne	5	34	32	37	0,3	2,6	0,9	1,0	Specialized
Pracy podwórkowej	—	—	2	2	—	—	0,1	0,1	Street work
W połączonych formach	—	—	9	20	—	—	0,4	0,7	In a combination of the forms

TABL. 12 (171). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	4140	4012	4247	4368	Foster families
Spokrewnione	3627	3381	2791	2939	Related
dzieci ^b	4621	4385	3640	3776	children ^b
Niezawodowe	455	512	1306	1270	Non-professional
dzieci ^b	613	673	1697	1636	children ^b
Zawodowe ^c	58	119	150	159	Professional ^c
dzieci ^b	261	465	538	575	children ^b
Rodzinne domy dziecka	24	31	Foster homes
Dzieci ^d	136	185	Children ^d

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. — w wieku do 18 lat, od 2012 r. — w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 — up to the age of 18, since 2012 — up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 (172). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**^a
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki <i>centres</i>				wychowankowie <i>residents</i>				wolontariusze <i>volunteers</i>				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	62	90	104	110	2295	2143	1963	2006 ^b	311	287	377	397	Care and education centres
interwencyjne	5	6	4	5	234	192	131	134	8	9	3	3	intervention
rodzinne	19	43	38	37	191	336	313	303	17	19	17	31	family
socializacyjne	30	25	56	60	1313	796	1300	1302	185	138	306	304	socialization
specjalistyczno-terapeutyczne	—	—	—	2	—	—	—	41	—	—	—	11	specialist therapy
łączące zadania placówek ^c	8	16	6	6	557	819	219	226	101	121	51	48	combining tasks of the centres ^c
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	—	—	1	1	—	—	22	19	—	—	239	88	Pre-adoptive intervention centres

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 230. ^b W tym 149 wychowanków w wieku 0—3 lata i 145 w wieku 4—6 lat oraz 52 sieroty i 194 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socializacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. — placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 19 on page 230. ^b Of which 149 residents at age 0—3 and 145 at age 4—6, 52 orphans and 194 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, specialization and specialist therapy centres; until 2011 — multi-functional centres.

TABL. 14 (173). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA**^a

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	175	215	241	243	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	13764	14548	15791	15687	total
na 10 tys. ludności	26,7	27,6	29,7	29,4	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	13115	14125	14394	14462	total
w tym kobiety	6825	6773	6990	7162	of which women
w tym do 18 lat	575	309	347	291	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	6835	4413	4571	4223	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	25,4	26,8	27,1	27,2	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	1963	908	2431	2239	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 15 (174). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ**^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii) ^b	175	215	241	243	Homes and facilities (excluding branches) ^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	59	93	102	106	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	31	34	35	37	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	23	24	26	27	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie ..	10	10	10	10	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	11	18	23	26	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	1	5	7	6	Physically handicapped
					Mothers with dependent children and pregnant women
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	10	11	11	11	
Bezdomni	30	34	43	41	Homeless
Inne osoby	—	5	9	9	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few groups of residents.

TABL. 15 (174). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkańcy w domach i zakładach^c	13115	14125	14394	14462	Residents in homes and facilities^c
dla:					for:
Osób w podeszłym wieku	2356	3647	3572	3640	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	3632	2420	2497	2550	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	2248	2012	2137	2184	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawni intelektualnie	1013	787	646	555	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	1240	2419	2633	2784	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	50	246	269	140	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	610	190	216	224	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	1966	2371	2298	2293	Homeless
Innych osób	—	33	126	92	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^c Łącznie z filiami.
^a Including community self-help homes. ^c Including branches.

TABL. 16 (175). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			T O T A L
2005	305154	349814,6	
2010	238600	424132,9	
2013	223522	376521,7	
2014	214530^b	381411,4	
Pomoc pieniężna	160719	266590,0	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasilek stały	27467	121407,8	Permanent benefit
Zasilek okresowy	33690	54272,6	Temporary benefit
Zasilek celowy	98940	88084,2	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	236	851,1	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	114390	114821,3	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	941	2523,5	Shelter
Posilek	97674	55364,9	Meals
Ubranie	244	59,3	Clothing
Sprawienie pogrzebu	970	2473,2	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	12454	46431,5	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	259	105,7	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 231. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 21 on page 231. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Mazovian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** — o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne — fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) — to użytkownik zarejestrowany w bibliotece, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** — posiadające 8 sal i więcej.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. A **book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while a **pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) — a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

4. Information concerning **art galleries** includes entities in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the “Mazowsze” National Song and Dance Folk Ensemble as well as the Representative Artistic Ensemble of the Polish Army,
- **entertainment activities**.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.

Zwraca się uwagę, że do kin na wsi zalicza się również mini- i multiplexy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach wielkich miast.

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. **Termin turystyka** — zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. — oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu (służbowym lub osobistym, w tym wypoczynkowym) innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli podczas jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Please pay attention that cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

7. **Data regarding radio and television subscribers** concern persons and institutions which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council (EU) in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a 1 year, for any main purpose (business or personal purpose, including leisure) other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- *hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),*
- *other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).*

3. *Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.*

4. **Foreign tourists** using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

6. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. Dane o **klubach sportowych** publikowane są łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi UKS i wyznaniowymi klubami sportowymi.

3. W kategoriach ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych w klubach sportowych (tabl. 15) osoba uprawiająca lub prowadząca zajęcia w kilku rodzajach sportu jest wykazywana tylko jeden raz.

W kategoriach ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 15) oraz ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedzin i rodzajów sportu (tabl. 16) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia lub prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

4. Informacje o organizacjach kultury fizycznej oraz klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o wybranych obiektach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co cztery lata.

6. W ramach obiektów sportowych:
— boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich,

5. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

6. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include: cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of “Rural Sports Clubs”) and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” — rehabilitation activity for persons with disabilities.

2. Data regarding **sports clubs** are published including student sports clubs UKS and religious sports clubs.

3. In the category of persons practising sports, coaches and sports instructors in sports clubs (table 15) a person practising or conducting training in several kinds of sports is recognized only once, instead of many times, as before.

In the category of persons practising sports in physical education organizations (table 15) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports (table 16) one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports practiced or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.

4. Information on physical education organizations as well as sports clubs has been compiled on the basis of periodic survey conducted every two years.

5. Information on selected sport facilities has been compiled on the basis of periodic survey conducted every four years.

6. Within sports facilities:
— sports fields located on the main surface of the stadium are not recognized again as sports fields for big games,

- boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne (wielozadaniowe),
- boiska kryte znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Informacje o obiektach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dotyczą obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaju niepełnosprawności.

Ścieżka rowerowa (droga dla rowerów) jest to droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi. Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują samodzielne drogi dla rowerów (położone w pasie drogi), drogi wydzielone z jezdni, drogi wydzielone z chodnika oraz drogi zawarte w ciągach pieszo-rowerowych. W danych uwzględniono łączną długość ścieżek będących w zarządzie gminy, starostwa powiatowego i urzędu marszałkowskiego (bez długości szlaków rowerowych położonych np. w lesie).

- *sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are recognized once as universal and multi-purpose sports fields,*
- *indoor sports fields located in sports halls or gyms are not recognized separately but treated as sports halls or gyms, depending on the type of facility where they are located.*

Information on sports facilities adapted to the needs of the disabled refer to facilities adapted to the needs of people with physical disability and other than physical type of disability.

Cycle path (bikeway) is a path or its part dedicated to cycling, marked with appropriate traffic signs. Data concerning cycle paths include separated in-roadway bikeways, physically separated in-road bikeways, shared-use paths, shared in-road bikeways. Data include a total length of cycle paths being managed by gmina, powiat and marshal's office (excluding length of cycle routes located e.g. in forests).

Kultura

Culture

TABL. 1 (176). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Tytuły ogółem	8592	11948	12832	13061	Titles total
Wydawnictwa naukowe	2134	3819	4065	3525	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	649	746	594	359	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe.....	539	774	845	1107	Professional publications
Podręczniki szkolne	977	1001	864	960	School textbooks
Wydawnictwa popularne.....	2147	2828	3070	3311	Popular science
Literatura piękna razem	2146	2780	3394*	3799	Belles-lettres total
w tym dla dzieci i młodzieży	588	700	1078	1245	of which for children and youth

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the National Library.

TABL. 2 (177). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Tytuły ukazujące się ogółem	2494	2757	2559	2372	Titles published as specified total
W tygodniu:					Weekly:
6—2 razy	25	15	15	18	6—2 times
1 raz.....	107	104	103	111	once
W miesiącu:					Monthly:
3—2 razy	96	88	83	83	3—2 times
1 raz.....	809	861	806	735	once
1 raz:					Once:
na 2 miesiące	256	336	297	253	bimonthly
w kwartale.....	574	688	723	644	quarterly
w półroczu	98	137	166	100	half-yearly
w roku	206	231	211	163	yearly
Nieregularnie.....	323	297	155	265	Irregularly

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the National Library.

TABL. 3 (178). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	1013	987	964	964	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	617	593	568	567	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII).....	250	135	124	136	Library service points (as of 31 XII)
w tym na wsi	108	51	.	.	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16712,7	17230,4	17514,4	17555,2	Collection (as of 31 XII) in thous. vol.
w tym na wsi	6349,3	6141,5	6029,8	5982,5	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	922,0	954,8	967,8	960,3	Borrowers ^a in thous.
w tym na wsi	204,9	187,2	186,3	186,2	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tysiącach woluminów	16786,8	14872,3	15658,7	15093,0	in thousand volumes
w tym na wsi	3897,0	3475,9	3427,1	3361,6	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,2	15,6	16,2	15,7	per borrower in vol.
w tym na wsi	19,0	18,6	18,4	18,0	of which in rural areas

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2013 i 2014 przyporządkowane w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points, data for 2013 and 2014 assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (179). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	103	115	119	120	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys.	2616,7	2834,4	2989,9	3028,8	Museum exhibits ^a in thous.
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	465	494	518	462	own ^b
obce ^c	213	159	207	231	exterior ^c
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	2889,2	4685,5	8749,1	9026,0	Museum and exhibition visitors in thous.
w tym młodzież szkolna ^d	877,0	813,2	942,0	1079,9	of which primary and secondary school students ^d

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (180). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)....	31	64	54	52	24	28	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	509	798	782	729	448	281	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	46	40	54	52	35	17	of which foreign
Ekspozycje ^a	544	938	794	751	465	286	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	673,6	1021,8	1269,8	997,4	787,2	210,2	Visitors in thous.

^a W kraju.
^a In Poland.

TABL. 6 (181). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2005	34	14645	8846	2217,8	Theatres and music institu- tions
	2010	41	18235	10838	2841,6	
	2013	32	18148	12413	3247,4	
	2014	33	17948	12034	3202,0	
Teatry	19	10234	8144	1952,5	<i>Theatres</i>	
dramatyczne	16	9663	7187	1802,0	<i>dramatic</i>	
lalkowe	3	571	957	150,5	<i>puppet</i>	
Teatry muzyczne	7	4418	1960	604,9	<i>Music theatres</i>	
Filharmonie	1	1397	1463	349,6	<i>Philharmonic halls</i>	
Orkiestry symfoniczne i kame- ralne	4	1339	223	160,9	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>	
Zespoły pieśni i tańca	2	560	244	134,0	<i>Song and dance ensembles</i>	
Przedsiębiorstwa estradowe	2005	4	x	428	414,3	Entertainment enterprises
	2010	2	x	394	356,1	
	2013	3	x	172	905,2	
	2014	3	x	234	1011,0	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 7 (182). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Instytucje	259	256	273	280	147	133	<i>Institutions</i>
domy kultury	68	71	70	70	55	15	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	129	127	144	154	76	78	<i>cultural centres</i>
kluby	39	31	33	25	15	10	<i>clubs</i>
świetlice	23	27	26	31	1	30	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	520	572	721	763	519	244	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	21043	23671	19383	20748	16275	4473	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3076,8	3180,1	3517,0	3761,4	3089,2	672,3	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	843	971	776	898	714	184	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) .. w tym dzieci i młodzież szkolna ^a ..	11067	15263	12005	14065	10432	3633	<i>Course graduates (during the year) of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	1605	1658	1374	1373	977	396	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych w tym dzieci i młodzież szkolna ^a ..	31923	28504	24190	26965	20703	6262	<i>Members of artistic ensembles of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	939	1140	1914	2154	1621	533	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	26888	35224	49765	52541	40295	12246	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a ..	9176	12814	20614	23851	18424	5427	<i>of which children and youth^a</i>

^a Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.
U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.
^a Until 2013 children and youth below the age of 15.
N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 8 (183). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym multi- pleksy <i>of which multi- plexes</i>	
Kina (stan w dniu 31 XII)	64	56	63	62 ^a	10	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	62	55	62	61	9	<i>of which urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)...	189	193	208	205	116	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	178	183	198	195	106	<i>of which urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	43051	43274	45670	43958	25384	<i>Seats (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	40903	41277	43675	41961	23387	<i>of which urban areas</i>
Seanse	279807	308931	337263	316426	206964	<i>Screenings</i>
w tym miasta.....	263800	291671	319188	298588	189126	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino.....	4372	5517	5353	5104	20696	<i>per cinema</i>
Widzowie.....	6540383	8114081	8641515	8560318	5627625	<i>Audience</i>
w tym miasta.....	6191423	7684356	8260534	8153582	5220889	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino.....	102193	144894	137167	138070	562763	<i>per cinema</i>
na 1 seans.....	23	26	26	27	27	<i>per screening</i>

^a W tym 10 minipleksów.

^a Of which 10 miniplexes.

TABL. 9 (184). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	605314	778247	784725	806017	TOTAL
Na 1000 ludności ^a	117	148	148	151	<i>Per 1000 population^a</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 10 (185). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>				na 1000 ludności ^a <i>per 1000 population^a</i>				
Abonenci radiowi	1205,6	927,3	932,8	930,8	234	176	175	174	<i>Radio subscribers</i>
miasta.....	878,1	702,5	706,4	704,4	263	208	207	206	<i>urban areas</i>
wieś	327,5	224,8	226,4	226,3	180	119	119	119	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	1160,2	893,2	894,4	891,2	225	170	168	167	<i>Television subscribers</i>
miasta.....	844,6	674,8	674,9	671,9	253	200	198	196	<i>urban areas</i>
wieś	315,5	218,4	219,5	219,4	173	116	115	115	<i>rural areas</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 11 (186). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI ^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII).....	332	405	483	476	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne.....	287	372	438	432	of which open all year
Obiekty hotelowe	184	251	292	297	Hotels and similar facilities
hotele	120	156	196	212	hotels
motele	13	14	13	10	motels
pensjonaty	6	4	6	6	boarding houses
inne obiekty hotelowe.....	45	77	77	69	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	148	154	191	179	Other facilities
domy wycieczkowe.....	5	4	1	1	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	18	11	13	13	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	14	10	12	11	of which school youth hostels
kempingi	4	3	1	1	camping sites
pola biwakowe.....	5	5	5	4	tent camp sites
ośrodki wczasowe	18	12	11	11	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	23	31	22	21	training-recreational centres
domy pracy twórczej	6	6	6	6	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	9	12	10	10	complexes of tourist cottages
hostele	5	10	10	hostels
pokoje gościnne	27	25	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	45	40	agrotourism lodging
inne obiekty	60	65	40	37	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) ...	37040	43366	47134	47921	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne.....	32471	39433	43601	44305	of which open all year
Obiekty hotelowe	24948	30198	34581	36208	Hotels and similar facilities
hotele	22805	25834	30226	32356	hotels
motele	366	571	482	405	motels
pensjonaty	170	147	244	248	boarding houses
inne obiekty hotelowe.....	1607	3646	3629	3199	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	12092	13168	12553	11713	Other facilities
domy wycieczkowe.....	313	295	90	90	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	1302	771	936	949	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1083	695	857	824	of which school youth hostels
kempingi	317	230	100	100	camping sites
pola biwakowe.....	700	800	800	600	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1845	1276	1177	1149	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2342	3978	2730	2593	training-recreational centres
domy pracy twórczej	273	275	310	285	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	1199	856	477	471	complexes of tourist cottages ^b
hostele	417	1591	1282	hostels
pokoje gościnne	559	562	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	715	661	agrotourism lodging
inne obiekty	3801	4270	3068	2971	miscellaneous facilities

^a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli; w latach 2013 i 2014 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels; in 2013 and 2014 concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (186). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	2162082	3187278	3648184	3867197	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	795325	894554	1152284	1164775	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1876469	2760639	3293582	3507106	Hotels and similar facilities
hotele	1770611	2544387	3066784	3307764	hotels
motele	20489	26659	20840	14009	motels
pensjonaty	7476	8739	7395	7483	boarding houses
inne obiekty hotelowe	77893	180854	198563	177850	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	285613	426639	354602	360091	Other facilities
domy wycieczkowe	9890	12296	1458	1436	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	51118	51954	43812	41795	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	43441	46041	39127	36836	of which school youth hostels
kempingi	2379	1150	490	390	camping sites
pola biwakowe	328	455	625	340	tent camp sites
ośrodki wczasowe	24289	20324	9041	9993	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	107664	183384	102717	95305	training-recreational centres
domy pracy twórczej	7710	8632	7418	7073	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	6861	11892	4844	5531	complexes of tourist cottages ^b
hostele	39932	110096	128624	hostels
pokoje gościnne	14315	15624	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	7299	7340	agrotourism lodging
inne obiekty	75374	96620	52487	46640	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	4280733	5572996	6256024	6579854	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1547367	1623229	2103384	2115202	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	3434245	4453412	5269381	5642371	Hotels and similar facilities
hotele	3256425	4052321	4866523	5282035	hotels
motele	26408	36976	28015	18380	motels
pensjonaty	18950	20323	18293	16138	boarding houses
inne obiekty hotelowe	132462	343792	356550	325818	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	846488	1119584	986643	937483	Other facilities
domy wycieczkowe	45270	38217	7085	5027	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	125688	111294	93466	85092	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	106968	100581	84196	75353	of which school youth hostels
kempingi	4723	2472	730	728	camping sites
pola biwakowe	1018	1145	1680	1290	tent camp sites
ośrodki wczasowe	115701	64445	35753	40493	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	242752	417722	217596	205533	training-recreational centres
domy pracy twórczej	28754	32836	29312	27932	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^b	22206	28527	14033	16320	complexes of tourist cottages ^b
hostele	60077	319591	295185	hostels
pokoje gościnne	32625	31328	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	22780	23233	agrotourism lodging
inne obiekty	260376	362849	211992	205322	miscellaneous facilities

^a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli; w latach 2013 i 2014 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels; in 2013 and 2014 concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (187). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	795325	894554	1152284	1164775	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	771522	860589	1099136	1102742	Hotels and similar facilities
hotele	758164	840397	1073128	1078433	hotels
motele	2515	2127	2599	1872	motels
pensjonaty	351	124	205	271	boarding houses
inne obiekty hotelowe	10492	17941	23204	22166	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	23803	33965	53148	62033	Other facilities
domy wycieczkowe	760	318	69	104	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	8326	3500	3164	2971	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	5137	2217	2566	2348	of which school youth hostels
kempingi	1809	791	126	67	camping sites
pola biwakowe	25	9	36	—	tent camp sites
ośrodki wczasowe	318	268	109	44	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1616	677	715	578	training-recreational centres
domy pracy twórczej	285	220	168	198	creative arts centres
zespół domków turystycznych ^b	95	421	110	48	complexes of tourist cottages ^b
hostele	20979	43641	51626	hostels
pokoje gościnne	1943	3205	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	133	68	agrotourism lodging
inne obiekty	10569	6782	2934	3124	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	1547367	1623229	2103384	2115202	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	1490199	1551378	1954029	1971016	Hotels and similar facilities
hotele	1469626	1517076	1903333	1924161	hotels
motele	3660	2986	2735	2094	motels
pensjonaty	590	163	363	547	boarding houses
inne obiekty hotelowe	16323	31153	47598	44214	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	57168	71851	149355	144186	Other facilities
domy wycieczkowe	1553	1014	90	722	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	22738	8677	9558	11497	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	11724	5658	7367	9132	of which school youth hostels
kempingi	3602	1763	189	80	camping sites
pola biwakowe	25	9	108	—	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1972	1109	291	113	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5213	2306	3502	2748	training-recreational centres
domy pracy twórczej	2346	1760	1193	1373	creative arts centres
zespół domków turystycznych ^b	154	1559	195	117	complexes of tourist cottages ^b
hostele	35192	104335	92123	hostels
pokoje gościnne	4181	5669	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	199	110	agrotourism lodging
inne obiekty	19565	18462	25514	29634	miscellaneous facilities

^a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli; w latach 2013 i 2014 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels; in 2013 and 2014 concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (188). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^{ab}
 OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms				
Obiekty hotelowe	39,3	41,1	42,7	43,3	46,1	52,0	54,0	54,7	Hotels and similar facilities
hotele.....	41,5	43,5	45,3	45,6	48,1	54,7	57,0	57,5	hotels
motele.....	19,5	21,0	16,0	12,2	23,9	28,0	22,2	18,0	motels
pensjonaty	29,6	33,9	21,1	18,3	17,0	33,3	26,6	24,2	boarding houses
inne obiekty hotelowe	19,3	26,9	26,9	27,2	23,5	32,5	31,6	30,6	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	30,4	32,8	29,0	29,2	x	x	x	x	Other facilities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 243. ^b W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli; w latach 2013 i 2014 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

^a See general notes, item 5 on page 243. ^b In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels; in 2013 and 2014 concern establishments possessing 10 and more bed places.

TABL. 14 (189). PŁACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI
 Stan w dniu 31 VII
 CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
 As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje Restaurants	Bary Bars	Stółki Canteens	Punkty gastro- nomiczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2005	167	122	52	33	
2010	223	169	62	30	
2013	263	149	55	21	
2014	270	162	53	21	
Obiekty hotelowe	254	139	13	11	Hotels and similar facilities
hotele.....	214	116	9	8	hotels
motele.....	7	3	—	—	motels
pensjonaty	5	1	—	—	boarding houses
inne obiekty hotelowe	28	19	4	3	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	16	23	40	10	Other facilities
domy wycieczkowe	—	—	—	—	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	—	2	2	—	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	—	1	2	—	of which school youth hostels
kempingi	—	—	—	—	camping sites
pola biwakowe.....	—	—	—	—	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1	2	7	2	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	7	10	13	4	training-recreational centres
domy pracy twórczej	—	2	4	—	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	2	1	2	—	complexes of tourist cottages
hostele	—	2	—	1	hostels
pokoje gościnne	1	1	—	—	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	—	—	3	1	agrotourism lodging
inne obiekty	5	3	9	2	miscellaneous facilities

Sport

Sport

TABL. 15 (190). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE

Stan w dniu 31 XII

PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2012	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	350	109	86	93	Organizational entities
Członkowie	32298	19727	17812	18317	Members
Ćwiczący ^a	45498	36790	23831	18701	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	1581	1319	1408	1370	Organizational entities
Członkowie	130109	101934	109023	116052	Members
Ćwiczący	121591	95932	105664	110064	Persons practising sports
w tym w wieku do 18 lat	88173	70499	77492	80841	of which aged up to 18 years
mężczyźni	87677	67746	76197	78372	males
kobiety	33914	28186	29467	31692	females
Sekcje sportowe	3609	2970	2854	2637	Sports sections
Trenerzy	1521	1487	1787	1915	Coaches
klasy M (mistrzowskiej)	83	89	94	128	M (master-class)
klasy I	205	183	275	322	I class
klasy II	1233	1215	1418	1465	II class
Instruktorzy sportowi	2774	2474	2623	2767	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1831	1295	1213	971	Other persons conducting sports activities

^a Dane szacunkowe.^a Estimated data.

TABL. 16 (191). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014

As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa	10	781	636	770	29	9	Sports acrobatics
Badminton	25	844	357	510	13	33	Badminton
Boks	14	361	42	213	9	15	Boxing
Brydż sportowy	11	456	214	266	2	7	Duplicate bridge
Fitness	18	487	480	85	—	18	Sports aerobics
Gimnastyka artystyczna	15	827	809	827	19	11	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	14	326	188	300	3	12	Artistic gymnastics

TABL. 16 (191). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014 (cont.)
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Jeździectwo ^a	66	800	575	341	28	122	Equestrian sport ^a
Judo	48	4366	1053	4122	67	82	Judo
Jujitsu	11	418	93	212	3	15	Jujitsu
Karate ^a	55	4307	1229	3193	21	124	Karate ^a
Kick-boxing	20	862	198	517	8	28	Kick-boxing
Kolarstwo ^a	29	557	61	247	6	23	Cycling ^a
Koszykówka	177	6426	2546	5425	118	154	Basketball
Lekkoatletyka	197	6394	3081	5502	166	155	Athletics
Łucznicтво	11	311	131	225	5	22	Archery
Łyżwiarstwo ^a	11	761	517	685	14	48	Skating ^a
Narciarstwo alpejskie	8	802	314	565	6	98	Alpine skiing
Orientacja sportowa	9	301	122	186	3	15	Orienteering
Pięciobój nowoczesny	6	318	39	317	14	9	Modern pentathlon
Piłka nożna	606	36765	2488	28961	672	707	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	56	1307	371	958	10	24	Indoor football
Piłka ręczna	122	4428	2098	4006	81	114	Handball
Piłka siatkowa	300	10104	5195	8602	171	273	Volleyball
Pływanie	85	5407	2277	5056	141	98	Swimming
Rugby	9	462	30	255	10	14	Rugby
Sport motorowy ^a	8	403	17	34	—	14	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	47	6381	429	333	39	101	Sport shooting ^a
Szachy	33	1453	438	1013	15	42	Chess
Szermierka	9	618	259	470	30	7	Fencing
Taekwon-do ITF	10	917	281	765	9	22	Taekwon-do ITF
Taekwon-do WTF	6	568	195	520	6	16	Taekwon-do WTF
Taniec sportowy	23	2067	1740	1201	6	40	Dance sport
Taniec towarzyski	12	363	224	89	1	12	Ballroom dancing
Tenis	33	2674	1034	1493	38	60	Tennis
Tenis stołowy	192	4100	1421	3357	42	142	Table tennis
Unihokej	67	1704	701	1613	5	37	Floorball
Wioślarstwo	8	373	111	234	7	15	Rowing
Wspinaczka sportowa	4	1134	235	104	—	46	Sport climbing
Wspinaczka wysokogórska	2	565	140	25	—	12	Mountaineering
Zapasy w stylu klasycznym	10	587	88	545	21	6	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym	11	375	103	342	11	17	Free style wrestling
Żeglarstwo ^a	22	640	230	416	14	56	Sailing ^a

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 17 (192). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE ^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FACILITIES ^a IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnospraw- nych osób ćwiczących Of which adapted for the disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	183	57	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	83	17	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	335	99	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	334	98	of which football
Boiska do gier małych ^c	179	61	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	64	24	basketball
piłki ręcznej	17	7	handball
piłki siatkowej	38	14	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	232	102	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	228	86	Tennis courts
Hale sportowe	120	88	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	133	64	Gyms ^d
Pływalnie kryte	87	66	Indoor swimming pools
Pływalnie otwarte	13	2	Outdoor swimming pools
Tory sportowe	21	7	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	45	13	Artificial ice rinks
Ścieżki rowerowe ^e w km	1108,3	.	Bicycle paths ^e in km

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. ^c Łącznie z niepełnowymiarowymi. ^d Łącznie z salami pomocniczymi. ^e Bez szlaków rowerowych.

^a Excluding schools facilities. ^b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. ^c Including non-full-size facilities. ^d Including auxiliary gym. ^e Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** (w tym badania przemysłowe), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.
 1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:
 - 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. Nr 96, poz. 619, z późn. zm.),
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. Nr 96, poz. 618, z późn. zm.),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research** (of which industrial research), i.e. also original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.
 1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting research and development:
 - 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out scientific research and experimental development:
 - a) scientific institutes of the Polish Academy of Sciences operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 619, with later amendments),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 618, with later amendments),
 - c) other units classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;

- 2) **pomocnicze jednostki naukowe**, tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)—4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych (z wyjątkiem danych w tabl. 2) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:

- **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się

- 2) **auxiliary scientific units**, i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)—4), e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.

2. **Employment in R&D includes:**

- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific and research-development units, auxiliary scientific units and other units,
 - b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
 - c) researchers and academics employed in higher education institutions,
 - d) students of doctoral studies conducting R&D;
- 2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 percent of their nominal working time on R&D.

The number of persons (excluding data in table 2) engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent on R&D.

4. Expenditures on research and development include:

- **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;

nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R;

- **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W działalności badawczej i rozwojowej, zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, wyodrębnia się sześć podstawowych dziedzin nauk: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

6. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** — krajowe jednostki rządowe (m.in. ministerstwa) i samorządowe (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy (patrz ust. 1 na str. 256),
- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze,
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki,
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne,
- 5) **sektor zagranica** — organizacje międzynarodowe, instytucje i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przed-

— **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Since 2003, **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project.

5. In research and development, according to the OECD Field of Science and Technology Classification there are six main fields of science: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

6. Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT covering the following **sectors of funding**, from which the funding for research and development comes:

- 1) **government sector** — national government entities (among others, ministries) and local government entities (including local government units), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes operating on the basis of the law (see item 1 on page 256) subject to the ministries,
- 2) **business enterprise sector** — national economic entities,
- 3) **higher education sector** — national higher institutions and subordinated to them research institutes, experiment stations and clinics,
- 4) **private non-profit sector** — national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons,
- 5) **abroad sector** — international organizations, foreign institutions and companies and natural persons.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.

siębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

8. A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

9. An utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activi-

techniczna" (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2014 r. w kraju badaniem objęto 19,0 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. Pojęcie **administracja publiczna** odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

ties”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment). In 2014 the survey in country covered 19,0 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

3. **Public authorities** refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. **E-commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the email messages typed manually.

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (193). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI
Stan w dniu 31 XII
UNITS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	322	439	789	894	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	148	169	217	224	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	41	41	37	37	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze	95	70	70	72	Research institutes
Inne	12	58	110	115	Others
Pomocnicze jednostki naukowe ...	15	4	9	10	Auxiliary scientific units
Podmioty gospodarcze	122	186	439	527	Economic entities
Szkoły wyższe	29	40	44	44	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	8	40	80	89	Other units

B. ZATRUDNIENI^a
EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>				pracownicy naukowo-badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracownicy równorzędni <i>technicians and equivalent staff</i>		pozostali personel <i>other supporting staff</i>
OGÓŁEM	24939	27078	29468	32547	22840	6185	3522	TOTAL
w tym:								<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	14595	13598	13121	14020	9147	2728	2145	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	3408	3356	3380	3632	2659	528	445	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze	11021	9805	8804	8815	5246	1971	1598	Research institutes
Inne	166	437	937	1574	1242	229	102	Others
Podmioty gospodarcze	1957	4822	7976	9774	6213	2581	980	Economic entities
Szkoły wyższe	8170	#	7870	8234	7121	805	308	Higher education institutions

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (194). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym others
		wyższym higher				z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)	
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of	doktora habilitowanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM	2005	33744	2602	2593	9102	12325	7122
TOTAL	2010	37432	2645	3051	10362	16149	5225
	2013	40291	2704	3229	10451	18815	5092
	2014	42962	2922	3680	10420	20888	5052
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	2005	17799	1018	861	3461	7146	5313
Scientific and research-development units	2010	17348	972	926	3706	8050	3694
	2013	16867	915	897	3719	8495	2841
	2014	17424	1007	1041	3738	8880	2758
W tym instytuty badawcze		11389	446	511	2157	6259	2016
<i>Of which research institutes</i>							
Podmioty gospodarcze	2005	2494	7	6	110	1831	540
Economic entities	2010	5839	6	5	269	4884	675
	2013	9383	11	7	257	7575	1533
	2014	11179	12	8	316	9210	1633

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (195). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014				
	ogółem grand total				nakłady expenditures			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital	
	razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment and tools as well as transport equipment				
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM	2322,8	4248,7	5688,8	6487,2	5048,3	2810,3	1439,0	875,0
TOTAL								
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	1608,0	2364,8	2605,3	2673,0	2067,9	1247,0	605,1	389,8
Scientific and research-development units								
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk <i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>	384,4	657,3	741,7	720,9	641,6	393,5	79,3	71,2
Institute badawcze	1201,2	1651,3	1566,7	1511,1	1183,0	674,2	328,1	195,1
<i>Research institutes</i>								
Inne	22,5	56,2	296,8	441,0	243,3	179,3	197,7	123,4
<i>Others</i>								
Podmioty gospodarcze	311,1	925,4	2019,2	#	#	1164,0	547,5	359,4
Economic entities								
Szkoły wyższe	376,9	#	958,5	1084,5	839,3	356,8	245,2	122,6
Higher education institutions								

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (196). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK**
(ceny bieżące)
**GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD
OF SCIENCE (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	4248,7	5688,8	6487,2	TOTAL
w dziedzinie nauk:				<i>in the field of:</i>
Przyrodniczych	1201,0	1349,2	1421,5	<i>Natural sciences</i>
Inżynierskich i technicznych	2052,9	2919,9	3497,9	<i>Engineering and technology</i>
Medycznych i nauk o zdrowiu	480,6	724,8	721,6	<i>Medical and health sciences</i>
Rolniczych	186,8	186,3	369,6	<i>Agricultural sciences</i>
Spółecznych	229,4	336,2	304,5	<i>Social sciences</i>
Humanistycznych	98,0	172,4	172,1	<i>Humanities</i>

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (197). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	2010	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	4248,7	5688,8	6487,2	100,0	100,0	TOTAL
sektor:						sector:
Rządowy.....	2761,7	2801,0	2901,1	65,0	44,7	Government
Przedsiębiorstw.....	961,0	2143,3	2664,5	22,6	41,1	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego.....	49,6	39,9	72,4	1,2	1,1	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych.....	10,6	15,3	17,8	0,2	0,3	Private non-profit
Zagranica.....	465,9	689,4	831,4	11,0	12,8	Abroad

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 258.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets; see general notes, item 6 on page 258.

TABL. 6 (198). **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION	
		podstawowe basic	stosowane ^b applied ^b			
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2005	1943,7	713,7	536,6	693,3	TOTAL
	2010	3459,7	1378,6	829,9	1251,2	
	2013	4545,5	1565,6	1035,0	1944,9	
	2014	5048,3	1515,5	1067,0	2465,8	
w tym:						of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe		2067,9	836,2	666,8	565,0	Scientific and research-development units
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk.....		641,6	568,7	43,5	29,5	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Institute badawcze.....		1183,0	252,9	509,0	421,1	Research institutes
Inne.....		243,3	14,6	114,3	114,4	Others
Podmioty gospodarcze		#	57,8	218,3	#	Economic entities
Szkoły wyższe		839,3	565,6	162,4	111,3	Higher education institutions

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Od 2011 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

^a Internal, depreciation of fixed assets. ^b Since 2011 including expenditures on industrial research.

TABL. 7 (199). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	76,3	78,9	77,0	78,2	TOTAL
w tym:					of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	78,5	80,4	78,2	81,0	Scientific and research-development units
Podmioty gospodarcze.....	73,5	63,0	56,2	55,9	Economic entities
Szkoły wyższe.....	70,4	80,5	83,3	84,0	Higher education institutions

TABL. 8 (200). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSŁE ^a W 2014 R.**
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY ^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty — w % — wprowadzone na rynek w latach 2012—2014 Products — in % — introduced into the market during 2012—2014			
	ogółem <i>grand total</i>	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone <i>of which new or significantly improved product</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>	
OGÓŁEM	5,1	2,7	2,4	1,9
TOTAL				
sektor publiczny	0,9	0,6	0,3	0,0
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	6,1	3,2	2,9	2,4
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe	6,7	3,5	3,2	2,6
Of which manufacturing				
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	4,1	1,3	2,7	0,8
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja napojów	8,7	6,9	1,8	1,3
<i>Manufacture of beverages</i>				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	21,4	0,8	20,6	0,9
<i>Manufacture of paper and paper products</i>				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	28,6	19,1	9,5	1,9
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych produktów	18,2	3,7	14,5	11,4
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	8,4	4,8	3,6	1,0
<i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucz- nych	6,1	5,1	1,0	3,3
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4,6	3,0	1,6	1,0
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja metali	1,1	1,1	0,0	0,4
<i>Manufacture of basic metals</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	17,0	7,2	9,8	8,3
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>				
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicz- nych i optycznych	1,1	0,9	0,1	0,7
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	29,4	22,9	6,5	6,0
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	26,6	19,6	7,0	18,2
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przy- czep i naczep ^Δ	0,6	0,4	0,2	0,2
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta; dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012—2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices; apply to products introduced into the market during 2012—2014.

TABL. 9 (201). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2012—2014**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2012—2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2012—2014 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2012—2014</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	39,6	27,4	16,6	29,8
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	32,2	14,4	8,9	31,1
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	40,3	28,7	17,3	29,7
w tym: <i>of which:</i>				
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	41,5	30,3	18,6	30,6
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	34,8	25,7	12,3	23,5
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	56,3	50,0	43,8	50,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	44,1	23,5	17,6	35,3
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	56,4	47,3	21,8	40,0
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	68,2	59,1	13,6	31,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	47,7	30,7	25,0	37,5
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	39,1	32,6	21,7	32,6
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	47,1	29,4	29,4	41,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	30,5	21,0	14,3	25,7
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicz- nych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	76,0	56,0	48,0	56,0
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	69,0	65,5	48,3	51,7
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	52,7	45,5	30,9	36,4
Produkcja pojazdów samochodowych, przy- czep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	38,9	22,2	#	38,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ. Electricity, gas, steam and air conditioning supply	50,0	#	#	50,0

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (202). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures				
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup oprogramowania on the acquisition of the software	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of the machinery and technical equipment and tools as well as transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innova- tion activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
		w tys. zł. in thous. zł				
OGÓŁEM 2005	3533896	286282	54248	1564613	8118	125850
TOTAL 2010	6031164	780003	159064	1988568	16889	134472
..... 2013	3122971	895326	86393	1440770	12090	78404
..... 2014	4006700	1075396	121231	1779247	3127	111859
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe	2711720	837628	48569	1236441	#	111859
Manufacturing w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych.....	800439	312212	10780	341519	#	39521
Manufacture of food products						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	64767	22101	2684	#	#	—
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	233182	40537	6444	81254	337	#
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	201144	119935	#	1470	380	21685
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	172846	22848	4278	139397	#	#
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	18252	2949	202	#	78	861
Manufacture of other non-metallic mineral products						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	195812	22936	2165	130086	#	1950
Manufacture of metal products ^Δ						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicz- nych i optycznych.....	85268	56327	213	#	108	549
Manufacture of computer, electronic and optical products						
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	186269	118964	1043	#	132	333
Manufacture of electrical equipment						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	143189	80574	643	#	#	#
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	861783	26480	68369	415400	278	—
Electricity, gas, steam and air conditioning supply						

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (203). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środków Of which funds			
		własne own	pozyskane z zagranicy (bezzwrotne) received from abroad (not re-payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M 2005	3533896	3081947	56018	381397	14533
T O T A L 2010	6031164	4884081	620359	144700	382026
..... 2013	3122971	2358799	141690	128654	493828
..... 2014	4006700	3396935	269557	159072	181136
W tym przetwórstwo przemysłowe	2711720	2284331	168508	159072	99809
Of which manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych.....	800439	791574	4213	3437	1215
<i>Manufacture of food products</i>					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	64767	18354	16245	#	#
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	233182	213134	17384	#	#
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	201144	186833	#	—	#
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	172846	110274	26390	#	#
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja metali	4754	4226	#	—	#
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	195812	128001	28665	7785	31360
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	85268	59502	#	#	21224
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	186269	183868	#	—	#
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	143189	123063	16997	#	#
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b The others consist: budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (204). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	431	701	947	912	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	285	326	458	507	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	127	158	170	123	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne.....	137	116	78	89	<i>rights of protection granted</i>

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (205). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	92,2	97,0	96,2	95,9	Computers ^b
Dostęp do Internetu	87,7	96,2	94,8	94,9	Internet access
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	49,5	74,5	86,6	93,0	Internet access via broadband connection ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe	.	30,0	54,5	73,2	of which mobile broadband
Własna strona internetowa	57,3	73,7	71,7	70,7	Own Website
Media społecznościowe ^d	24,9	28,5	Social media ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki); w latach 2013 i 2014 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. — urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c W 2005 r. bez dostępu mobilnego wykorzystującego co najmniej technologię trzeciej generacji (3G), tzn. sieć cyfrową telefonii komórkowej o poszerzonej pojemności umożliwiającej transmisję pakietową. ^d Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); in 2013 and 2014 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 — handheld computers (palmtops, PDAs). ^c In 2005 excluding mobile broadband connection using at least 3G technology, i.e. digital mobile network of broadened volume enabling video and package transmission. ^d Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

TABL. 14 (206). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a

PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną ^b	66,0	94,1	90,4	94,0	Enterprises using the Internet in their contacts with public administration ^b
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	12,6	11,7	15,0	14,9	Enterprises which received orders via computer networks
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	28,7	20,7	28,1	25,9	Enterprises which sent orders via computer networks

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Przedsiębiorstwa wykorzystują Internet głównie w celu: pozyskiwania informacji, pobierania i odsyłania wypełnionych formularzy, obsługi procedur administracyjnych oraz składania ofert dotyczących zamówień publicznych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Enterprises use the Internet mainly for: obtaining information, downloading and returning filled in forms, treating an administrative procedure, submitting a proposal in a public electronic tender system.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen ok. 1400—1800 reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług — VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju, w tym na 46 targowiskach w województwie mazowieckim.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of about 1400—1800 representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight system was based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces throughout the country, of which 46 marketplaces in Mazowieckie voivodship.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (207). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	102,1	102,4	100,8	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	102,9	101,9	99,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	104,9	103,3	104,0	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	97,2	98,2	94,9	94,8	Clothing and footwear
Mieszkanie	102,7	102,2	101,4	101,1	Dwelling
Zdrowie	102,1	103,0	101,7	100,3	Health
Transport	103,7	105,2	99,3	98,3	Transport
Rekreacja i kultura	101,5	100,9	102,7	101,0	Recreation and culture
Edukacja	104,1	101,6	98,8	96,2	Education

TABL. 2 (208). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	3,06	4,73	4,48	4,24	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,37	1,81	2,14	2,11	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	4,06	3,72	3,93	3,90	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,61	1,95	2,71	2,72	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	15,79	18,86	24,37	24,47	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	14,06	14,00	15,91	15,63	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,92	6,60	7,79	7,55	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	19,91	22,45	24,54	24,34	Pork ham, boiled — per kg
Kiełbasa wędzona — za 1 kg	12,21	14,26	17,49	17,41	Sausage smoked — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	14,11	18,18	21,53	21,01	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	12,21	13,67	15,06	14,54	Fresh carp — per kg
Śledź solony odglowiony — za 1 kg	8,67	9,27	12,87	12,97	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,51	2,91	2,90	3,06	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,42	1,73	1,80	1,96	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	9,80	12,23	14,01	14,67	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	16,55	17,64	21,27	21,36	Ripening cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,36	0,50	0,60	0,56	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	3,16	4,31	4,68	4,83	Fresh butter, fat content about 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,78	6,01	6,97	6,50	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	5,09	6,29	5,77	5,20	Oranges — per kg
Jabka ^a — za 1 kg	1,98	2,50	2,75	2,47	Apples ^a — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,26	1,64	1,65	1,60	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,51	1,97	2,05	1,62	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,93	1,47	1,53	1,34	Potatoes ^a — per kg

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (208). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,16	2,86	3,69	2,71	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,69	6,37	7,18	6,84	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,32	3,70	3,77	3,86	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	20,09	20,13	20,49	21,60	Vodka pure 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt.	5,21	9,10	11,81	12,44	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny — za 1 kpl.	487,27	489,35	476,25	506,17	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	154,05	165,58	194,64	197,76	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	140,76	167,70	181,49	192,34	Women's low leather shoes with non- -leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	26,49	32,73	39,61	40,59	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	2,16	2,88	3,47	3,53	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^b — za 1 kWh	0,42	0,57	0,66	0,65	Electricity for households (all-day tariff) ^b — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^c — za 1 m ³	1,47	2,38	2,57	2,70	Natural net-gas, high-methanated for households ^c — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	480,97	744,73	847,65	823,36	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	14,36	19,01	22,03	22,75	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	2,82	2,94	3,15	3,22	Heating of dwellings — per m ² of useful floor area
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1384 ^d	1330	1064	1066	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1310	1134	1057	1240 ^e	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	329,77	380,46	381,33	377,81	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	158,25	176,38	177,62	199,03	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g	3,00	4,56	4,60	4,85	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezolowiowa, 95- -oktanowa — za 1 l	4,03	4,63	5,53	5,33	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,18	2,59	3,49	3,41	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	13,55	15,15	16,21	16,44	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	12,87	16,18	18,55	19,26	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	57,32	74,85	81,75	82,83	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy	62383	76354	151341	143309	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa 2-rzędowa, zawieszana	9837	13608	14661	13613	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	23,96	32,39	45,80	42,76	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	16,60	14,00	17,00	24,92	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krwi	21,01	28,76	33,16	34,04	Cow's clinical examination

^b, ^c Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: ^b — 100 kWh energii elektrycznej, ^c — 18,25 m³ gazu. ^d W 2005 r. — poj. ok. 320 l. ^e W 2014 r. — na 5–7 kg suchej bielizny.

^b, ^c Including standing and variable charges with the monthly use: ^b — of 100 kWh of electricity, ^c — of 18,25 m³ of gas. ^d In 2005 — capacity about 320 l. ^e In 2014 — dry-linen capacity not exceeding 5–7 kg.

TABL. 3 (209). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds — per dt:
pszenicy	38,25	60,86	83,38	70,95	wheat
żyta	25,28	42,41	56,40	52,61	rye
jęczmienia	40,26	50,47	78,94	65,38	barley
owsa i mieszanek zbożowych	34,49	42,15	56,27	57,90	oats and cereal mixed
pszenżyta	31,52	47,45	71,45	61,23	triticale
Ziemniaki — za 1 dt	34,21	56,90	59,64	47,16	Potatoes — per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	45,53	66,19	62,99	51,91	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe — za 1 dt	18,31	11,12	14,49	12,31	Sugar beets — per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt ...	74,88	133,58	150,31	130,94	Industrial rape and turnip rape — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt	160,56	635,46	667,37	597,95	Raw tobacco — per dt
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)	4,15	4,35	6,16	5,75	cattle (excluding calves)
cielęta	10,23	8,66	9,38	9,14	calves
trzoda chlewna	3,86	3,92	5,41	4,83	pigs
drób	2,93	3,21	3,89	3,73	poultry
Mleko krowie — za 1 l	0,90	1,06	1,35	1,34	Cows' milk — per l
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,21	0,19	0,21	0,23	Consumer hen eggs — per piece

TABL. 4 (210). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					Cereal grain — per dt:
pszenicy	43,84	63,54	96,24	84,71	wheat
żyta	29,36	41,09	63,90	55,90	rye
jęczmienia	43,27	55,69	86,66	80,43	barley
owsa	33,06	44,18	63,91	62,07	oats
pszenżyta	37,56	48,68	80,50	70,05	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	52,61	97,76	100,06	99,51	Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					Livestock — per head:
krowa dojna	2124	2356	2770	2797	dairy cow
jałówka 1-rocza	1262	1428	1804	1672	one-year heifer
prosię na chów	132,15	123,15	156,41	149,21	piglet
koń roboczy	3347	2265	2758	2853	farm horse
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
cielęta	6,86	8,15	9,44	9,40	calves
trzoda chlewna	3,80	3,76	5,32	5,00	pigs
Jaja kurze — za 1 szt.	0,42	0,55	0,69	0,69	Hen eggs — per piece

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej — określonej odpowiednimi programami — skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz.U. Nr 39, poz. 211, z późn. zm.) — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej.

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant — determined by the appropriate thresholds — scale, of which special branches of agricultural activities.

An **agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. The **agricultural land area** including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211, with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz produkcji owoców uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych oraz uprawę drzew i krzewów owocowych poza sadami. Dane dotyczące powierzchni uprawy warzyw i owoców podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (**sady**), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens as well as area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and fruits production include their cultivation in the kitchen gardens and cultivation of fruit trees and bushes out of plantations. Data on area of vegetables and fruits have been based on experts estimation taking into account field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (**orchards**), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). **Final output**, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Agricultural output (gross, final and market) the presented data are not include supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other

uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2014 r. — z lat 2013 i 2014.

7. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

8. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 oznacza okres od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

11. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

13. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczyste przez:

elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices for two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the survey year, e.g. for 2014 — the prices from 2013 and 2014, are assumed.

7. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

8. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers the period from 1 VII 2013 to 30 VI 2014).

11. Agricultural land calculated by the registered location of the farm was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.

12. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

13. Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 — as of 30 VI.

14. Data — unless otherwise stated — are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
- b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),
- c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
- a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.
- 2. Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.
- Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:
- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
 - przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz polętka łowieckie).
- Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.
- Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.
- Zręby** są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.
- Halizny** są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat (do 2008 r. — 2 lata) oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.
- Plazowiny** są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.
- Drzewostany w klasie odnowienia** są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.
- *State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of the Environment,*
 - *nature protection units (national parks),*
 - *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,*
- b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),*
- c) *other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;*
- 2) **private forests** owned by:
- a) *natural persons,*
 - b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
 - c) *agricultural production cooperatives,*
 - d) *other legal persons.*
- 2. Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.
- Forest areas** include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:
- *covered by forest vegetation (wooded area),*
 - *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*
- These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.*
- Land connected with silviculture** includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.
- Felling sites** are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and designated for renewal in coming years.
- Blanks** are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years (until 2008 — 2 years) as well as crops and greenwoods in age category I (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.
- Irregularly stocked open stands** are areas planted with trees in age category II (21—40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.
- Tree stands in the restocking class** are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerebowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urzędzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454, z późn. zm.) — do powierzchni lądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w podziale według sortymentów drzewnych opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454, with later amendments) — since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in the rows according to wood assortments were compiled on the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo
Agriculture

TABL. 1 (211). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE ^a
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	347,5	228,8	212,2	.	Agricultural holdings ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	347,2	228,5	211,9	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	2135,7	1944,2	1901,9	1885,5	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	2069,8	1904,1	1863,6	1852,0	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	56,0	57,5	55,1	55,6	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	56,0	57,8	55,2	55,8	of which private farms
ziemniaków ^c	5,8	4,4	3,9	2,7	of potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	5,9	4,5	4,0	2,7	of which private farms
roślin przemysłowych	3,5	5,3	4,9	4,6	of industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	3,3	5,0	4,6	4,4	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	26,5	27,5	28,9	32,4	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	26,2	27,3	28,5	32,1	of which private farms
ziemniaków ^c	160	222	204	247	of potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	160	221	205	245	of which private farms
rzepaku i rzepiku	18,8	18,8	24,9	31,8	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	17,4	18,0	24,1	31,4	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bde} na 100 ha użytków rolnych	52,9	57,1	54,8	58,3	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bde} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	54,1	57,5	55,4	58,8	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	58,8	51,3	50,0	46,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	58,8	51,3	50,0	46,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{be} w %	9,8	9,3	9,4	8,0	Share of sows in pig stocks (as of June) ^{be} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	9,7	9,0	8,9	7,6	of which private farms
Produkcja żywności rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg	212,7	275,3	330,7	391,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	1026	1426	1398	1452	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	1052	1448	1417	1469	of which private farms
na 1 krowę	3888	5216	5123	5286	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3879	5217	5115	5281	of which private farms
Ciagniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,7	10,9	11,2	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	10,0	11,0	11,4	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{hg} na 1 ha użytków rolnych w kg	78,7	100,2	92,3	125,4	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{hg} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	77,9	99,4	92,3	124,9	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^d Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 288. ^e W latach 2005 i 2013 — stan trzody chlewnej w końcu lipca. ^f Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^g Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14

^a See general notes, item 3 on page 274. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 excluding kitchen gardens. ^d See note to the table 11 on page 288. ^e In 2005 and 2013 — pigs as of the end of July. ^f Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^g Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14 farming years.

TABL. 2 (212). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a

Stan w czerwcu
 AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa	SPECIFICATION	
		Total	indywidualne		
		w ha	in ha		
OGÓŁEM	2010	1944180	1904096	TOTAL	
	2013	1901921	1863594		
	2014	1885544	1852040		
W dobrej kulturze rolnej		1868523	1836463	In good agricultural condition	
Pod zasiewami		1193454	1170636	Sown area	
Grunty ugorowane		64024	63248	Fallow land	
Uprawy trwałe		113902	112915	Permanent crops	
w tym sady		108533	108035	of which orchards	
Ogrody przydomowe		5938	5928	Kitchen gardens	
Łąki trwałe		426661	420791	Permanent meadows	
Pastwiska trwałe		64545	62943	Permanent pastures	
Pozostale		17021	15578	Other	

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274.

^a In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 274.

TABL. 3 (213). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a

Stan w czerwcu
 FARMS BY AREA GROUPS^a
 As of June

LATA YEARS	w tys. in thous.	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
		o powierzchni użytków rolnych — w odsetkach with agricultural land area of — in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01— —1,99	2,00— —4,99	5,00— —9,99	10,00— —14,99	15,00— —19,99	20,00— —49,99	50,00 ha i więcej and more		
2010	228,8	1,3	14,0	30,5	29,0	12,7	5,6	6,1	0,8	9,91	8,50
2013	212,2	1,7	15,2	28,9	27,6	12,4	5,7	7,3	1,2	10,41	8,96

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 274; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a See general notes, item 2 on page 274; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (214). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	97,5	101,2	103,0	108,8	96,7	101,3	103,2	109,1	Gross output
roślinna	86,5	90,4	100,0	110,3	86,0	90,4	99,9	110,8	crop
zwierzęca.....	109,3	112,4	106,0	107,4	108,3	112,8	106,5	107,5	animal
Produkcja końcowa.....	99,6	102,2	104,3	110,9	98,6	102,4	104,6	111,2	Final output
roślinna	85,9	91,5	102,7	114,6	85,0	91,6	102,8	115,2	crop
zwierzęca.....	110,3	110,5	105,5	108,1	109,3	110,8	106,0	108,3	animal
Produkcja towarowa	102,0	99,9	106,7	106,9	101,1	99,8	107,7	107,1	Market output
roślinna	91,6	92,1	101,9	105,9	90,4	92,0	102,1	106,5	crop
zwierzęca.....	110,4	106,5	110,7	107,7	109,7	106,4	112,2	107,6	animal

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 275.

^a See general notes, item 6 on page 275.

TABL. 5 (215). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	46,1	45,5	48,2	49,3	Crop output
Zboża	12,6	9,0	14,4	11,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	9,5	6,8	10,2	8,5	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	2,5	1,8	3,1	2,7	<i>of which: wheat</i>
żyto	2,8	1,4	2,1	1,9	<i>rye</i>
jęczmień	0,9	0,6	1,0	0,7	<i>barley</i>
Ziemniaki	4,5	6,8	4,8	3,9	Potatoes
Przemysłowe.....	2,5	1,5	2,1	1,9	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	1,9	0,5	0,6	0,5	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	8,1	9,2	7,4	11,2	Vegetables
Owoce	11,0	9,0	10,1	12,5	Fruit
Siano łąkowe.....	3,1	3,3	2,7	2,3	Meadow hay
Pozostałe	4,3	6,7	6,7	6,1	Others

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 275.

^a See general notes, item 6 on page 275.

TABL. 5 (215). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) <i>GROSS OUTPUT (cont.)</i>					
Produkcja zwierzęca	53,9	54,5	51,8	50,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	25,4	26,3	25,8	25,0	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,3	4,7	4,7	5,5	cattle (excluding calves)
cielęta	1,0	1,2	0,5	0,6	calves
trzoda chlewna	12,9	9,8	7,7	6,3	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,7	10,2	12,6	12,4	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,7	0,2	-0,6	0,3	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	20,9	20,9	22,0	18,7	Cows' milk
Jaja kurze	4,9	5,4	3,1	5,4	Hen eggs
Obornik	1,9	1,4	1,4	1,2	Manure
Pozostałe	0,2	0,2	0,1	0,1	Others
PRODUKCJA TOWAROWA <i>MARKET OUTPUT</i>					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	40,0	41,9	42,6	43,7	Crop output
Zboża	8,6	7,3	11,0	6,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	7,8	6,4	9,4	4,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	2,9	2,2	3,9	2,3	of which: wheat
żyto	1,7	1,0	1,4	1,1	rye
jęczmień	0,7	0,6	0,7	0,3	barley
Ziemniaki	3,0	6,4	4,2	3,2	Potatoes
Przemysłowe	3,3	2,0	2,1	2,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,6	0,7	0,8	0,7	of which sugar beets
Warzywa	9,5	10,7	8,6	12,3	Vegetables
Owoce	13,6	11,5	12,8	15,1	Fruit
Pozostałe	2,1	4,1	3,8	4,3	Others
Produkcja zwierzęca	60,0	58,1	57,4	56,3	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	31,8	33,5	31,8	31,6	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	4,4	6,3	6,0	6,8	cattle (excluding calves)
cielęta	1,3	1,5	0,6	0,6	calves
trzoda chlewna	15,1	11,5	8,8	8,0	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	10,4	13,6	16,1	16,0	poultry
Mleko krowie	23,1	18,9	22,2	19,2	Cows' milk
Jaja kurze	4,9	5,6	3,3	5,3	Hen eggs
Pozostałe	0,2	0,2	0,1	0,1	Others

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (216). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2005 ^a	2010 ^b	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
OGÓŁEM	1349660	1205579	1168621	1193454	1170636	TOTAL
Zboża	1013642	922454	875645	879616	864895	Cereals
zboża podstawowe.....	756260	693793	644096	663888	652775	basic cereals
pszenica.....	135477	126756	143325	169129	163464	wheat
żyto.....	309713	198645	189316	155367	154043	rye
jęczmień.....	59346	58426	49344	49774	47993	barley
owies.....	100887	109896	84807	87652	87079	oats
pszenżyto.....	150837	200069	177304	201966	200196	triticale
mieszanki zbożowe ...	228152	185184	163367	149446	149140	cereal mixed
gryka, proso i pozosta- łe zbożowe	4787	9339	11048	10189	9306	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno ...	24443	34137	57134	56093	53674	maize for grain
Strączkowe.....	11866	18754	16482	13821	13336	Pulses
konsumpcyjne	1461	1980	2003	2803	2643	edible
pastewne ^c	10405	16774	14479	11018	10693	feed ^c
Ziemniaki	78920	53628	45854	32696	31878	Potatoes
Przemysłowe.....	47535	64327	57025	54826	51245	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	22187	11756	9775	11909	11344	sugar beets
oleiste	24931	52196	47021	42415	39407	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	23339	47491	44848	39048	36068	of which rape and turnip rape
Pastewne	117858	100102	124694	162094	159678	Feed
w tym:						of which:
okopowe	1645	932	443	531	483	root plants
kukurydza na pasze ...	51550	61458	81118	113498	112279	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	79839	46314	48921	50401	49604	Other crops ^d

^a Łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274. ^c Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^d Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a Including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^b Data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 274. ^c Including cereal and pulse mixed for grain. ^d Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (217). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006—2010 ^a	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	2672284	2618008	2624379	2962160	2883641	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1978941	1907716	1858226	2153387	2092747	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	445968	439229	524975	658634	621418	<i>wheat</i>
żyto	578040	453588	427815	413667	409753	<i>rye</i>
jęczmień.....	181526	169930	158088	165771	156836	<i>barley</i>
owies.....	224824	258276	200098	236225	234243	<i>oats</i>
pszenżyto.....	548583	586693	547250	679089	670497	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe.....	556639	498016	433848	455573	454545	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki.....	1436512	1189098	936540	806141	781011	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	759920	528134	601291	745921	714324	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	74970	89108	111705	124303	113393	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	2121899	2350113	2515233	2346966	2332344	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	26,2	28,4	30,0	33,7	33,3	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	25,7	27,5	28,9	32,4	32,1	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	32,9	34,7	36,6	38,9	38,0	<i>wheat</i>
żyto	21,0	22,8	22,6	26,6	26,6	<i>rye</i>
jęczmień.....	26,9	29,1	32,0	33,3	32,7	<i>barley</i>
owies.....	21,6	23,5	23,6	27,0	26,9	<i>oats</i>
pszenżyto.....	29,4	29,3	30,9	33,6	33,5	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe.....	24,9	26,9	26,6	30,5	30,5	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki.....	178	222	204	247	245	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	433	449	615	626	630	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	24,7	18,8	24,9	31,8	31,4	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	53,4	55,3	59,1	55,0	55,4	<i>Meadow hay</i>

^a Przeciętne roczne.
^a Annual averages.

TABL. 8 (218). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^c w ha — stan w czerwcu AREA ^c in ha — as of June						
OGÓŁEM	28443	21204	17584	25468	25265	TOTAL
Kapusta	4614	2909	3167	4801	4798	Cabbages
Kalafiorzy	1664	1643	1245	1809	1809	Cauliflowers
Cebula	4414	2890	2209	3375	3286	Onions
Marchew jadalna	4409	2929	2252	3294	3267	Carrots
Buraki ćwikłowe	1935	951	1356	2061	2060	Beetroots
Ogórki	3303	2092	1905	2898	2896	Cucumbers
Pomidory	1626	539	1149	1738	1719	Tomatoes
Pozostale ^d	6479	7251	4302	5492	5431	Others ^d
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	661095	638442	666134	719058	714322	TOTAL
Kapusta	177363	156862	211200	237590	237489	Cabbages
Kalafiorzy	32400	37680	38064	38347	38343	Cauliflowers
Cebula	91209	85469	84105	90673	88062	Onions
Marchew jadalna	124745	120032	96892	107597	106180	Carrots
Buraki ćwikłowe	49222	37139	51532	57272	57260	Beetroots
Ogórki	51240	50121	51418	55063	55037	Cucumbers
Pomidory	29883	14643	28890	33573	33517	Tomatoes
Pozostale ^d	105034	136496	104034	98942	98434	Others ^d
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Kapusta	384	539	667	495	495	Cabbages
Kalafiorzy	195	229	306	212	212	Cauliflowers
Cebula	207	296	381	269	268	Onions
Marchew jadalna	283	410	430	327	325	Carrots
Buraki ćwikłowe	254	390	380	278	278	Beetroots
Ogórki	155	240	270	190	190	Cucumbers
Pomidory	184	272	252	193	195	Tomatoes
Pozostale ^d	162	188	242	180	181	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (219). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006—2010 ^b	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^c w ha — stan w czerwcu AREA ^c in ha — as of June						
OGÓŁEM	94370	92593	95925	92589	92303	TOTAL
Jablonie.....	70885	69621	74572	68973	68900	Apples
Grusze.....	4192	2591	4262	4573	4570	Pears
Śliwy.....	4440	3409	4106	4570	4567	Plums
Wiśnie	10412	10602	9419	10364	10358	Cherries
Czereśnie	2992	3881	2869	3331	3131	Sweet cherries
Pozostałe ^d	1448	2489	697	778	778	Others ^d
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	1032839	900105	1606671	1584050	1582699	TOTAL
Jabłka.....	917535	787761	1471464	1446006	1444728	Apples
Gruszki.....	20994	15294	33192	32421	32417	Pears
Śliwki.....	22888	20250	26531	26635	26630	Plums
Wiśnie	58535	59335	58437	60488	60426	Cherries
Czereśnie	10956	15085	14733	16214	16212	Sweet cherries
Pozostałe ^d	1931	2381	2315	2287	2286	Others ^d
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Jabłka.....	129	113	197	210	210	Apples
Gruszki.....	50	59	78	71	71	Pears
Śliwki.....	52	59	65	58	58	Plums
Wiśnie	56	56	62	58	58	Cherries
Czereśnie	37	39	51	49	52	Sweet cherries
Pozostałe ^d	13	10	33	29	29	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (220). POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH ^a
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT ^a

O W O C E	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		F R U I T
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^c w ha — stan w czerwcu AREA ^c in ha — as of June						
O G Ó Ł E M	24659	27899	34871	34648	34439	T O T A L
Truskawki ^d	15176	13321	19387	18226	18219	Strawberries ^d
Maliny ^e	2223	2891	3246	3352	3351	Raspberries ^e
Porzeczki	5538	8314	9144	10459	10438	Currants
Agrest	301	514	335	276	275	Gooseberries
Pozostałe ^f	1420	2859	2758	2337	2156	Others ^f
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
O G Ó Ł E M	88930	88366	99347	87534	87060	T O T A L
Truskawki ^d	47219	38305	51630	52434	52419	Strawberries ^d
Maliny ^e	5214	6253	5202	6170	6166	Raspberries ^e
Porzeczki	24771	26158	23414	17170	17115	Currants
Agrest	1127	1617	1632	967	966	Gooseberries
Pozostałe ^f	10598	16033	17470	10794	10395	Others ^f
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Truskawki ^d	31	29	27	29	29	Strawberries ^d
Maliny ^e	23	22	16	18	18	Raspberries ^e
Porzeczki	45	31	26	16	16	Currants
Agrest	37	31	49	35	35	Gooseberries
Pozostałe ^f	75	56	63	46	48	Others ^f

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern high-bush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (221). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	954298	1057957	1084249	1146096	950268	1050153	1077511	1139809	Cattle
w tym krowy	560652	542415	541603	536353	558770	538935	538876	533662	of which cows
Trzoda chlewna ^b ..	2026635	1438016	951760	1005400	1995296	1386135	920538	967008	Pigs ^b
w tym lochy	199337	134096	89124	80437	193538	124327	82351	73517	of which sows
Owce	10054	9282	7657	4878	9819	8982	7561	4810	Sheep
w tym maciorki ..	5187	6711	2873	2529	5010	6524	2796	2464	of which ewes
Konie ^c	61170	47229	31765	.	60357	46656	31353	.	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	1129408	1110040	1042541	1099842 ^d	1120651	1095417	1032048	1088636 ^d	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	44,7	54,4	57,0	60,8	45,9	55,2	57,8	61,5	Cattle
w tym krowy	26,3	27,9	28,5	28,4	27,0	28,3	28,9	28,8	of which cows
Trzoda chlewna ^b ..	94,9	74,0	50,0	53,3	96,4	72,8	49,4	52,2	Pigs ^b
w tym lochy	9,3	6,9	4,7	4,3	9,4	6,5	4,4	4,0	of which sows
Owce	0,5	0,5	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4	0,3	Sheep
w tym maciorki ..	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	of which ewes
Konie ^c	2,9	2,4	1,7	x	2,9	2,5	1,7	x	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	52,9	57,1	54,8	58,3 ^d	54,1	57,5	55,4	58,8 ^d	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W latach 2005 i 2013 — stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. ^d Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a See general notes, item 3 on page 274; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b In 2005 and 2013 — as of the end of July. ^c Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years. ^d For the calculation we use the horse stocks of 2013.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (222). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	17215,3	18788,2	23585,0	23268,2	22306,1	Hens in thous. heads
w tym nioski	7100,1	7401,3	9055,1	9079,0	8664,3	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	50,2	23,6	116,0	88,4	88,4	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	327,8	503,1	865,6	572,5	572,5	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	320,2	187,2	183,7	275,2	275,1	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	806	966	1240	1234	1204	Hens per 100 ha of agricul- tural land ^c in heads
w tym nioski	332	381	476	482	468	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274.
^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry. ^c See general notes, item 3 on page 274.

TABL. 13 (223). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
 IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	171,7	226,2	275,5	246,9	245,3	Cattle (excluding calves)
Cieleta	200,3	232,9	133,3	97,6	97,3	Calves
Trzoda chlewna	2530,1	2038,2	1496,5	1551,1	1510,0	Pigs
Owce	4,3	2,2	2,9	4,1	4,1	Sheep
Konie	16,9	13,4	7,5	7,3	7,3	Horses

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
 IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	89,1	122,2	146,4	133,3	132,5	Cattle (excluding calves)
Cieleta	14,6	16,2	9,8	7,9	7,9	Calves
Trzoda chlewna	283,3	252,4	198,4	217,9	213,3	Pigs
Owce	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	Sheep
Konie	7,4	7,8	4,2	4,2	4,2	Horses
Drób	212,1	326,4	501,2	641,0	613,4	Poultry
Kozy i króliki	0,5	0,4	0,3	0,5	0,4	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (224). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	454,3	535,2	628,9	738,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	429,9	504,2	591,1	696,0	meat and fats
wołowe	46,6	64,3	76,0	69,0	beef
cielęce	8,8	9,7	5,9	4,7	veal
wieprzowe	221,1	196,8	154,8	170,0	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	4,1	4,1	2,3	2,3	horseflesh
drobiowe	148,4	228,5	350,8	448,7	poultry
kozy i królicze ^b	0,8	0,7	1,2	1,1	goat and rabbit ^b
podroby	24,4	31,0	37,8	42,9	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in kg					
OGÓŁEM	212,7	275,3	330,7	391,8	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes, item 3 on page 274.

TABL. 15 (225). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	2190,3	2772,9	2658,5	2737,8	2721,0	in million litres
na 100 ha użytków rol- nych ^a w tys. l	102,6	142,6	139,8	145,2	146,9	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	3888	5216	5123	5286	5281	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	1559,9	1608,0	1958,7	1936,2	1853,0	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosici w szt.	221	211	226	220	220	Average annual number of eggs per laying hen in units

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274.

^a See general notes, item 3 on page 274.

TABL. 16 (226). **CIĄGNIKI ROLNICZE^a**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach..... 2005	207561	206756	In units
2010	210991	209983	
2013	213177	212428	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha 2005	10,3	10,0	Agricultural land area per tractor in ha
2010	9,21	9,07	
2013	8,92	8,77	

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 274.

N o t e. Since 2010 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 17 (227). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
 W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK^a**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS
 OF PURE INGREDIENT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10	2012/13	2013/14		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	168175	194729	175634	236422	231407	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	79446	113119	119410	132723	130044	nitrogenous
fosforowe	39759	39296	22220	43633	42822	phosphatic
potasowe	48970	42314	34005	60066	58541	potassic
Nawozy wapniowe ^c	116594	45884	56246	62215	59565	Lime fertilizers ^c

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	78,7	100,2	92,3	125,4	124,9	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	37,2	58,2	62,8	70,4	70,2	nitrogenous
fosforowe	18,6	20,2	11,7	23,1	23,1	phosphatic
potasowe	22,9	21,8	17,9	31,9	31,6	potassic
Nawozy wapniowe ^c	54,6	23,6	29,6	33,0	32,2	Lime fertilizers ^c

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 274. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 18 (228). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^{a)}
 VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^{a)})

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	4391181,0	6053518,9	9762078,9	9539358,6	9268573,5	T O T A L
Produkty roślinne	935743,0	1611243,5	3019682,6	2372615,7	2259589,5	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	167205,6	314886,4	512974,4	501401,8	445746,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	138678,3	256022,9	325825,9	353283,8	303804,8	of which basic cereals
pszenica	114236,7	183758,6	231943,1	248767,7	211699,2	wheat
żyto	14577,0	30671,1	33254,2	40253,0	36802,2	rye
jęczmień	4023,0	15280,3	19410,4	9908,0	8767,6	barley
owies i mieszanki zbożowe	426,3	796,5	2856,3	3367,7	2764,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	5415,3	25516,3	38361,9	50987,4	43771,2	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	163948,9	313898,3	510594,3	499537,4	445137,0	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	138068,4	255053,3	323449,2	351958,4	303197,7	of which basic cereals
pszenica	113975,5	183391,6	231147,5	248356,2	211528,0	wheat
żyto	14523,5	30618,9	33177,4	40153,9	36762,5	rye
jęczmień	3929,3	15036,1	18850,3	9683,3	8613,9	barley
owies i mieszanki zbożowe	328,4	746,5	2652,1	3240,4	2643,0	oats and cereal mixed
pszenżyto	5311,7	25260,2	37621,8	50524,5	43650,3	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	447,1	506,2	114,0	137,7	137,7	Edible pulses ^b
Ziemniaki	21772,1	31326,2	28941,9	27913,6	21678,5	Potatoes
Buraki cukrowe	166096,3	55434,6	95901,3	82661,3	78783,3	Sugar beets
Rzepak i rzepik	32908,1	119024,9	172689,1	115008,1	106265,4	Rape and turnip rape
Warzywa	81501,3	218909,5	332324,6	269332,0	265425,4	Vegetables
Owoce	398107,0	655585,9	1515938,2	996729,5	996694,0	Fruit
Produkty zwierzęce	3455438,1	4442275,4	6742396,3	7166742,9	7008984,0	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	1812753,6	2314681,2	3693598,0	3849371,6	3729315,8	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	317967,4	430677,7	778117,7	600097,7	598699,2	cattle (excluding calves)
cielęta	43593,0	37512,7	31660,5	43739,0	43737,2	calves
trzoda chlewna	818704,9	821785,6	1008046,8	956944,6	947318,7	pigs
owce	123,4	411,3	299,6	513,2	513,2	sheep
konie	31352,6	23353,5	26498,6	25327,0	25292,9	horses
drób	601012,2	1000940,5	1848974,7	2222750,0	2113754,5	poultry
Mleko krowie	1571428,1	1874334,2	2727937,6	2931739,5	2921594,7	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	1206,8	57622,6	77483,2	96805,3	96493,1	Consumer hen eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in zł

O G Ó Ł E M	2056	3114	5133	5059	5005	T O T A L
Produkty: roślinne	438	829	1588	1258	1220	Products: crop
zwierzęce	1618	2285	3545	3801	3784	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 274.
^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes, item 3 on page 274.

TABL. 19 (229). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Zboża w t.....	452655	554521	681485	790446	705210	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	384516	459962	420080	531144	456287	of which basic cereals
pszenica	298506	301818	278028	350545	297237	wheat
żyto	57623	72304	58958	76503	70149	rye
jęczmień	9956	30237	24472	15045	13229	barley
owies i mieszanki zbożowe	1236	1918	4947	5758	4763	oats and cereal mixed
pszenżyto	17195	53685	53675	83293	70909	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	450903	552864	678693	788291	704432	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	382955	458325	417292	529308	455511	of which basic cereals
pszenica	297943	301324	277220	350058	297020	wheat
żyto	57448	72202	58828	76318	70075	rye
jęczmień	9759	29792	23878	14812	13081	barley
owies i mieszanki zbożowe	952	1771	4713	5597	4614	oats and cereal mixed
pszenżyto	16853	53236	52653	82523	70721	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	148	150	19	31	31	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	63640	55054	48525	59195	45560	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t.....	907093	498452	662030	671757	640160	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t.....	43934	89109	114888	87831	81700	Rape and turnip rape in t
Warzywa w t.....	107311	175066	218478	215160	212527	Vegetables in t
Owoce w t	543658	693168	1333215	1438841	1438824	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	502773	628093	794576	906864	880893	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	76557	99083	126373	104351	104100	cattle (excluding calves)
cielęta	4262	4333	3375	4785	4785	calves
trzoda chlewna	211919	209373	186355	198078	195921	pigs
owce	28	57	50	127	127	sheep
konie	4736	3690	3397	3181	3176	horses
drób.....	205271	311557	475026	596342	572784	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.....	354402	438407	547443	630690	612388	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l.....	1741058	1770083	2026398	2180932	2172621	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	5660	300681	363728	417177	416281	Consumer hen eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.
^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (230). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2005	237	2921	612	12932
2010	1232	25026	703	21203
2013	1946	45989	663	17456
2014	2024	50486	350	9868

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
 Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (231). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
 Stan w dniu 10 III
MAJOR GAME SPECIES^a
 As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005 ^b	2010 ^b	2013	2014	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie.....	627	1411	2417	2819	Moose
Daniele.....	176	222	654	749	Fallow deer
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie.....	2,7	4,4	7,0	7,2	Deer
Sarny.....	37,0	48,4	61,5	63,8	Roe deer
Dziki.....	8,4	14,6	18,8	19,8	Wild boars
Lisy.....	19,1	19,9	21,4	20,5	Foxes
Zające.....	88,7	90,3	110,8	116,9	Hares
Bażanty.....	45,1	59,7	75,2	75,6	Pheasants
Kuropatwy.....	71,7	67,0	48,5	48,1	Partridges

^a Dane szacunkowe. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (232). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2013/14	2014/15	GAME SPECIES
Jelenie.....	542	922	1843	2119	Deer
Daniele.....	20	27	109	123	Fallow deer
Sarny.....	5434	7029	10748	12283	Roe deer
Dziki.....	4089	11017	14253	17021	Wild boars
Lisy.....	14105	13334	13042	14516	Foxes
Zająca.....	7999	4648	3039	3203	Hares
Bażanty.....	11627	12317	15585	16583	Pheasants
Kuropatwy.....	3772	895	1365	1618	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (233). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
Stan w dniu 10 III
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS
As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	365	351	362	363	number ^a
członkowie ^b	13415	13880	14865	14525	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba.....	610	598	589	602	number
powierzchnia w tys. ha.....	3039,2	3009,2	2998,9	3095,0	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych.....	711,3	712,3	706,7	725,7	of which on forest land

^a, ^b Dane grupowane według siedziby: ^a — koła łowieckiego, ^b — zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a, ^b Data grouped according to the seat: ^a — of hunting club, ^b — of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 (234). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	798467	820663	829398	833939	TOTAL in ha
Lasy	787013	808772	817388	821882	Forests
Publiczne.....	454104	455370	456395	456760	Public
zalesione.....	448993	449675	449333	449441	wooded
niezalesione.....	5112	5694	7062	7319	non-wooded
własność Skarbu Państwa.....	451867	453105	454062	454127	owned by the State Treasury
zalesione.....	446809	447467	447053	446874	wooded
niezalesione.....	5058	5638	7008	7254	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych.....	415605	417303	418511	419029	managed by the State Forests
zalesione.....	412108	412948	412642	412896	wooded
niezalesione.....	3496	4355	5869	6133	non-wooded
parki narodowe.....	26842	26906	26954	26900	national parks
zalesione.....	26073	26138	26185	26131	wooded
niezalesione.....	769	769	769	769	non-wooded
własność gmin ^a	2237	2265	2334	2342	gmina ^a owned
zalesione.....	2183	2208	2280	2279	wooded
niezalesione.....	54	57	54	63	non-wooded
pozostałe.....	.	.	.	291	other
zalesione.....	.	.	.	288	wooded
niezalesione.....	.	.	.	3	non-wooded
Prywatne.....	332909	353402	360993	365122	Private
zalesione.....	326536	346584	353489	358231	wooded
niezalesione.....	6373	6818	7504	6891	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną ...	11454	11892	12010	12057	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	22,1	22,7	23,0	23,1	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %...	22,7	23,3	23,6	23,7	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25 i 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010—2014 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25 and 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2010—2014 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (235). POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym — w % ogółem — powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowie- nia ^a i o budowie przezę- bowej in restock- ing class ^a with a selection structure
			w klasie wieku in age group							
			I (1—20 lat years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)	V (81—100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	817389	94,8	10,8	15,4	29,3	21,2	12,6	4,7	0,8	
TOTAL w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych.....	418511	98,1	11,9	11,9	22,7	25,6	18,6	6,1	1,2	
Managed by the State Forests										
Lasy prywatne.....	360993	91,5	10,5	19,5	38,0	16,2	5,4	1,4	0,5	
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w ha in ha	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	817389	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	607424	74,4	78,2	70,5	Coniferous trees
w tym: sosna.....	590203	72,3	74,7	69,7	of which: pine
świerk.....	8782	1,1	1,5	0,7	spruce
jodla.....	5301	0,6	1,3	—	fir
Drzewa liściaste.....	209965	25,6	21,8	29,5	Broadleaved trees
w tym: buk.....	2621	0,3	0,6	—	of which: beech
dąb.....	63032	7,7	8,8	5,9	oak
grab.....	6093	0,7	0,7	0,9	hornbeam
brzoza.....	65833	8,1	5,8	10,9	birch
olsza.....	55130	6,7	4,4	9,2	alder
osika.....	10051	1,2	0,7	2,0	aspen

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including class for restocking.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (236). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU
GROWING STOCK OF STANDING WOOD

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w dam ³ Gross ^a grand total timber in dam ³	W tym — w % ogółem — na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerebowej in restocking class ^c with a selection structure	prze- sto- je ^b hold- -over trees ^b
			w klasie wieku in age group							
			I (1—20 lat years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)	V (81—100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM TOTAL	198623	99,6	1,1	10,7	32,2	27,5	19,0	7,7	0,8	0,5
w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych..... Managed by the State Forests	109770	99,9	0,9	7,7	21,9	31,0	26,8	9,6	1,4	0,5
Lasy prywatne..... Private forests	78307	99,2	1,7	15,2	48,6	22,6	8,3	2,2	0,2	0,5

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a total timber	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests		lasy prywatne private forests	
		w dam ³ in dam ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	198623	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste.....	154809	78,0	82,7	72,6	Coniferous trees
w tym: sosna.....	150906	76,0	79,5	72,1	of which: pine
świerk.....	1527	0,8	1,1	0,4	spruce
jodła.....	1514	0,8	1,4	—	fir
Drzewa liściaste.....	43814	22,0	17,3	27,4	Broadleaved trees
w tym: buk.....	296	0,1	0,3	—	of which: beech
dąb.....	12017	6,0	6,5	4,6	oak
grab.....	1205	0,6	0,5	0,8	hornbeam
brzoza.....	11574	5,8	4,2	8,2	birch
olsza.....	14622	7,4	4,3	11,2	alder
osika.....	2518	1,3	0,7	2,3	aspen

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym koleją rębności. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including class for restocking.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (237). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym wła- sność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	228	201	166	156	156	156	—	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	3776	3150	3593	3583	3107	3095	476	Renewals and afforestations
odnowienia	2866	2434	3053	3204	3064	3056	140	renewals
sztuczne	2778	2289	2796	2805	2710	2702	95	artificial
zrębów ^b	2670	2252	2752	2766	2685	2681	81	fellings sites ^b
halizn i płazowin	108	37	45	39	26	21	14	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne	88	145	257	399	354	354	45	natural
zalesienia ^c	910	716	540	379	43	39	336	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d	452	337	408	377	278	278	99	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	18557	16661	19068	19562	17860	17838	1702	Tending ^e
w tym:								of which:
upraw	13444	13313	14972	15626	13953	13939	1673	crops
młodników	4560	3178	4050	3839	3839	3839	—	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^f	428	159	36	60	60	60	—	introduction of undergrowth ^f
Melioracje	2944	3055	4115	4293	4293	4293	—	Drainage

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (238). POZYSKANIE DREWNA ^a
REMOVALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam³...	1857,2	1932,9	2251,7	2336,9	2144,3	2142,5	192,6	TOTAL in dam³
Grubizna	1795,4	1867,6	2159,2	2242,9	2050,2	2048,5	192,6	Timber
Grubizna iglasta.....	1331,7	1443,2	1641,5	1721,4	1579,7	1578,3	141,7	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	568,6	636,5	693,8	768,0	690,8	689,9	77,2	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	644,0	672,5	784,8	791,4	753,1	752,8	38,3	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	463,7	424,4	517,7	521,4	470,5	470,2	50,9	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	132,0	104,3	107,2	116,1	95,3	95,1	20,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	239,2	226,3	269,9	256,4	243,3	243,3	13,1	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe.....	61,8	65,3	92,5	94,0	94,0	94,0	.	Slash
Do przerobu przemysłowego.....	5,7	3,5	5,1	4,3	4,3	4,3	.	Slash for industrial uses
Opalowe.....	56,0	61,9	87,4	89,7	89,7	89,7	.	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³.....	228,1	230,9	264,2	272,9	448,9	451,1	52,8	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień, patrz tabl. 29.ª Excluding logging (large timber) from plantings, see table 29.

TABL. 29 (239). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEM
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	1	2	16	3	—	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt.: drzew	54189	28860	29137	33362	8823	Plantings in units of: trees
krzewów	142532	61296	172399	328354	8731	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	72535	132947	129778	143977	112015	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	5849	52880	28069	35519	30792	coniferous
w tym drewno wielkowymiaro- we ogólnego przeznaczenia	3136	28889	15289	19330	16936	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	66686	80067	101709	108458	81223	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiaro- we ogólnego przeznaczenia	21052	29711	33702	36314	28428	of which large-size general purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (240). POŻARY W LASACH^a
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pożary	3540	1058	1126	1169	Number of fires
w tym: podpalenia	2105	506	509	457	of which: arson
nieostrożność dorosłych....	1055	283	265	259	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	1679,50	281,31	296,26	450,38	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	965,51	112,98	112,51	227,43	of which: arson
nieostrożność dorosłych....	477,05	64,96	49,33	74,85	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,47	0,27	0,26	0,39	Average forest areas burned by fire in ha

^a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

^a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.

Source: data of the Forest Research Institute.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 3 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 oraz nomenklaturą PRODPOL stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych, która zharmonizowana jest z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL-u.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano skrócone nazwy.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

Moreover, data in table 3 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODPOL nomenclature applied in surveys on production of industry products which is harmonised with PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising the sum of some PKWiU/PRODPOL positions.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;

- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 22.

Jako **cenę stałą** w 2014 r. przyjęto cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności — PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Podmioty gospodarcze zwie się dalej podmiotami budowlanymi.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zlecieniowym (tj. na rzecz obcych zleciiodawców) przez podmioty budowlane.

- 3) *flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 22.*

*As **constant prices** in 2014 were adopted 2010 constant prices (2010 average current prices).*

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

*6. Data regarding **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation) and includes full- and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.*

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Construction”. Economic entities are referred to hereafter as construction entities.

2. Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. *The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).*

5. *Information regarding buildings completed (by all investors):*

- *within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).*

6. *Data regarding average paid employment and average monthly gross wages and salaries concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation) and includes full- and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (241). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		2013 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł			w odset- kach in percent		
	ceny bieżące		current prices			
OGÓŁEM	126249,0	185470,3	238765,5	236641,5	100,0	99,8
TOTAL						
sektor publiczny	23279,7	36308,4	41206,2	44172,4	18,7	x
<i>public sector</i>						
sektor prywatny	102969,3	149161,9	197559,3	192469,1	81,3	x
<i>private sector</i>						
Górnictwo i wydobywanie	215,9	1060,8	1239,5	1339,3	0,6	108,6
Mining and quarrying						
Przetwórstwo przemysłowe	96647,2	144448,0	184208,3	183790,5	77,7	102,1
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	24105,3	32451,3	41997,1	39832,2	16,8	97,1
<i>Manufacture of food products</i>						
Produkcja napojów	4612,4	5166,9	5448,1	5575,5	2,4	99,5
<i>Manufacture of beverages</i>						
Produkcja wyrobów tekstylnych	218,7	309,1	295,5	343,3	0,1	109,8
<i>Manufacture of textiles</i>						
Produkcja odzieży	972,9	870,4	1080,0	1135,1	0,5	105,4
<i>Manufacture of wearing apparel</i>						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	327,2	348,9	387,9	458,7	0,2	113,0
<i>Manufacture of leather and related products</i>						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ ..	546,7	803,6	868,8	1015,6	0,4	115,8
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	4002,5	4009,7	5352,0	6112,2	2,6	111,3
<i>Manufacture of paper and paper products</i>						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1528,5	1908,6	2939,6	3428,5	1,4	113,7
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	8001,1	12359,3	15234,5	14615,4	6,2	93,3
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	2228,8	2701,2	3196,0	2962,9	1,3	89,0
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	4171,5	6148,9	8471,9	8574,0	3,6	103,3
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (241). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		2013 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł				w odset- kach in percent	
	ceny bieżące current prices					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2957,1	6353,7	6181,5	6490,6	2,7	104,8
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	1175,0	1909,0	4537,8	4546,3	1,9	102,2
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3658,4	5354,7	7390,4	8362,7	3,5	111,6
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i op- tycznych	6736,4	9151,2	6493,5	8186,5	3,5	123,9
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	3978,2	7909,9	9082,5	9830,2	4,2	110,8
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4794,8	5542,4	6261,5	7388,8	3,1	110,9
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2384,7	1954,9	3198,8	3118,0	1,3	98,8
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	441,7	446,2	840,7	873,8	0,4	98,4
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	1303,9	984,6	1649,3	2084,2	0,9	128,9
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	436,8	879,1	1029,4	830,6	0,4	84,6
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	1248,8	3505,0	3499,5	4827,5	2,0	133,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	27663,9	36055,3	48756,0	46723,9	19,7	90,8
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1722,0	3906,2	4561,7	4787,8	2,0	106,8
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	63,3	307,5	355,4	448,7	0,2	121,6
<i>Water collection, treatment and supply</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	711,8	2168,8	2438,8	2563,0	1,1	109,5
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (242). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	126249,0	185470,3	238765,5	236641,5	TOTAL
podmioty o liczbie zatrudnionych:					entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej	10961,7	13364,5	17847,5	18755,8	49 persons and less
50—249	25419,7	27595,3	35359,0	38018,8	50—249
250—499	15574,8	18922,1	26093,4	25676,8	250—499
500—999	17628,0	23885,7	25183,9	21968,4	500—999
1000 osób i więcej	56664,8	101702,7	134281,7	132221,7	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (243). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	44,4	66,1	62,0	64,2	31,6	cattle and calves
trzody chlewnej	173,3	217,0	214,3	206,8	17,0	pigs
Mięso drobiowe w tys. t	173,1	271,9	451,5	502,8	22,9	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t	142,2	154,6	150,4	145,5	19,1	Cured meat products ^c in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	3627,6	3480,7	3717,3	4132,0	46,4	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	4207,5	5605,8	7882,6	6050,9	21,0	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w tys. t	32,9	19,5	16,0	14,8	8,2	Butter and dairy spreads in thous. t
Sery i twarogi w tys. t	168,2	202,8	237,9	247,2	30,9	Cheese and curd in thous. t

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, z dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. ^e Otrzymywane z mleka.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing.

TABL. 3 (243). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Mąka pszenna w tys. t	162,3	406,8	415,3	401,2	17,7	Wheat flour in thous. t
Mąka żytnia w tys. t	26,2	47,8	65,6	58,7	25,3	Rye flour in thous. t
Makaron w tys. t	32,5	45,3	23,0	21,2	12,6	Pasta in thous. t
Piwo otrzymywane ze słodu ^f w tys. hl	342,7	10150,9	#	9710,2	24,2	Beer from malt ^f in thous. hl
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:						Clothes and garments in thous. units:
garnitury i komplety męskie lub chłopięce	966	349	131	37	2,7	men's or boys' suits and ensembles
placze damskie lub dziewczęce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	279	211	177	183	29,1	women's or girls' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
kosztiumy i komplety damskie lub dziewczęce	237	254	163	162	22,4	women's or girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce...	482	288	238	264	18,3	women's or girls' jackets
sukienki, spódnice i spódnico- spodnie damskie lub dziewczęce.....	366	480	388	413	8,5	women's or girls' dresses, skirts and culottes
Bielizna osobista w tys. szt.:						Clothing in thous. units:
bluzki, koszule i bluzy damskie lub dziewczęce z dzianin.....	861	987	1074	806	9,7	women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses, knitted or crocheted
bluzki, bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce z tkanin	209	388	227	235	6,3	women's or girls' textile blouses and shirt-blouses
Blezery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt.	2054	935	560	672	14,3	Jerseys, pullovers, cardigans, waistcoats and similar articles, knitted or crocheted in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^g w tys. par	1948	1467	1267	1533	10,3	Footwear with leather uppers ^g in thous. pairs
Tarcica w dam ³	90,9	166,2	163,5	181,2	3,8	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	71,0	153,8	147,4	163,5	3,9	of which coniferous sawnwood
Cegła w mln ceg	78,5	114,6	123,4	128,6	29,1	Bricks in mln bricks

^a Notka patrz na str. 307. ^f O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%. ^g Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem z drewna.

^a See footnote on page 307. ^f Of an alcoholic strength more than 0,5%. ^g Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 4 (244). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
OGÓŁEM	300447	327469	336269	352925
TOTAL				
sektor publiczny	47674	51035	42942	55661
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	252773	276434	293327	297264
<i>private sector</i>				
Górnictwo i wydobywanie	1056	1921	2355	2907
Mining and quarrying				
Przetwórstwo przemysłowe	261337	274261	278867	289415
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	68606	74704	76703	77846
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja napojów	10724	9024	7153	7094
<i>Manufacture of beverages</i>				
Produkcja wyrobów tekstylnych	1786	1606	1605	1723
<i>Manufacture of textiles</i>				
Produkcja odzieży	14928	10926	9631	9571
<i>Manufacture of wearing apparel</i>				
Produkcja skór i wyrobów skórzaných ^Δ	3833	2631	2440	2639
<i>Manufacture of leather and related products</i>				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	4547	4676	4063	4250
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	8426	10141	9200	9377
<i>Manufacture of paper and paper products</i>				
Poliografia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	6663	7318	9777	10265
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	17599	18452	19546	19779
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	7659	8106	7459	7606
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	15838	17512	17856	17968
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (244). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	11697	14249	14082	13738
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	2301	3159	5895	5939
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	15896	19816	21331	21972
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	13298	10946	8464	10454
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	9146	12945	13759	14846
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	14353	13635	13203	13514
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	8291	7415	6265	6413
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2726	2354	2217	2322
Produkcja mebli..... <i>Manufacture of furniture</i>	6331	5210	6568	7454
Pozostała produkcja wyrobów..... <i>Other manufacturing</i>	3377	3830	3608	3571
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń..... <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	6484	9740	12059	14931
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ..... <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	24201	32939	36399	41702
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ..... <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	13853	18348*	18648	18901
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody..... <i>Water collection, treatment and supply</i>	1770	3101	3042	3231
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	5838	8890	9990	10242

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (245). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
	w zł		in zł	
OGÓŁEM	2857,69	3867,06	4391,94	4560,95
TOTAL				
sektor publiczny	3270,83	4594,33	5291,19	5511,08
public sector				
sektor prywatny	2779,77	3732,79	4260,29	4383,04
private sector				
Górnictwo i wydobywanie	3059,37	5134,89	5323,01	5602,81
Mining and quarrying				
Przetwórstwo przemysłowe	2753,10	3709,69	4152,47	4319,38
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	2590,32	3339,54	3755,11	3932,63
Manufacture of food products				
Produkcja napojów	3600,91	4757,41	5290,90	5370,96
Manufacture of beverages				
Produkcja wyrobów tekstylnych	1294,35	2103,77	2308,66	2448,86
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	1371,71	1919,20	2232,37	2341,19
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1291,24	1761,28	1865,75	1985,88
Manufacture of leather and related products				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1500,32	2202,65	2197,90	2203,96
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3440,13	3946,43	4478,40	4797,91
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3252,59	4167,76	4334,03	4630,82
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3091,99	4484,30	4768,59	4975,24
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	4151,95	5656,77	6385,90	6431,66
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2255,57	3112,49	3431,50	3563,84
Manufacture of rubber and plastic products				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (245). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
	w zł		in zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2445,22	3643,29	3855,27	3934,61
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	2596,58	3138,08	3837,75	3950,91
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	2284,05	3059,84	3519,14	3630,45
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	3386,80	4551,53	4751,03	4997,33
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	3207,90	4314,71	5153,82	5278,40
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	3221,29	4454,74	5043,63	5223,17
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2459,26	3265,91	4070,44	4292,49
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2161,26	3169,36	3534,11	3534,86
Produkcja mebli..... <i>Manufacture of furniture</i>	1739,92	2415,27	2731,21	2929,10
Pozostała produkcja wyrobów..... <i>Other manufacturing</i>	2191,01	3452,27	4078,40	4091,40
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń..... <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	3342,16	4259,98	5122,80	5331,31
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ..... <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4041,35	5194,54	6416,61	6396,94
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ..... <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2747,50	3703,72	3903,43	4048,84
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody..... <i>Water collection, treatment and supply</i>	2346,81	3381,19	3765,50	4063,32
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	2375,77	3464,00	3638,15	3715,10

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (246). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	18854,1	41349,4	36629,7	40252,3	100,0	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	10734,3	21130,7	19433,5	22265,0	55,3	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	6664,0	12811,6	6325,6	7528,7	18,7	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2003,9	4300,5	8620,0	10239,2	25,4	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne ..	2066,4	4018,6	4487,9	4497,1	11,2	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (247). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	2005	10734,3	7837,4	2896,9	T O T A L
	2010	21130,7	13677,8	7452,9	
	2013	19433,5	15651,4	3782,0	
	2014	22265,0	18052,6	4212,4	
Budynki		9012,9	7359,5	1653,4	Buildings
Budynki mieszkalne		2082,2	1618,1	464,1	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne		126,4	81,1	45,3	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniami i wielomieszkaniowe		1467,5	1194,5	273,1	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		488,3	342,5	145,7	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (247). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł	in mln zł	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	6930,8	5741,4	1189,3	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania tury- stycznego	123,1	96,2	26,9	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	1391,5	1088,0	303,5	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	2053,1	1747,7	305,4	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	193,1	152,8	40,3	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	1425,6	1164,1	261,4	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fi- zycznej	1497,7	1316,9	180,8	<i>public entertainment, education, hospi- tal or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	246,7	175,7	70,9	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	13252,0	10693,1	2559,0	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	9523,9	7620,1	1903,7	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	5518,5	4490,8	1027,7	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrz- nych lub podwieszanych	2649,6	1970,2	679,3	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	402,1	397,4	4,6	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	454,5	291,8	162,7	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	499,2	469,8	29,4	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	2161,8	1800,3	361,5	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	1120,1	987,2	132,9	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie ka- blowe rozdzielcze	1041,6	813,1	228,6	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	1318,5	1046,6	271,9	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	247,9	226,0	21,9	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (248). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a**
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^b	12781	14258	14685	13835	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	10083	11616	11859	10828	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	5906	5288	4908	4754	urban areas
wieś	6875	8970	9777	9081	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	11581	12269	13088	12117	Of which private buildings ^d
miasta	4942	4091	3827	3595	urban areas
wieś	6639	8178	9261	8522	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c ...	9306	10193	10783	9779	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	1963	1692	2026	2096	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	613	622	782	978	of which farm buildings
Kubatura^e w dam³	22975,7	26490,8	28780,6	31107,3	Cubic volume^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	13660,3	14314,8	14771,0	15012,3	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	13824,9	15779,3	14921,2	17122,1	urban areas
wieś	9150,7	10711,5	13859,4	13985,1	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	10626,1	11786,0	14334,5	14552,4	Of which private buildings ^d
miasta	4747,0	4266,6	4388,2	4343,0	urban areas
wieś	5879,1	7519,4	9946,4	10209,3	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c ...	7464,1	7883,0	8567,1	7769,7	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	3058,4	3706,8	5639,0	6671,4	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	1097,7	1413,5	3075,2	3895,1	of which farm buildings

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 304. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 304. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. ^e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (249). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
BUDYNKI^b BUILDINGS^b					
Budynki mieszkalne	10400	12004	12143	11075	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	10083	11616	11859	10828	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	9461	10850	11093	10000	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	5	11	12	9	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	2381	2254	2542	2760	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	48	31	42	49	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	76	86	82	97	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	544	404	420	429	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	1	4	2	15	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	511	595	610	594	Garage buildings
Budynki przemysłowe	111	100	105	103	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	274	241	307	251	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	15	22	21	37	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	36	24	35	66	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	19	21	26	23	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	22	45	36	36	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	625	655	829	1037	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	5	9	12	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA^d w dam³ CUBIC VOLUME^d in dam³					
Budynki mieszkalne	13795,6	14552,4	14930,6	15175,9	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	13660,3	14314,8	14771,0	15012,3	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	7321,9	8111,6	8388,9	7543,6	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	32,6	89,0	55,9	70,3	Residences for communities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 304. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 304. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (249). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
KUBATURA ^d w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^d in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne	9180,1	11938,5	13850,1	15931,4	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	79,8	163,0	235,1	650,8	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	692,8	992,5	1308,2	1726,6	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	1871,7	3020,3	2023,5	2209,3	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	0,1	36,4	16,8	67,2	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	131,0	174,1	244,3	145,3	Garage buildings
Budynki przemysłowe	1033,0	1546,6	2062,8	1767,9	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	3401,1	2937,5	3145,4	2960,3	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	88,4	272,0	189,7	195,4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	404,4	244,5	421,7	1138,6	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	59,8	246,2	244,4	207,5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	175,0	558,2	300,1	286,5	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	1186,9	1631,2	3583,3	4520,1	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	15,6	77,2	66,3	46,0	Buildings used as places of worship and for religious activities

a, d Notki patrz na str. 316.

a, d See footnotes on page 316.

TABL. 10 (250). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	82925	91306	87182	83114	Average paid employment
sektor publiczny	17459	2836	2621	2874	public sector
sektor prywatny	65466	88470	84561	80240	private sector
Budowa budynków ^Δ	39042	47090	37550	34328	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	17011	19725	24868	24740	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	26872	24491	24764	24046	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2771,83	4489,95	4677,71	4889,51	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	2472,17	4196,10	4336,53	4551,64	public sector
sektor prywatny	2851,74	4499,37	4688,29	4901,61	private sector
Budowa budynków ^Δ	3081,56	5023,10	4832,46	5050,47	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2645,80	4101,94	5259,52	5480,17	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2401,60	3774,92	3858,82	4052,01	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczbą pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 260) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wcześniej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network public roads are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2013 item 260), into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads of military significance not included among national roads.

District roads include roads other than those mentioned earlier, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. W latach 2002—2008 informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; do 17 XI 2011 r. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Do 2010 r. dane nie obejmują pojazdów posiadających pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów). Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płaconego.

7. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą:

- 1) w zakresie usług pocztowych — operatora wyznaczonego (do 2012 r. — operatora publicznego);
- 2) w zakresie usług telekomunikacyjnych — operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem

3. In 2002—2008 information on **registered vehicles and tractors** has been presented according to the evidence maintained by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior; until 17 XI 2011 — the Ministry of Interior and Administrations. Until 2010 data does not include vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the reference year.

4. A **bus line** is a permanent road connection between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses regularly running between these locations according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of journeys carried out by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules). Information regarding transports of freight by air transport includes transports of cargo, mail and paid baggage.

7. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns:

- 1) in scope of postal services — appointed operator (until 2012 the public operator);
- 2) in scope of telecommunication services — operators of the public telecommunication network, i.e., the network

sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują przesyłki (np. listy, kartki pocztowe z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

3. **Placówkę pocztową** stanowi jednostka organizacyjna operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego) lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transmisji głosu, obrazu, faksów i danych.

used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards, excluding packages) containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

3. **Postal office** represents an organizational unit of appointed operator (until 2012 the public operator) or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees of the consignment or the amounts of money specified in the postal transfers.

4. **Telephone main line** includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (251). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM^b	1777	1683	1704	1677	TOTAL^b
Normalnotorowe.....	1710	1683	1704	1677	Standard gauge
w tym zelektryfikowane.....	1396	1412	1401	1390	of which electrified
jednotorowe.....	694	667	690	717	single track
dwu- i więcej torowe.....	1016	1016	1014	963	double and more tracks
Wąskotorowe.....	67	—	—	—	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej.....	5,0	4,7	4,8	4,7	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej. ^b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

^a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are administrators of railway infrastructure.

^b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 (252). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
				w km in km		
OGÓŁEM	29567	33700	35375	35935	34077	TOTAL
miejskie.....	6056	6576	6955	7006	6748	urban
zamięskie.....	23511	27123	28421	28929	27329	non-urban
Krajowe.....	2364	2361	2457	2416	2416	National
miejskie.....	480	471	485	448	448	urban
zamięskie.....	1885	1890	1972	1968	1968	non-urban
Wojewódzkie.....	2970	2985	2981	2992	2991	Regional
miejskie.....	507	523	519	530	530	urban
zamięskie.....	2463	2462	2462	2462	2461	non-urban
Powiatowe.....	13143	13590	13716	13818	13565	District
miejskie.....	1420	1339	1349	1371	1361	urban
zamięskie.....	11723	12251	12367	12447	12204	non-urban
Gminne.....	11089	14764	16221	16709	15105	Communal
miejskie.....	3650	4243	4601	4657	4409	urban
zamięskie.....	7440	10521	11620	12052	10696	non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (253). POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE

Stan w dniu 31 XII
 REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2630702	3541034	3942018^b	4073485^b	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1903977	2619414	2939281	3042527	Passenger cars
Autobusy	11514	14410	15471	15985	Buses
Samochody ciężarowe ^c i ciągniki siodłowe	454330	547585	585280	600711	Lorries ^c and road tractors
Ciągniki balastowe i rolnicze	163642	215108	230842	237695	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	83442	122946	144814	149311	Motorcycles

^a Bez trolejbusów. ^b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. ^c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a Excluding trolleybuses. ^b Including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. ^c Including vans.

TABL. 4 (254). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a

Stan w dniu 31 XII
 REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2782	2540	2353	2390	National: number
długość w km	141301	140568	137226	132715	length in km
dalekobieżne: liczba	133	129	138	118	long distance: number
długość w km	35476	44331	47663	42188	length in km
regionalne: liczba	457	431	387	376	regional: number
długość w km	38450	34734	32546	31553	length in km
podmiejskie: liczba	2152	1976	1801	1864	suburban: number
długość w km	66757	61425	56717	58576	length in km
miejskie: liczba	40	4	27	32	urban: number
długość w km	618	78	300	398	length in km
Międzynarodowe: liczba	111	16	22	19	International: number
długość w km	233625	19797	24744	18136	length in km

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (255). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	8366,1	24389,9	25614,7	26848,2	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	196,4	198,8	203,4	166,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	96369,8	62171,1	58269,7	58728,1	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	42,8	48,4	68,4	82,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	7358,2	10513,8	15024,6	18170,4	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1227,5	1053,9	1015,0	1070,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	650,5	324,4	739,4	1140,8	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	2088,5	1249,8	726,7	981,6	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborom komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 (256). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORTACH LOTNICZYCH^b**
PASSENGER TRAFFIC^a AT AIRPORTS^b

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pasażerowie przybyli ^c z portów Passenger arrivals ^c from airports		Pasażerowie odprawieni ^d do portów Passenger departures ^d to airports		
	krajowych domestic	zagranicznych foreign	krajowych domestic	zagranicznych foreign	
	w tys. in thous.				
OGÓŁEM	2005	424,9	3089,1	429,8	3128,1
TOTAL	2010	455,2	3865,9	464,2	3904,4
	2013	568,4	4764,1	566,7	4784,5
	2014	690,4	5440,8	685,1	5424,1
Port lotniczy im. Fryderyka Chopina w Warszawie Warsaw Fryderyk Chopin Airport		613,6	4664,3	610,0	4647,6
Port lotniczy Warszawa-Modlin		76,8	776,5	75,1	776,5
Warsaw Modlin Airport					

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. ^b Do 2013 r. dane dotyczą wyłącznie Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie.
^{c, d} Pasażerowie, dla których dany port jest: *c* — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, *d* — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data do not include children below the age of 2. ^b Until 2013 data concern only Warsaw Fryderyk Chopin Airport. *c, d* Passengers for whom given airport is a place: *c* — the final destination of journey begun at a domestic or foreign airport, *d* — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (257). **PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM IM. FRYDERYKA CHOPINA W WARSZAWIE**
FREIGHT LOADED AND UNLOADED^a AT WARSAW FRYDERYK CHOPIN AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tonach		in tonnes		
Ładunki przybyłe z portów:					Freight arrivals from airports:
krajowych.....	3366	3234	2646	1720	domestic
w tym poczta.....	7	3086	2464	.	of which by post
zagranicznych	27446	28928	32112	29306	foreign
Ładunki odprawione do portów:					Freight departures to airports:
krajowych.....	1337	3502	2801	1856	domestic
w tym poczta.....	2	3076	2356	.	of which by post
zagranicznych	19563	21451	26719	26706	foreign

^a W lotach komunikacyjnych.
^a In transport flights.

TABL. 8 (258). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	6452	5190	4579	4385	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	24,5	14,7	11,6	10,8	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne	885	655	562	518	Fatalities
na 100 tys. ludności	17,2	12,5	10,6	9,7	per 100 thous. population
Ranni	7985	6339	5511	5211	Injured
na 100 tys. ludności	155,0	120,6	103,8	97,9	per 100 thous. population

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; patrz notka ^b do tabl. 3 na str. 322.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; see footnote ^b to the table 3 on page 322.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 9 (259). WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW
POJAZDÓW
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	4579	4385	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	3842	3670	Guilt of drivers
w tym:			of which:
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	1166	970	inappropriate speed for road conditions
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	957	916	non-compliance with vehicle right of way
nieprawidłowe wyprzedzanie	225	213	incorrectly overtaking
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	540	598	incorrectly behaviour towards the pedestrian
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	159	157	not keeping a safe distance between vehicles
Z winy pieszych	474	442	Guilt of pedestrians
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	271	271	of which carelessly entering to the roadway
Pozostałe ^b	263	273	Other ^b
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	3842	3670	Vehicles of drivers being accident culprits
Samochody osobowe	2949	2829	Passenger cars
Motocykle	101	95	Motorcycles
Rowery	232	233	Bicycles
Motorowery	82	80	Motor-bicycles
Samochody ciężarowe	297	267	Lorries
Inne pojazdy ^c	181	166	Other vehicles ^c
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników drog	482	435	Accidents involving intoxicated road users
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			of which caused by intoxicated:
Kierujących	278	244	Drivers
samochodami osobowymi	213	183	of passenger cars
motocyklami	11	7	of motorcycles
rowerami	29	24	of bicycles
motorowerami	13	17	of motor-bicycles
samochodami ciężarowymi	9	8	of lorries
innymi pojazdami	3	5	of other vehicles
Pieszycy	93	87	Pedestrians

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny. ^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons. ^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 10 (260). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE**^a
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)....	865	893	924	905	Postal offices (as of 31 XII)
miasta	414	431	487	504	urban areas
wieś.....	451	462	437	401	rural areas
Nadane:					Mailed:
przesyłki listowe polecone ^{bc} w tys.	72531,6	89559,7	99991,2	87295,7	registered letters ^{bc} in thous.
paczki ^b w tys.	4974,0	3401,5	2934,8	4603,0	packages ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	12943,9	6891,1	2071,1	1294,5	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	39942,0	32489,0	23955,8	19350,0	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą operatora wyznaczonego; do 2012 r. operatora publicznego. ^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę. ^c Od 2010 r. łącznie z przesyłkami listowymi z zadeklarowaną wartością.

^a Data concern the appointed operator; until 2012 the public operator. ^b In overturn within Poland and from Poland abroad. ^c Since 2010 including insured letters.

TABL. 11 (261). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE**^a

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1878,3	1652,0	1127,7	1033,0	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	1294,5	1072,3	696,9	668,6	of which private subscribers ^b
miasta	1592,0	1435,3	978,8	889,8	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	1045,3	894,0	578,2	553,6	of which private subscribers ^b
wieś.....	286,3	216,7	148,9	143,2	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	249,2	178,3	118,8	115,0	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	1658,1	1337,2	909,2	840,5	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	1386,9	1133,9	770,9	707,5	urban areas
wieś.....	271,2	203,3	138,3	133,0	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoin- kasujące	11458	6060	2255	1985	Public pay telephones
miasta	9048	4104	1782	1578	urban areas
wieś.....	2410	1956	473	407	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, składnicach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnodetalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych),
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP). W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter — unless otherwise indicated — concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets, i.e. in: shops (including public pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and mobile sales outlets, pharmaceutical outlets),
- wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nursery schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeds, plant protection products, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Universal stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielnice detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade activity, of which information about shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons data have been generalized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (262). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł.....	123774,3	185504,2	210001,3	216373,4	TOTAL in mln zł
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	61334,8	95367,2	107053,8	109585,2	in million zlotys
w %	49,6	51,4	51,0	50,6	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł.....	24033	35290	39569	40637	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (263). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	92974,6	148738,9	171941,6	173019,6	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	64,4	66,1	63,7	64,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	15,9	15,4	15,8	13,0	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	3,3	3,1	2,3	2,2	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	45,2	47,6	45,6	48,9	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	35,6	33,9	36,3	35,9	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (264). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	158012,7	228596,5	288427,9	296152,1	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	10,5	11,7	10,9	10,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	4,7	3,0	3,1	2,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	84,8	85,3	86,0	87,1	Non-foodstuff goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (265). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**

Stan w dniu 31 XII

SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sklepy.....	54274	49281	49670	51286	Shops
Domy towarowe.....	20	12	11	11	Department stores
Domy handlowe.....	89	57	45	41	Trade stores
Supermarkety.....	278	502	719	742	Supermarkets
Hipermarkety.....	60	72	75	78	Hypermarkets
Sklepy powszechne.....	863	778	729	736	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane.....	2200	3743	4542	4578	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	50764	44117	43549	45100	Other shops ^b
Stacje paliw.....	1459	1592	1228	1282	Petrol stations

^a Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a According to location of shop/petrol station. ^b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (266). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII).....	3251	3992	4937	4889	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje.....	635	913	1209	1159	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł.....	2678397	4470169	5172939	5479224	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna.....	2248883	3759818	4444510	4813543	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	281948	362168	409593	411491	alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (267). **MAGAZYNY HANDLOWE**^a

Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba.....	5759	4930	4752	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	3912,8	4426,4	5538,8	storage area in thous. m ²
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba.....	622	523	792	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	298,8	265,5	946,1	storage area in thous. m ²
Place składowe:				Storage sites:
liczba.....	697	507	589	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	1941,6	1160,9	1961,3	storage area in thous. m ²
Silosy i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba.....	3205	1981	1394	number
pojemność w dam ³	1628,5	1582,9	2657,0	capacity in dam ³

^a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (268). **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba.....	310	311	317	318	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej.....	283	266	295	298	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia w tys. m ²	3385,0	3105,3	3096,3	3076,3	area in thous. m ²
w tym sprzedażowa.....	2014,7	2005,5	1920,7	1890,6	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodeta- licznej.....	18691	16366	17650	18125	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie.....	12648	8234	8343	8804	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	253	872	701	619	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł.....	44741,3	36204,2	36670,0	37343,0	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w latach 2005, 2013 i 2014 również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as in 2005, 2013 and 2014 also other payments resulting from separate regulations.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanых ulg. Obejmuje on:

- część bieżąca, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy,

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespective of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The **net financial result** (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from

kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,*
- *founders' capital — in state owned enterprises,*
- *participation fund — in cooperatives,*
- *owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.*

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (269). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności..	568932,5	861183,9	996031,8	1018237,1	Revenues from total activity
sektor publiczny.....	98275,9	124163,0	133982,8	142963,5	public sector
sektor prywatny	470656,6	737020,9	862049,0	875273,6	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	302882,4	446696,0	510284,4	528971,9	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	239106,8	373615,4	444073,0	444029,2	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe.....	12999,1	20236,4	19051,2	26542,7	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	539165,4	813574,7	956965,7	976837,7	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny.....	94418,9	113230,1	123521,5	125982,7	public sector
sektor prywatny	444746,5	700344,5	833444,2	850855,0	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	309645,7	463837,8	542372,5	556251,7	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	201735,4	315712,4	374354,4	372919,9	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe.....	14034,8	15305,8	20007,8	31081,2	Financial costs
Wynik finansowy na działalność gospodarczej	29767,1	47609,3	39066,1	41399,4	Financial result on economic activity
Sektor publiczny	3856,9	10932,9	10461,3	16980,9	Public sector
Sektor prywatny	25910,1	36676,4	28604,7	24418,6	Private sector
Zyski nadzwyczajne	248,3	49,2	93,8	275,6	Extraordinary profits
Sektor publiczny	132,9	10,4	3,5	8,1	Public sector
Sektor prywatny	115,3	38,7	90,3	267,5	Private sector
Straty nadzwyczajne	40,6	38,2	60,4	62,5	Extraordinary losses
Sektor publiczny	4,4	9,8	2,6	14,1	Public sector
Sektor prywatny	36,2	28,5	57,8	48,3	Private sector
Wynik finansowy brutto	29974,7	47620,2	39099,5	41612,5	Gross financial result
sektor publiczny	3985,5	10933,5	10462,2	16974,8	public sector
sektor prywatny	25989,2	36686,7	28637,2	24637,8	private sector
Zysk brutto	36374,8	55318,6	52980,5	57637,8	Gross profit
Strata brutto	6400,0	7698,4	13881,0	16025,3	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto.....	6821,3	7757,8	5982,9	8490,6	Obligatory encumbrances on gross financial result
Sektor publiczny	1572,9	1409,6	1438,6	3569,8	Public sector
Sektor prywatny	5248,4	6348,1	4544,3	4920,8	Private sector
Wynik finansowy netto.....	23153,5	39862,4	33116,6	33121,9	Net financial result
sektor publiczny	2412,6	9523,9	9023,6	13405,0	public sector
sektor prywatny	20740,9	30338,6	24092,9	19716,9	private sector
Zysk netto	29559,5	47291,5	46333,9	48651,3	Net profit
Strata netto	6406,1	7429,1	13217,3	15529,4	Net loss

TABL. 2 (270). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>		Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
			w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	568932,5	539165,4	29974,7	6821,3	23153,5	
TOTAL						
	2010	861183,9	813574,7	47620,2	7757,8	39862,4
	2013	996031,8	956965,7	39099,5	5982,9	33116,6
	2014	1018237,1	976837,7	41612,5	8490,6	33121,9
w tym: of which:						
Przemysł <i>Industry</i>	360873,4	345406,6	15467,4	2424,9	13042,5	
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	1722,4	2620,7	-898,3	6,5	-904,7	
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	260949,4	256923,2	4026,8	1232,7	2794,1	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	92354,9	80589,2	11765,7	1061,8	10703,9	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5846,7	5273,5	573,2	123,9	449,3	
Budownictwo <i>Construction</i>	49588,8	47924,2	1834,4	347,2	1487,2	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	346776,3	339122,5	7687,3	1441,0	6246,3	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	62752,4	60119,4	2633,2	473,0	2160,2	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	5707,8	5419,2	289,8	52,3	237,5	
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	73114,3	69569,2	3544,5	579,7	2964,8	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	20597,6	18814,0	1783,6	322,0	1461,6	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	11735,2	10895,0	834,8	211,1	623,7	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	37989,5	35130,3	2859,5	255,9	2603,6	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	17352,8	16757,2	608,4	140,4	467,9	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	5721,9	5699,6	22,3	21,9	0,4	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	8721,7	8501,2	220,5	60,9	159,5	
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	2701,9	2630,2	71,8	15,8	56,0	

TABL. 3 (271). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw Number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises		
OGÓŁEM 2005	7577	77,5	21,1	1,4	76,2	21,7	2,1
TOTAL 2010	9558	77,7	22,3	0,1	77,2	22,7	0,1
..... 2013	10255	77,2	22,6	0,2	76,5	23,2	0,3
..... 2014	10297	79,1	20,8	0,2	78,4	21,3	0,3
sektor publiczny.....	426	72,5	27,2	0,2	71,6	27,9	0,5
<i>public sector</i>							
sektor prywatny.....	9871	79,4	20,5	0,2	78,7	21,0	0,3
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Przemysł.....	2087	81,9	18,1	—	81,3	18,6	0,0
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie.....	26	38,5	61,5	—	34,6	65,4	—
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe.....	1844	83,0	17,0	—	82,3	17,6	0,1
<i>manufacturing</i>							
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	72	75,0	25,0	—	75,0	25,0	—
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	145	80,0	20,0	—	80,0	20,0	—
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo.....	827	81,3	18,6	0,1	81,0	18,9	0,1
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3313	81,2	18,7	0,2	80,6	19,2	0,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa.....	568	83,8	15,8	0,4	82,9	16,5	0,5
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	242	63,2	36,8	—	62,4	37,6	—
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja.....	681	72,5	27,5	—	72,0	27,9	0,1
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	260	69,2	30,8	—	68,1	31,2	0,8
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	408	83,1	16,9	—	80,9	18,1	1,0
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	990	76,4	23,1	0,5	75,7	23,7	0,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	441	77,6	22,2	0,2	75,5	23,6	0,9
<i>Administrative and support service activities</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	208	71,2	28,8	—	71,6	28,4	—
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	49	59,2	40,8	—	59,2	40,8	—
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa.....	59	67,8	32,2	—	67,8	32,2	—
<i>Other service activities</i>							

TABL. 4 (272). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
OGÓŁEM 2005	94,8	5,3	4,1	39,3	108,8	141,8
TOTAL 2010	94,5	5,5	4,6	52,4	116,8	151,0
..... 2013	96,1	3,9	3,3	48,1	112,2	146,7
..... 2014	95,9	4,1	3,3	53,8	121,2	155,0
sektor publiczny <i>public sector</i>	88,1	11,9	9,4	148,5	223,2	254,0
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	97,2	2,8	2,3	41,9	108,4	142,6
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	95,7	4,3	3,6	51,0	119,6	164,8
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	152,2	-52,2	-52,5	12,8	31,7	38,5
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	98,5	1,5	1,1	37,9	107,6	157,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	87,3	12,7	11,6	96,2	169,2	205,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	90,2	9,8	7,7	94,0	141,8	158,4
Budownictwo <i>Construction</i>	96,6	3,7	3,0	56,9	116,4	160,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	97,8	2,2	1,8	31,9	96,3	146,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	95,8	4,2	3,4	72,7	133,0	144,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	94,9	5,1	4,2	56,7	87,9	98,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	95,2	4,8	4,1	49,3	120,2	136,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	91,3	8,7	7,1	72,4	137,3	139,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	92,8	7,1	5,3	99,9	132,7	186,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	92,5	7,5	6,9	76,9	151,7	176,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	96,6	3,5	2,7	37,4	105,9	117,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	99,6	0,4	0,0	38,0	88,3	98,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	97,5	2,5	1,8	154,8	187,4	198,7
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	97,3	2,7	2,1	68,5	164,2	201,8

TABL. 5 (273). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy			
			razem total	w tym		
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and work in progress	
w mln zł						
1	OGÓŁEM	2005	196721,5	39332,1	9853,0	4568,3
2	TOTAL	2010	327387,6	63181,2	13931,4	8496,8
3	2013	356826,2	73508,7	17316,9	9203,7
4	2014	382193,2	73040,9	16409,3	9233,3
5	sektor publiczny		69921,2	7269,9	4265,1	1267,0
	<i>public sector</i>					
6	sektor prywatny		312272,0	65771,0	12144,2	7966,3
	<i>private sector</i>					
	w tym:					
	<i>of which:</i>					
7	Przemysł		109703,1	28276,3	13229,6	3222,9
	<i>Industry</i>					
8	górnictwo i wydobywanie		687,5	107,9	32,8	18,1
	<i>mining and quarrying</i>					
9	przetwórstwo przemysłowe		77236,7	22996,9	9043,3	3127,6
	<i>manufacturing</i>					
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		29319,4	5032,8	4073,9	75,0
	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		2459,4	138,7	79,7	2,1
	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
12	Budownictwo		30890,4	5275,1	654,8	2918,0
	<i>Construction</i>					
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych		94334,4	31220,6	775,9	282,1
	<i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ					
14	Transport i gospodarka magazynowa		24465,7	1240,4	841,0	5,5
	<i>Transportation and storage</i>					
15	Zakwaterowanie i gastronomia		1518,7	94,8	47,2	7,1
	<i>Accommodation and catering</i> ^Δ					
16	Informacja i komunikacja		26598,8	2117,6	376,0	245,1
	<i>Information and communication</i>					
17	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		45463,1	219,7	2,9	2,0
	<i>Financial and insurance activities</i>					
18	Obsługa rynku nieruchomości		8917,2	2158,7	48,1	1236,1
	<i>Real estate activities</i>					
19	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		20337,9	1644,5	180,0	1238,5
	<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
20	Administrowanie i działalność wspierająca		5314,8	285,0	61,3	24,5
	<i>Administrative and support service activities</i>					
21	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1304,9	73,1	60,5	0,3
	<i>Human health and social work activities</i>					
22	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		1111,0	43,8	29,6	1,3
	<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
23	Pozostała działalność usługowa		820,4	85,5	29,3	26,0
	<i>Other service activities</i>					

Stocks		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Lp. No.
of which		Short-term dues				
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services	Short-term investments	Short-term inter-period settlements	
<i>in mln zł</i>						
4707,1	19386,7	96461,3	76820,4	54528,0	6400,2	1
8882,9	30665,8	139503,2	114227,1	113726,6	10976,7	2
11567,3	34065,3	156112,8	130270,9	116969,7	10235,1	3
9892,0	35219,0	166173,4	135648,8	132696,2	10282,7	4
375,4	1008,6	20572,6	15234,6	40873,3	1205,4	5
9516,5	34210,5	145600,8	120414,3	91822,8	9077,3	6
7523,7	3479,0	45652,0	38836,4	33949,3	1825,4	7
25,3	28,6	337,4	286,3	228,2	14,0	8
7388,4	2750,8	34174,0	29459,2	18569,8	1496,0	9
102,0	651,6	10398,6	8508,6	13690,9	197,1	10
8,1	47,9	742,0	582,3	1460,5	118,2	11
884,1	498,2	11450,4	9364,0	10959,6	3205,2	12
391,5	28962,1	41552,9	34773,4	20640,7	920,3	13
0,6	346,1	10248,5	7777,4	12346,4	630,4	14
0,6	35,1	480,2	291,0	874,6	69,1	15
602,4	873,1	13868,8	11922,6	9638,1	974,3	16
—	138,5	21099,8	14120,8	23578,8	564,8	17
287,4	529,8	1566,3	1159,1	4777,2	415,0	18
33,0	111,9	8642,1	6811,6	8884,8	1166,6	19
2,3	163,3	3098,3	2662,9	1690,3	241,1	20
0,0	11,6	664,8	609,4	501,1	66,0	21
0,2	10,6	182,0	64,1	865,7	19,4	22
2,5	16,8	389,1	304,1	278,3	67,5	23

TABL. 6 (274). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	261462,2	152310,0	78470,1	-28882,8	23125,3
TOTAL 2010	411644,0	225768,3	125739,2	-11420,0	39621,5
..... 2013	476680,8	263044,6	174296,3	-35059,7	32286,3
..... 2014	495348,0	267962,0	182703,9	-33156,7	34038,9
sektor publiczny.....	200115,1	146038,5	44139,4	-9728,9	13402,1
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	295233,0	121923,5	138564,5	-23427,8	20636,8
<i>private sector</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
Przemysł	197528,8	93559,6	79819,9	-1039,8	12976,4
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	1028,9	929,4	1111,1	-2032,5	-904,7
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe.....	84510,2	30288,0	44841,1	-1287,5	2728,0
<i>manufacturing</i>					
wytworzenie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	103546,7	57022,9	31197,6	2547,1	10703,9
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	8443,0	5319,3	2670,0	-266,9	449,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo.....	14958,2	5434,9	9461,0	-3776,1	1493,7
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	60045,3	29803,7	24948,7	-7351,1	6268,9
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa.....	41559,9	33555,0	9933,1	-10005,3	2076,5
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5834,5	3168,1	1483,9	-61,6	236,4
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	49754,5	15524,6	24000,7	-1632,2	2959,1
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30404,4	20592,2	6194,8	-562,5	2409,4
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	34195,8	21397,7	9979,8	93,6	732,2
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	30684,9	21179,8	12305,3	-7141,6	2592,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4949,9	2187,4	2109,3	-363,1	458,2
<i>Administrative and support service activities</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1872,0	1439,1	914,7	-648,1	-1,5
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1102,7	354,0	912,4	-535,7	161,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	1099,9	770,5	255,3	-14,4	58,5
<i>Other service activities</i>					

TABL. 7 (275). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a**
Stan w dniu 31 XII
SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate		
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	110768,6	29169,3	5647,3	5070,0	44327,8
TOTAL	2010	178451,7	65519,5	8739,8	6917,3	57527,3
	2013	207051,0	67109,8	17236,1	8321,6	61491,2
	2014	212464,7	68185,4	18071,9	8301,7	60878,4
sektor publiczny		107866,2	68024,4	18037,8	95,4	246,1
public sector						
sektor prywatny		104598,6	161,0	34,1	8206,3	60632,3
private sector						
w tym:						
of which:						
Przemysł		90863,6	27249,2	12867,9	3466,6	21032,3
Industry						
górnictwo i wydobywanie		927,2	0,0	0,1	85,0	390,2
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		27632,4	408,3	920,9	3272,8	15009,3
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		57022,9	26840,9	11936,7	70,9	5288,9
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		5281,1	—	10,2	37,8	344,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		4516,0	73,0	553,1	761,6	2126,3
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		28028,2	1604,8	443,2	1973,9	17998,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		32218,5	21650,2	2782,0	260,6	1455,2
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3122,7	544,3	183,4	565,5	856,7
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		15478,6	339,7	1093,9	252,3	8822,8
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		10005,1	6258,9	68,0	52,2	2102,7
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6066,6	90,7	57,3	197,2	2889,8
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		17924,4	10178,4	14,1	394,1	1843,4
Administrative and support service activities		2126,7	—	1,5	192,0	921,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1409,0	—	0,1	75,0	688,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		354,0	131,7	1,7	37,0	52,3
Human health and social work activities		107,0	—	0,4	26,6	15,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa						
Other service activities						

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (276). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu do- staw i usług from deliveries and services
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	219670,9	79067,4	46956,5	140603,5	31761,9	69868,3
TOTAL 2010	336305,8	117457,3	80542,0	218848,5	48115,9	105947,2
..... 2013	393531,4	148257,3	99365,7	245274,1	66378,3	111863,8
..... 2014	427764,4	179238,7	120386,4	248525,7	66264,0	112043,7
sektor publiczny.....	67422,4	39128,0	17152,8	28294,3	1612,2	7356,7
public sector						
sektor prywatny.....	360342,0	140110,6	103233,6	220231,4	64651,9	104687,0
private sector						
w tym: of which:						
Przemysł.....	113794,5	46916,1	31915,3	66878,4	11801,4	32596,7
Industry						
górnictwo i wydobywanie.....	2886,9	1095,7	1014,0	1791,3	597,5	767,8
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe.....	74926,5	25691,4	19500,8	49235,1	10206,8	26372,4
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Δ.....	32546,0	18262,3	10106,1	14283,6	584,4	5116,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ.....	3435,1	1866,7	1294,4	1568,4	412,8	340,1
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo.....	25653,7	6316,7	3853,8	19337,1	2189,9	10488,6
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Δ.....	78768,6	13993,1	9012,7	64775,5	11711,0	42642,0
Trade; repair of motor vehicles Δ						
Transport i gospodarka magazynowa.....	43991,9	26663,1	11631,5	17328,8	1494,8	5937,9
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia Δ.....	3931,0	2372,0	2149,0	1559,0	808,1	389,0
Accommodation and catering Δ						
Informacja i komunikacja.....	57229,7	37573,7	22986,2	19655,9	4975,9	8935,9
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	57246,1	24632,1	22435,8	32613,9	27339,7	2042,0
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości Δ.....	11680,3	6389,5	4312,5	5290,8	1125,4	1008,9
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19728,9	7900,9	6545,4	11827,9	2664,9	4833,9
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca Δ.....	7400,7	2852,3	2398,6	4548,3	1365,3	1629,3
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	3862,5	2519,7	2235,9	1342,9	422,4	614,8
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1236,1	664,0	539,6	572,2	123,9	159,5
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa.....	517,7	104,8	66,2	412,9	44,4	233,1
Other service activities						

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła w 2005 r. ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.), a w latach 2010, 2013 i 2014 — ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594—596, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 1115, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa uwaga dotyczy również samorządowych zakładów budżetowych.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining the above mentioned processes in 2005 was provided by the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 15, item 148, with later amendments), and in 2010, 2013 and 2014 — the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (unified text: Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Local Government, dated 5 VI 1998, the Law on Voivodship Local Government, dated 5 VI 1998 (unified text: Journal of Laws 2013 items 594—596, with later amendments) as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2014 item 1115, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of the budgets of local government units as well as revenue and costs of local government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat. Therefore in the tables revenue and expenditure of gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure. The above note concerns also local government budgetary establishment.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie dochodów i wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/ wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
 - d) pozostałe dotacje, w tym dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzieli się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m. in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207, with later amendments).

The presented data on revenue and expenditure by divisions cover all the paragraphs of revenue/expenditure realized in that division.

5. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
- 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with the European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),
 - c) received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),
 - d) other grants, of which targeted grants for tasks realized on the basis of agreements between local government units;
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

6. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organizational and legal units operating within local government units budgets,

— wydatki na obsługę długu publicznego, w tym wypłaty z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

— expenditure on public debt servicing, of which payments related to granting endorsements and guarantees.

7. Since 2010 in the sector of public finance are functioning **local government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible product grants, as well as from targeted grants for current tasks and targeted grants for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local government units.

8. Information concerning budgets of local government units is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance budgetary reporting.

TABL. 1 (277). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	2005	17292664,6	5394154,5	8722355,1	1584065,4	1592089,6
	2010	26225971,5	8719001,2	12405737,3	2648303,9	2452929,2
	2013	29353223,5	9913763,9	14486781,7	2788009,3	2164668,6
	2014	32207988,4	10545323,0	16243079,2	2951337,5	2468248,8
Dochody własne Own revenue		19880803,4	5581338,8	11608241,2	1057704,9	1633518,5
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax		9516638,0	2383761,3	4999437,2	644854,4	1488585,2
od osób prawnych corporate income tax		1923324,2	103435,5	555276,8	22063,6	1242548,3
od osób fizycznych personal income tax		7593313,9	2280325,8	4444160,4	622790,8	246036,9
Podatek od nieruchomości Tax on real estate		2819370,7	1323565,6	1495805,0	x	x
Podatek rolny Agricultural tax		154834,8	152441,0	2393,8	x	x
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport		185358,0	137961,1	47396,9	x	x
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej Receipts from lump sum taxation		18501,8	7755,3	10746,5	x	x
Podatek od spadków i darowizn Tax on inheritances and donations		77876,1	23340,6	54535,5	x	x
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions		507916,1	127286,2	380629,9	x	x
Oplata skarbowa Stamp duty		130131,2	26509,0	103622,1	x	x
Oplata targowa Market place fee		31640,8	23941,4	7699,3	x	x
Dochody z majątku Revenue from property		1818160,0	358264,7	1375962,6	50147,4	33785,3
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character		870666,1	191475,9	654922,2	12650,3	11617,7

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (277). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)

REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
Wpływy z usług	1565861,4	200632,3	1216912,9	144114,6	4201,6
<i>Revenue from services</i>					
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	110121,4	82206,3	24041,7	3632,8	240,7
<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>					
Dotacje	5828046,7	1947085,0	2447753,0	722806,4	710402,3
Grants					
Dotacje celowe	3351684,2	1463841,6	1095096,8	578145,1	214600,7
<i>Targeted grants</i>					
z budżetu państwa	2901641,7	1397574,9	849262,7	454708,6	200095,5
<i>from the state budget</i>					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	2068266,8	998008,2	566734,5	320558,7	182965,4
<i>for government administration tasks</i>					
własne	825535,7	397378,4	277822,2	133205,0	17130,1
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	7839,2	2188,2	4706,0	944,9	—
<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>					
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	148888,4	27195,7	66843,5	48114,3	6734,8
<i>for tasks realized on the basis of agreements between local government units</i>					
otrzymane z państwowych funduszy celowych	211090,5	21520,9	177905,1	6129,4	5535,2
<i>received from state appropriated funds</i>					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednost- kami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań	90063,7	17550,2	1085,5	69192,8	2235,3
<i>for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks</i>					
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	2476362,4	483243,4	1352656,2	144661,3	495801,6
<i>Grants from paragraphs 200 and 620^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa	6499138,4	3016899,2	2187085,0	1170826,3	124327,9
General subvention from the state budget					
W tym część oświatowa	5344208,9	2291078,4	2038161,5	916121,1	98847,9
<i>Of which educational part</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (278). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2014 R.
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	32207988,4	10545323,0	16243079,2	2951337,5	2468248,8
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... Agriculture and hunting	390518,2	272869,5	138,7	5603,9	111906,1
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	6963,7	422,2	769,8	1442,8	4328,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	39016,3	38580,2	4,7	431,4	—
Transport i łączność..... Transport and communication	2952021,4	130054,5	2582439,8	143987,7	95539,4
Gospodarka mieszkaniowa..... Dwelling economy	2631271,7	382170,0	2126826,2	87651,5	34624,0
Działalność usługowa..... Service activity	116424,1	25806,3	25943,5	52916,6	11757,6
Administracja publiczna..... Public administration	248843,2	95513,1	76117,3	57250,8	19962,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... Public safety and fire care	326528,7	22660,6	165152,6	138715,5	—
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej..... Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality	14651051,7	4474891,1	7958521,9	718808,0	1498830,6
Różne rozliczenia..... Miscellaneous settlements	7152063,2	3085670,2	2242284,1	1175202,1	648906,8
Oświata i wychowanie..... Education	589649,6	333554,0	193947,6	57217,8	4930,2
Ochrona zdrowia..... Health care	205758,8	979,8	61860,1	132506,3	10412,6
Pomoc społeczna..... Social assistance	1824292,5	1047136,2	504878,4	264709,6	7568,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... Other tasks in sphere of social policy	177228,5	40260,6	60503,1	70210,9	6253,9
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	73669,2	37507,2	21824,6	14075,3	262,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	548819,2	385011,3	148420,1	11303,9	4083,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	55115,9	34531,6	14614,7	4382,3	1587,3
Kultura fizyczna..... Physical education	86820,9	57595,7	26942,6	2282,7	—

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

U w a g a. Prezentowane dane obejmują wszystkie paragrafy dochodowe zrealizowane w danym dziale.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

N o t e. The presented data cover all the paragraphs of revenue realized in that division.

TABL. 3 (279). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiat	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	17664893,2	5515297,2	8871384,2	1580863,3	1697348,5
TOTAL	2010	28959461,0	9321045,7	14346774,9	2783080,3	2508560,2
	2013	29411448,8	9899556,2	14517677,5	2802643,9	2191571,2
	2014	32056401,6	10596957,8	16002497,1	2950125,9	2506820,8
Wydatki bieżące		26128853,6	8580576,1	13174461,7	2451907,4	1921908,3
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		2410161,1	620096,9	1044641,9	184393,0	561029,3
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		62640,4	30485,4	31789,2	365,9	—
of which for local government budgetary establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1951192,8	1234205,5	596711,3	96034,6	24241,4
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		19643449,2	6548755,9	10421921,2	2039220,0	633552,2
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		8736858,1	3431170,1	3802707,4	1222919,5	280061,1
wages and salaries						
w tym osobowe		7908625,7	3086173,8	3472489,3	1096976,4	252986,2
of which personal						
pochodne od wynagrodzeń ^b		1598220,9	655266,5	687009,3	205386,4	50558,7
derivatives from wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług		7652508,1	2009297,2	5034726,9	396611,0	211872,9
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		526664,1	106346,5	332481,2	24400,9	63435,5
Public debt servicing						
w tym wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń		12590,7	60,3	2005,7	—	10524,7
of which payments related to guarantees and endorsements						
Wydatki majątkowe		5927548,1	2016381,7	2828035,3	498218,5	584912,5
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		5815279,6	1986455,1	2749891,4	495868,5	583064,5
Of which investment expenditure ^c						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

TABL. 4 (280). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2014 R.
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	32056401,6	10596957,8	16002497,1	2950125,9	2506820,8
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... Agriculture and hunting	591591,5	447025,8	195,5	3329,3	141040,9
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	82551,4	1431,5	1248,4	2579,6	77292,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	55814,2	30742,7	25071,5	—	—
Transport i łączność..... Transport and communication	7541965,8	975851,7	5305069,4	460861,1	800183,6
Gospodarka mieszkaniowa..... Dwelling economy	1703091,3	300397,8	1351481,9	36337,3	14874,2
Działalność usługowa..... Service activity	168175,6	47990,1	56321,9	34363,2	29500,5
Administracja publiczna..... Public administration	2637466,5	1129638,0	972827,9	351325,0	183675,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... Public safety and fire care	611751,0	145719,6	320702,7	145328,7	—
Obsługa długu publicznego..... Public debt servicing	526985,7	106526,5	332622,2	24401,5	63435,5
Różne rozliczenia..... Miscellaneous settlements	1582539,7	67000,3	768791,5	106045,5	640702,4
Oświata i wychowanie..... Education	8543426,3	4073328,5	3499349,3	842387,6	128361,0
Ochrona zdrowia..... Health care	643054,4	70395,2	311106,6	153699,5	107853,0
Pomoc społeczna..... Social assistance	2808426,6	1368592,6	1022893,2	393355,2	23585,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... Other tasks in sphere of social policy	423809,3	59226,3	179734,0	133935,7	50913,3
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	801085,4	132615,2	438546,1	209333,0	20591,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	1603325,3	951201,9	641359,6	4992,8	5771,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	1017284,5	349985,5	466502,0	20093,8	180703,1
Kultura fizyczna..... Physical education	446146,4	247739,0	189201,0	8848,6	357,9

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

U w a g a. Prezentowane dane obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

N o t e. The presented data cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

TABL. 5 (281). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
Przychody 2013	580830,3	318638,2	243209,1	2464,2	16518,8
Revenue 2014	588093,8	310497,7	256654,3	2916,6	18025,3
w tym: of which:					
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątko- wych i usług 2013	409220,1	205171,0	184138,1	2093,5	17817,4
Revenue from sale of products, asset components and services					
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b Grants from local government units budgets ^b	65880,8	34013,2	31597,5	270,2	—
Koszty 2013	581912,8	319360,7	243335,9	2446,7	16769,5
Costs 2014	583629,4	303732,3	258932,8	2943,3	18021,0
w tym: of which:					
Materiały i usługi 2013	223127,2	116331,6	98492,2	1159,4	7143,9
Materials and services					
Podatek dochodowy od osób prawnych 2013	2607,9	2429,7	178,2	—	—
Corporate income tax					
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego 2013	5443,9	4473,2	970,8	—	—
Surplus payments to local government units budgets					

^a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

^a Excluding revenue and costs of local government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including grants from the state budget as well as payments from the European funds budget.

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw in-

General notes

Investments

1. **Investment outlays** are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

In case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays — unless otherwise indicated — are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture)

- dywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz.U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabywania lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finan-

employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act, dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the

sów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz.U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

4. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

1) budynki i budowle:

- a) budynki i lokale, od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
- b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);

2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:

- a) kotły i maszyny energetyczne,
- b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
- c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
- d) urządzenia techniczne,
- e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;

3) środki transportu;

4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

4. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

1) buildings and structures:

- a) *buildings and places, since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise as well as cooperative right to non-residential (utilitarian) premise,*
- b) *civil engineering works (excluding detailed meliorations);*

2) machinery, technical equipment and tools:

- a) *boilers and power industry machinery,*
- b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
- c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
- d) *technical equipment,*
- e) *tools, instruments, moveables and endowments;*

3) transport equipment;

4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (282). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	43333,3	47277,2	54926,0
TOTAL			
sektor publiczny	14392,2	15098,6	17277,5
public sector			
sektor prywatny	28941,1	32178,6	37648,5
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	603,4	825,8	888,1
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	9783,5	10818,7	12884,4
Industry			
górnictwo i wydobywanie	75,5	372,5	552,1
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	4802,7	5543,4	6383,6
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2205,3	3615,8	4202,1
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2700,1	1286,9	1746,6
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	1423,2	1957,2	3566,8
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3791,8	4214,1	4158,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	5911,0	7675,0	8593,1
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	403,0	473,1	742,3
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	5556,2	4583,6	3873,8
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2153,3	2469,3	2875,7
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5929,2	6531,7	7935,8
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1090,8	1442,3	2195,6
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1231,1	1700,0	2352,5
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1226,4	1297,4	1379,4
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	1100,9	1104,1	1277,1
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1628,6	1164,9	1038,5
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1319,3	837,1	948,5
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	181,5	182,8	215,7
Other service activities			

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 2 (283). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
O G Ó Ł E M	28261,9	29490,4	33494,3
TOTAL			
sektor publiczny	7538,9	8650,3	10730,4
public sector			
sektor prywatny	20723,0	20840,1	22763,9
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	62,1	115,7	85,6
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	8842,8	9472,7	11167,2
Industry			
górnictwo i wydobywanie	60,5	262,9	255,1
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe.....	4545,1	5254,9	5995,3
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2141,9	3217,1	3723,3
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2095,4	737,8	1193,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo.....	1046,8	850,9	1078,6
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3242,9	3587,9	3619,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa.....	3178,8	4700,0	5981,0
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	257,0	336,0	436,3
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	5393,8	4272,2	3686,8
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1850,3	2007,2	2570,2
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	722,7	632,8	755,1
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	698,6	823,9	876,8
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1158,6	1476,5	2097,7
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,9	0,1	0,4
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	77,3	53,6	44,0
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1442,0	832,3	763,3
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	238,8	289,8	272,9
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	48,6	38,8	59,3
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (284). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządze- nia techniczne i narzędzia machinery, technical equip- ment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2010	37584,8	16691,3	15050,5	5515,7
TOTAL	2013	43461,0	18730,4	17294,6	7154,9
	2014	50449,3	20798,1	20257,1	8828,2
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		111,0	54,2	38,4	10,8
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		17613,0	6594,1	10161,4	501,5
Industry					
górnictwo i wydobywanie		263,8	182,5	71,8	8,6
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe		8795,3	2032,3	6365,7	349,2
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		7319,2	3419,6	3551,4	41,9
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ		1234,7	959,7	172,4	101,8
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		1106,2	680,6	311,5	112,9
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4456,7	1509,6	2195,8	740,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		13749,5	8548,0	1318,8	3740,8
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		607,8	378,9	223,1	5,0
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		4493,1	832,5	3532,0	120,5
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2884,0	365,9	893,7	1616,8
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		914,7	833,9	67,3	13,5
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1263,9	370,4	715,2	176,5
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		2140,6	79,4	311,2	1728,5
Administrative and support service activities					
Edukacja		44,9	16,6	26,6	1,8
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		669,3	344,1	297,8	25,8
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		341,4	182,5	127,6	24,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (285). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	550436,3	647092,3	681031,1
TOTAL			
sektor publiczny	204905,1	256455,0	275863,6
public sector			
sektor prywatny	345531,2	390637,3	405167,5
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	17258,0	19244,0	19917,3
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	120507,2	141726,2	154766,3
Industry			
górnictwo i wydobywanie	532,3	674,1	1927,9
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe.....	62016,1	71527,1	77784,2
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	42379,3	46847,9	51549,3
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15579,6	22677,1	23504,8
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo.....	12892,9	13015,5	12784,3
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	41587,1	49140,2	51283,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	98497,8	132121,7	140183,6
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5415,8	6446,9	6932,7
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	57331,8	53886,3	51157,7
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	21927,8	22617,2	24296,7
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	98591,8	114976,2	118672,2
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15267,5	18367,5	18643,9
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8736,7	9615,0	10243,1
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19789,4	22404,7	25378,4
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	14190,3	17578,5	18737,9
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9717,3	12367,7	13331,4
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5883,4	10122,1	11129,4
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	2841,3	3462,6	3572,8
Other service activities			

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 5 (286). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	355165,2	394220,7	413884,2
TOTAL			
sektor publiczny	117480,5	137423,0	151008,4
public sector			
sektor prywatny	237684,7	256797,7	262875,8
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	834,1	1405,5	1482,4
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	110117,4	128278,7	140204,6
Industry			
górnictwo i wydobywanie	423,8	443,4	1593,7
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	58833,8	67385,2	73474,3
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	41006,0	44887,2	49225,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9853,8	15562,9	15911,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	9270,4	7436,2	6843,3
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	35213,1	40989,3	42759,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	57038,4	70388,5	77411,4
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4379,0	5043,0	5382,6
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	55660,7	51351,3	48487,8
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20406,4	20746,6	22198,1
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	30020,9	31056,4	29848,2
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12184,4	13937,1	13677,3
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7850,1	8298,5	9004,9
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9,4	4,9	4,9
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	1279,6	1357,1	1397,8
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7544,8	9341,4	9925,7
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2681,5	3681,0	4376,1
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	675,1	905,4	879,3
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the “European System of Accounts (the ESA 2010)”, introduced by Regulation No. 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices, current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g., advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum pay-

giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne placonymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów i majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których pod-

ments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as public corpo-

stawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora;

- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” oraz „działalności nielegalnej”. „**Szara gospodarka**” obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nieregistrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach „działalności nielegalnej” ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010–2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów metodycznych ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010–2014” z dnia 16 X 2015 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto — Rachunki regionalne w 2013 r.”.

rations and non-profit institutions which meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector;

- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. *The estimation of the “hidden economy” and “illegal activity” is included in the regional accounts. “Hidden economy” covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work primarily within the service activity (including people providing sexual services).*

Within “illegal activities” there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trade of narcotics as well as smuggling of cigarettes.

13. *Data from regional accounts for the years 2010—2012, presented in this publication, were changed in relation to those published in the previous edition of publication on account of continuing work on ESA 2010 methodological standards’ implementation, applying the European Commission’s recommendations as well as updating source data. Methodological changes are connected mainly with subjective range of the general government sector.*

14. *Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: “Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010—2014” of 16 X 2015, available at <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product — Regional Accounts in 2013”.*

TABL. 1 (287). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM	313703	356763	366431	x	x	x
TOTAL						
W tym wartość dodana brutto	276487	316465	325394	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych..... non-financial corporations	151815	174519	178000	54,9	55,1	54,7
instytucji rządowych i samorządowych	35637	37787	38598	12,9	11,9	11,9
general government						
gospodarstw domowych	63849	76992	78878	23,1	24,3	24,2
households						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	7351	8574	9942	2,7	2,7	3,1
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł	45137	56370	56569	16,3	17,8	17,4
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	33214	42206	41048	12,0	13,3	12,6
of which manufacturing						
Budownictwo	20555	23512	22349	7,4	7,4	6,9
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwatero- wanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja ..	97135	112046	114450	35,1	35,4	35,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; infor- mation and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	34666	37901	41114	12,5	12,0	12,6
Financial and insurance activities; real estate activities						
Pozostałe usługi	71643	78060	80970	25,9	24,7	24,9
Other services						
NA 1 MIESZKAŃCA ^a	59678	67400	69043	x	x	x
PER CAPITA ^a						

^a W złotych.

^a In zlotys.

TABL. 2 (288). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna	649166	752408	757936	Gross output
Zużycie pośrednie	372679	435943	432542	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	276487	316465	325394	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	119157	131698	134488	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	155116	181970	188673	Gross operating surplus

TABL. 3 (289). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	179022	204593	208328	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	34057	38652	39253	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	144639	164541	168620	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	27516	31085	31771	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prezentowane w tablicach dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

CHAPTER XXIII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

The data presented in tables concerning entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VI 1995 (unified text: Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation.

In addition since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population Register (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL. 1 (290). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	601721	681012	724997	742172	TOTAL
sektor publiczny.....	14057	12830	12942	12832	public sector
sektor prywatny.....	587664	668182	712055	728806	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	203	93	69	67	State owned enterprises
Spółki.....	115544	143033	173212	184530	Companies
w tym:					of which:
handlowe.....	63588	89319	116949	127823	commercial
cywilne.....	51750	53469	55952	56380	civil
Spółdzielnie.....	3275	3151	3116	3121	Cooperatives
Fundacje.....	3305	4641	6111	6711	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne ...	10022	12749	14454	15014	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	442480	486952	482381	496480	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (291). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives			
				razem total	w tym of which					
		jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation							
OGÓŁEM	2005	601721	159241	203	63588	107	19104	51750	3275	442480
TOTAL	2010	681012	194060	93	89319	117	25594	53469	3151	486952
	2013	724997	231678	69	116949	91	30911	55952	3116	493319
	2014	742172	245692	67	127823	89	33332	56380	3121	496480
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		9017	2037	2	905	4	179	238	284	6980
Agriculture, forestry and fishing		64281	22103	18	14501	25	3506	6959	242	42178
Przemysł.....										
Industry										
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		59088	18790	17	11594	22	2831	6720	231	40298
of which manufacturing										

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (291). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives		
				razem total	w tym of which				
			jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
Budownictwo Construction	71751	17765	11	12637	2	2726	4477	440	53986
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	192347	62340	6	37613	9	14131	23783	374	130007
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	45031	5930	3	3550	11	865	2244	23	39101
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	18710	6377	—	3423	2	909	2851	20	12333
Informacja i komunikacja Information and communication	38939	13819	3	11502	10	1871	2129	64	25120
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	24668	6522	—	4931	6	893	571	115	18146
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	32248	23906	6	7864	4	2349	1162	1341	8342
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	97766	27744	16	20357	12	3968	5953	90	70022
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	26574	7066	1	5085	1	1094	1836	58	19508
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	3496	3479	—	15	—	4	2	—	17
Edukacja Education	26833	12069	—	1640	—	216	986	18	14764
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	33154	3709	—	1608	—	191	1091	24	29445
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	11880	5577	—	1198	3	229	717	11	6303
Pozostała działalność usługowa Other service activities	45323	25096	1	993	—	200	1376	17	20227

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (292). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited	komandytowe limited
OGÓŁEM 2005	63588	58425	2518	55907	5163	4588	451
TOTAL 2010	89319	80243	3059	77184	9076	6226	2231
..... 2013	116949	103641	3662	99979	13308	6527	3987
2014	127823	113712	3869	109843	14111^a	6711	4795
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... Agriculture, forestry and fishing	905	746	21	725	159	112	18
Przemysł Industry	14501	13066	647	12419	1435	922	402
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	11594	10319	503	9816	1275	875	317
Budownictwo Construction	12637	11098	346	10752	1539	518	762
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	37613	33962	665	33297	3651	2609	853
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	3550	3141	89	3052	409	312	83
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3423	3060	39	3021	363	232	119
Informacja i komunikacja Information and communication	11502	10831	467	10364	671	316	296
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	4931	4303	644	3659	628	151	180
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	7864	6522	182	6340	1342	266	483
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	20357	17698	529	17169	2659	650	1115
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	5085	4566	111	4455	519	228	232
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .. Public administration and defence; compulsory social security	15	13	2	11	2	—	1
Edukacja Education	1640	1433	30	1403	207	112	88
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1608	1269	26	1243	339	181	86
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1198	1113	51	1062	85	41	41
Pozostała działalność usługowa Other service activities	993	890	20	870	103	61	36

^a W tym 328 spółek partnerskich i 2277 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a Of which 328 professional partnerships and 2277 limited joint-stock partnerships.

TABL. 4 (293). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANE WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
NEWLY REGISTERED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies					cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives	
		w tym of which			z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total			
		handlowe commercial		akcyjne joint stock					
		razem total	razem total						
OGÓŁEM 2005	40541	5894	3943	40	3504	1938	11	31987	
TOTAL 2010	66405	9227	7301	172	6181	1917	20	54761	
..... 2013	65439	14278	12777	173	10297	1481	46	48290	
2014	64131	13256	11834	211	10530	1405	44	47297	
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	515	123	119	2	94	4	2	387	
Przemysł Industry	3846	1028	918	27	786	109	4	2809	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	3502	813	716	22	605	97	2	2682	
Budownictwo Construction	6191	1062	971	11	835	85	2	5118	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	14331	2969	2560	25	2355	408	5	11332	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2996	391	338	2	309	53	—	2598	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2083	471	355	1	319	116	7	1599	
Informacja i komunikacja Information and communication	4729	1353	1310	27	1212	43	3	3363	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 4 (293). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANE WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
NEWLY REGISTERED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies					spółdzielnie cooperatives	
		w tym of which				cywilne civil law partnerships		
		handlowe commercial			z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
		razem total	w tym of which					
akcyjne joint stock	razem total	razem total	razem total	razem total	razem total			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2290	620	598	35	503	22	1	1546
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ .. <i>Real estate activities</i>	1982	836	781	15	680	46	6	753
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	10469	2869	2692	51	2408	177	1	7575
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	3566	751	592	9	515	159	4	2805
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	20	3	3	—	2	—	—	1
Edukacja <i>Education</i>	2706	260	191	2	169	69	3	1774
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2587	211	172	—	130	39	3	2356
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1202	143	124	3	112	19	2	909
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4613	166	110	1	101	56	1	2372

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (294). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WYREJESTROWANE WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
LIQUIDATED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies					cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives	
		w tym of which			z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total			
		handlowe commercial		akcyjne joint stock					
		razem total	razem total						
OGÓŁEM 2005	24535	2553	1010	52	896	1543	29	21492	
TOTAL 2010	33516	1538	882	42	653	656	27	31586	
..... 2013	40955	1942	1101	49	738	841	37	38292	
2014	48128	2225	1317	39	892	908	26	44983	
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	276	17	15	—	9	2	5	253	
Przemysł Industry	3481	233	139	10	105	94	3	3233	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	3253	193	105	5	81	88	3	3051	
Budownictwo Construction	6240	198	155	2	115	43	2	6037	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	13637	557	240	4	157	317	6	13063	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	3422	85	39	1	31	46	—	3335	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1592	85	33	1	15	52	1	1506	
Informacja i komunikacja Information and communication	2193	151	102	8	80	49	—	2038	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (294). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WYREJESTROWANE WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
LIQUIDATED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies				cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives	
		w tym of which			razem total			
		handlowe commercial		akcyjne joint stock				
		z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2303	118	103	9	59	15	1	2106
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ .. <i>Real estate activities</i>	909	194	163	1	116	31	6	701
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5175	342	238	1	142	104	—	4819
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2388	80	40	2	28	40	—	2306
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	14	—	—	—	—	—	—	2
Edukacja <i>Education</i>	1991	57	18	—	13	39	—	1575
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1457	55	16	—	9	39	1	1348
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	704	14	7	—	6	7	—	656
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2346	39	9	—	7	30	1	2005

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

ANEKS

WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W PODZIALE OBOWIĄZUJĄCYM DO 31 XII 2014 R.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r.
w sprawie wprowadzenia
Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych — NTS
(Dz.U. Nr 214, poz. 1573, z późn. zm.)

ANNEX

SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN DIVISION OBLIGATORY UNTIL 31 XII 2014

*On the basis of decree of the Council of Ministers dated 14 XI 2007
on introduction of
the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes — NTS
(Journal of Laws No. 214, item 1573, with later amendments)*

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R.
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII						
Powierzchnia w km ² Total area in km ²	7780	12090	5763	517	5104	4304
Powiaty..... Powiats	7	10	7	—	6	7
Miasta na prawach powiatu..... Cities with powiat status	1	2	1	1	—	—
Gminy..... Gminas	65	91	51	1	58	48
Miasta..... Towns	13	17	11	1	24	20
Miejscowości wiejskie..... Villages	1965	2581	1408	—	1202	1376
Solectwa..... Village administration units	1681	2284	1096	—	1111	1157
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	65,7	649,8	1861,2	261,7	83,5	62,6
w tym — w % — na cele: of which — in % — for purposes of:						
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnic- twem, łowiectwem i rybactwem)..... production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	41,3	88,3	97,9	64,8	4,4	13,9
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water supply network ^b	51,4	5,9	1,4	35,2	76,0	57,1
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzo- ne do wód lub do ziemi: Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground:						
wymagające oczyszczania w hm ³ requiring treatment in hm ³	30,3	28,5	24,6	105,4	25,0	34,4
w tym oczyszczane w %..... of which treated in %	99,9	99,4	76,9	100,0	99,7	99,7
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^c (stan w dniu 31 XII): Municipal wastewater treatment plants ^c (as of 31 XII):						
liczba..... number	76	77	48	5	51	59
przepustowość w dam ³ /d..... capacity in dam ³ /24 h	84,1	111,3	84,4	523,2	88,5	174,6
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	52,2	49,5	60,1	98,1	56,1	63,2

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^d Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water network. ^c On sewerage system. ^d Population connected to — estimated data, the total population — based on balances.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>						
pyłowych..... <i>particulates</i>	1,0	0,9	1,3	0,9	0,3	0,2
gazowych..... <i>gases</i>	6246,5	4403,7	11384,4	5765,0	275,8	360,0
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:</i>						
pyłowych..... <i>particulates</i>	73,7	99,7	99,8	99,8	84,8	92,2
gazowych (bez dwutlenku węgla)..... <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	31,9	47,7	49,8	56,5	21,9	69,0
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t..... <i>Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>	436,3	823,3	1092,8	3919,5	526,8	297,5
w tym w %: <i>of which in %:</i>						
poddane odzyskowi ^a <i>recovered ^a</i>	15,2	8,4	3,6	1,1	81,3	5,5
unieszkodliwione ^a <i>treated ^a</i>	4,6	1,5	25,0	60,9	0,3	0,0
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t..... <i>Waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated ^b; end of year) in thous. t</i>	22,3	8322,4	30067,6	5593,7	—	14,4
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł: <i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł:</i>						
służące ochronie środowiska..... <i>in environmental protection</i>	662,8	208,7	314,3	546,3	116,7	301,6
służące gospodarce wodnej..... <i>in water management</i>	29,7	41,4	60,3	184,2	56,1	50,0
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>						
w % powierzchni ogólnej..... <i>in % of total area</i>	43,6	14,2	26,1	23,6	43,1	37,5
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	5424	2279	2433	70	2732	2030

^a We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 66. ^b Na terenach własnych zakładów.
^a By waste producer on their own, see general notes, item 7 on page 66. ^b On own plant grounds.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY						
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^a : <i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings^a:</i>						
w liczbach bezwzględnych..... <i>in absolute numbers</i>	11893	13039	11463	50274	15888	15964
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	190	173	185	291	198	201
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %.... <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police^a in %</i>	71,7	68,0	73,3	40,6	59,5	57,2
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII)..... <i>Population (as of 31 XII)</i>	625892	753454	619298	1735442	805073	795352
w tym kobiety <i>of which females</i>	319982	380225	315810	939250	414223	412930
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).. <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	104,6	101,9	104,1	118,0	106,0	108,0
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)..... <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	80	62	107	3355	158	185
W % ogółu ludności (stan w dniu 31 XII) — ludność: <i>In % of total population (as of 31 XII) — population:</i>						
w miastach <i>in urban areas</i>	45,7	38,0	49,0	100,0	53,6	48,3
w wieku: <i>of age:</i>						
przedprodukcyjnym <i>pre-working</i>	18,6	19,6	18,7	16,3	20,7	19,8
produkcyjnym <i>working</i>	62,9	62,5	62,8	60,8	62,4	62,0
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	18,5	17,9	18,5	22,8	16,9	18,1
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	6049	7961	6048	19511	9087	8483
Zgony <i>Deaths</i>	6771	7553	6568	17959	7143	7500
w tym niemowląt..... <i>of which infant</i>	31	24	24	65	33	37
Przyrost naturalny..... <i>Natural increase</i>	-722	408	-520	1552	1944	983
Saldo migracji na pobyt stały: <i>Net migration for permanent residence:</i>						
wewnętrznych <i>internal</i>	-1300	-2083	-1739	8990	4164	5109
zagranicznych <i>international</i>	-21	24	-26	43	-8	-45

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Excluding punishable acts committed by juveniles.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)						
Na 1000 ludności: Per 1000 population:						
urodzenia żywe live births	9,66	10,56	9,75	11,28	11,33	10,70
zgony ^a deaths ^a	10,81	10,02	10,59	10,39	8,90	9,46
przyrost naturalny natural increase	-1,15	0,54	-0,84	0,90	2,42	1,24
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały internal and international net migration for permanent residence	-2,11	-2,73	-2,85	5,22	5,18	6,39
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych Infant deaths per 1000 live births	5,12	3,01	3,97	3,33	3,63	4,36
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES						
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII) w tys. Employed persons ^{bc} (as of 31 XII) in thous.	212,0	267,8	198,1	1115,3	238,6	311,1
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	58,1	99,4	62,2	5,7	36,0	40,9
przemysł i budownictwo industry and construction	53,0	55,0	44,7	146,4	68,7	73,6
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; za- kwatowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transporta- tion and storage; accommodation and ca- tering ^Δ ; information and communication	43,0	52,2	38,8	376,3	64,3	111,1
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ financial and insurance activities; real estate activities	4,9	4,7	4,0	130,8	7,2	9,7
pozostałe usługi other services	53,0	56,5	48,5	456,1	62,3	75,8
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys. Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	41,6	43,5	55,2	48,8	34,6	26,0
w tym kobiety of which women	21,2	20,9	26,0	23,6	15,4	12,5
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII): In % of registered unemployed (as of 31 XII):						
w wieku 24 lata i mniej aged 24 years and less	17,8	22,1	15,8	6,4	15,8	13,5
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok out of work for longer than 1 year	43,7	47,4	51,1	44,2	44,1	41,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (stan w dniu 31 XII) w % Registered unemployment rate ^c (as of 31 XII) in %	16,4	14,0	21,8	4,2	12,7	7,7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^d w zł Average monthly gross wages and salaries ^d in zł	3935,23	3437,48	3580,06	5385,80	3725,41	4258,90

^a Łącznie ze zgonami niemowląt. ^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^d Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Including infant deaths. ^b By actual workplace and kind of activity. ^c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^d Excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>						
wodociągowej..... <i>water supply</i>	10195,0	10772,3	5889,9	2186,9	6532,0	7320,4
kanalizacyjnej ^a <i>sewage^a</i>	1621,2	2350,2	1939,0	2048,9	2552,9	4772,5
gazowej..... <i>gas supply</i>	948,5	1110,0	1191,1	2846,0	3163,3	4516,9
Przyłącza prowadzące do budynków miesz- kalnych (stan w dniu 31 XII): <i>Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):</i>						
wodociągowe..... <i>water supply system</i>	114144	149582	110360	62742	138428	161880
kanalizacyjne..... <i>sewage system</i>	34335	52432	39600	40528	74471	93257
gazowe ^b <i>gas supply system^b</i>	21116	24063	29784	99591	92557	119355
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>						
wody z wodociągów w hm ³ <i>water from water supply system in hm³</i>	22,6	25,5	17,2	79,1	21,5	27,3
energii elektrycznej w miastach w GWh..... <i>electricity in urban areas in GWh</i>	187,2	196,7	198,7	1637,5	384,5	371,9
gazu z sieci ^c : <i>gas from gas supply system^c:</i>						
w hm ³ <i>in hm³</i>	33,7	38,7	43,4	276,8	153,5	233,3
w GWh..... <i>in GWh</i>	369,7	424,5	475,8	3036,8	1684,3	2559,7
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII): <i>Dwelling stocks^d (as of 31 XII):</i>						
mieszkania w tys. <i>dwellings in thous.</i>	213,7	252,2	212,9	900,0	284,4	303,7
izby w tys. <i>rooms in thous.</i>	839,8	1022,5	774,1	2871,1	1139,2	1221,9
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² ... <i>useful floor area of dwellings in thous. m²</i>	16176,9	20458,8	15425,1	52939,5	23618,3	26721,1
przeciętna liczba izb w mieszkaniu..... <i>average number of rooms per dwelling</i>	3,93	4,05	3,64	3,19	4,01	4,02
przeciętna liczba osób na 1 izbę..... <i>average number of persons per room</i>	0,75	0,74	0,80	0,60	0,71	0,65
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 miesz- kania w m ² <i>average useful floor area of dwelling in m²</i>	75,7	81,1	72,5	58,8	83,0	88,0
Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i>						
mieszkania..... <i>dwellings</i>	2237	2389	1488	14964	4795	4797
izby..... <i>rooms</i>	9810	11288	7954	41721	21211	22149
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² <i>useful floor area of dwellings in m²</i>	223182	276992	192567	989799	533716	591961

^a Łącznie z kolektorami. ^b Łącznie z przyłączami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. ^c Ze względu na wprowadzoną w 2014 r. zmianę sposobu rozliczania z odbiorcami dane podano w dwóch jednostkach. ^d Na podstawie bilansu.

^a Including collectors. ^b Including connections leading to non-residential buildings. ^c Due to change introduced in 2014 in the way of making settlements with consumers the data were given in two units. ^d Based on balance.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego <i>EDUCATION^a — as of beginning of the school year</i>						
Szkoły dla dzieci i młodzieży ^b : Schools for children and youth ^b :						
podstawowe..... <i>primary</i>	242	375	234	291	272	230
gimnazja <i>lower secondary</i>	127	179	102	193	153	120
zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>	25	37	23	18	23	16
licea ogólnokształcące <i>general secondary</i>	53	50	39	130	37	50
technika ^c <i>technical secondary^c</i>	36	44	32	59	28	25
Szkoły policealne ^b <i>Post-secondary schools^b</i>	50	49	36	88	20	25
Dzieci w placówkach wychowania przedszkol- nego ^d w wieku 5 i 6 lat..... <i>Children attending pre-primary education</i> <i>establishments^d aged 5 and 6</i>	10232	12877	9948	29845	16400	15975
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^b : <i>Pupils and students of schools for children and</i> <i>youth^b</i> :						
podstawowych..... <i>primary</i>	38419	48282	37533	101138	57643	55086
gimnazjach <i>lower secondary</i>	19358	24342	18771	38092	24725	22460
zasadniczych zawodowych..... <i>basic vocational</i>	3128	3337	3235	1804	2680	1654
liceach ogólnokształcących..... <i>general secondary</i>	11036	12924	8895	36860	7719	7692
technikach ^c <i>technical secondary^c</i>	8610	11595	9064	17103	7898	5908
Uczniowie szkół policealnych ^b <i>Post-secondary schools students^b</i>	4963	5541	3590	13332	2778	2379
Dzieci w przedszkolach ^{de} na 100 miejsc..... <i>Children attending nursery schools^{de} per 100</i> <i>places</i>	96	97	93	91	87	84
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII <i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII</i>						
Liczba ludności na: <i>Population per:</i>						
łóżko w szpitalach ogólnych ^{fs} <i>bed in general hospitals^{fs}</i>	202	256	260	140	320	281
podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^{gh} .. <i>provider of out-patient health care^{gh}</i>	1825	1570	1769	1529	2564	2110
aptekę ogólnodostępną ⁱ <i>generally available pharmacyⁱ</i>	3748	3440	3731	2790	3133	2968

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. ^b Bez szkół specjalnych. ^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^e Łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. ^f Bez opieki dziennej; łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^g Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^h Przychodnie łącznie z praktykami lekarskimi, które świadczyły usługi w ramach środków publicznych. ⁱ Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 13 na str. 228.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 193. ^b Excluding special schools. ^c Including general art schools leading to professional certification. ^d Including the children attending for all school year in the units performing health care activities. ^e Including pre-primary education groups and pre-primary points. ^f Excluding day-care; including beds and incubators for newborns. ^g Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior. ^h Out-patient departments including medical practices that provided under the public funds. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 13 on page 228.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII (dok.) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII (cont.)						
Domy i zakłady pomocy społecznej; Social welfare homes and facilities:						
placówki (bez filii)..... centres (excluding subbranches)	26	29	20	52	56	60
miejsca (z filiami)..... places (with subbranches)	1993	2285	1637	3708	2362	3702
KULTURA. TURYSTYKA ^a CULTURE. TOURISM ^a						
Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. Public libraries collection (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	3575	4078	2796	3715	2745	2334
Czytelnicy bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności..... Public library borrowers (with branches) per 1000 population	154	131	132	260	152	141
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności..... Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	5,2	5,5	4,1	16,8	1,0	5,2
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności.... Audience in fixed cinemas per 1000 population	637	616	793	3790	85	737
Liczba ludności na 1 miejsce na widowni w stałych salach w teatrach i instytucjach muzycznych..... Population per seat in fixed halls theatres and music institutions	610	x	586	113	x	1420
Obiekty noclegowe turystyki (stan w dniu 31 VII) Tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	69	64	52	124	81	86
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	43	29	28	91	49	57
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)..... Number of beds (as of 31 VII)	3234	4359	2559	26394	6814	4561
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	2164	1427	1290	22951	4580	3796
Udzielone noclegi..... Nights spent (overnight stay)	239872	207390	186888	4849126	630778	465800
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	194672	120069	128247	4331629	454442	413312
Korzystający z noclegów..... Tourists accommodated	124196	108461	95583	2858213	398206	282538
w tym turyści zagraniczni..... of which foreign tourists	7651	16647	10095	1071719	25520	33143
w tym obiekty hotelowe ^b of which hotels and similar establishments ^b	108127	79960	78543	2648313	324834	267329

^a Dane z zakresu turystyki dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dotyczy: hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych.

^a Data on tourism concern establishment possessing 10 and more bed places. ^b Concern: hotels, motels, boarding houses and similar establishments.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LEŚNICTWO FORESTRY						
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha.....	135,7	322,4	153,0	7,2	143,0	72,5
<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>						
w tym lasy.....	133,8	318,3	150,4	7,1	141,0	71,3
<i>of which forests</i>						
lasy publiczne.....	82,7	169,0	89,0	4,5	73,1	50,4
<i>public forests</i>						
lasy prywatne.....	53,0	153,4	64,0	2,8	69,9	22,1
<i>private forests</i>						
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %.....	17,2	26,3	26,1	13,8	27,6	16,6
<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>						
Zalesienia w ha.....	115,6	146,8	89,0	—	22,5	5,4
<i>Afforestations in ha</i>						
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny bieżące): <i>Sold production of industry^a (current prices):</i>						
w milionach złotych.....	60171,6	15503,0	10003,0	111528,4	15797,5	23638,0
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł.....	96054	20560	16132	64500	19691	29824
<i>per capita in zł</i>						
TRANSPORT — stan w dniu 31 XII TRANSPORT — as of 31 XII						
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km: <i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km:</i>						
powiatowe.....	3060,1	4356,1	2186,3	568,3	1837,5	1809,8
<i>powiat</i>						
gminne.....	3208,6	4215,6	2415,2	1412,3	2532,1	2925,2
<i>gmina</i>						
HANDEL TRADE						
Targowiska: <i>Marketplaces:</i>						
stałe (stan w dniu 31 XII).....	52	66	43	66	53	38
<i>permanent (as of 31 XII)</i>						
sezonowe ^b (w ciągu roku).....	32	24	64	394	55	50
<i>seasonal^b (during the year)</i>						
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS						
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^{ac} (ceny bieżące): <i>Investment outlays in enterprises^{ac} (current prices):</i>						
w milionach złotych.....	2757,9	1793,6	2304,6	19994,9	2121,8	4521,6
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł.....	4402	2379	3717	11564	2645	5705
<i>per capita in zł</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo. ^c Według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically. ^c According to investment location.

WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3 — 6 jednostek) W 2014 R. (dok.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3 — 6 units) IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych w przedsię- biorstwach ^{ab} (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets in enterprises ^{ab} (as of 31 XII; current book-keeping prices):						
w milionach złotych in million zlotys	33399,5	19712,8	16193,6	272946,1	20942,7	50689,7
na 1 mieszkańca w zł..... per capita in zł	53363	26163	26148	157278	26013	63732
PDMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^c — stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^c — as of 31 XII						
Ogółem Total	47390	59603	52174	383617	87944	111444
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej legal persons and organizational units with- out legal personality	10796	12339	10972	163608	18443	29534
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą..... natural persons conducting economic activity	36594	47264	41202	220009	69501	81910
Na 10 tys. ludności Per 10 thous. population	1376	1532	842	2210	1092	1401
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej legal persons and organizational units with- out legal personality	313	317	177	943	229	371
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą..... natural persons conducting economic activity	1062	1215	665	1268	863	1030
RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2013						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):						
w milionach złotych in million zlotys	.	.	19484	218342	29488	42697
na 1 mieszkańca w zł..... per capita in zł	.	.	31331	127074	37026	54267
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):						
w milionach złotych in million zlotys	.	.	17302	193889	26186	37915
na 1 pracującego ^d w zł..... per employed person ^d in zł	.	.	90553	176790	111117	124542

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Według siedziby jednostki lokalnej. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b According to seat of local unit. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture. ^d For calculations the average number of employed persons was applied.

Publikacje Urzędu Statystycznego w Warszawie przewidziane do wydania w 2016 r.

ROCZNIKI STATYSTYCZNE

Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2016

Województwo Mazowieckie 2016 — Podregiony, Powiaty, Gminy

Rocznik Statystyczny Warszawy 2016

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego (kwartalnik, Internet)

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2015 r.

Przegląd Statystyczny Warszawy (kwartalnik)

Panorama dzielnic Warszawy w 2015 r.

Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2015 r.

Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2015 r.

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2015 r. (CD)

Portret województwa mazowieckiego w 2015 r.

Statystyka gmin i powiatów województwa mazowieckiego w latach 2010 i 2014 (CD)

Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2015 r. (Internet)

Dzieci w województwie mazowieckim w latach 2010—2014

Obszar metropolitalny Warszawy w 2015 r. (CD)

Informacje na temat publikacji wydawanych przez urząd można uzyskać pod adresem:

Urząd Statystyczny w Warszawie Centrala 22 464 20 00

1 Sierpnia 21, 02-134 WARSZAWA

Centrum Informacji Statystycznej, parter

tel./faks 22 846 78 32

tel. 22 464 20 85

e-mail: InformatoriumUSWAW@stat.gov.pl

oraz w Centrach Informacji Statystycznej w:

Oddziały w Ciechanowie 06-400 Ciechanów, ul. Nadrzeczna 1 tel. 23 672 53 12	Oddziały w Ostrołęce 07-410 Ostrołęka, ul. Insurekcyjna 3 tel. 29 760 78 50
Oddziały w Płocku 09-407 Płock, ul. Otołińska 21 tel. 24 366 50 37	Oddziały w Radomiu 26-600 Radom, ul. Planty 39/45 tel. 48 362 21 01 wew. 343, 344
Oddziały w Siedlcach 08-110 Siedlce, ul. Pułaskiego 19/21 tel. 25 632 57 67	

SPRZEDAŻ DETALICZNĄ WYDAWNICTW US PROWADZĄ:

- US w **Warszawie, Centrum Informacji Statystycznej**, parter
- Punkt sprzedaży Zakładu Wydawnictw Statystycznych, 00-925 Warszawa, al. Niepodległości 208 (parter)
tel. bezp. 22 608 32 10

U w a g a. Zamówienia na prenumeratę publikacji można składać pisemnie, faksem lub e-mailem na adres Urzędu Statystycznego w Warszawie, podając pełny adres odbiorcy z kodem pocztowym oraz numerem identyfikacyjnym płatnika VAT (NIP).

Publications of Statistical Office in Warsaw expected to issue in 2016

STATISTICAL YEARBOOKS

Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2016

Mazowieckie Voivodship 2016 — Subregions, Powiats, Gminas

Statistical Yearbook of Warsaw 2016

STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS

Statistical Bulletin of Mazowieckie Voivodship (quarterly, Internet)

Report on the socio-economic situation of Mazowieckie voivodship in 2015

Statistical Review of Warsaw (quarterly)

Panorama of Warsaw districts in 2015

Population, vital statistics and migration in Mazowieckie voivodship in 2015

Labour market in Mazowieckie voivodship in 2015

Structural changes of groups of entities of national economy in the REGON register in Mazowieckie voivodship in 2015 (CD)

Portrait of Mazowieckie voivodship in 2015

Statistics of gminas and powiats in Mazowieckie voivodship in 2010 and 2014 (CD)

Agriculture in Mazowieckie voivodship on the background of country and other voivodships in 2015 (Internet)

Children in Mazowieckie voivodship in 2010—2014

Warsaw metropolitan area in 2015 (CD)

Information concerning publications issued by office can be obtained at:

Statistical Office in Warsaw

Tel. exchange (+48) 22 464 20 00

1 Sierpnia 21, 02-134 WARSZAWA

Centre of Statistical Information, ground floor

tel./fax (+48) 22 846 78 32

tel. (+48) 22 464 20 85

e-mail: InformatoriumUSWAW@stat.gov.pl

as well as Centres of Statistical Information at:

Branch in Ciechanów 06-400 Ciechanów, Nadrzeczna 1 tel. 23 672 53 12	Branch in Ostrołęka 07-410 Ostrołęka, Insurekcyjna 3 tel. 29 760 78 50
Branch in Płock 09-407 Płock, Otolińska 21 tel. 24 366 50 37	Branch in Radom 26-600 Radom, Planty 39/45 tel. 48 362 21 01 int. 343, 344
Branch in Siedlce 08-110 Siedlce, Pułaskiego 19/21 tel. 25 632 57 67	

RETAIL SALES OF SO PUBLICATIONS IS CONDUCTED AT:

- SO in Warsaw, Centre of Statistical Information, ground floor
- Sales point of Statistical Publishing Establishment, 00-925 Warsaw, Niepodległości 208 (ground floor)
direct tel. (+48) 22 608 32 10

Note. Orders on publication subscriptions should be sent by post, fax or email at Statistical Office in Warsaw address with full address of recipient including ZIP code and tax identification number (NIP).